

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

40'inci Birleşim 26 Aralık 2020 Cumartesi

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	476
II.- GELEN KÂĞITLAR	481
III.- YOKLAMALAR	513
IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	482
<i>A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI</i>	482:483
1.- İstanbul Milletvekili Hayati Arkaz'ın, coronavirüs ve aşıya ilişkin gündem dışı konuşması	482:483
V.- AÇIKLAMALAR	483,488,501,502,507, 515,520,528,575,609
1.- Iğdır Milletvekili Yaşar Karadağ'ın, Iğdır Ovası'nın en önemli probleminin sulama sıkıntısı olduğuna, Tarım ve Orman Bakanlığından beklentilerinin baraj ve göletlerin bir an önce hayata geçirilmesi olduğuna ilişkin açıklaması	483

- 2.- Mersin Milletvekili Ali Cumhuri Taşkın'ın, Tarsus ve Mersin ilinin düşman işgalinden kurtuluşunun 99'uncu yıl dönümünü kutladığına, Tarsus ilçesinin kurtuluşu için mücadele verenleri ve Kurtuluş Savaşı'nın tüm şehit ve gazilerini rahmetle andığına ilişkin açıklaması 483
- 3.- Mersin Milletvekili Baki Şimşek'in, çiftçilerin Ziraat Bankası ve Tarım Kredi borçlarının borç erteleme kapsamına alınması gerektiğine, bankaların emeklilik hakkı kazanan vatandaşlara kredi vererek emekli olmalarını sağlamasını talep ettiğine ilişkin açıklaması 484
- 4.- Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, sulama birliklerinin ücretlerinin makul bir seviyeye çekilmesi ve sulama ile elektrik borçları nedeniyle çiftçi desteklerine bloke konulması uygulamasından vazgeçilmesini talep ettiklerine, narenciye ve meyve sebze üretiminin havza bazlı destek kapsamına alınması gerektiğine ilişkin açıklaması 484
- 5.- Mersin Milletvekili Hacı Özkan'ın, "Halka hizmet Hakk'a hizmettir." düsturuyla tüm enerjilerini milletin hizmetine sunulan yatırımların takibine ayırdıklarına, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde 2023 hedeflerini gerçekleştirmek için azim ve kararlılıkla çalışmayı sürdüreceklerine ilişkin açıklaması 484:485
- 6.- Malatya Milletvekili Mehmet Celal Fendoğlu'nun, Malatya ili Yeşiltepe bölgesinde proje aşamasında olan yeni adliye binasının yapımına ne zaman başlanacağına ilişkin açıklaması 485
- 7.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman ili Bağlıca, Koçali, Doğanlı, Çatalağaç ve Gökçay köylerinin ortak ihtiyacı olan okul inşaatına bir an evvel başlanması ve yaşanan mağduriyetin giderilmesi için Milli Eğitim Bakanlığı ve Adıyaman Valiliğine çağrıda bulunduğu ilişkin açıklaması 485
- 8.- Düzce Milletvekili Ümit Yılmaz'ın, Doğu Karadeniz İhracatçılar Birliği Başkan Yardımcısının yabancı menşeli bir firmanın âdeta sözcülüğünü yaptığına, 7,5 milyon Karadenizliyi ve üreticinin hakkını savunan siyasileri hedef aldığına ilişkin açıklaması 485
- 9.- Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz'in, İYİ PARTİ Genel Başkanı Meral Akşener'in önerdiği şekilde asgari ücretten vergi alınmaması ve net 3 bin lira olarak belirlenmesi gerektiğine, çiftçilerin, esnafın, işçilerin, dar gelirlilerin, işsizlerin, servis şoförlerinin, kantincilerin, kahvehanecilerin, kırtasiyecilerin sıkıntı içinde olduğuna, müzisyenler ve davulcuların mart ayından bu yana tek kuruş gelirleri olmadığına, devletin yapacağı desteğin davulcu ve müzisyen aileleri için can suyu olacağına ilişkin açıklaması 486

- 10.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, pandemi sürecinde amatör kulüplerin zor şartlarda ayakta kalmaya çalıştıklarına, amatör kulüplerin oyuncularının ve teknik heyetlerinin sigorta primlerini yatıramadığına, amatör spor kulüplerinin sigorta prim borçlarını yapılandırılacak bir düzenlemeyle spor camiasına nefes aldırılması gerektiğine ilişkin açıklaması 486
- 11.- Aksaray Milletvekili Ayhan Erel'in, İYİ PARTİ olarak asgari ücretin net 3 bin liraya çıkarılmasını, asgari ücretlinin gelir vergisini ve Sosyal Güvenlik Kurumu primini devletin üstlenmesini, emekli maaşlarının en az asgari ücret kadar olmasını önerdiklerine ilişkin açıklaması 486
- 12.- İstanbul Milletvekili Mustafa Demir'in, "Dijital Türkiye" çalışmaları kapsamında teknoloji odaklı sanayi hamlesiyle teknolojide üreten olma yolunda ilerlediklerine, "Sıfır belge" politikasıyla kamu hizmetlerinde talep edilen belge sayısının neredeyse sıfıra düştüğüne, ara mal üretiminin artmasıyla bu alandaki ithalatın da hızla azaldığına ilişkin açıklaması 487
- 13.- Ankara Milletvekili Yıldırım Kaya'nın, 27 Aralık Atatürk'ün Ankara iline gelişinin 101'inci yıl dönümünde, her yıl düzenlenen Büyük Atatürk Koşusu'nun bu yıl pandemi gerekçesiyle yapılmadığına ilişkin açıklaması 487
- 14.- İstanbul Milletvekili Arzu Erdem'in, 2021 yılında servis aracı sahipleri ve şoförlerine destek verilmesini ve polise 3600 ek gösterge verilmesine dair düzenlemenin yapılmasını temenni ettiğine ilişkin açıklaması 487
- 15.- Manisa Milletvekili Ahmet Vehbi Bakırhoğlu'nun, Köy Kanunu'na eklenen geçici bir maddeyle köy tüzel kişiliğine ait arsaların evi olmayan köylüye satılabildiğine ancak kanunda bu arsalarla 31 Aralık 2020 tarihine kadar ev yapılması şartı olduğuna, pandemi nedeniyle zor şartlarda köylünün mağduriyetinin önlenmesi için Meclisi yasal düzenleme yapmaya davet ettiğine ilişkin açıklaması 488
- 16.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, yirmi altı yıldır yayınına devam eden Olay TV'nin kapanmasına; Covid-19'un ilk zamanlardaki gibi kolay geçmediğine, ağır hasta ve vefat sayılarının ciddi anlamda arttığına, daha fazla önleme ihtiyaç olduğuna; TÜİK'in yaptığı Türkiye Engelliler Araştırması sonuçlarına, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının ciddi bir kesimi ilgilendiren bu konuya ciddiyetle eğilmesi gerektiğine; asgari ücretlinin, işçinin, memurun ve emeklinin gözünü verilecek olan zam oranlarına çevirdiğine; 13 milyonu aşkın emeklinin aylık gelirlerinin yaşam koşullarına uygun hâle getirilmesi gerektiğine; toplumun her kesiminde olduğu gibi emeklilerin de sözcüsü olmaya ve haklı taleplerini dile getirmeye devam edeceklerine ilişkin açıklaması 488:490

17.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Olay TV'nin kapanmasına; Olay TV'de çalışan bütün basın emekçilerini saygıyla selamladığına; 28 Aralıkta Roboski olayının dokuz yılının geride kalacağına, bu davanın emir komuta zinciri içinde cezasızlıkla kapatılan bir dava olduğuna, ailelerin çocuklarını anmasının neden engellendiğini sormak istediğine, Roboski'yi unutmayacaklarına ve unutturmayacaklarına; Tunceli ilinde bir yıl önce kaybolan Gülistan Doku adlı genç kızın bulunmadığına, bundan İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun sorumlu olduğuna; en yüksek coronavirus vaka sayısının yüzde 25'le Mecliste olduğuna, bu çalışma koşullarını insani bulmadıklarına ilişkin açıklaması

490:492

18.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Merkez Bankası Başkanı Naci Ağbal'ın Plan ve Bütçe Komisyonunda yaptığı sunumundaki bazı ifadelerine; iktidarın ekonominin her alanında topyekûn hatalar, büyük beceriksizlikler yaptığına ve tüm bu yanlış uygulamalar nedeniyle iktidara güvenin yok olduğuna; ekonominin dilek ve temenniyle yönetilemeyeceğine, bu konularda iktidarı uyarmaya devam edeceklerine ilişkin açıklaması

492:493

19.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, 2020 yılında, 36 uluslararası anlaşma, 25 kanun, 8 tezkere, 7 Meclis araştırması komisyonu kurulmasına dair görüşme yapıldığına; pandemi, deprem, sel, çığ gibi felaketler yaşandığına, devlet ve millet dayanışmasıyla bunların üstesinden gelindiğine; Ayasofya'nın ibadete açılması, mavi vatan inşa edilmesi, Suriye, Azerbaycan ve Libya'da askerî zaferler, terörle mücadeledeki başarı, 405 milyar metreküp doğal gazın keşfi, yerli otomobil TOGG, birçok yerli ve milli savunma sanayisi teknolojisinin milletle buluşturulması gibi başarıların da olduğuna; 2020 yılının son yasama gününde başta bu başarılarla imza atan Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'a, Hükûmete, bütün siyasi parti gruplarına ve milletvekillerine şükranlarını ifade ettiğine; Batı demokrasilerinde nasıl bir medya özgürlüğü varsa bizde de olduğuna, Olay TV'yle ilgili ileri sürülen hususlarda bazı konuların göz ardı edilerek yorum yapılmasını kabul etmediğine; AK PARTİ'nin 2002'den beri ekonomide, teknolojiye, biliminde, savunma sanayisinde destanlar yazdığına; cumhuriyet tarihinde darbe, vesayet girişimlerinin neredeyse tamamının 2013 yılından sonra yaşandığına, bu istiklal ve istikbal mücadelesinde, devlet millet dayanışması ve bütün siyasi partilerin desteğiyle nice destanlar yazacaklarına inandığına ilişkin açıklaması

493:496

20.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

496:497

21.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Sivas Milletvekili Mehmet Habib Soluk'un İYİ PARTİ grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	501
22.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Sivas Milletvekili Mehmet Habib Soluk'un İYİ PARTİ grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	502
23.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	502
24.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	502:503
25.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, siyasette bunca yıldır kadınların haklarının nasıl gasbedildiğinin hep beraber yaşandığına, yakın zamanda yandaş televizyon kanallarında İYİ PARTİ Genel Başkanı Meral Akşener'in cinsiyeti üzerinden namusuna kadar dil uzatıldığına tepki gösterilmediğine, işinize geldiğinde susmanın, işinizi gelmediğinde bağırmanın uygun olmadığına ilişkin açıklaması	507
26.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın satışa nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	515:516
27.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Türkiye Büyük Millet Meclisinin mehabetine ve temsiliyetine uygun bir üslupla görüşmelerin götürülmesi gerektiğini düşündüğüne, ölçülü olmak zorunda olduğuna ilişkin açıklaması	520
28.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, İstanbul Milletvekili Aykut Erdoğan'ın 247 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin ikinci bölümü üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	528
29.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Uşak iline bir komisyon gönderildiğine, anılan yerlerde bütün tarafların dinlendiğine, iddia edildiği gibi bir şikâyetin olmadığına görüldüğüne ilişkin açıklaması	575
30.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, çıplak aramanın yönetmeliğe dayandığına, Ayhan Bilgen'in de içinde bulunduğu partilerinin önceki dönem MYK üyelerinin "tutukluluk incelemesi" adı altında SEGBİS'e çıkarıldığına, bu uygulamanın ülkedeki hukuksuzluğun resmî olduğuna ilişkin açıklaması	575:576
31.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Ankara Milletvekili Gamze Taşcier'in 247 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 36'ncı maddesi üzerinde verilen önerge hakkında konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	609:610

VI.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in, Manisa Milletvekili Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki ifadelerine ilişkin açıklaması 488

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in, 83 milyon vatandaşa hoş olmayan görüntüler verildiğini ifade etmek istediğine, görüşmelerde karşılıklı eleştirilerin olacağına, önemli olanın müzakereler sırasında hakaretten kaçınılması olduğuna, görüşmeler esnasında akliselimi ve sağduyuyu hâkim kılmak gerektiğine, yılın son çalışma gününde görüşmelerin sakın bir şekilde sürdürülmesini umduğuna ilişkin konuşması 517

3.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in, 2020 yılının zor geçen pandemi sürecinde yasama çalışmalarına katılımları ve Başkanlık Divanına yardımlarından dolayı grup başkanları ve başkan vekillerine teşekkür ettiğine, bu süreçte Covid-19'a yakalanan tüm milletvekillerine ve vatandaşlara geçmiş olsun dileklerini ilettiğine, hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet dilediğine, sağlık çalışanlarına kolaylıklar dilediğine, 2021 yılının ülke, millet, İslam âlemi ve tüm insanlık için hayırlara vesile olmasını dilediğine ilişkin konuşması 643

VII.- ÖNERİLER

497,502,503,508,514

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

497:501,502,503:507,

508:513,514

1.- İYİ PARTİ Grubunun, Denizli Milletvekili Yasin Öztürk ve 21 milletvekili tarafından, yap-işlet-devret modeli ile işletilen köprü ve otoyollardan geçiş yapan araç sayısının tespit edilerek HGS ve OGS kaynaklı mağduriyetlerin önlenmesi amacıyla 14/12/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (10/3577) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 26 Aralık 2020 Cumartesi günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi 497:501,502

2.- HDP Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, kadınların siyasete katılımının ve eşit temsiline önündeki engellerin kaldırılması amacıyla 26/12/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis Araştırması Önergesi'nin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 26 Aralık 2020 Cumartesi günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi 503:507,508:509

3.- CHP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisi Gündeminin "Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler" kısmında yer alan, hak ihlallerine sebep olduğu iddia edilen politika ve düzenleyici

işlemlerin iyileştirilmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (10/3366) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 26 Aralık 2020 Cumartesi günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

509:513,514

VIII.- SATAŞMALARLA İLİŞKİN KONUŞMALAR**514**

1.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Bursa Milletvekili Osman Mesten'in CHP grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasında CHP'ye sataşması nedeniyle konuşması

514:515

2.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasında AK PARTİ'ye ve Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'a sataşması nedeniyle konuşması

515

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**518,520,528,576,610,643,
645***A) KANUN TEKLİFLERİ*518:520,520:527,528:574,
576:609,610:643,643:644,
645:657

1.- İstanbul Milletvekili Abdullah Güler ve 43 Milletvekilinin Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/3261) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 247)

518:520,520:527,528:574,
576:609,610:643,643:644,
645:657**X.- OYLAMALAR****645**

1.- (S. Sayısı: 247) Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin oylaması

645:657

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 14.00'te açılarak altı oturum yaptı.

Burdur Milletvekili Bayram Özçelik, 20 Aralık-27 Aralık İstiklal Marşı'nın yazarı, Birinci Meclis Burdur Milletvekili Mehmet Akif Ersoy'u Anma Haftası'na,

Sivas Milletvekili Semiha Ekinci, Sivas iline yapılan yatırımlara,

İzmir Milletvekili Mahir Polat, Gaziantep ilinin düşman işgalinden kurtuluşunun 99'uncu yıl dönümüne,

İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

Adana Milletvekili Kemal Peköz, 140 bin tıbbi sekreterlik bölümü mezununun kadro beklediğini Sağlık Bakanı Fahrettin Koca'ya bildirmek istediğine,

Trabzon Milletvekili Ahmet Kaya, çıkarılan kanuna göre borç yapılandırmak için başvuru süresinin 31 Aralık 2020 tarihinde sona erdiğine, içinde bulunulan koşullar da düşünülerek borçların yapılandırılması için bu tarihin yaz aylarına kadar uzatılması gerektiğine,

Kırıkkale Milletvekili Ahmet Önal, 696 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'yle Millî Eğitim Bakanlığı bünyesinde sürekli işçi olarak kadroya alınan işçilerin yılda sadece on ay çalıştığına, iki ay çalışmadıkları için maaş ve sosyal güvenlik haklarından mahrum kaldıklarına, yaşanan bu mağduriyetin giderilmesi gerektiğine,

Osmaniye Milletvekili Mücahit Durmuşoğlu, Gazi Mecliste 2021 yılının İstiklal Marşı Yılı olarak kabul edilmesini kutladığına, İstiklal Marşı'nın İstiklal Harbi'nin manifestosu olduğuna,

Hatay Milletvekili Serkan Topal, pandemi sürecinde yeni duruma en hazırlıksız kurumun Millî Eğitim Bakanlığı olduğuna, yüz yüze sınavla öğrencilerin ve öğretmenlerin riske atılmaması gerektiğine,

Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker, pandemi sürecinde taşın altına elini koyan ve İl Sağlık Müdürlüğüne 10 adet hasta başı monitörü, 5 adet nemlendirme cihazı, 4 adet PCR cihazı alan, filyasyon ekipleri için 80 adet tablet, 40 adet bilgisayar, 20 araç ve 61 personel desteği sağlayan Kocaeli Büyükşehir Belediye Başkanına teşekkür ettiğine,

Mersin Milletvekili Cengiz Gökçel, Cibuti, Sudan, Nijer gibi ülkelerden tarım için kiralanan arazilerin maliyetinin açıklanması gerektiğine, neden Türk çiftçisini değil de Sudan çiftçisinin, Cibuti çiftçisinin kalkındırılmak istendiğini öğrenmeyi talep ettiğine,

İstanbul Milletvekili Mustafa Demir, İstiklal Marşı'nın kabulünün 100'üncü yıl dönümünde 2021 yılının İstiklal Marşı Yılı olarak kabulünün gurur kaynağı olduğuna,

Osmaniye Milletvekili Baha Ünlü, pandemi sürecinde usta öğreticilerin yaşadığı mağduriyetin derhâl giderilmesi için Millî Eğitim Bakanlığını göreve çağırdığına,

Gaziantep Milletvekili Abdullah Nejat Koçer, Gaziantep ilinin Fransız işgalinden kurtuluşunun 99'uncu yıl dönümünde Gaziantep iline "Gazilik" unvanı verilen Gazi Meclisten Millî Mücadele şehitlerini ve tüm Gaziantep'liyi saygıyla selamladığına,

Muğla Milletvekili Süleyman Girgin, SMA ilaçlarının SGK tarafından karşılanması ve tedavide kullanılan medikal malzemelere erişimin ücretsiz sağlanması gerektiğine, SMA'nın yükünü sadece ailelere bırakmanın sosyal devlete yakışmadığına, Sağlık Bakanlığının üzerine düşeni yapması gerektiğine,

Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın, İstiklal Savaşı'nı en güzel şekilde ifade eden ve milletin ruhunu yansıtan İstiklal Marşı'nın müellifi Mehmet Akif Ersoy'u vefatının 84'üncü yıl dönümünde bir kez daha rahmetle andığına,

Bursa Milletvekili Erkan Aydın, 2'nci Cumhurbaşkanı ve CHP'nin 2'nci Genel Başkanı İsmet İnönü'yü ölümünün 47'nci yılında rahmetle andığına, Bursa ilinde yaklaşık yetmiş beş günlük su kaldığına, yetkililere bu sorunla ilgili bir önlem alıp almadıklarını sorduğuna, suyun tasarruflu kullanılması gerektiğine,

Adana Milletvekili Orhan Sümer, Adana ilinde faturasını ödeyemediği için elektriği kesilen abonelerden alınan açma kapama bedelinin ne vicdana ne de hukuka sığmadığına,

Mersin Milletvekili Baki Şimşek, 27 Aralık 1921 tarihinde Mersin ili Tarsus ilçesinin Fransız ve Ermeni çetelerinin işgalinden kurtarıldığına,

Gaziantep Milletvekili Ali Muhittin Taşdoğan, Gaziantep ilinin Fransız işgalinden kurtuluşunun 99'uncu yılını kutladığına, Fransa'nın Türk düşmanlığından vazgeçip kendi ülkesiyle ilgilenmesi gerektiğine,

Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan, Burdur Milletvekili, evladifatihan torunu, İstiklal Marşı şairi Mehmet Akif Ersoy'u ve Türkiye Cumhuriyeti'nin 2'nci Cumhurbaşkanı İsmet İnönü'yü vefatının 47'nci yıl dönümünde rahmetle andığına, 1921 yılında Meclis tarafından "Gazi" unvanı verilen Gaziantep ilinin düşman işgalinden kurtuluşunun 99'uncu yıl dönümünde Gaziantep'li bir kez daha tebrik ettiğine, tüm Hristiyan âleminin Noel Bayramı'nı tebrik ettiğine, 2021 yılının ülke ile dünyaya barış ve huzur getirmesini dilediğine, devletin SMA hastası çocuklar için derhâl harekete geçmesi gerektiğine,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Gaziantep ilinin düşman işgalinden kurtuluşunun 99'uncu yıl dönümünde Gaziantep'li kahramanlar ile Kurtuluş Savaşı'nın bütün kahramanlarını minnetle yâd ettiğine, yüz yıl önce Ege'de Büyük Yunanistan'ı, Doğu Anadolu'da Büyük Ermenistan'ı, Kıbrıs'ta Rum devletini kurmak isteyenlerin bugün Doğu Akdeniz'de, Ege'de, Güney Kafkasya'da yeni Sevr planları kurduğuna, Türkiye Cumhuriyeti'nin 2'nci Cumhurbaşkanı, siyaset ve devlet adamı İsmet İnönü'nün vefatının 47'nci seneidevriyesinde başta Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve İsmet İnönü olmak üzere Kurtuluş Savaşı'nda vatan müdafaasında bulunan bütün kahramanları ve şehitleri rahmetle andığına,

Siirt Milletvekili Meral Danış Betaş, Hristiyan yurttaşların Noel Bayramı'nı ve Süryani halkının Yaldo Bayramı'nı kutladığına, öğretmenlerin maaşını yük olarak gören Millî Eğitim Bakanlığının özel okul teşviklerini hangi gerekçeyle yaptığını merak ettiklerine, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın imzaladığı kararla OHAL işlemlerini İnceleme Komisyonunun görev süresinin bir yıl daha uzatıldığına, bu komisyonun işlevsizliğini ve yargı yollarını kapamak için oluşturulduğunu defalarca ifade ettiklerine, KHK ihraçlarıyla yaşanan ağır hak ihlallerinin çözüm beklediğine, bu sesi Meclisin duyması gerektiğine, Agit İpek isimli şahsın naaşının annesine kargoyla gönderildiğini daha önce ifade ettiklerine, bu şahsın annesinin, evine yapılan baskınla saatlerce işkenceye maruz kaldığına, bunu kabul edilemez bulduklarına ve peşini bırakmayacaklarına, yüzde 96 engelli Celal Şeker cezaevinde öldükten üç yıl sonra hakkında dava açıldığına dair ailesine tebligat gönderildiğini kamuoyunun bilgisine sunduklarına, ağır hasta mahpusların ölmesinin durdurulması çağrısını yinelemek istediğine,

Sakarya Milletvekili Engin Özkoç, İstiklal Marşı'nın yazarı Mehmet Akif Ersoy'u bir kez daha rahmetle andığına, ölümünün 47'nci yıl dönümünde Türkiye Cumhuriyeti'nin 2'nci Cumhurbaşkanı, CHP Genel Başkanı İsmet İnönü'nün huzurunda saygıyla eğildiğine, İsmet İnönü'nün Lozan Anlaşması'nın imzacısı büyük bir diplomat olduğuna, ülkede çok partili hayata geçişin İsmet İnönü eliyle gerçekleştirildiğine,

Denizli Milletvekili Cahit Özkan, İstiklal Marşı şairi Mehmet Akif Ersoy’u bir kez daha minnetle yâd ettiklerine, Meclisin 2021 yılının İstiklal Marşı Yılı olması kararının çok kıymetli ve anlamlı olduğuna, Meclis Başkanı Mustafa Şentop, siyasi parti grupları ve milletvekillerine teşekkür ettiğine, İsmet İnönü’yü minnetle yâd ettiğine, Gaziantep müdafaasının cumhuriyetin kurulması ve ülkenin kurtarılması anlamında en kutlu müdafaalardan birisi olduğuna, bugün Misakımillî hudutlarında oluşturulmak istenen terör koridorunda verilmiş olan kutlu mücadeleyi de yüz yıl öncesinden aldıkları ilhamla gerçekleştirdiklerine, bu mücadeleyi veren kahraman askerleri onurla, gururla ve şerefle yâd ettiğine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

İYİ PARTİ Grubunun, 3/07/2020 tarihinde Samsun Milletvekili Bedri Yaşar ve 19 milletvekili tarafından Türkiye’de tekstil ve konfeksiyon sektörünün sorunlarının araştırılarak çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (10/3069) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi’nin,

HDP Grubunun, 24/12/2020 tarihinde Siirt Milletvekili Grup Başkan Vekili Meral Danış Beştaş ve İstanbul Milletvekili Grup Başkan Vekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından asgari ücretin neden olduğu yoksulluğun araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin (10313 no.lu),

CHP Grubunun, 24/12/2020 tarihinde Ankara Milletvekili Tekin Bingöl ve arkadaşları tarafından virüse maruz kalan sağlık çalışanlarının meslek hastalığı kapsamına alınabilmeleri amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırma önergesinin (2163 no.lu),

Görüşmelerinin, Genel Kurulun 25 Aralık 2020 Cuma günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerileri yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, Ankara Milletvekili Orhan Yegin’in HDP grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin bir açıklamada bulundu.

Gündem’in “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmının:

1’inci sırasında yer alan ve İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, İstanbul Milletvekili Abdullah Güler ve 43 Milletvekilinin Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/3261) ve Adalet Komisyonu Raporu’nun (S. Sayısı: 247) görüşmelerine başlanarak, 20’nci maddesine kadar kabul edildi, verilen aradan sonra Komisyon temsilcileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

İstanbul Milletvekili Mustafa Yeneroğlu, İç Tüzük’ün 61’inci maddesinin (1)’inci fıkrasında “Söz, kayıt veya istem sırasına göre verilir.” hükmüne istinaden 247 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin temel kanun olarak görüşülmesine dair önerinin kabul edilmesi üzerine salı akşamki birleşimde söz hakkı talep etmek için kürsüye doğru hareketlendiğine, Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can’ın kendisinden on, on beş saniye önce dilekçesini verdiğiğine, İç Tüzük’ün 61’inci maddesinin bu şekilde yorumlanmasının söz konusu olmadığına, esas olanın istem meselesi olduğuna, bu çerçevede usul tartışması açılmasını talep ettiğine, önerinin kabul edilmesinin akabinde dilekçe sunmak üzere Divana yönelen tüm milletvekillerine aynı sırada söz talep ettikleri kabul edilip söz hakkı verilmesi gerektiğine,

Sakarya Milletvekili Engin Özkoç, İstanbul Milletvekili Abdullah Güler’in 247 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin tümü üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Abdullah Güler, Sakarya Milletvekili Engin Özkoç’un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Sakarya Milletvekili Engin Özkoç, hem hatiplerin hakaret etmeden konuşmaları hem de iktidarın muhalefet eden milletvekillerine sabırlı davranmaları gerektiğine, Meclisin adabı içerisinde görüşme yapacaklarına, zaman zaman seslerin yükselebileceğine ama bunun Mecliste ayırıştırma noktasına hep birlikte getirilmeyeceğine,

Denizli Milletvekili Cahit Özkan, İstanbul Milletvekili Turan Aydoğan'ın 247 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde şahsı adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan, İstanbul Milletvekili Turan Aydoğan'ın 247 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde şahsı adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerinin Meclisin yüceliğine saygı açısından doğru ifadeler olmadığına, görüşmelere biraz daha seviye getirme konusunda bütün Meclisin mutlak iş birliği yapması gerektiğine,

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, Meclisin vakarına uygun tutum olmasının gerekli olduğuna ama bir milletvekilinin konuşturulmamasını da kabul edilemez bulduklarına, dayatılan bir kanun teklifi olduğuna, bu dayatmayı kabul edemeyeceklerine,

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın yerinden sarf ettiği bazı ifadelerine,

Denizli Milletvekili Cahit Özkan, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, 247 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin sivil toplum kuruluşlarından büyük tepki aldığına, sivil toplum örgütlerinin susturulacağı ve teklifin örgütlenme özgürlüğünü tehdit ettiği görüşünü ifade ettiklerine, derneklerle ilgili bölümlerin teklif metninden çıkarılmasını bir kez daha ifade ettiğine,

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın satışma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Sakarya Milletvekili Engin Özkoç, eski Milletvekili Hamza Yerlikaya'nın sahte lise diplomasıyla Gazi Üniversitesine kayıt yaptırdığını mahkemede beyan ettiğine,

Sakarya Milletvekili Engin Özkoç, bir siyasetçinin konuşurken etik kurallardan bahsetmesi kadar doğal bir şey olmadığına, amaçlarının teklifin görüşmelerinin saygın bir şekilde yürütülmesi olduğuna,

Ankara Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil Sütü'nün 247 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 12'nci maddesi üzerinde verilen önerge hakkında konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, bütçe görüşmeleri sırasında da Meclis tarihinin görmediği hakaret ve aşağılamalar yaşandığına, bütün gruplara eşit yaklaşılması gerektiğine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Denizli Milletvekili Cahit Özkan, Bingöl Milletvekili Erdal Aydemir'in 247 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesi üzerinde verilen önerge hakkında konuşmasında AK PARTİ'ye satışması nedeniyle bir konuşma yaptı.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Süreyya Sadı Bilgiç, İç Tüzük'ün 61'inci maddesinin (1)'inci fıkrasında "Söz, kayıt veya istem sırasına göre verilir." hükmü doğrultusunda kanun tekliflerinin tümü ve maddeleri üzerinde şahıslar adına yapılacak konuşmalar ile 86'ncı maddeye göre oyunun rengini belli etmek üzere yapılacak konuşmalar için söz taleplerinin sıra sayısının dağıtıldığı an Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı görevlileri tarafından Divan adına teslim alındığına, söz taleplerinin teklifin temel kanun olarak görüşülmesine dair Danışma Kurulu veya grup önerisinin kabul edildiği andan itibaren

alınabildiğine, aynı anda gelen söz talepleri için Başkanlık Divanındaki Kâtip üyelerin huzurunda ad çekme suretiyle işlem yapıldığına, milletvekillerinin söz haklarının korunması noktasında bağımsız ya da grubu bulunmayan siyasi parti temsilcisi milletvekillerinin söz alabilmelerine ilişkin bir husus varsa bunun için yapılması gerekenin İç Tüzük'te yapılacak bir düzenleme olduğuna, usul tartışmasının İç Tüzük'ün 63'üncü maddesine göre yapıldığına, 63'üncü maddenin (1)'inci fıkrası kapsamına konu edilebilecek bir tutumun bulunması gerektiğine, mezkûr talepte ise Başkanlığın bu fıkra kapsamına giren bir tutumu bulunmadığından bir usul tartışması açılması imkânı olmadığına ilişkin bir açıklamada bulundu.

Gündemde başka bir iş bulunmadığından, alınan karar gereğince kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 26 Aralık 2020 Cumartesi günü saat 13.00'te toplanmak üzere birleşime 02.59'da son verildi.

Süreyya Sadi BİLGİÇ

Başkan Vekili

Mustafa AÇIKGÖZ

Nevşehir

Kâtip Üye

Sibel ÖZDEMİR

İstanbul

Kâtip Üye

Enez KAPLAN

Tekirdağ

Kâtip Üye

II.- GELEN KÂĞITLAR

No: 58

26 Aralık 2020 Cumartesi**Milletvekili Teklifleri**

1.- Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel'in; Tababet ve Şuabatı San'atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3291) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.12.2020)

2.- Batman Milletvekili Necdet İpekyüz'ün; Karayolları Genel Müdürlüğünün Hizmetleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3292) (Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm; Adalet ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.12.2020)

3.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın; Yeni Koronavirüs (Covid-19) Salgınının Ekonomik ve Sosyal Hayata Etkilerinin Azaltılması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/3293) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler; Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.12.2020)

4.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün; Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3294) (Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor; Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.12.2020)

5.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün; 4760 Sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/3295) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.12.2020)

6.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün; 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/3296) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.12.2020)

7.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün; Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/3297) (Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.12.2020)

8.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün; Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3298) (Millî Savunma ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.12.2020)

9.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün; Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3299) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.12.2020)

10.- Eskişehir Milletvekili Jale Nur Süllü'nün; 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3300) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.12.2020)

11.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in; Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3301) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.12.2020)

26 Aralık 2020 Cumartesi

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 13.00

BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ

KÂTİP ÜYELER: Sibel ÖZDEMİR (İstanbul), Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 40'ıncı Birleşimini açıyorum. (x)

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce 1 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Coronavirüs ve aşı münasebetiyle söz isteyen İstanbul Milletvekili Hayati Arkaz.

Buyurun Sayın Arkaz. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI

1.- İstanbul Milletvekili Hayati Arkaz'ın, coronavirüs ve aşıya ilişkin gündem dışı konuşması

HAYATİ ARKAZ (İstanbul) – Çok teşekkür ediyorum.

Aşının ismi bile bizi hareketlendiriyor, çok teşekkürler efendim, sağ olun.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemizi ve tüm dünyayı derinden etkileyen küresel salgınla yapılan mücadelede aşı hakkında bilgi vermek istiyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, son yüz yıldır Türkiye Cumhuriyeti devleti, Aziz Atatürk'ün öncülüğünde en büyük mücadelesini bulaşıcı hastalıklara karşı vermiştir. Her doğan 4 çocuktan ve doğum yapan her 5 anneden birisi hastalıklar sebebiyle kaybediliyordu, hayatını kaybediyordu. Şu anda, bebek ölümleri dünya standartlarının çok altındadır, binde 6 civarındadır. Bu, bizim için gurur verici bir olaydır. Nereden nereye diyoruz. Bu vesileyle tüm çocuklarımıza, annelerine sağlıklı ve mutlu, güzel günler diliyorum. Profesör Doktor Sadi Irmak, Profesör Doktor Tefik Sağlam, ilk Sağlık Bakanı Refik Saydam ve Türkan Saylan gibi bilim insanları bu bulaşıcı hastalıklarla olan mücadelede çok başarılı olmuşlardır; kendilerini rahmetle anıyorum.

Cumhuriyetten sonra veremle savaş başladı, dispanserler kuruldu, cüzzamla mücadele edildi, yurt dışına tıp eğitimi için öğrenciler gönderildi, toplum sağlığı için Hıfzıssıhha Kurumu kuruldu. Türkiye'de verem, kuduz, tifo, tifüs, boğmaca, enflüenza ve çiçek aşılarının yanında serum üretimi de yapılmıştır. Biz bu mücadelede devlet ve millet olarak acemi değiliz; köklü bir devletiz, köklü bir sağlık camiamız var. Pek çok ülke yeni tip coronavirüs karşısında çaresiz kalmışken Türkiye öncülük yapmıştır; modern hastane binalarımız, kendini iyi yetiştirmiş doktorlarımız ve kahramanca mücadele eden sağlık camiamız bu konuda örnek olmuşlardır dünyaya. Sorun küreseldir, birlik ve beraberlik içinde bu küresel salgının altından kalkacağız ve başarılı olacağız inşallah. Biz, ilk günden beri bilimin ışığında -bilim insanları olarak- karanlığı aydınlatmaya çalışıyoruz. Verem aşısının bulunması tam on üç yıl sürmüştür, hele bazı aşuların bulunması yirmi yıl bile sürmüştür. Geçen yıl aralık ayında, Sayın Sağlık Bakanımız, aşının on iki ay ile on sekiz ay arasında mutlaka bulunacağını ve başarılı olacağımızı söyledi; şu anda on iki ay geçti ve aşı, Allah nasip ederse, bu pazartesi günü ülkemizde, yurdumuzda olacak, bu da onu ispatlamıştır; kendilerine teşekkür ediyorum.

(x) 7/4/2020 tarihli 78'inci Birleşimden itibaren coronavirüs salgını sebebiyle Genel Kurul Salonu'ndaki Başkanlık Divanı üyeleri, milletvekilleri ve görevli personel maske takarak çalışmalara katılmaktadır.

Değerli milletvekilleri, aşı müjdesini buradan tekrarlamak istiyorum. CoronaVac aşısı pazartesi günü yani iki gün sonra -demin söyledim- inşallah, ülkemizde olacak, on dört gün gibi kısa bir süre sonra da aşılanmaya başlayacağız. İnaktif yöntemlerle hazırlanan bu aşı, daha önce de belirttiğim gibi, bizim için en uygun aşıdır yani bizim için en uygun olan aşı CoronaVac aşısıdır, Çin'den gelen CoronaVac aşısıdır -onu söylemeyi kendime görev kabul ettim- ve doğru aşıdır. Ayrıca, bunun yanında Pfizer ve BioNTech firmalarının Almanya'da yaptığı aşı 4,5 milyon civarı dozdur. Bu da çok kısa bir zamanda -anlaşması yapılmıştır- yurdumuzda olacaktır.

Yerli ve millî aşılar için de ciddi çalışmalar var. 16 merkezde aşı çalışmalarımız ciddi bir şekilde yapılmaktadır, bunlar da başarılı olmuştur; nisan ayı gibi bu aşilarla aşılanmaya başlayacağız. Ben, sıram geldiğinde, bir hekim olarak aşımı derhâl yaptıracağım, bunu buradan söylemek istiyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar) Coronavirüsle ilgili mücadelemizi tüm millet olarak kahramanca yaptığımıza inanıyorum. Maske, mesafe ve temizlik şartlarına...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Arkaz.

HAYATİ ARKAZ (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, şimdi, sisteme giren ilk 15 milletvekiline yerlerinden birer dakika süreyle söz vereceğim.

Sayın Karadağ...

V.- AÇIKLAMALAR

1.- Iğdır Milletvekili Yaşar Karadağ'ın, Iğdır Ovası'nın en önemli probleminin sulama sıkıntısı olduğuna, Tarım ve Orman Bakanlığından beklentilerinin baraj ve göletlerin bir an önce hayata geçirilmesi olduğuna ilişkin açıklaması

YAŞAR KARADAĞ (Iğdır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkanım, doğunun Çukurova'sı olarak bilinen, alüvyonel tabanlı, çernezyomdan taşınmış, dünyanın en kaliteli topraklarına sahip, iklim olarak da mikroklima iklimine sahip olan Iğdır Ovası'nda en önemli problemimiz sulama problemi. Bu açıdan, özellikle ilde planlanan Tuzluca Barajı, Ünlendi Barajı, Göktaş ve Alibeyköy Göletlerinin bir an önce hayata geçirilmesi elzemdir; Tarım Bakanlığından beklentimiz budur.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Taşkın...

2.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, Tarsus ve Mersin ilinin düşman işgalinden kurtuluşunun 99'uncu yıl dönümünü kutladığına, Tarsus ilçesinin kurtuluşu için mücadele verenleri ve Kurtuluş Savaşı'nın tüm şehit ve gazilerini rahmetle andığına ilişkin açıklaması

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Kurtuluş Savaşı nice kahramanlıklara sahne olmuştur. Söz konusu vatan, namus, ezan ve bayrak olduğu zaman aziz milletimizin göze alamayacağı fedakârlık yoktur. İşte, doksan dokuz yıl önce Antep'te Şehit Kamil'in, Maraş'ta Sütçü İmam'ın kahramanlık destanlarının bir benzeri de Tarsus'ta yaşanmıştır. 27 Aralık, Tarsus'umuzun düşman işgalinden kurtuluşunun 99'uncu yıl dönümüdür. 27 Aralık 1921'de işgal güçleri Tarsus'dan, 3 Ocak 1922'de de Mersin'den kovulmuşlardır. Kadim şehir Tarsus'un ve Mersin'in düşman işgalinden kurtuluşunun 99'uncu yıl dönümünü kutluyorum.

Bu vesileyle, Tarsus'ta verilen kurtuluş mücadelesinin öncülerinden olan Kara Fatma lakaplı Adile Hala'yı, şehit Hacı İshak Efendi'yi ve kahraman eşini, Hancı Abdo'yu ve tüm isimsiz kahramanları, Kurtuluş Savaşı'mızın tüm şehit ve gazilerini rahmetle anıyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Şimşek...

3.- Mersin Milletvekili Baki Şimşek'in, çiftçilerin Ziraat Bankası ve Tarım Kredi borçlarının borç erteleme kapsamına alınması gerektiğine, bankaların emeklilik hakkı kazanan vatandaşlara kredi vererek emekli olmalarını sağlamasını talep ettiğine ilişkin açıklaması

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, bütçe görüşmelerinin başladığı günden bu tarafa çiftçi borçlarıyla ilgili borç erteleme yapılması; özellikle, Tarım Kredi ve Ziraat Bankası borçlarının mutlaka yapılandırılması gerektiğini defalarca dile getirmemize rağmen bugüne kadar bu konuda bir çalışma olmadı. Ben, çiftçilerimiz adına mutlaka bu borç yapılandırmasının yapılması, Ziraat Bankası ve Tarım Kredi borçlarının bu kapsama mutlaka alınması gerektiğini düşünüyorum.

Hükümetimiz birçok konuda yapılandırma yaptı. Bir de emekli olmak isteyen vatandaşlarımız borçlarını yapılandırdılar ama bankalar, geçmiş dönemlerde, emekli olacak vatandaşlara, borç yapılandırması yapanlara emekli ederek kredi verip maaşından ödenmek kaydıyla bir hak tanıyorlardı. Şu anda o, kapsama alınmadı. Bu konuda da bankaların emeklilik hakkı kazanan vatandaşlarımıza kredi vererek bu borçlarını ödemesini ve emekli olmasını sağlamalarını talep ediyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Girgin...

4.- Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, sulama birliklerinin ücretlerinin makul bir seviyeye çekilmesi ve sulama ile elektrik borçları nedeniyle çiftçi desteklerine bloke konulması uygulamasından vazgeçilmesini talep ettiklerine, narenciye ve meyve sebze üretiminin havza bazlı destek kapsamına alınması gerektiğine ilişkin açıklaması

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Tarım ve Orman Bakanlığına; seçim bölgem Muğla'da 13 gölet ve baraj inşaatı tamamlanmamıştır. Sulama birliklerinin tahsil ettiği ücretler yüksektir, ücretler makul seviyelere çekilmeli, eskijen ve su kaybına neden olan sistemler rehabilite edilerek sulama oranı ve randımanı artırılmalıdır. Sulama ve elektrik borçları nedeniyle desteklere bloke konulmakta veya borçlar desteklerden kesilmektedir. Bu uygulamadan vazgeçilmelidir.

Tarımsal sulamada kullanılan elektriğin fiyatları artmıştır, üreticilerin fatura ödemelerinde yaşanan en ufak bir aksaklıkta elektrikleri kesilmekte ve abonelikleri iptal olmaktadır. Elektrik fiyatlarındaki KDV, katkı payı gibi vergiler kaldırılmalı ve faturalar aylık değil, yılda iki defa hasat zamanı ödenmelidir.

Narenciye, meyve, sebze üretimi havza bazlı destek kapsamına alınmalıdır. Zeytinyağı fiyatları düşük seyretmektedir, üretimin devamı, fiyat istikrarının sağlanması için TARIŞ ve MARMARABİRLİK gibi piyasa düzenleyici kuruluşlar devreye alınmalıdır. Çiftçinin sesine kulak verin.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Özkan...

5.- Mersin Milletvekili Hacı Özkan'ın, "Halka hizmet Hakk'a hizmettir." düsturuyla tüm enerjilerini milletin hizmetine sunulan yatırımların takibine ayırdıklarına, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde 2023 hedeflerini gerçekleştirmek için azim ve kararlılıkla çalışmayı sürdüreceklerine ilişkin açıklaması

HACI ÖZKAN (Mersin) – Teşekkürler Sayın Başkan.

AK PARTİ hükümetleri, eser konusunda, hizmet konusunda, proje konusunda herkesle yarışmaya, herkesle rekabete hazırdır. Bunun dışındaki hiçbir çekişmenin ülkeye faydasının olmadığına inanıyoruz. Onun için de "Halka hizmet Hakk'a hizmettir." düsturuyla tüm vaktimizi ve enerjimizi milletimizin hizmetine sunduğumuz yatırımlarımızın takibine ayırıyoruz. Aziz milletimizin de bizden beklentisinin bu olduğunu biliyoruz.

Cumhurbaşkanımız ve Genel Başkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde 2023 hedeflerimizi gerçekleştirmek, büyük ve güçlü Türkiye'nin yarınlarını güvence altına almak için var gücümüzle azim ve kararlılıkla çalışmayı sürdüreceğiz. Ülkemizin ve milletimizin huzuru ve refahı için üzerimize düşen tüm sorumluluğu yerine getirmek boynumuzun borcudur diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Fendoğlu...

6.- Malatya Milletvekili Mehmet Celal Fendoğlu'nun, Malatya ili Yeşiltepe bölgesinde proje aşamasında olan yeni adliye binasının yapımına ne zaman başlanacağına ilişkin açıklaması

MEHMET CELAL FENDOĞLU (Malatya) – Teşekkür ederim Başkanım.

Talebimiz Adalet Bakanlığına. Malatya Yeşiltepe bölgesinde askerî hastanenin bulunduğu 100 dönümlük alanın Özelleştirme İdaresi tarafından adliye binası yapılması için Adalet Bakanlığımıza yer tahsisi yapılmış durumdadır. Proje aşamasında olan, Malatya'ya yakışır şekilde olacağına inandığımız yeni adliye binasının yapımına ne zaman başlanacak ve Adalet Bakanlığımızın bu konudaki çalışmaları ne aşamadır?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Tutdere...

7.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman ili Bağlıca, Koçali, Doğanlı, Çatalağaç ve Gökçay köylerinin ortak ihtiyacı olan okul inşaatına bir an evvel başlanması ve yaşanan mağduriyetin giderilmesi için Millî Eğitim Bakanlığı ve Adıyaman Valiliğine çağrıda bulunduğu ilişkin açıklaması

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Adıyaman merkez Bağlıca, Çatalağaç, Gökçay, Koçali köylerindeki öğrencilerimize hizmet veren Koçali köyündeki ortaöğretim okul binası talebi karşılayamamaktadır. Fiziki şartları yetersiz, depreme dayanıksız bu okulda öğrencilerimiz ve öğretmenlerimiz zor şartlarda görev yapmakta ve mağdur durumdadırlar. Mağduriyetin giderilmesi için bu köylerimizin ihtiyacı olan bir okulun yapılması aciliyet arz etmektedir. İlimizin deprem gerçeği de nazara alınarak çalışmalara bir an evvel başlanmasını talep ediyoruz. Buradan, Millî Eğitim Bakanlığına ve Adıyaman Valiliğine çağrıda bulunuyorum: Bağlıca, Koçali, Doğanlı, Çatalağaç, Gökçay köylerimizin ortak ihtiyacı olan okul inşaatına bir an evvel başlayın, çocuklarımızın mağduriyetini bir an evvel giderin diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Yılmaz...

8.- Düzce Milletvekili Ümit Yılmaz'ın, Doğu Karadeniz İhracatçılar Birliği Başkan Yardımcısının yabancı menşeli bir firmanın âdeta sözcülüğünü yaptığına, 7,5 milyon Karadenizliyi ve üreticinin hakkını savunan siyasileri hedef aldığına ilişkin açıklaması

ÜMİT YILMAZ (Düzce) – Doğu Karadeniz İhracatçılar Birliği Başkan Yardımcısı, geçen gün yaptığı açıklamayla, yabancı menşeli bir firmanın âdeta sözcülüğünü yaparak Karadeniz'de fındıkla geçinen 7,5 milyon Karadenizliyi ve üreticinin hakkını savunan siyasileri hedef almıştır. Âdeta bir firmayı kutsayacak açıklamalarda bulunan bu kişi, yıllardır fındıkçının kanını emen ve ülkemizde hak ettiği ihracat gelirine ulaşmasını engelleyen bu firmanın zor durumdaki üreticinin elinden bahçeleri ucuz kapatmasını âdeta iyi bir şey gibi bize yutturmaya çalışmış, dünya üretiminin yüzde 70'ini karşılayan ülkemizi bu firmaya muhtaç gibi göstermiştir. Fındık üreticisinin hakkını ve ülke çıkarlarını savunan siyasileri ve fındık çalışma grubunu “avuçlarını ovuşturan kesim” olarak niteleyen bu firma sözcüsünün asıl kendisi, üreticinin kanını emen bu firmanın yatlarında viskisini yudumlayan iş birlikçisidir.

BAŞKAN – Sayın Filiz...

9.- *Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz'in, İYİ PARTİ Genel Başkanı Meral Akşener'in önerdiği şekilde asgari ücretten vergi alınmaması ve net 3 bin lira olarak belirlenmesi gerektiğine, çiftçilerin, esnafın, işçilerin, dar gelirliğin, işsizlerin, servis şoförlerinin, kantincilerin, kahvehanelerin, kartasiyecilerin sıkıntı içinde olduğuna, müzisyenler ve davulcuların mart ayından bu yana tek kuruş gelirleri olmadığına, devletin yapacağı desteğin davulcu ve müzisyen aileleri için can suyu olacağına ilişkin açıklaması*

İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Genel Başkanımız Meral Akşener'in önerdiği şekliyle, asgari ücretten vergi alınmamalı ve asgari ücret net 3 bin TL olarak belirlenmelidir. Çiftçilerimiz, fıstık üreticilerimiz, Tarım Kredi Kooperatiflerinin faiz ödemeleri altında ve tüccarların oyunlarıyla canından bezmiş, esnafımız, işçimiz, dar gelirlilerimiz ve işsizlerimiz büyük sıkıntı içindeler; servis şoförleri, kantinciler, kahvehaneler, kartasiyeciler zor durumdadır. İcra dosyası sayısı 22 milyon 760 bine yükselmiş. Ne yazık ki vatandaşlarımız borç altında ezilmeye devam etmektedir. Ama bir grup var ki bunların ne iş yerleri var ne de belli bir yerleri; müzisyenler ve davulcuların mart ayından bu yana tek kuruş gelirleri yok. Aileleri, çocukları var, kuru ekmek bile bulmakta zorluk çekiyorlar. Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu'ndan yapılacak desteklerin, davulcuların, müzisyenlerin aileleri için can suyu olacağını belirtiyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Sümer...

10.- *Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, pandemi sürecinde amatör kulüplerin zor şartlarda ayakta kalmaya çalışıklarına, amatör kulüplerin oyuncularının ve teknik heyetlerinin sigorta primlerini yatıramadığına, amatör spor kulüplerinin sigorta prim borçlarını yapılandırılacak bir düzenlemeyle spor camiasına nefes aldırılması gerektiğine ilişkin açıklaması*

ORHAN SÜMER (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Pandemi süreciyle birlikte amatör kulüpler, sporcularımız ve teknik heyetimiz çok zor şartlarda ayakta kalmaya çalışıyorlar. Özellikle amatör liglerde, bölgesel liglerde, ufak çaplı turnuvalarda yer alan takımlar ve sporcular büyük ekonomik sıkıntılar yaşıyor. Amatör kulüplerin oyuncularının ve teknik heyetin sigorta primi yatıramıyor, böylece vergi borçları birikiyor. Amatör spor branşlarında düzenli olarak sigorta primi yatırmaya çalışan 100 kulüpten fazlası yok şu an. Bir de vergi ve sigorta primleriyle kulüplerimizi iyice darboğaza sokmamamız gerekiyor. Kısıtlı kapsayıcı olan ve sadece amatör bölgesel alanda mücadele veren kulüplerin sigorta prim borcunu düzenleyecek, yapılandıracak, gerekiyorsa silecek düzenleme getirilerek spor camiasına nefes aldırmanızı gerekiyor.

BAŞKAN – Sayın Erel...

11.- *Aksaray Milletvekili Ayhan Erel'in, İYİ PARTİ olarak asgari ücretin net 3 bin liraya çıkarılmasını, asgari ücretlinin gelir vergisini ve Sosyal Güvenlik Kurumu primini devletin üstlenmesini, emekli maaşlarının en az asgari ücret kadar olmasını önerdiklerine ilişkin açıklaması*

AYHAN EREL (Aksaray) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

Sayın Genel Başkanımız Meral Akşener ve partimizin asgari ücret konusundaki önerisi şudur: Brüt asgari ücret net 3 bin liraya yükseltilsin, asgari ücretle çalışmamıza brüt kazancının tamamı ödensin. İşverenimiz çalıştırdığı asgari ücretli vatandaşlarımızın gelir vergisini ve Sosyal Güvenlik Kurumu primini devlete değil, çalışanına versin. Devletimiz, çalışanlarımızın gelir vergisini ve Sosyal Güvenlik Kurumu primini üstlensin. Ayrıca, çalışanlarımızın asgari ücret tutarındaki ücretinden vergi alınmasın. Yine, emekli maaşları en az asgari ücret kadar olsun yani 3 bin lira olsun, çok zor şartlarda yaşayan bu kesim rahat bir nefes alsın.

BAŞKAN – Sayın Mustafa Demir, buyurun.

12.- İstanbul Milletvekili Mustafa Demir'in, "Dijital Türkiye" çalışmaları kapsamında teknoloji odaklı sanayi hamlesiyle teknolojide üreten olma yolunda ilerlediklerine, "Sıfır belge" politikasıyla kamu hizmetlerinde talep edilen belge sayısının neredeyse sıfıra düştüğüne, ara mal üretiminin artmasıyla bu alandaki ithalatın da hızla azaldığına ilişkin açıklaması

MUSTAFA DEMİR (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

"Dijital Türkiye" çalışmaları kapsamında ve teknoloji odaklı sanayi hamlesiyle yerli ve milli kaynaklarımızı verimli kullanarak teknolojiyi tüketen değil, üreten olma yolunda ilerliyoruz. Milletimiz için üretmeye ve çalışmaya devam ediyoruz.

Dijital Türkiye Platformu üzerinden vatandaşlarımıza hızlı, kolay ve erişilebilir hizmetler sunulmaktadır. "Sıfır belge" politikasıyla kamu hizmeti başına talep edilen belge sayısı neredeyse sıfıra düşmüştür. Ara mal üretiminin artmasıyla da bu alandaki ithalatımız hızla azalmaktadır. Pandemi döneminde yapılan yatırımlarla yeniden kurulan global ekonomik düzende yerimizi alacağız ve pozisyonumuzu daha da güçlendireceğiz. Dijital platformları ve teknoloji odaklı sanayi hamlesini destekleyen projelere öncelik vermeye devam edeceğiz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Yıldırım Kaya...

13.- Ankara Milletvekili Yıldırım Kaya'nın, 27 Aralık Atatürk'ün Ankara iline gelişinin 101'inci yıl dönümünde, her yıl düzenlenen Büyük Atatürk Koşusu'nun bu yıl pandemi gerekçesiyle yapılmadığına ilişkin açıklaması

YILDIRIM KAYA (Ankara) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Yarın 27 Aralık, emperyalizme karşı Anadolu'yu ayağa kaldıran Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşlarının Ankara'ya gelişinin 101'inci yılı. Emperyalizmin korkulu rüyası olan Anadolu halkıyla birlikte Ankara'yı mesken eden Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşları Ankara'yı başkent yapıp Ankaralı olduğunu ve Anadolu topraklarının emperyalizme asla geçit vermeyeceğini haykırmıştır.

Ankara'ya gelişinin 101'inci yılında, her yıl düzenlenen Büyük Atatürk Koşusu ne yazık ki bu yıl düzenlenemiyor. Sembolik karşılımla Mustafa Kemal Atatürk'ün Ankara'ya gelişi kutlanamaz. Biz kurtuluşa atılan bu büyük adımı, tüm coşumumuzla yürüyeceğiz ve koşacağız. "Hoş gelişler ola Mustafa Kemal Paşa/ Hoş gelişler ola Mustafa Kemal Paşa." diyor, saygı ve sevgiyle anıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Erdem...

14.- İstanbul Milletvekili Arzu Erdem'in, 2021 yılında servis aracı sahipleri ve şoförlerine destek verilmesini ve polise 3600 ek gösterge verilmesine dair düzenlemenin yapılmasını temenni ettiğine ilişkin açıklaması

ARZU ERDEM (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

15 Mart 2020 itibarıyla olumsuz yönde etkilenen servis şoförlerimizle ilgili bilhassa hem araç kredilerini hem sigorta masraflarını; evlerinin geçimlerini sağlarken de büyük zorluk çeken servis aracı sahiplerimize ve şoförlerimize bir destek verilmesi gerekiyor. Temennim odur ki, 2021 yılında bununla ilgili bir destek çıkacaktır.

Ayrıca yine temennim odur ki, kahraman Türk polisimizle ilgili 3600 ek gösterge önümüzdeki sene gerçekten hak eden kahraman polisimize verilecektir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Bakırhoğlu...

15.- *Manisa Milletvekili Ahmet Vehbi Bakırhoğlu'nun, Köy Kanunu'na eklenen geçici bir maddeyle köy tüzel kişiliğine ait arsaların evi olmayan köylüye satılabildiğine ancak kanunda bu arsalarla 31 Aralık 2020 tarihine kadar ev yapılması şartı olduğuna, pandemi nedeniyle zor şartlarda köylünün mağduriyetinin önlenmesi için Meclisi yasal düzenleme yapmaya davet ettiğine ilişkin açıklaması*

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Değerli milletvekilleri, 28 Kasım 2017'de Köy Kanunu'na geçici bir madde eklendi. Buna göre köylerimizde, muhtarlığın kararıyla köy tüzel kişiliğine ait arsalar evi olmayan köylüye satılabiliyor. Ancak bu geçici maddede, satılan bu arsalarla 31 Aralık 2020 tarihine kadar ev yapılma şartı bulunmakta. Aksi hâlde köylünün parayla satın aldığı arsalar ellerinden alınacak. Seçim bölgem Manisa'nın ilçelerinde, bilhassa Salihi'de bu şekilde birçok arsa köylü tarafından alınmış ancak hemen hemen hiçbirine ev yapılamamış. Bu zor şartlar, bu ekonomik şartlar altında çiftçiden ev yapmasını beklemek vicdansızlık olur zaten. Ben Meclisimizi vicdanlı olmaya, oluşabilecek mağduriyetleri önlemek için bir an önce gerekli yasal düzenlemeyi yapmaya davet ediyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlarım.

VI.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- *Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in, Manisa Milletvekili Ahmet Vehbi Bakırhoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki ifadelerine ilişkin açıklaması*

BAŞKAN – Teşekkür ederim ama o yasal düzenlemeyi yaptık Sayın Bakırhoğlu, süreyi uzattık. Onu da bilgi olarak paylaşayım.

Evet, şimdi Sayın Grup Başkan Vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım.

Sayın Türkkan, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

16.- *Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, yirmi altı yıldır yayınına devam eden Olay TV'nin kapanmasına; Covid-19'un ilk zamanlardaki gibi kolay geçmediğine, ağır hasta ve vefat sayılarının ciddi anlamda arttığına, daha fazla önleme ihtiyacı olduğuna; TÜİK'in yaptığı Türkiye Engelliler Araştırması sonuçlarına, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının ciddi bir kesimi ilgilendiren bu konuya ciddiyetle eğilmesi gerektiğine; asgari ücretlinin, işçinin, memurun ve emeklinin gözünü verecek olan zam oranlarına çevirdiğine; 13 milyonu aşkın emeklinin aylık gelirlerinin yaşam koşullarına uygun hâle getirilmesi gerektiğine; toplumun her kesiminde olduğu gibi emeklilerin de sözcüsü olmaya ve haklı taleplerini dile getirmeye devam edeceklerine ilişkin açıklaması*

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; dün, Türkiye'de, mevcut rejimin nasıl otokrasiye evrildiğine dair çok önemli bir olay oldu. Yirmi altı yıl önce yayın hayatına başlayan Olay televizyonu dün itibarıyla ekranlarını kararttı. Olay televizyonu yaptığı yayınlarla birtakım çevreleri rahatsız etmiş olmalı ki, kısa sürede ekranları karartıldı. 180 basın emekçisine geçim kaynağı olup, ailelerine ekmek götürdüğü bir kanalı karartmak hukuk ve demokrasiyle bağdaşmadığı gibi, vicdanların da kabul edemeyeceği bir durumdur. Kararan sadece bir kanal değildir, bizden olmayan herkese yaşamı dar eden düşünceye sahip vicdanlardır. Kararan hukuktur, demokrasidir, adalettir, basın özgürlüğüdür, çok seslilik. Ülkede otokrasinin geldiği boyut tam da budur. İktidarın on sekiz yılda Türkiye'yi getirdiği nokta işte böylesi bir karanlıktır.

Her alanda olduğu gibi, kurulan bu baskı rejimini toplum da üzerinde iliklerine kadar hissetmektedir. “İfade özgürlüğü var ama ifade ettikten sonra olabilecekleri garanti edemem.” Bu laf, kimin lafı biliyor musunuz? Uganda'nın eski Devlet Başkanı, diktatör İdi Amin'in lafı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin lütfen.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Bu ifadeleri kullanan kişinin bir zamanlar yönettiği Uganda bile şu anda Dünya Demokrasi Endeksi’nde 99’uncu sırada. Olay televizyonunun ekran kararttığı Türkiye kaçınıcı sırada biliyor musunuz? 110’uncu sırada, Uganda’nın 11 sıra altında. Medyaya ve özgürlüklere yapılan tüm baskıyı ve karartmaları kınıyorum. Basın emekçilerini buradan selamlıyorum. İnsanlar üzerinde uygulanan bu baskının bir gün size de zarar vereceğini, sıkıntı vereceğini de bir kere daha hatırlatmak istiyorum.

Coronavirüsle mücadelemiz devam ediyor, insanlarımız ne yazık ki hayatlarını kaybetmeye de devam ediyor. Bir noktayı vurgulamak istiyorum: Covid ilk zamanlardaki gibi kolay geçmiyor, sizler de duyuyorsunuz. Daha önce duyduğumuzda Covid virüsüne yakalanmış eşimiz, dostumuz, akrabamız, kardeşimiz, arkadaşımız bir hafta sonra, on gün sonra iyileşti diye haber alıyorduk. Şu anda Covid virüsüne yakalananların bir süre sonra ağır hasta olduğunu, daha sonra entübe edildiğini ve nihayet vefat ettiğini öğreniyoruz. Sosyal medyaya girmekten korkar hâle geldik hepimiz. Sosyal medyaya girdiğimizde, bu virüsle alakalı başsağlığı dilekleri, vefat haberleriyle dolu. Olay bu kadar ciddi, ağır hasta sayıları ve vefatları ciddi anlamda arttı. Daha fazla önleme ihtiyacımız var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin lütfen.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Bu ülkede her gün 2 uçak düşüyor; evet, o kadar insanımızı yitiriyoruz. Hani 1 uçak düştüğünde on sene konuşurduk ya; şimdi her gün 2 uçak düşüyor, o kadar insan kaybediyoruz. Hekimler de çaresiz. Bakın -benim de tanıdığım bir özel hastane sahibi var- bütün imkânlarını insan kime kullanır? Annesine, babasına, evladına önce, değil mi? Bir gün arayla hem annesini hem babasını kaybetti özel hastane sahibi bu arkadaşımız. Bu işin şakasının olmadığını, durumun vahametini ilk günden bu yana vurgulamaya devam ediyoruz. İnşallah, daha ciddi önlemler almaya başlarlar.

Dünya Sağlık Örgütü verilerine göre, gelişmiş ülkelerde nüfusun yüzde 10’unun, gelişmekte olan ülkelerde ise nüfusun yüzde 12’sinin engellilerden oluştuğu bildiriliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi lütfen.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Ülkemizde TÜİK tarafından gerçekleştirilen Türkiye Engelliler Araştırması sonucuna göre, nüfusun yüzde 12’sinin engelliler olduğu saptanmış. Anne, baba ya da eş gibi aile fertleri de hesaba katıldığında bu sayı 3 katına çıkıyor. Bu durumda, aileler özel eğitim, mesleki eğitim, rehabilitasyon ve hukuki haklar konularında eğitilmeli ve bilgilendirilmeliler. Eğitim alan aileler, diğer engelli ailelerine de danışmanlık yaparak çocuklarının sosyal yaşama daha etkin katılım sağlanmasına katkıda bulunmalıdır. Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, ciddi bir kesimi ilgilendiren bu konuya ciddiyetle eğilmelidir. Sorunları gidermek için yapılan tespit ve çalışmalarla alınacak tüm kararların bir an önce uygulanması ise elzemdir.

Her yıl sonu olduğu gibi asgari ücretlinin, işçinin, memurun, emeklinin gözü ve kulağı verilecek zam oranlarına çevrilmiş. Yaşam koşullarının bu kadar zor olduğu bir dönemde, hâlen bin lira seviyesinde maaş alan emekliler var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sözlerinizi tamamlayın lütfen.

Son kez açayım, buyurun.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Toplumun en adaletsiz gelirine sahip kesimi olan emekliler, en düşük aylık gelirlerinin asgari ücret seviyesine çıkarılmasını bekliyor. Türkiye’de 13 milyonu aşkın emekli ve hak sahibi olduğu göz önüne alındığında, emekli ve hak sahiplerinin aylık gelirlerinin yaşam

koşullarına uygun hâle getirilmesi gerekiyor. Aynı koşullarda emekli olanların aylıkları arasındaki farkın giderilmesi ve emeklilikte yaşa takılanların sorunlarının çözülmesi emeklilerimizin başlıca talepleridir. Devletin itibarı, emeklilerine verdiği değerle ölçülür. Milyonlarca emekli ve hak sahibi asgari ücretin altında bir gelirle yaşamını sürdürürken, devleti yönetenlerin itibardan bahsetmesi mümkün değildir. Toplumun her kesiminin olduğu gibi emeklilerimizin de sözcüsü olmaya ve haklı taleplerini ısrarla dile getirmeye devam edeceğiz.

Teşekkür ediyorum. Yüce Parlamentoyu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Beştaş...

Buyurun.

17.- Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, Olay TV'nin kapanmasına; Olay TV'de çalışan bütün basın emekçilerini saygıyla selamladığına; 28 Aralıkta Roboski olayının dokuz yılının geride kalacağına, bu davanın emir komuta zinciri içinde cezasızlıkla kapatılan bir dava olduğuna, ailelerin çocuklarını anmasının neden engellendiğini sormak istediğine, Roboski'yi unutmayacaklarına ve unutturmayacaklarına; Tunceli ilinde bir yıl önce kaybolan Gülistan Doku adlı genç kızın bulunmadığına, bundan İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun sorumlu olduğuna; en yüksek coronavirus vaka sayısının yüzde 25'le Mecliste olduğuna, bu çalışma koşullarını insani bulmadıklarına ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Evet, ben de Olay TV'yle başlamak istiyorum. Dün bir ekran daha karardı, karartıldı. Peki, neden? Çünkü, gerçekleri söylemeye, halkın haber alma hakkına ve hakikati öğrenme hakkına saygı duyarak Türkiye'deki bütün farklılıkları yansıtmaya çalışıyordu. Evet, hakikaten sansürle ilgili, basın-yayın özgürlüğüyle ilgili, iktidarın basın üzerindeki baskısı, talimatları ve engellemeleriyle ilgili bu Mecliste çokça konuştuk ve bunlar sadece konuşma değil; Demirören meselesi, Ziraat Bankasından karşılıksız krediler verilmesi, iktidarın gazetecileri işten çıkarmasına varıncaya dek her türlü yöntem kullanılıyor. Peki, amaç ne? Amaç yaşananları, Türkiye'deki yoksulluğu, yolsuzluğu, hırsızlığı, işsizliği, kadın cinayetlerini yani bir bütün olarak Türkiye'nin yaşadıklarını halktan gizlemek. Evet, dün Olay TV, tıpkı yıllar önce IMC TV'de olduğu gibi alkışlarla yayın hayatına son verdi. Evet, bu fotoğraflar, Türkiye'nin tarihinin kara sayfalarından birini daha oluşturuyor. Burada basın emekçileri, basın çalışanları, televizyon çalışanları böyle bir görselle "Baskı karşısında televizyonu kapattık." dediler, bizzat sahipleri söyledi bunu. Bunu söylemek de aslında olayın vahametinin ne kadar büyük olduğunu bir kez daha ortaya koydu. Evet, karartılmış bir ekran, burada Olay TV'nin ekranı da karartıldı. Peki kim kararttı? AKP kararttı, iktidar kararttı. Peki neden kararttı? Bunu söyledik, söylemeye devam edeceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin lütfen.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Yandaş medya istediği kadar yalan haber yapsın, istediği kadar halkı manipüle etsin; bu kararımız ekran, Türkiye'nin basın özgürlüğünün resmidir.

Evet, değerli halkımız, sayın milletvekilleri; İletişim Başkanının bu konudaki rolü nedir? Hangi talimatları verdi, hangi şantajları yaptı, hangi baskıyı uyguladı? Bunu bütün medya tartışıyor ve biz iktidar grubuna soruyoruz: HDP Grubunun canlı yayınlanması bu karartmada ne kadar etkilidir? HDP'nin sesinin kısılması çabasının -her yerde- artık karşılıksız olduğu anlaşılmalı mı? Bizi de susturamazsınız, gerçek gazetecileri de susturamayacaksınız.

Olay TV'de çalışan bütün basın emekçilerini içtenlikle, sevgiyle saygıyla selamlıyorum. Mücadelemizle basını da düşünceyi de özgürleştireceğiz ve Türkiye'yi demokratikleştireceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin, buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Evet, daha vahim bir mesele daha var, en az bunun kadar vahim, insan can kaybı olduğu için tabii ki kıyaslanamaz: Roboski. Yarın değil öbür gün, Roboski'nin dokuz yılını geride bırakmış olacağız. Korkunç bir katliam; emir komuta zinciri içinde işlenen bir katliam ve emir komuta zinciri içinde cezasızlıkla kapatılan bir dava. Davanın bütün ayrıntılarını aslında bütün milletvekillerinin okumasını önemle hatırlatmak istiyorum. Peki, Roboski'de ne oldu? Roboski katillerini cezalandırmayanlar, ailelerden vazgeçmiyor. Faillere takipsizlik verilirken şu anda 2'si tutuklu olan köylü ve diğerleri hakkında açılan sayısız dava var. Kaymakamın protestosundan dolayı, aralarında önceki dönem milletvekilimiz Ferhat Encu'nun da olduğu...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – ...Ferhat Encu ve 34 kişi hakkında örgüt propagandası, askerî yetkililere hakaret, kasten öldürmeye teşebbüsten dava sürüyor. Evet, Roboski anmasına katılmaktan da aileler -16 aile- yargılanıyor. 500'üncü anmasından da takipsizlik verilmesine rağmen bin ile 3 bin lira arasında para cezası verildi, evlatlarını andıkları için para cezası verildi. Amina Encu şunu diyor: "Bize sürekli uyarı yapıyorlardı. 'Biz terörist sandık, vurduk, sesinizi etmeyin, davacı olmayın.' diyorlardı. Biz çocuklarımızın mezarına gidiyorduk. Yolumuzu kapatıp bizi engelliyorlardı. Çocuklarımızın mezarına gitmemize bile izin vermiyorlardı."

Şimdi sormak istiyoruz: Bu dosya neden Ankara dehlizlerinde kayboldu? Kim kaybetti? Biz biliyoruz ama yine de soralım. 34 candan geriye kalan ailelerin anması neden engelleniyor?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Oğlu Mehmet Ali Tosun'u yitiren Zeki Tosun mezarlığın karşısına ev yapmış, oğlunun mezarını izliyor. Bu acıya gerçekten yüreğiniz dayanıyorsa söyleyeceğim bir şey yok. Roboski'yi unutmayacağız, unutturmayacağız. Roboski'de emir verenler de emri uygulayanlar da herhâlde ilelebet cezasız kalmayacak. Bunun peşini bırakmayacağız.

Diğer bir mesele, Sayın Başkan, Gülistan Doku. 5 Ocakta bir yıl dolacak. Buradan çokça söyledik; genç bir kadın Türkiye'de Dersim ilinde kayboldu ve bulunmuyor. "Bulunamıyor." demiyorum, bulunmuyor! Bundan İçişleri Bakanı sorumludur. Zaynal Abakarov'u kim koruyor? Emekli polis memuru olan babası nerede? Evlerinin taşınmasına neden izin verildi? Neden aramaktan vazgeçtiler?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Son kez açıyorum. Lütfen son cümlelerinizi alayım.

Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Gülistan Doku'nun, ölü mü sağ mı, cenazesinin nerede olduğu konusunda bir yıl susan bir iktidar, lütfen, artık "İktidarım." demesin, "Bu ülkeyi yönetiyorum." demesin, "Güvenliği sağlıyorum." demesin. Zaten güvenliği bizzat tehdit eden bir İçişleri Bakanı var.

Evet, şimdi bizim çalışma koşullarımızla ilgili bir şey söyleyeceğim. Sayın Başkan çok iyi bilir, Meclis Başkanımızın imzasıyla bize bazı öneriler geldi. Bütün gruplar ziyaret edildi, dediler ki: "Pandemi koşullarında Genel Kurul çalışmasına ilişkin Sağlık Komisyonunun önerileriyle..." Gayet iyi biliyoruz, bize de geldiler, bir liste çıkardılar, liste önümde, zaman almayacağım. Ya, bir kere "Uzlaşmayı arayın." dediler. Yok, uzlaşma aranmıyor. Biz, şu anda kapalı olması gereken bir tarihte çalışıyoruz, biz gece yarılara, sabahlara kadar çalışıyoruz ve Türkiye'de en yüksek pandemi oranı Mecliste, yüzde 25.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Yüzde 35.

BAŞKAN – Devam edin.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Yüzde 35’miş yani ben yüzde 25 biliyordum.

BAŞKAN – Siz bildiğinizde kalın, öbürü biraz fazla oldu.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Saklayanları konuşmayalım.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Şimdi, hakikaten uzlaşa yok, Meclis Başkanının önerilerine uyulmuyor. Yani biz burada, vekiller, sırf iktidar istiyor diye angarya şeklinde -tırnak içinde söylüyorum- milletvekilleri de çalıştırılarak “Covid’e de ister bulaşsın ister bulaşmasın, sizinle de uzlaşmayacağız, uzlaşma aramayacağız.” deniliyor, kendi hazırladıkları öneriyi uymayan bir iktidarla karşı karşıyayız. Bu çalışma koşullarını insani bulmuyoruz, vicdani bulmuyoruz ve Meclis kendi haklarını koruyamazsa halkın haklarını nasıl korur? Herhâlde yakında vekiller olarak sendika kuracağız ya da isteyeceğiz, bunu da milletvekillerinin takdirine sunuyorum.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Beni dün gece dinlemiş olsaydınız biz, öğleyin on iki gibi bitirir giderdik zaten yani.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) - O da doğru değil Sayın Başkan, o da doğru değil.

BAŞKAN – Sayın Özkoç, buyurun.

18.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç’un, Merkez Bankası Başkanı Naci Ağbal’ın Plan ve Bütçe Komisyonunda yaptığı sunumundaki bazı ifadelerine; iktidarın ekonominin her alanında topyekûn hatalar; büyük beceriksizlikler yaptığına ve tüm bu yanlış uygulamalar nedeniyle iktidara güvenin yok olduğuna; ekonominin dilek ve temenniyle yönetilemeyeceğine, bu konularda iktidarı uyarmaya devam edeceklerine ilişkin açıklaması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - Teşekkür ederim efendim.

Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Dün yeni Merkez Bankası Başkanı Sayın Naci Ağbal, Plan ve Bütçe Komisyonuna geldi. Ağbal, “2021 için enflasyon hedefimiz yüzde 5.” demiş. “Başka ülkeler yüzde 1, yüzde 2 diyor, bizim onlardan neyimiz eksik? Ben inanıyorum, yaparız.” demiş, böyle buyurmuş. Biz, sizin neye inandığınızı değil, ülkenin gerçeklerini duymak istiyoruz. 2006’dan beri yürüttüğünüz enflasyon hedeflemesinde neden 2 defadan başka enflasyon hedefinizi hiç tutturamadınız, duymak istiyoruz. Geçen yıl yüzde 5’ti, nasıl hesaplandığını geçtim, TÜİK’in açıkladığı enflasyon yüzde 11,8. Bir yıl önce yani 2018’de yine yüzde 5’ti, açıklanan enflasyon yüzde 20,3. Neye inandığınızı değil, neden hedefleri tutturamadığınızı milletimize açıklamanızı istiyoruz. Başarısızlığın hesabı verilmeli. Faiz sebep mi sonuç mu, buna bir karar verin. Faizi niye bu kadar düşürdünüz, sonra, şimdi niye bu kadar yükseltiyorsunuz, ona da cevap verin.

Sadece Merkez Bankası yönetimi enflasyon-faiz politikasında değil, AKP iktidarı ekonominin her alanında topyekûn hatalar, büyük beceriksizlikler yapıyor.

1) Üretim yerine tüketimi, ihracat yerine ithalatı teşvik eden bir politika izlendi.

2) İnşaat sektörüne dayalı ve rant odaklı bir büyüme modeli benimsendi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin lütfen, buyurun.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – 3) Kur ve faiz politikalarıyla vatandaşların ve işletmelerin özellikle döviz cinsinden borçlanması teşvik edildi. Bunun sonucu, ülkemizin 2002 yılında 129 milyar dolar olan dış borcu 2020 yılında 422 milyar dolara yükseldi.

4) Hukuk devleti ilkesinden, ifade ve basın hürriyetinden sapmalara yol açan antidemokratik uygulamalar yabancı kaynak girişinde, yabancı yatırımda sorun yaşanmasına yol açtı.

5) Kamu kaynaklarının yönetiminde ve kullanımında şeffaflık ve hesap verilebilirlik yerine gizlilik ve keyfiyet tercih edildi.

6) Kamu İhale Kanunu'nda 200'e yakın değişiklik yapılarak kamu alımlarında rekabet önlendi, kamu kaynakları yandaşlara aktarıldı.

7) Kamu kaynaklarını israf ettiniz. "İtibardan tasarruf olmaz." dendi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – ...şatafattan, gösteriştten asla vazgeçilmedi.

8) Paralel hazine denilen Varlık Fonu kuruldu, Sayıştay denetimi engellendi.

9) Akılcı değerlendirmeler yerine rant hesaplarıyla gerçekleştirilen Osmangazi Köprüsü, Yavuz Sultan Selim Köprüsü gibi, yap-işlet-devret ve şehir hastaneleri gibi KÖİ projeleri bütçede kara delik hâline geldi.

Tüm bu ve buna benzer yanlış uygulamalar nedeniyle iktidara duyulan güven de maalesef yok oldu. Tüm yoksulluğumuzun temeli, işte tam da burasıdır. İnsanlarımızın pandemide evlerinde tutulmayıp can vermesinin nedeni de budur. Hesap vermeden, bilgi vermeden, şeffaf olmadan, adalet sağlamadan, dilek ve temennilerle ekonomiyi yönetemezsiniz, zaten de yönetemiyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Getirdiğiniz bu düzenlemelerle daha ağır adaletsizliklere, daha büyük keyfiliklere ve kaçınılmaz olarak daha büyük bir yoksulluğa neden olacaksınız, oldunuz. Uyardık, uyarıyoruz, uyarmaya devam edeceğiz. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Özkan...

19.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, 2020 yılında, 36 uluslararası anlaşma, 25 kanun, 8 tezkere, 7 Meclis araştırması komisyonu kurulmasına dair görüşme yapıldığına; pandemi, deprem, sel, çığ gibi felaketler yaşandığına, devlet ve millet dayanışmasıyla bunların üstesinden gelindiğine; Ayasofya'nın ibadete açılması, mavi vatan inşa edilmesi, Suriye, Azerbaycan ve Libya'da askerî zaferler, terörle mücadeledeki başarı, 405 milyar metreküüp doğal gazın keşfi, yerli otomobil TOGG, birçok yerli ve milli savunma sanayisi teknolojisinin militle buluşturulması gibi başarıların da olduğuna; 2020 yılının son yasama gününde başta bu başarılarla imza atan Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'a, Hükûmete, bütün siyasi parti gruplarına ve milletvekillerine şükranlarını ifade ettiğine; Batı demokrasilerinde nasıl bir medya özgürlüğü varsa bizde de olduğuna, Olay TV'yle ilgili ileri sürülen hususlarda bazı konuların göz ardı edilerek yorum yapılmasını kabul etmediğine; AK PARTİ'nin 2002'den beri ekonomide, teknolojide, bilişimde, savunma sanayisinde destanlar yazdığına; cumhuriyet tarihinde darbe, vesayet girişimlerinin neredeyse tamamının 2013 yılından sonra yaşandığına, bu istiklal ve istikbal mücadelesinde, devlet millet dayanışması ve bütün siyasi partilerin desteğiyle nice destanlar yazacaklarına inandığına ilişkin açıklaması

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Teşekkürler.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; 2020 yılının yasama takviminin son günlerini yaşıyoruz. Hamdolsun, pek çok zorluğa rağmen 2020 yılı içerisinde Meclis olarak 36 uluslararası anlaşma, 25 kanun teklifini yasalastırma, 8 tezkere, -asker gönderme tezkeresi- 7 Meclis araştırması komisyonu kuruluşu ve çalışma süresi itibarıyla 117 birleşim, 571 oturum, sekiz yüz seksen saat kırk yedi dakika an itibarıyla Genel Kurul çalışması, 37.363 sayfa Meclis tutanağı kayda geçirildi. Bütün bu çalışmalarda gayret gösteren, başta Meclis Başkanlığımız, siyasi parti gruplarımız ve bütün milletvekillerimize teşekkür ediyorum.

“Zor yıl” dedik, Covid salgını başta olmak üzere, doğal afet, deprem ve sel felaketleriyle karşı karşıya kaldık, çığ felaketlerini yaşadık. Devlet-millet dayanışmasıyla devletimizin gücü, kudreti milletimizin de tahammülü ve gayretiyle, hamdolsun, bunların da üzerinden geldik. Ancak, bu kadar zorluğa rağmen 2020 yılı, milletimiz adına büyük kazanımların elde edildiği bir yıl olarak da tarihe geçti. Özellikle, seksen altı yıl aradan sonra Ayasofya'nın milletimizle buluşması ve ibadete açılması, Anadolu coğrafyamızın yarısı kadar büyüklüğünde mavi vatani inşa etmemiz, Suriye’de, Azerbaycan’da ve Libya’da askerî zaferlerimiz, terörle mücadeledeki başarılarımız ve 405 milyar metreküp doğal gazın milletimizle buluşturulması ve keşfi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – ...yerli otomobil TOGG, uçan araba Cezeri, millî helikopter motoru ve birçok millî ve yerli savunma sanayisi ve teknolojisi milletimizle buluşturuldu ve Dünya Sağlık Örgütü'nün başka dünya ülkelerinde göremediği salgınla mücadeledeki başarılarımız; bütün bunlar zor şartlar altında milletimizin ve devletimizin gayretiyle hayata geçirildi.

Bu nedenle, 2020 yılının son yasama gününde, bu başarılarla imza atan başta bütün siyasi parti gruplarımıza ve milletvekillerimize, Hükümetimize, Sayın Cumhurbaşkanımıza yürekten şükranlarımızı ifade ediyor ve nice başarılarla milletçe ulaşacağımıza inanıyoruz.

Tabii, 2021 yılı, çok daha büyük reformların hayata geçirileceği yıl olacak.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin, buyurun.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Hukuk reformları, ekonomik reformlar, hayvan hakları kanunu ve pek çok alanda reform çalışmamıza hep beraber devam edeceğiz.

Evet, basın özgürlüğü, AK PARTİ'nin göreve geldiği andan itibaren “yasaklarla mücadele” başlığı altında, demokratik hukuk devletin ve vatandaşlarımızın haber alma hak ve özgürlüklerinin bir gereği olarak ilk andan itibaren bir reform alanı olarak görülmüş ve bu alanda reformlar hayata geçirilmiştir. Hamdolsun, yaptığımız reformların Türkiye'nin çok sesli demokratik hayatına büyük katkılar sunduğunu hep beraber gözlemliyoruz.

Diğer taraftan, özellikle bilgi teknolojileri alanında gerçekleştirilen gelişmeler, sosyal medya uygulamaları, zaten görsel ve yazılı medyanın tek taraflı yayınlarının ötesinde, daha çok, sesli ve katılımlı bir medya algılamasının hayata geçmesine vesile oldu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi lütfen.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Bu anlamda, Batı demokrasilerinde, Avrupa Konseyi üyesi ülkelerde nasıl bir medya özgürlüğü, haber alma hakkı özgürlüğü varsa bugün hamdolsun bizde de var.

Ancak ben, bu anlamda, özellikle Olay TV'yle ilgili ileri sürülen hususlarda bazı hususların, bazı alanların, efendim, göz ardı edilmesini ve bunların yok sayılarak bu alanda yorum yapılmasını kabul etmiyorum.

(Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş tarafından bir fotoğraf gösterilmesi)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Sayın Özkan...

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Ben de gösteriyorum burada.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ben gösteriyorum.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) - Acaba televizyonun arkadan çekilmiş fotoğrafı olmasın o? Siyah...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Yok, yok, aynen ekranı, ekranı.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Bakın, şu anda ilgili televizyon kanalı sizin mi? Değil. Bizim mi? Değil. Kimin? Bir grup iş adamının. Şimdi, çıkıyor o iş adamı, Cavit Çağlar diyor ki: “Bu, benim de ortağı olduğum kanal haber alma hakkından ziyade HDP’nin yayın organı oldu.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Öyle bir şey yok ya!

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) - Niye rahatsız etti sizi?

BAŞKAN – Tamamlar mısınız lütfen sözlerinizi.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Şimdi, HDP’nin yayın organı olması mümkün mü? Olabilir yani Türkiye’nin basın-yayın özgürlüğü buna imkân sağlıyor. Çıkarırsınız, siz de bir yayın organı kurarsınız ve akşamdan sabaha, sabahtan akşama HDP yayınları yapabilirsiniz.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – A Haber’den bahsediyorsunuz.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) - Ama diyor ki yayın organının sahibi: “Biz, bu kanalı, vatandaşların anayasal hakkı olan basın özgürlüğünün gereği olarak, haber alma hakkının gereği olarak hayata geçirdik ama bir de baktım ki HDP’nin yayın organı olmuş. Bundan sonra oturduk, anlaştık, ‘Artık yolları ayıralım.’ dedik ve ben de Olay TV’yle ilgili yeni medya çalışmasının hazırlıklarına başladım.”

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) - Yoksa TMSF üzerinden tehdit mi ettiniz Cavit Çağlar’ı?

CAHİT ÖZKAN (Denizli) - Ve özellikle basın emekçilerini de yeni yayın hayatında değerlendireceklerini ve onlara da teşekkür ettiklerini ifade etti.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Bitiriyorum efendim.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) - Gerçekleri anlatın, gerçekleri.

BAŞKAN – Sayın Özkan, mikrofonu son kez açıyorum.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Bu anlamda, elbette eleştirilebilir, bu hususlarda eleştiriler de yapılabilir ama ilgili medya sahibinin söylemlerine tamamen kulağını tıkayarak yorum yapmak da “el insaf” dedirtiyor.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Ya, hem tehdit ediyorsunuz hem de burada... Ayıp ya, gerçekten ayıp ya!

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Adam ne desin, “Beni tehdit etmiyorlar.” mı desin?

CAHİT ÖZKAN (Denizli) - Son olarak, biraz önce, ekonomik alanda yapılan çalışmalarla ilgili... AK PARTİ 2002’den bugüne kadar, milletinden aldığı yetkiyle, hamdolsun, ekonomide, teknolojiye, bilişimde, savunma sanayisinde, havacılıkta destanlar yazıyor; bunların başarısını da gördük, görüyoruz ve göreceğiz ancak “Efendim, niçin bu hedefler daha iyiye gitmedi...” Şunları bileceğiz arkadaş: Kim, kiminle, nerede? Gezi kalkışması öncesi, Türkiye’nin faizle mücadelede, enflasyonla mücadelede, gayrisafi millî hasılda, ihracatta destanlar yazdığı bir dönemdi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Cümlelerimi bitiriyorum efendim. Bitiriyorum, son cümlem.

BAŞKAN – Arkadaşlar, biliyorum, biraz uzun süre ara vereceğiz, açığı kapatmaya çalışıyoruz ama lütfen tamamlayalım Sayın Özkan.

Buyurun.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Böylesi bir dönemde IMF'ye borcumuzun ödenmesiyle beraber -sayıyorum- cumhuriyet tarihinde darbe, vesayet girişimlerinin neredeyse tamamı 2013'ten sonra başımıza geldi; Gezi kalkışmasını, 17-25 Aralığı, çukur terörünü, ekonomik saldırıları, 15 Temmuz kalkışmasını ve ülkemizi, bölgemizi, egemenlik haklarımızı tehdit eden saldırıların hepsini son yedi yıllık sürede gerçekleştirdiler. (CHP ve HDP sıralarından gürültüler) İşte, bu istiklal ve istikbal mücadelesinde, devlet millet dayanışması, bütün siyasi partilerin gayreti, desteğiyle beraber nice destanlar yazacağımıza inanıyoruz. Bunun da yöntemi, milleti egemenlik hakkının yegâne temsilcisi olarak görmek, millettten aldığı destekle geleceğe yürümekle olacaktır.

Teşekkür ediyor, hayırlı çalışmalar diliyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Özkan.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Beştaş, söz vereceğim ama bunu karşılıklı bir şeye çevirirsek, yani az önce söylediklerinizin hepsi havaya gider.

Buyurun Sayın Beştaş.

20.- Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Vallahi, Sayın Başkan, Sayın Özkan'ın konuştuğu kadar süre istiyoruz. İktidar sözcüsüdür diye ona ayrıcalık kabul etmeyiz burada.

BAŞKAN – Siz bir tık fazla konuşmuşsunuz benim hesabıma göre.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ha, yok, yok; ben dinledim Başkan.

BAŞKAN – Yok, bakın, bütün hepsi burada, kimin ne kadar konuştuğu.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bir kere, sürem gidiyorsa kabul etmem.

BAŞKAN – Baştan başlatalım süreyi.

Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Baştan başlatalım lütfen.

Sayın Başkan, bir kere, Olay TV, HDP'nin grup toplantısını bir kere yayınladı. HDP'nin sözünden korktuğunuzu biliyoruz, HDP'nin konuşmalarının halk tarafından duyulmasından korktuğunuzu biliyoruz ve Olay TV'yi baskıyla kapattıklarını bütün dünya âlem biliyor.

SALİH CORA (Trabzon) – Yalan!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Biz şu sorunun cevabını istiyoruz: TMSF'de ne oldu, Cavit Çağlar TMSF'ye gittiğinde hangi tehdit, hangi baskı, hangi şantaj uygulandı? Altı yıldır bütün kanallarda HDP tartışılıyor, HDP'siz tartışılıyor.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Hamaset bunlar, hamaset! Hamaset bu ya!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – HDP'ye yönelik kamuoyu algısını etkilemek için, değiştirmek için her türlü ahlak dışı, etik dışı, basın özgürlüğüne aykırı, siyaset bilimine aykırı yöntemler uygulanıyor. Olay TV'ye AKP iktidarı baskı uygulamıştır, Cavit Çağlar'ı tehdit etmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Cavit Çağlar'ın borcu yok ki TMSF'ye.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bir kere daha söz istiyorum.

BAŞKAN – Ama biliyorsunuz, birer dakika...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, lütfen...

BAŞKAN – Peki, son kez söz veririm, ondan sonra da bir dakikanın üzerinde söz vermem.

Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Cavit Çağlar’ın, kendisinin, lütfen, diğer konuşmalarını bir daha okusunlar, orada çalışan basın emekçilerinin açıklamalarını bir daha okusunlar.

Ya, şu ekran, insanın yüzü olsa kızarır ya!

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Televizyonun arkadan fotoğrafı o!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bir kere, görselleriyle, protestoyla kapatarak baskıyı bütün dünyaya ilan ettiler. Bir deyim vardır Kürtçede, diyorlar ki: “...” (x)

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – “...” (x)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – İnsanın burnu yanacak ya! Bu ekran, bütün dünyaya, AKP’nin basın-yayın organları üzerindeki baskısını resmetmiştir. “Anlayana sivrisinek saz, anlamayana davul zurna az!” diyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Zaten anlaşıyor olsaydınız yan yana otururdunuz yani sorun yok.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Cavit Çağlar’ın TMSF’ye borcu yok, kalmamış adamın; ilişkisi yok!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Var, var, hem de nasıl var!

BAŞKAN – Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

İYİ PARTİ Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VII.- ÖNERİLER

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

1.- İYİ PARTİ Grubunun, Denizli Milletvekili Yasin Öztürk ve 21 milletvekili tarafından, yap-işlet-devret modeli ile işletilen köprü ve otoyollardan geçiş yapan araç sayısının tespit edilerek HGS ve OGS kaynaklı mağduriyetlerin önlenmesi amacıyla 14/12/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (10/3577) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi’nin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 26 Aralık 2020 Cumartesi günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

26/12/2020

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 26/12/2020 Cumartesi günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Dursun Müsavat Dervişoğlu

İzmir

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Denizli Milletvekili Yasin Öztürk ve 21 milletvekili tarafından, köprü ve otoyollardan geçiş yapan araç sayıları, devlet garantisi olarak işletmecilere ödenen tutarlar, HGS ve OGS sorunlarının belirlenmesi amacıyla 14/12/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 26/12/2020 Cumartesi günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

(x) Bu bölümlerde hatipler tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere İYİ PARTİ Grubu adına Sayın Yasin Öztürk... Buyurun. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA YASIN ÖZTÜRK (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ PARTİ grup önerisi üzerinde söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

AK PARTİ’si kamuya ait ne var ne yok sattıktan sonra göz boyamak adına köprü ve otoyol projelerine girişmiş, bunun adını da “dev yatırımlar” koymuştur. Bir iktidar eğer etrafını zenginleştirmeyi kafasına koymuşsa, kendi sermaye grubunu oluşturmayı amaç edinmişse, işe otoyol ve tünel işinden başlar. Neden otoyol? Çünkü otoyol demek, yeni güzergâh demek; otoyol demek, paralı geçiş demek; otoyol demek, garanti para demek; otoyol demek, cezadan gelecek artı gelir demek. Bu nedenle diyorum ki: Ey vatandaş, senin ulaşım aracı zannedtiğin yol, sadece yol değildir; “yol” kelimesinden üretilse de AK PARTİ’si tarafından vatandaşın yol olmak fiili hâline dönüştürülmüştür. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, yap-işlet-devret modeliyle yapılarak özel şirketler tarafından işletilen, iktidarın araç geçiş garantisi vermesi nedeniyle işletmeciler firmalarca para basar hâle gelen otoyol ve köprü sistemine 2019 yılı ödenekleri içerisinde garanti tutarı olarak 5 milyar 109 milyon 568 bin lira ödenmiştir. Bu, bildiğimiz rakam ancak bu usulde yapılan otoyol ve köprülerden geçiş yapan araç sayısı gizlendiği için işletici firmalara ödendiği açıklanan gerçek tutarın ne olduğu, ileride ne sürprizlerle karşılaşacağımız bilinmemektedir. Yap-işlet-devret modeliyle yapılarak özel şirketler tarafından işletilen köprü ve otoyollarda HGS ve OGS sistemi kullanılmaktadır. Geçiş sistemleri birbirinden farklı olduğu için de her abonenin kendi şeridinden geçiş yapması gerekmekte, aksi durumda 5 kat ceza tahakkuk ettirilmektedir. Kartlı geçiş sisteminden OGS ve HGS’ye geçilirken iki sistemin tek bir ödeme sisteminde birleştirileceği açıklanmıştı ancak geçen sürede sistem birleştirilmesi yapılmamasının yükü vatandaşın ihlal ve ceza olarak yansıtılmaya başlanmıştır.

Yap-işlet-devret modeliyle işletilen köprü ve otoyollardan sistem ve kendi hatalarından kaynaklı geçişlerde bile vatandaş kaçak geçmiş sayılıp astronomik cezalar kesilmektedir. Kaçak geçişin bakiye yetersizliği nedeniyle kesilmesi gibi durumlar bile ihlalli geçişler olarak değerlendirilmekte, vatandaşın süresi içinde gönderilmesi gereken tebligata gerek kalmadan vatandaşın hem ceza hem faiz hem icra hem de avukat vekâlet ücretiyle karşı karşıya kalmakta, sadece 1 liralık yetersiz bakiye bile vatandaşın bin liranın üzerinde bir ödeme olarak yansımaktadır. Niçin? 6001 sayılı Kanun’un 30’uncu maddesiyle ceza devlete değil, otoyolu işleten firmaya ödenmekte ve tebligat otomatik olarak yapılmış kabul edilmektedir. Devlet, meşhur 5’lilere cezalı geçiş bile kanunlaştırmış.

Sayıştayın Karayolları Genel Müdürlüğü 2018 Yılı Denetim Raporu’nda yer alan bilgilere göre, 2018 yılı içinde HGS’den ve OGS’den toplam 20 milyon 574 bin 137 adet kaçak geçiş gerçekleşmiştir. 2019 rakamı ise Sayıştay raporlarına her nedense yansımamıştır. Bu kaçak geçişlerin ne kadarı özel sektörün işlettiği yollardan geçmiş ne kadarı devletin kendi işlettiği yollardan geçmiş, o bile sır. Sayıştay raporuna göre, devletin işlettiği yollarda 2018 yılında köprü ve otoyollarda gerçekleşen toplam 132 milyon 22 bin 276 liralık kaçak geçiş bedeline ilişkin gelir tahakkuk kaydı yapılmamıştır. Sayıştayın 2019 Yılı Karayolları Genel Müdürlüğü Denetim Raporu’nda 2018 yılında tahakkuk kaydı yapılmayan 132 milyon Türk lirasının akıbetinin ne olduğu bilgisi bile verilmemiştir. Özel sektörün yaptığı tahsilat bu rakamın katbekat üstündedir. Yap-işlet-devret modeliyle işletilen köprü ve otoyollardan yapılan kaçak geçişlerin garantili araç geçiş ödemesi kapsamında olup olmadığı bilinmemektedir. Her ay sonunda garanti geçiş sayısını devlet tamamlayacak, hem devletten garanti ödeme kapsamında parası alınacak hem de vatandaşın -geç bile tahsil edilmiş olsa- ikinci bir defa ödeme alınacaktır. Yap-işlet-devret modeliyle işletilen yollardan kaçak geçen araçlardan cezaların geç tahsilatı durumunda devlet tarafından işletici firmaya ödenen kaçak geçiş yapan araçla ilgili ödeme bedelinin hazineye iade edilip edilmediği bile muallaktır. Bu nedenledir ki aklımızı kurcalayan en büyük şüphe, işletici firmalara ikiz garanti ödemesi yapılıp yapılmadığıdır.

Vatandaşın yol üzerinden tekrar tekrar yolunmaması adına yap-işlet-devret projeleri sözleşmelerinin gözden geçirilmesi zorunluluk hâlini almıştır der ve bu konuda verdiğimiz grup önerimizin, temsil ettiğimiz vatandaşlarımız adına kabul edilmesini temenni eder, Genel Kurulu saygıyla selamlarım. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Sayın Necdet İpekyüz. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Kamu-özel iş birliği, yap-işlet-devret... Bunu hep konuşuyoruz “Bir taraftan krizden söz ediliyor ve kriz döneminde bütün yük yurttaşlara aktarılıyor.” diyoruz. Az önce, Sayın Özkan dedi ki: “IMF’ye borcu bitirdik.” İyi de Türkiye’nin bütçesinin yarısı borca gidiyor, onun da yarısı faize gidiyor. Yani bir yere borç ödeyip başka bir yere borçlanmak bir erdemse ona bir şey demeyelim. Yani ülke borç batağına girmiş. Peki, devlet borçlanınca ne oluyor? Yurttaş borçlanıyor, vergisinden dolayı borçlanıyor, doğacak bebekten dolayı da borçlanıyor; bebek doğduğu gibi borçlanıyor.

Bir diğeri de her şeyde bir algı operasyonu, Türkiye her şeyde birinci olmuş, birçok düzenleme yapmış. Ya, bir ücretli otoyoldan geçtiğinizde sanki bir manava gitmişsiniz “Şundan mı alacaksınız, şundan mı alacaksınız, bundan mı alacaksınız?” bir vitrine bakar gibi OGS, HGS, kredi geçişi. Böyle bir şey mi olur bu dönemde? Bu dönemde istediğiniz yurttaşta noktasında bulabiliyorsunuz, arşivleyebilirsiniz, telefonundan her yerini takip edebiliyorsunuz; köprü geçişinde yok, otoyol geçişinde yok. İlk çıktığında ne dediler? “Hemen düzelterek bunu.” hâlâ düzeltmediler. Neden? Çünkü sanki, yurttaş... Yapılan yolda, garanti verilmiş firmaya, onun parasını zaten veriyorlar. Hele bu pandemi günlerinde -cumartesi, pazar- kaç araca garantili geçiş verilmiş, bilmiyoruz. Bizim cebimizden çıkıyor. Acaba, orada salgın, pandemi nedeniyle bir düzenleme var mı? Yok. Ve döviz üzerinden 10 kuruşluk bir artış, ciddi bir paraya mal oluyor. Az önce hatip söyledi, kurlarla beraber sağlanan 2019’daki -Sayıştaya göre- ödemeler hesaplanırsa köprüler yapılır, tüneller yapılır, birçok haneye destek verilebilir, para verilebilir. Yok. Ama ne yapıyor? O geçişlerde bir de ceza kesiliyor.

Arkadaşlar, geçenlerde de söyledim, bu cezalarda bir oyun da oynanıyor, tebliğ yapılmıyor, geç yapıyor, ciddi paralar öne çıkıyor ve bu yollar... “Yol” dediğiniz, kamu değil midir? Kamunun kendi kullanması gerekmiyor mu? Bu yolların bir kısmını “kamu-özel iş birliği” demişiz, “kamuya” demişler... Bu yollarda kesilen cezaların bir kısmını, ceza yapılandırmasıyla ilgili ödemeye gittiğinizde, veremiyorsunuz çünkü diyorlar ki: “Burası özel yoldur, yapılandırmaya girmez.” Ne oluyor? Görüntü bu. Sanki, gidip tercih yapacaksınız, olmadığında... Vatandaş artık diyor ki: “Kazıklanıyoruz, ödeyemiyoruz.” Ne diyor? “75 lira için 853 lira para ödedim” diyor. Bir diğeri, geçiyor, 74 lira için 800 lira para, 800 lira para ve bu yapılandırılmıyor çünkü yol, özel yol. Avukat parası, icra parası dâhil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NECDET İPEKYÜZ (Devamla) - Batmanlı geçmediği hâlde para veriyor, geçen kişi unuttuğu hâlde para veriyor.

Teşekkür ediyorum, sağ olun. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Deniz Yavuzılmaz. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA DENİZ YAVUZILMAZ (Zonguldak) – Yap-işlet-devret hazinenin kara deliği, ekonomik krizin nedeni, bu ülkenin tarihinde gördüğü en büyük tezgâh. Köprülerin, tünellerin, otoyolların, HGS, OGS geçiş ücretini çatır çatır alan, alamayınca ışık hızıyla icraya veren AK PARTİ zihniyeti, iş yandaşa gelince bakın ne yapıyor? Sayıştay raporlarına bakalım. Karayolları Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Sayıştay Denetim Raporu, yap-işlet-devret modeliyle yapılan Gebze-Orhangazi-İzmir, Osmangazi Köprüsü dâhil, otoyol işinde görevli şirketin kamulaştırma kullanım bedelini

ödemediğini yazıyor. Sayıştay yazıyor. Ne kadar ödemediği tutar? 2010-2019 yılları arası 568 milyon TL. 15 Temmuz 2035 yılında köprü kamuya devredilene kadar geçecek sürede oluşacak toplam borç yaklaşık 1,5 milyar TL. İşte, yandaş olmanın dayanılmaz hafifliği. Hem Osmangazi Köprüsü'nden yüzde 600 kâr et, 9 milyar dolar kâr et, 6 köprü parasına 1 köprü yap; sonra da devlete ödenmesi gereken kamulaştırma bedelini ödemeyip üstüne yat. Oh, ne âlâ memleket! Ayrıptır, yazıktır, günahıdır! (CHP sıralarından alkışlar) Derhâl bu Sayıştay raporunun gereğini yerine getirin.

Bakın, bu elimde gördüğünüz Cumhurbaşkanlığı kararı vatandaş nasıl yolduğunuzun da belgesi. “AK PARTİ’den önce yapılan köprülerin ve otoyolların resmî ve dinî bayramlardaki geçişleri vatandaşa ücretsiz.” yazıyor ancak AK PARTİ döneminde yapılan köprülerin, otoyolların bayramlarda ücretli olduğunu yazıyor; imza Recep Tayyip Erdoğan. Köprünün maliyetini zaten vatandaş ödüyor, bir de bayramlarda ücretli geçiyor. Bu konuyla ilgili Cumhuriyet Halk Partisi olarak kanun teklifi verdik, ücretsiz olması için destek verin, cesaretiniz, bu millete sevginiz varsa.

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Mehmet Habib Soluk... (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA MEHMET HABİB SOLUK (Sivas) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ PARTİ Grubu tarafından verilmiş olan grup önerisi aleyhine AK Parti Grubumuz adına söz almış bulunuyorum. Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Ulaştırma ve altyapı sektörü, içinde insan olan hizmetlerin odağında yer alan bir sektördür. Gönül arzu eder ki; bu yap-işlet-devretleri ve ülkemizin coğrafi yapısının... Özellikle doğu-batı akslarımızda, Cumhuriyet Dönemi’nde açılan güzergâhların aksine kuzey-güney güzergâhlarımızda, bizim herhangi bir iller arasında bağlantılarımız sıkıntılıydı, tekerin döndüğü yerlere de “yol” demiştik. Öncelikle, kuzey-güney hattını 18 dilime ayırarak millî bütçeyle buraları yapmak; diğer, nüfusun yoğun olduğu ve limanlara ulaşımın söz konusu olduğu bölgelerde ise bütün dünyada olduğu gibi... Bu, bizim icat ettiğimiz, uyguladığımız bir model değildir, bir finansman modelidir, bütün dünyada da kullanılan bir modeldir.

Burada, hakikaten “Yap-işlet-soy.” gibi hoş olmayan cümleler sarf ediliyor. Bu hizmet sizin bölgenize, sizin hemşehrilerinize ve sizlere yapılan hizmettir. İYİ PARTİ Grubumuz adına konuşan sayın milletvekilimiz acaba Aydın-Denizli Otoyolu açılırken “Biz buradan Denizlililer olarak geçmeyeceğiz.” diye bir bayrak mı açacaklar, yoksa onlar da güle oynaya geçecekler mi? (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Yola değil, yolmanıza karşıyız.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Babanın parasıyla mı yapıyorsun, bizim paralarla yapıyorsun, geçeceğiz tabii ki.

MEHMET HABİB SOLUK (Devamla) – Müsaade edin.

İzmir-Aydın Otoyolu’nu nasıl kullanıyorsanız, Aydın-Denizli’yi, ilerleyen süreçte de Allah nasip ederse Denizli-Antalya’yı da o şekilde kullanacaksınız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Diğer taraftan, yap-işlet-devret...

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Aydın-İzmir yolu 6 lira, Denizli-Aydın yolu niye 66 lira?

MEHMET HABİB SOLUK (Devamla) – Lütfen... Gelin, bunları ayrıca oturalım, hem çay içelim hem konuşalım. Buradan “çatı yüksek” diye bağırırmaya gerek yoktur, lütfen. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Yap-işlet-devret modeli dünyanın her ülkesinde uygulanan bir finansman modelidir.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Yap-işlet-soy modeli bu.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Sizin gibi yolmuyorlar ama.

MEHMET HABİB SOLUK (Devamla) – Bizde de bu model layıkıyla uygulanmaktadır. Ya kullanım süresini, işletim süresini düşük veren veyahut da ilk geçiş ücretini düşük veren firmalar arasında yarıştırlarak yapılan bir modeldir. Bu yıl “Orhangazi, Orhangazi, Orhangazi...” deniliyor. Evet, Gebze-Orhangazi-İzmir güzergâhına 10’un üzerinde firma... Genel Müdürlüğümüz şartnameleri incelemiş, 22 tane firma ücretini yatırarak şartname satın almış. 2 konsorsiyum hâlinde 9 firma, konsorsiyumlardan 1 tanesi 5 firma, diğer konsorsiyum 4 firma olarak ihaleye katılmışlar, adil olarak ihale yapılmış ve güzergâh da milletimizin hizmetine sunulmuştur. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Soluk, teşekkür ediyorum.

MEHMET HABİB SOLUK (Devamla) – Bitmedi daha.

BAŞKAN – Sayın Soluk, teşekkür ediyorum. Süreniz tamamlandı Habib Bey, uzatma kesinlikle vermiyorum.

Teşekkür ediyorum.

MEHMET HABİB SOLUK (Devamla) – Bir dakikalık bir uzatma...

BAŞKAN – Sayın Soluk, uzatma yapmıyorum.

Teşekkür ediyorum.

MEHMET HABİB SOLUK (Devamla) – Sadece Gebze-İzmir arası 4 etap olup, 3 etabı verilen garantinin üzerine çıkmamıştır. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Soluk, rica ediyorum.

MEHMET HABİB SOLUK (Devamla) – Peki, teşekkürler.

BAŞKAN - Teşekkürler.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özkoç, önce Sayın Türkkan’ın söz talebi var.

Yerinden sözler birer dakikadır.

Sayın Türkkan, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

21.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan’ın, Sivas Milletvekili Mehmet Habib Soluk’un İYİ PARTİ grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, bizim araştırma önergemize konu olan mesele şu: Bir ceza kesiliyor, bu cezayı yine o şirket alıyor, devlete gitmiyor o ceza -yani ceza kesilebilir, haklı da olabilir- şirkete gidiyor.

Bir de biz, yap-işlet-devrete falan karşı değiliz, bizim karşı olduğumuz şey “soy-işlet-devret” ya, soyanlara siz ortak oluyorsunuz diye buna karşıyız.

KADİR AYDIN (Giresun) – O sizin modeliniz. O sizin modeliniz, sizin.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) - Ülke soyuluyor, bu soyanlara da siz ortak oluyorsunuz, karşı olduğumuz bu. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Özkoç, buyurun.

22.- *Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Sivas Milletvekili Mehmet Habib Soluk'un İYİ PARTİ grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Efendim, biz, Türkiye Büyük Millet Meclisinde hamaset nutukları duymak istemiyoruz, sorulan sorulara gerçek cevaplar verilsin istiyoruz. Bizim hatibimiz sordu “568 milyon lira kamulaştırma bedeli neden ödenmedi?” diye. Niye cevap vermediniz? Neden daha önceki yapılan köprülerden dinî bayramlarda ücretsiz geçilirken bu hassasiyeti siz niye göstermediniz? Hamaset değil, gerçekleri konuşun, biz de dinleyelim. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan...

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

1.- *İYİ PARTİ Grubunun, Denizli Milletvekili Yasin Öztürk ve 21 milletvekili tarafından, yap-işlet-devret modeli ile işletilen köprü ve otoyollardan geçiş yapan araç sayısının tespit edilerek HGS ve OGS kaynaklı mağduriyetlerin önlenmesi amacıyla 14/12/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (10/3577) esas numaralı Meclis Araştırması Öngesi'nin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 26 Aralık 2020 Cumartesi günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)*

BAŞKAN – İYİ PARTİ grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Buyurun Sayın Özkan, açayım sizin de mikrofonunuzu yerinizden bir dakika.

Buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

23.- *Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Türkiye’de yap-işlet-devret yöntemiyle yapılan bütün otoyollar, asfaltın milimetresine kadar hesap edilip, o şekilde bedeli belirlenip ihalesine çıkılmakta ve yapılmaktadır.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - Yok, hiç öyle demiyor.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) - Son olarak özellikle Aydın-Denizli Otoyolu'nun ihalesi 9 kez iptal edildi. Neden? Neden 9 kez ihaleye çıkıldı ve yapılamadı?

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) – İhalede ana firmanın cebine az para girdi, kabul edin, o yüzden iptal edildi.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) - Çünkü bir firmanın parasını faizde tutmak yerine gidip de bu ihaleyi yapıp o kamu yatırımını gerçekleştirebilmesi mümkün değil; kârlılığı yoktu.

DENİZ YAVUZYLMAZ (Zonguldak) – Ya, devlet olarak yap.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) - Yani biz o kadar milletin alın terine sahip çıkıyoruz ki gramı zarar gelmesin diye ucu ucuna ihaleye çıkıyoruz, milletimizin hakkı cebinde kalıyor.

DENİZ YAVUZYLMAZ (Zonguldak) – Devlet olarak yap. Zaten krediye siz kefil oluyorsunuz.

BAŞKAN – Sayın Özkoç...

24.- *Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - Arkadaşlar, az önce söyledim, hemen arkasından Cahit gene hamaset yaptı.

Benim istediğim tek şu: Kardeşim, Sayıştayın söylediği bu parayı neden ödemedi, neden? Yani bunu nasıl böyle çevirerek insanları kandırmaya çalışıyorsunuz? Sizin o adamlara ödediğiniz para 85 milyar dolar, vatandaşta ödediğiniz 36 lira.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) - Öyle bir para mı olur Allah aşkına! Sayıştay her şeyi kuruşu kuruşuna takip ediyor. İhalenin kaç bedelle çıkacağı belli, kuruşu kuruşuna.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - Yani onun için, böyle kuruşu kuruşunayı bırak. Ben de sana kuruşu kuruşuna soruyorum. Bu adam 568 milyon lirayı neden devlete ödemedi? Ver cevabını. Hamaset yapma!

CAHİT ÖZKAN (Denizli) - O da ihalenin içinde, ihalenin içinde o. O yapılan ihalenin içinde, onlar da hesap edilerek gidiyor.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - Sayıştay raporlarıyla konuş. Ver cevabını, gerçeği söyle.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) - Böyle bir şey yok. Hepsi hesaplı bir şekilde çıkıyor, kuruşuna kadar, bir milimetre asfalt eksik mi?

BAŞKAN – Sayın Grup Başkan Vekilleri, az önce Grup Başkan Vekillerine söz verdiğimde herkes 2020'nin kendi açısından bir özümsemesini yaparak yani neticede bugün kapatmak istiyoruz ama böyle giderse yarın da çalışacağız.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) - Bırakın da çalışalım.

BAŞKAN - Çalışın, yarın da çalışın, benim için hiçbir mahzuru yok. Hatta 29'u, 30'u, 31'i de gelebilirsiniz Sayın Türkkan.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - Cahit Özkan'ın söylediği şeyler gerçek dışıdır, hepsi gerçek dışı. 500 milyonu neden vermedi, gerçeği anlatsın. Hamaset yok. Yalanla yürütülmez.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) - Bir milimetre eksikse asfalt, parası düşer. 1 milimetre fazla, eksik... O kadar basit.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Hepsi gerçek dışı. Sayıştay raporlarındaki üçkâğıtçılığı açıklasınlar.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) - Alın teri yere düşmez.

BAŞKAN – Sayın Soluk, sizin hakkınızı yemişim. Bilsedim size beş dakika daha söz verirdim ben. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Yani hakkınızı helal edin.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

2.- HDP Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, kadınların siyasete katılımının ve eşit temsilin önündeki engellerin kaldırılması amacıyla 26/12/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 26 Aralık 2020 Cumartesi günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

BAŞKAN - Evet, Halkların Demokratik Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

26/12/2020

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 26/12/2020 Cumartesi günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Meral Danış Beştaş

Siirt

Grup Başkan Vekili

Öneri:

26 Aralık 2020 tarihinde Siirt Milletvekili Grup Başkan Vekili Meral Danış Beştaş ve İstanbul Milletvekili Grup Başkan Vekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından (10338) grup numaralı kadınların siyasete katılımının ve eşit temsiline önündeki engellerin kaldırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 26/12/2020 Cumartesi günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere, Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Sayın Gülüstan Kılıç Koçyiğit...

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, sayın vekiller; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Evet, kadınların politika yapım ve siyasete katılımları önündeki engellerin kaldırılması için bir Meclis araştırması açılmasını istiyoruz ve ben de bunun gerekçesini açıklamak üzere söz almış bulunuyorum.

Öncelikle bugün, burada bu sözü kurmamıza vesile olan, yaşamını kadın özgürlük mücadelesine adayan ve bu uğurda türlü bedeller ödeyen cezaevinde olan, sürgünde olan, yaşamını yitiren bütün kadın yoldaşlarımızı saygıyla sevgiyle selamlamak istiyorum. Onlar bizim varoluş gerekçelerimizi oluşturuyorlar. (HDP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, siyasetteki katılım meselesi, tabii, çok sorunlu. 5 Aralık tarihinde, aslında, Türkiye'deki kadınlara seçme ve seçilme hakkının verilmesinde de yine, bu kürsüden, Türkiye'deki kadın temsiliyet oranının ne kadar sorunlu olduğunu... Avrupa'nın çok gerisindeki 34 ülkeden bakan sıralamasında 4'üncü sıradayız, milletvekili oranında 192 ülke içerisinde 122'nci sıradayız ve bütün bu temsiliyet oranlarında göreceli bir iyileşme varsa, o da aslında, partimizin yani Halkların Demokratik Partisinin politikaları olduğunu, cinsiyet eşitlikçi, cinsiyet özgürlükçü politikalar olduğunu, kadın temsiliyetini yukarıya çıkarmak için adım adım geliştirdikleri olduğunu ifade edebiliriz.

Şimdi, AKP, sürekli kadınlar üzerinden yaptığı şeylerle övünüyor. Gerçekler ile övündükleri arasındaki uçurumaysa hepimiz biliyoruz. Örneğin 2002'den beri kadın cinayetleri yüzde 1.400 arttı ama şimdi AKP ne yapıyor? Bu verinin üstünü örtmek için, örneğin veri açıklamıyor ya da geçmişe oranla kadın bakanlıklarında, kadın vekil sayılarında ciddi azalmalar var ama bunun üstünü örtmek için ne yapıyor? Demin de yapıldığı gibi, sürekli hamaset yapmaya devam ediyor.

Değerli arkadaşlar, bu ülkedeki en yüksek kadın temsiliyet oranına 7 Haziran 2015 seçimlerinde ulaşılmış. Neden? Çünkü partimiz yüzde 40 oranında kadın temsiliyetini yakalamış ve Meclise kadınların girmesini sağlamış. Bu sürecin kendisi daha sonra da devam etti değerli arkadaşlar, hem 1 Kasım seçimlerinde hem 24 Haziran seçimlerinde...

(Uğultular)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) – Muhabbetiniz bol olsun.

...hem de 31 Mart seçimlerinde, 31 Mart yerel yönetim seçimlerinde kadın temsiliyet oranını sürekli arttırdık.

Peki, bunun karşısında iktidar ne yaptı değerli arkadaşlar? Önce partimize saldırdı. Eş Genel Başkanımız Sayın Figen Yüksekdağ başta olmak üzere kadın milletvekillerimizi, belediye eş başkanlarımızı, belediye meclis üyelerimizi tutukladı, cezaevine gönderdi. Başka ne yaptı? Bu ülkedeki

Kürt kadın hareketinin, Türkiye kadın hareketinin ve dünya kadın hareketinin aslında ortak kazanımı olabilecek, hepimizin arkasında durması gereken, hepimiz için çok ileri bir aşama olan eş başkanlık sistemini kriminalize etmeye çalıştı ve eş başkanlık sistemi üzerinden, aslında, deyim yerindeyse fırtına koparıp kadınların eşit temsiliyetinin önünü kapatacak mekanizmaları hayata geçirdi. Bunların en önemlilerinden birisi tabii ki kayyum rejimi ve kayyum rejimi eliyle bizim yerel yönetimlerde geliştirdiğimiz cinsiyet özgürlükçü politikaların önüne çıkardığınız engeller. Kadın merkezlerini kapattınız, kadın daire müdürlüklerini kapattınız, kadın sığınmaevlerini kapattınız. Alo Şiddet hatlarını kapattınız yani nerede kadına dair bir şey varsa hepsini engellediniz, hepsini kapattınız.

SEMİHA EKİNCİ (Sivas) – Nereyi kapattık, nereyi?

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) – Sayın Vekilim, size hepsini verebilirim istiyorsanız. Burada listesi var, burada listesi var. Kapattığınız kadın merkezleri; örneğin, Diyarbakır’da, Batman’da, Bitlis’te, Mardin’de, Şırnak’ta, Urfa’da, Van’da, Hakkâri’de, Ağrı’da, Siirt’te, Muş’ta, Dersim’de, Mersin’de ve birçoğunun ilçeleri de dâhil olmak üzere sizler kadın merkezlerini kapattınız ve o ildeki kadınları aslında savunmasız, şiddetle baş başa bıraktınız.

SEMİHA EKİNCİ (Sivas) – Açılanları da söyle.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Hiç hoş değil. Dinlemeyi öğrenin ya!

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) – Ne yazık ki bunu üzümlere ifade ediyorum. Bugün bizim mücadelemizin bütün kadınlar için olduğunu ifade etmek istiyorum ve sözlerimi sevgili Gülten Başkanın şu sözüyle sonlandırmak istiyorum. “Ant olsun ki biz kadınlar en büyük kariyeri sizin saltanatınızı yıkarak yapacağız.” “...” (x) Kadın, yaşam, özgürlük. Selam olsun mücadeleye eden kadınlara. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ PARTİ Grubu adına Sayın Lütfü Türkkan.

Buyurun.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle, biraz evvel reddettiğiniz bizim araştırma önergesiyle ilgili bir şey söyleyeceğim. Bizim yapışlet-devretle ilgili bir problemimiz yok, bizim problemimiz soy-işlet-devretle. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar) Soydurmayın ya!

Bakın, İsmail Tatlıoğlu Beyefendi burada açıkladı; bu Osmangazi Köprüsü’nü yapan müteahhitlere, devlet ve vatandaş geçişler nedeniyle 2035 senesi sonuna kadar 13 milyar dolar para ödeyecek. 13 milyar dolar! Maliyeti ne kadar? 1,470 milyar dolar. Ya, arkadaş, bu soygun ya! Bu soygun! Ve bu adamlar sizlerin ortağı; problem burada, itirazımız bu. Yavuz Sultan Selim Köprüsü’nden farklı zamanlarda ihlali geçiş yapan, şehirler arası otobüs şoförü Musa Can, şimdi bana mesaj yazmış, diyor ki: “14 bin liralık ceza iki hafta sonra 89 bin liraya çıktı.”

MEHMET HABİB SOLUK (Sivas) – Dört yıl sonra... Böyle bir şey olabilir mi? Bedava mı yapısın?

LÜTFÜ TÜRKKAN (Devamla) – Ya, bu bir soygun arkadaşlar, bu bir tahsilat, ceza filan değil; bunun ismi soygun, soyuyorsunuz memleketi. İtirazımız soyguna.

HDP grup önerisiyle alakalı... Her fırsatta cumhuriyet ve cumhuriyet değerleriyle savaş hâlindeyiz. Kadının siyasete atılımı ve toplumsal hayatın içinde eşit haklar elde etmesini o döneme borçlu olduğunuzu bildiğiniz hâlde, hâlâ cumhuriyetle kavgalısınız. 5 Aralık 1934’te Türkiye’de kadınlara seçme ve seçilme hakkı tanındı. Türkiye, Fransa ve İtalya’dan on bir, İsviçre’den ise otuz altı yıl önce kadınlara seçme ve seçilme hakkı tanıyan ülke olarak tarihe geçti. Suudi Arabistan’da kadınlar ilk olarak 2015’te oy kullandı, bunu da hatırlatmak istiyorum.

(x) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

Değerli arkadaşlar, Dünya Ekonomik Forumu'nun 2020 Cinsiyet Eşitliği Raporu'na göre, dünya ülkelerinin cinsiyet eşitliğine göre sıralandığı listede Türkiye 130'uncu sırada.

Bununla beraber, vakit geçmeden bir iki şey hatırlatmak istiyorum. 27 Aralıkta Büyük Atatürk Koşusu var. Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün vasiyeti olan 2 tane müsabaka var: Birisi Gazi Koşusu, birisi Büyük Atatürk Koşusu. Futbol maçları oynanırken, buna sadece birileri para kazanıyor diye göz yumulurken Büyük Atatürk Koşusu'nun iptal edilmeye çalışılması Atatürk'ün şahsında Türkiye Cumhuriyeti devletine bir hakarettir. Bu yanlışlığı bir an önce düzeltin, Büyük Atatürk Koşusu'nun müsabıklar tarafından koşulmasına müsaade edin.

Saygılar sunuyorum. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Aysu Bankoğlu, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA AYSU BANKOĞLU (Bartın) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; “Siyasi hayatta belediye seçimleriyle tecrübe kazanan Türk kadını bu sefer de milletvekili seçme, seçilme suretiyle haklarının en büyüğünü elde etmiş bulunuyor. Medeni memleketlerin birçoğunda kadından esirgenen bu hak bugün Türk kadının elindedir ve onu yetki ve liyakatle kullanacaktır.” demiş cumhuriyetimiz kurucusu Atatürk. (CHP sıralarından alkışlar) Onun açtığı bu yolda giden kadınlarız. Görevimiz bunu daha ileriye taşımak olmalıyken durumumuz ne? Uganda, Burundi, Tanzanya, pek çoğumuzun haritada yerini bilemeyeceği bu ülkelerin ortak özelliği nedir arkadaşlar? Parlamentolardaki kadın temsiliyetinde ülkemizin önünde olmaları. Parlamentolar Arası Birlik'in Haziran 2020'de hazırladığı verilere göre 193 ülke arasında 123'üncüyüz. Ülkemizde kadınlar, tam seksen altı yıl önce seçme ve seçilme hakkını elde etti. O dönemde birçok Avrupa ülkesinde kadınlar bu hakka sahip değilken, ülkemiz kadınların Parlamentodaki temsilinde dünyada 2'nciydi. Peki, seksen altı senede nereye geldik? Küresel Cinsiyet Eşitliği Raporu “Türkiye bu hızla giderse kadınların siyasette eşit katılımının sağlanabilmesi için daha yedi yıla ihtiyacı var.” diyor. “Bizden önce kadının adı yoktu.” diyenlere güzel bir kanun teklifimiz var. Cumhuriyet Halk Partisi olarak kadınların siyasette temsilinin artırılması gerektiğine yürekten inanıyoruz ve Genel Başkanımızın belirttiği üzere, Siyasi Partiler Kanunu'nda kadınların siyasette yüzde 50 temsiliyetle yer almasını sağlayacak olan kanun teklifi değişiklik önergemizi sivil toplum kuruluşlarına vermiş bulunuyoruz.

Biz tüzüğümüzde de cinsiyet kotasına zaten yer veriyoruz ama bu alan siyasi partilerin uygulamalarına bırakılacak bir alan değildir, olmamalıdır. Siyasi Partiler Yasası'nda bir değişikliğe ihtiyaç olduğu da çok açıktır arkadaşlar. Gelin, bunu birlikte yapalım diyorum, bu araştırma önergesi bir başlangıç olsun.

Buradan KEFEK'e de bir çağrı yapmak istiyorum. Bu teklif, samimiyet ve ilerlemeye inanmayı gerektiriyor. KEFEK'in de toplumsal cinsiyet eşitliğini gerçekleştirmeye yönelik somut adımlar atmasına ihtiyaç var ve bu anlamda da KEFEK'in bu teklifi desteklemesini bekliyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

Şunu da hatırlatayım: Bu devran böyle dönmez arkadaşlar, kadınlar hayatın her alanında yer alacaklar, erkeklerle eşit haklara sahip olacaklar çünkü biz kadınların yaşadıkları olumsuzlukların fitrattan değil, kadına bakış açısındaki sakatlardan değil...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – AK PARTİ'den önce kadın temsili Mecliste yüzde 4,1'di, bugün 17,8'e çıktı, yüzde 17,8.

AYSU BANKOĞLU (Devamla) – ... bunlardan olmadığını biliyoruz ve bu şekilde olmadığını size göstermeye devam edeceğiz ve Cumhuriyet Halk Partisi iktidarında eşit temsili gerçekleştireceğiz arkadaşlar. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bankoğlu.

SEMİHA EKİNCİ (Sivas) – Aysu Vekilim, sizin partide milletvekili oranı yüzde kaç?

AYSU BANKOĞLU (Bartın) – Destekleyin, hepsinde yüzde 50 olsun.

SEMİHA EKİNCİ (Sivas) – Hayır, sizin partideki kadın oranı yüzde kaç?

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Ya, sen niye karşısında duruyorsun? Sen kadınsın ya!

AYSU BANKOĞLU (Bartın) – Destekleyin, daha çok olsun.

SEMİHA EKİNCİ (Sivas) – Tamam, sizin partinizdeki yüzdeyi bir söyleyin, biz de görelim.

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Canan Kalsın'ı niye görevden aldığınızı bir konuşalım mı?

SEMİHA EKİNCİ (Sivas) – Görevden almadık, görev değişikliği o.

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Konuşalım bence onu. İstanbul Sözleşmesi'ne sahip çıkan kadınlar neden Başkan değil de siz Başkansınız, bunu konuşalım diyorum.

BAŞKAN – Sayın Sütü, lütfen...

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Sütü değil, Kadıgil Başkanım ya.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Tabii.

Sayın Türkkan, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

25.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, siyasette bunca yıldır kadınların haklarının nasıl gasbedildiğinin hep beraber yaşadığına, yakın zamanda yandaş televizyon kanallarında İYİ PARTİ Genel Başkanı Meral Akşener'in cinsiyeti üzerinden namusuna kadar dil uzatıldığında tepki gösterilmediğine, işinize geldiğinde susmanın, işinizi gelmediğinde bağırmanın uygun olmadığına ilişkin açıklaması

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, AK PARTİ sıralarından kadın milletvekili arkadaşlarımızın tepkilerini görüyorum. Kadınların siyaset sahnesinde bunca yıldır nasıl itilip kakıldıklarını, nasıl haklarının gasbedildiğini hep beraber yaşadık. Çok yakın zamanda bir şey daha yaşadık: Yandaş televizyon kanallarından 2 tanesi, 2 haysiyet ve şereften yoksun adam, Genel Başkanımız Meral Akşener'in cinsiyeti üzerinden namusuna kadar dil uzatıldı, bir gün tepki göstermediniz. Tepki göstermek bir yana, bu adamlar o televizyon kanallarında çoğalarak program yapmaya devam ettiler. Sizin tepkileriniz bu yönde de yoğunlaşırsa bu bağlamda sizin feryatlarınız daha bir hak kazanır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Aksi hâlde işinize geldiği zaman susacaksınız, işinize gelmediği zaman bağıracaksınız, bu da uygun olmuyor.

Teşekkür ediyorum.

SEMİHA EKİNCİ (Sivas) – Hayır, soru sordum, “Oran yüzde kaç?” dedim. Bir şey söylemedim.

VII.- ÖNERİLER (Devam)**A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)**

2.- HDP Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş ve İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, kadınların siyasete katılımının ve eşit temsilin önündeki engellerin kaldırılması amacıyla 26/12/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 26 Aralık 2020 Cumartesi günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Evet, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Çiğdem Erdoğan Atabek.

Buyurun Çiğdem Hanım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Sakarya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; HDP'nin grup önerisi üzerine AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunuyor, yüce Meclisimizi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Kadının siyasetin nesnesi değil, öznesi olduğunu daima ifade eden Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın öncülüğünde, kadın erkek arasındaki fırsat eşitliğinin sağlanması ve kadının her alanda öncü konumda olması adına eğitimden iş hayatına, sosyal hayattan siyasete birçok alanda önemli adımlar attık. Kadınların ekonomik ve sosyal hayata etkin ve insan onuruna yaraşır bir şekilde katılımını hem bireysel bir kazanım hem de aile yapısının güçlenmesini sağlayan temel değer olarak görüyoruz. Kadının sosyal hayattaki rolünün güçlendirilmesi için, güçlü kadın, güçlü aile, güçlü toplum ilkesinden hareketle, kadın ve kız çocuklarımızın eğitimiyle ilgili de kadınların iş gücüne katılımını teşvik ederek tarihî adımlar attık. Az önce konuşan arkadaşlarımızı tabii ki dikkatlice dinledim. Türkiye'de değil kadın erkek adaletinden bahsetmek, kadınlar arası dahi adaletsizlik vardı. Benim gibi başörtülü kadınların -bildiğimiz üzere- seçilme hakkı da kamusal alan garabetiyle yıllarca gasbedildi. Yine, Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın öncülüğünde, 2015'ten sonra, ben ve benim gibi arkadaşlarımız artık Mecliste şehirlerini temsil edebiliyorlar. 2004'te sandık müşahidi olarak başladığım AK PARTİ'de, ilçe, il kadın kolları başkanlığı, MKYK üyeliği ve Bakan Yardımcılığı yaptım. Bunu şu sebeple ifade ediyorum: Bizler teşkilatlarımızda insan yetiştiririz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Ve özellikle de kadın kollarımız, bu konuda 5 milyonu aşan üye sayısıyla çok büyük bir kadın hareketidir. Bizler, kotalar sonucu buraya zorunlu gelmiş kadınlar değiliz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Gerçekte emek vererek, bedel ödeyerek ve tabii ki de davasına yüreğini koymuş kadınlarız. Siyasi ayırım gözetmeden Türkiye'nin geleceği olan tüm kızlarımızın önünü açmak için mücadele ediyoruz. Onları iktidar olmak için basamak değil, gerçekte siyasetin öznesi olarak görüyoruz. Siyasal hayata ve karar alma mekanizmalarına katılım konusunda da cumhuriyet tarihimizin en üst seviyesine ulaştık, Meclisteki 600 milletvekilinden 104'ünün kadınlardan oluşması yeterli değilse de önemli bir orandır.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Sizin oranınız yüzde 17.

ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Devamla) – Şiddete karşı sıfır tolerans ilkesiyle, yine kadınlara pozitif ayrımcılık uygulamalarımızla kadınıyla erkeğiyle bir bütün olarak büyük ve güçlü Türkiye hedefimize ulaşacağız. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar) Kadınların siyasete katılım hususunda hassasiyet gösterdiklerini söyleyenleri 2 kız çocuğu annesi olarak, dağa kaldırılan, taciz edilen, tecavüz edilen, her türlü hakları gasbedilen, çocuk yaşta...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Devamla) – ...terörist olmaya zorlanan, hayalleri ve geleceği elinden alınmış kız çocuklarıyla ilgili...

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Atabek.

ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Devamla) – ...aynı hassasiyete davet ediyor, artık “mış” gibi davranışlara bu milletin karnının tok olduğunu ifade ediyor, yüce Meclisi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

BAŞKAN - Halkların Demokratik Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarımıza sunacağım.

3.- CHP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisi Gündeminin “Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler” kısmında yer alan, hak ihlallerine sebep olduğu iddia edilen politika ve düzenleyici işlemlerin iyileştirilmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (10/3366) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi’nin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 26 Aralık 2020 Cumartesi günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

26/12/2020

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu, 26/12/2020 Cumartesi günü (bugün) toplanmadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Engin Özkoç

Sakarya

CHP Grup Başkan Vekili

Öneri:

Türkiye Büyük Millet Meclisi gündeminin Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler kısmında yer alan “hak ihlallerine sebep olduğu iddia edilen politika ve düzenleyici işlemlerin iyileştirilmesi” amacıyla verilmiş olan 10/3366 esas numaralı Meclis Araştırma Önergesi’nin görüşmesinin Genel Kurulun 26/12/2020 Cumartesi günlü (bugün) birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Süleyman Bülbul.

Buyurun.

CHP GRUBU ADINA SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, demokrasinin yaşandığı, özgürlüklerin var olduğu ve hukuk devletinin uygulamalarda da var olduğu ülkelerde hak ve hürriyetlerin kullanılmasında sınırlamalar istisnadır, kural olan hak ve özgürlüklerin kullanılmasıdır. Ancak ülkemizde ise bunun tersi olmuş, hak ve özgürlükler istisna, sınırlamalar ise kural hâline gelmiş. Bir bakıyoruz bir özgürlük betimlemesi yazılıyor, altından sınırlamalar uzun uzun maddeler hâlinde getiriliyor; tabii, uygulamada da böyle. Burada yapılacak şey şu: “Kamu güvenliği” adı altında, uygulayıcıların bu konuda, hak ve özgürlük sınırlamalarına karşı daha dikkatli davranmaları, Anayasa’da yer alan hak ve özgürlüklerin kullanılmasını engellememeleri gerekiyor. Bizde ne oluyor? Bizde şu oluyor: Dayatılan tek adam rejimiyle ülke demokrasiden çıkıyor ve otokrasi sınıfına giriyor. Bugün tüm muhalif açıklamalar ve gösteriler iktidar tarafından polis aracılığıyla engelleniyor; bir yandan halk ile arasına kolluk kuvvetlerini sokarak kolluk kuvvetlerini günah keçisi olarak betimliyor.

Değerli arkadaşlar, bir hafta önce İzmir’de sokağa çıkma kısıtlamasını ihlal ettiği için bir kişi yerde sırtı defalarca tekmelenerek gözaltına alındı. 7 Kasım’da Tokat’ta trafik polisleri, ehliyetsiz trafiğe çıktığı gerekçesiyle bir genci arabadan indirip yere yatırarak darbettiler; defalarca başına yumruk, sırtına tekme, yüzüne tokat atıldılar. Bununla da yetinilmedi, bu konuda şiddete tepki gösterenlere soruşturma açıldı, şiddet uygulayan polisler mağdur oldu. 6 Temmuz’da bir avukatın 2 bekçi tarafından elleri ters kelepçelendi, avukat olduğunu söylediği hâlde kimliğine bakılmadı ve baroya haber verilmedi.

Öyle bir noktadayız ki “Terörle mücadele ediyoruz.” diye ohlar çeken İçişleri Bakanının üzerine, Muş’ta polis ekipleri ele geçirdiği uyuşturucuya “ooh” yazdı, Mardin İl Emniyet Müdürlüğü ekipleri aynı sloganlı tişört giyip telsizden de “ooh”lu “ooh”lu anonslar çektiler. Kamu güvenliğini yerine getirmek için çalışan kolluk kuvvetlerini tenzih ederek söylüyorum ki idare hukuku ve devlet ciddiyeti bir yana, anlaşılan Süleyman Soylu kendisine özel bir polis teşkilatı kurmuş.

Değerli arkadaşlar, şiddetin bizzat kolluk kuvvetleriyle devlet tarafından uygulandığı bir ülkede kadına şiddetin, çocuk istismarının, suç oranlarının, cinayetlerin azalması mümkün değildir. (CHP sıralarından alkışlar)

Bu ülkede çıplak arama gerçeği son olarak Uşak Emniyet Müdürlüğünde yaklaşık 30 üniversite öğrencisi genç kadın çıplak arandığında bir kez daha hepimizin yüzüne çarpıldı.

Soma, Ermenek’ten gelen maden işçilerine yönelik birçok gözaltılar oldu.

Baro başkanları hakkında gözaltılar oldu.

Anayasa Mahkemesini iktidar tanımıyor olabilir ama biz tanıyoruz. Çorlu tren faciasında hayatını kaybedenlerin yakınları mahkeme önünde basın açıklaması yapmak istedi, polis ailelere şiddet uyguladı. Aynı olayda mağdur aileleri yine sanık oldu.

Bir HDP milletvekili tekerlekli sandalyesinden yere atıldı ve yerlerde sürüklendi.

Arkadaşlar, baro başkanları eylemlerinde avukatlar cübbelerinden çekiltiler darbedildi.

10 Ekim katliamında mağdur olan aileler kaybettikleri yakınlarını anmak istemelerine rağmen iktidar polis müdahalesiyle anmalarını engelledi.

Değerli arkadaşlar, örnekler çok, örnekler çok. Şunu yapmak gerekiyor: Anayasa’mızın 2’nci maddesi, insan haklarına dayalı bir hukuk devleti; 13’üncü maddesi, temel hak ve özgürlüklerin özüne dokunulmaması gerekiyor; 17’nci maddesi, işkence yasağı, kişi dokunulmazlığı var; 25’inci maddesi, ifade özgürlüğü; 34’üncü madde, Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu...

Değerli arkadaşlar, hatırlar mısınız, Soma ve Ermenek’ten maden işçileri geldi, Sayın AKP Grup Başkan Vekili Özlem Zengin’le görüştü Mecliste, sonra basın açıklaması yapmak istediler. “Görüşmemiz olumlu geçti.” diyeceklerdi ama polis müdahale etti ve işçiler gözaltına alındı. Özlem Zengin polis müdahalesini “Ben bunu anlamakta zorluk çekiyorum.” diye açıklamıştı, hatırlıyor musunuz? Ve şöyle bir şey söylemişti: “Buna çok üzüldüğümü söylemem lazım. Oturuyoruz, nasıl yardımcı olabileceğimizi anlatıyoruz. Sonra Kızılay’da çıkıyorlar, basın açıklamaları yapacaklar, bir bakıyorum ki tartaklanıyorlar. Açık söyleyeyim, ben bunu anlamakta zorlanıyorum.”

Sayın Özlem Zengin, biz de en çok sizin şaşırmanıza şaşırıyoruz, biz de sizin anlamazlık etmenizi anlamıyoruz.

Teşekkür ediyorum arkadaşlar. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ PARTİ Grubu adına Sayın Hasan Subaşı...

Buyurun lütfen. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA HASAN SUBAŞI (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Cumhuriyet Halk Partisinin grup önerisine biz de tümüyle destek olmakla birlikte, bu anayasal hakların nasıl sağlanacağına, bu grup önerisinin kabul edilip edilmeyeceğine dair kuşularımızın olması tabii ki doğaldır. Bizim elimizde her şeye rağmen, yamalı bohçaya dönse de bir Anayasa'mız var ve bu Anayasa'nın yine de temel hak ve hukukun koruyucusu sayılması gerekir. Anayasal hukuk nizamında temel hak ve hürriyetler korunur ve onun da en önemli koruyucularının başında Sayın Cumhurbaşkanı gelir. Eğer Anayasa hükümlerine uyuyorsak hukuk devletinden söz edebiliriz, Anayasa ve yasalardaki maddelere, hükümlere uymuyorsak kanun devleti olmaktan bile çıkıyoruz demektir ki haktan, hukuktan hele temel özgürlüklerden bahsetmek söz konusu dahi olamaz.

Bakın, bu iş nereye dayanıyor, bir özetlemeye çalışayım. Anayasa'mızın 104'üncü maddesi Cumhurbaşkanı görevleri tanımlar, der ki: "Cumhurbaşkanı, devlet başkanı sıfatıyla Türkiye Cumhuriyetini ve Türk milletinin birliğini temsil eder; Anayasa'nın uygulanmasını, devlet organlarının düzenli ve uyumlu çalışmasını temin eder." Yine Cumhurbaşkanı andına geçiyorum: "Milletin huzur ve refahı, millî dayanışma ve adalet anlayışı içinde herkesin insan haklarından ve temel hürriyetlerinden yararlanmasını ülküsünden ayrılmayacağıma, Türkiye Cumhuriyeti'nin şan ve şerefini korumak, yüceltmek ve üzerime aldığım görevi tarafsızlıkla yerine getirmek üzere namusum üzerine yemin ederim." der. Şimdi, Anayasa'nın 103 ve 104'üncü maddelerine baktığımız zaman, Cumhurbaşkanı'nın, başta temel hak ve hürriyetleri korumadığını ve Anayasa hükümlerine uymadığını görüyoruz ki bu şartlar altında hukuka uymak ve hak ihlallerine karşı hakkı aramak mümkün olmamaktadır.

Cahit Özkan Bey, biraz önce, yargıya intikal etmiş bir konuda bir tanım yaptı Gezi olaylarıyla ilgili. Şimdi, o konuda beraat kararı var, hak ihlalleri kararı var, AYM kararı var. Peki, hangi hakla bu tanımları yapıyor?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Subaşı.

HASAN SUBAŞI (Devamla) – Teşekkür ederim. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Sayın Tulay Hatimoğulları Oruç, buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; AKP iktidara geldiği zaman demokratik açılımlar vaadinde bulunmuştu ve gerçekten bir kesimi bu konuda ikna etmişti. Demokratik açılımlarda en başta da Kürt sorunu ve Alevi sorununu, bu konudaki açılımları dile getirmişti ve bunları gerçekten iyi niyetliymiş gibi söylediği zamanlar biz şunun gayet farkındaydık: Devletin yapısını değiştirmek için demokrasi kavramının kullanıldığı çok ayan beyandı.

Neoliberal politikaların en iyi yürütücüsü olan AKP, ordu dâhil her şeye el attı. Kamu ve özel sektör fark etmez, işçilerin grev hakkı, toplu sözleşme, kıdem tazminatı gibi her şeye göz dikti ve bu konuda işçiler, emekçiler, yoksullar sesini çıkardığı zaman, "Açız, ekme istiyoruz." dediği zaman polisler tarafından tartaklandılar, yerlerde sürüklendiler. "Askerî vesayet rejiminden kurtaracağız." diye ordu mensuplarına çeşitli operasyonlar yapıldı, buna alternatif olarak da bir polis ordusu yaratıldı. Polis ordusu yetmedi, alınan kadrolar yetmedi, bir de buna müteakip olarak Bekçi Yasası'nı çıkardı ve AK PARTİ'li olan kadrolar ya da o kadroların referansı ile bir de kendilerine böyle bir yedek güç olarak bekçiler ordusu yaratmış oldular. Askerî vesayet rejimi yerine tek adam rejimine bağlı olan kolluk kuvvetlerinin vesayetine bırakmış oldular yeni düzende.

Gençler, kadınlar, doğa ve insan hakları savunucuları, işçiler, emekçiler, siyasetçiler, avukatlar sesini çıkardığı zaman, en ufak bir muhalif ses çıkardıkları zaman gözaltı, tutuklama ve meydan dayaklarına maruz kaldılar, acımasızca sokaklarda polis işkencesine maruz kaldılar. Bakın, Cumartesi Anneleri, Barış Anneleri çektikleri acılara rağmen beyaz tülbentleriyle meydanlara çıkıp “Barış!” diye haykırdıklarında o anneler de saçlarından, tülbentlerinden sürüklendi. HDP’lilere zaten her Allah’ın günü gözaltı var, binlerce HDP’li kardeşimiz, yoldaşımız, mücadele arkadaşımız şu an cezaevinde. Musa Piroğlu Vekilimiz daha birkaç gün önce sokak ortasında yerlerde sürüklendi polis tarafından. Faşist rejim ülkenin bütün vicdanına işkence yapıyor.

Bakın, AİHM, sevgili Demirtaş hakkında ve bütün seçilmişler hakkında bir karar aldı. Bu kararı uygulamayarak, AİHM Sözleşmesi’nde imzası olan Türkiye sanki bu sözleşme kendisini bağlamıyormuş gibi bir davranış içine girdi ama uluslararası düzeyde karşılığı olmayan Libya’da Trablus Ulusal Mutabakat Hükümetiyle yaptığımız sözleşmelerin peşinde ne güzel koşuyorsunuz. Yani herkes kalibresine göre davranır.

Rahmetli babamın bir sözü vardı: “İnsan yaptıklarıyla rezil de olabilir, vezir de olabilir.” Yaptıklarınızla hangi duruma geldiğiniz pratiğinizin göstergesidir. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Osman Mesten...

Buyurun Sayın Mesten. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA OSMAN MESTEN (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisinin Meclis araştırması için vermiş olduğu önergeye karşı grubum adına söz almış bulunmaktayım. Yüce Meclisi saygıyla selamlarım.

CHP, her zaman olduğu gibi, sureti haktan görünerek algı siyasetine malzeme temini için bir araştırma önergesi daha vermiştir. Amaç, aynı itham, iddia ve yalanları tekrar ederek Türkiye’de hukuksuzluğun ve otoriterliğin hâkim olduğu imajının yayılmasıdır. Amaç, irtibatta oldukları küresel vesayet odaklarına selam çakmak, “Biz buradayız ve her daim emrinizdeyiz.” mesajını vermektir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP sıralarından “Hadi oradan bel!” sesi) Amaç, uluslararası kuruluşlar ve mahkemeler nezdinde Türkiye’nin mahkûm edilmesini sağlamaktır. Bu yüzden “Cumhuriyet Halk Partisi”nin açılımı artık “cumhura ve Cumhurbaşkanı hakaret partisi”ne dönüşmüştür. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) – O CHP olmasaydı siz bu kürsüde konuşamazdınız bile.

OSMAN MESTEN (Devamla) - Eğer amaç, hakkın ve hakikatin ortaya çıkmasını sağlamak ve mağdurun hakkını korumak olsaydı çocukları zorla dağa kaçırılmış Diyarbakır annelerine sahip çıkardınız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Eğer amaç, hakkın ve hakikatin ortaya çıkarılmasını sağlamak olsaydı her gün bir yenisini duyduğumuz kendi parti örgütlerinizde çocuk ve kadınlara karşı yapılan taciz ve tecavüzlerin peşine düşerdimiz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) - Hadi oradan! Hadi oradan!

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) – Tabii, sizin gibi, 40 çocuğa tecavüz suçlularına “Bir kereden bir şey olmaz.” diyerek utanmadan bir de...

OSMAN MESTEN (Devamla) - Eğer amaç, mağduru korumak, hakkın, hakikatin ortaya çıkmasını sağlamak olsaydı dağda ya da cezaevlerinde PKK ve diğer terörist örgütlerin yaptıkları iç infazların peşine düşerdimiz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gürültüler)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Aynaya bak, aynaya!

OSMAN MESTEN (Devamla) - Bu arada, kendisi de PKK hükümlüsü olan Aytekin Yılmaz'ın... Çoğunluğu sizin zihniyetinizin Adalet Bakanlığı döneminde gerçekleşmiş cezaevi infazlarının peşine düşerdiniz; bunu tavsiye ederim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Bırakın Hükümeti, biz gerekeni yaparız.

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) – Gidip cezaevlerinin hâline bak önce bir.

OSMAN MESTEN (Devamla) - Peki, gerçek nedir? Gerçek... Sadece İstanbul'un rakamlarını veriyorum 2019 yılı için: İstanbul'da evden hırsızlık olayları yüzde 28 azalmış bir yılda...

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Çünkü zaten parayı siz götürüyorsunuz, hırsıza gerek yok.

OSMAN MESTEN (Devamla) - ...iş yerinden hırsızlık yüzde 19 azalmış, otodan hırsızlık yüzde 34 azalmış...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Ne kadar arttı da o kadar azaldı?

OSMAN MESTEN (Devamla) - ...kapkaç olayları yüzde 19 azalmış, cinayet olayları yüzde 20 azalmış. (CHP ve HDP sıralarından gürültüler)

Gürültüyle hakikati bastıramazsınız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Daha büyük hırsızlar olunca küçüklere sıra gelmiyor!

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) – Gerçekleri duymak canınızı çok yakıyor biliyoruz ama...

OSMAN MESTEN (Devamla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün sizin “otoriterlik” dediğiniz şey bizim, uyuşturucu kaçakçısına, insan kaçakçısına, bölücüye ve teröriste karşı şahin politikamızdır. (AK PARTİ sıralarından “Bravo!” sesleri, alkışlar; CHP sıralarından gürültüler) Biz, teröristin çanına ot tıkamaya devam edeceğiz; biz, teröristlerin mali kaynakları kurudukça “Oh, oh!” çekmeye devam edeceğiz ve siz de umutsuz politikalarınızla, iktidar hayalleriyle “Of, of!” çekmeye devam edeceksiniz. (AK PARTİ sıralarından “Bravo!” sesleri, alkışlar; CHP sıralarından gürültüler)

Saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Yoklama talep ediyoruz.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisini oylarınıza sunmadan önce bir yoklama talebi vardır, onu yerine getireceğim.

Sayın Özkoç, Sayın Yavuzyılmaz, Sayın Zeybek, Sayın Bülbül, Sayın Hakverdi, Sayın Kılıç, Sayın Biçer Karaca, Sayın Kaya, Sayın Ünlü, Sayın Ünver, Sayın Önal, Sayın Tuncer, Sayın Polat, Sayın Köksal, Sayın Kılınç, Sayın Gaytancıoğlu, Sayın Şeker, Sayın Sümer, Sayın Demirtaş, Sayın Aydın, Sayın Özkan.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum.

Yoklama işlemi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

VII.- ÖNERİLER (Devam)*A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)*

3.- *CHP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisi Gündeminin “Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler” kısmında yer alan, hak ihlallerine sebep olduğu iddia edilen politika ve düzenleyici işlemlerin iyileştirilmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (10/3366) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi ’nin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 26 Aralık 2020 Cumartesi günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)*

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özkoç, yerinizden mi?

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sataşmadan...

BAŞKAN – Sataşmadan size kürsüden söz vereceğim.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

VIII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç’un, Bursa Milletvekili Osman Mesten’in CHP grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasında CHP’ye sataşması nedeniyle konuşması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Hatip, sen eğer Recep Tayyip Erdoğan’a bir soru sormak istiyorsan şöyle sor: “Sen PKK’ya hendeklerin kazılması için neden izin verdin de askerlerimizin ölümüne sebep oldun?” diye sor. (CHP sıralarından alkışlar)

Sen, daha sonra, Recep Tayyip Erdoğan’a bir soru sormak istiyorsan “Habur Sınır Kapısı’ndan teröristler geçerken senin aklın neredeydi? Bizim çocuklarımız şehit düştü. Sen evlatlarını askere bile göndermedin. Ne yaptın?” diye sor, tamam mı? (CHP sıralarından alkışlar)

BAYRAM ÖZÇELİK (Burdur) – Burdur’da askerlik yaptı.

ENGİN ÖZKOÇ (Devamla) – Sen, eğer Recep Tayyip Erdoğan’a bir şey sormak istiyorsan -az önce gülüyordun ya, şimdi de gül- “Amerika Birleşik Devletleri’nde 3 milyon 750 bin Müslüman’ı katledenlerin -ellerin- o kanın içine eş başkanlıkla niye bulaştı?” diye sor? (CHP sıralarından alkışlar)

Millet yoksulluk içerisinde, fakir fukaralık içerisinde yaşıyorken “Sen kendin bir apartman dairesinden çıktın, şimdi sarayda oturuyorsun. Bu intihar eden insanların hesabını nasıl vereceksin?” diye sor. (CHP sıralarından alkışlar)

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) – Külliye’de oturuyor, Külliye’de.

ENGİN ÖZKOÇ (Devamla) – Sen, eğer Recep Tayyip Erdoğan’a bir soru sormak istiyorsan “Türkiye Cumhuriyeti -burada, bu millet içerisinde yaşayan insanlar- İslam dünyası tek tek yok olurken Amerikan Coni’lerine neden ‘Yılbaşımız kutlu olsun.’ dedin?” diye sor. (CHP sıralarından alkışlar)

Onun için, sen eğer bir soru sormak istiyorsan Recep Tayyip Erdoğan’a “Bu ülkedeki ölen askerlere neden ‘kelle’ dedin? Onlar bizim evlatlarımızdır.” diye sor. (CHP sıralarından alkışlar)

BAYRAM ÖZÇELİK (Burdur) – Millet öyle düşünmediği için oy veriyor.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan...

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Sataşma yok, gerçekleri söyledi Sayın Başkan.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Sataşma yok, doğruları söyledi.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Şimdi de gül!

BAŞKAN – Arkadaşlar, müsaade edin.

Buyurun Sayın Özkan.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Grubumuza dönük özellikle PKK’yla mücadelede ve ABD’nin Orta Doğu’da yürüttüğü politikalarla ilgili doğrudan sataşmıştır.

Onun için kürsüden talep ediyorum.

BAŞKAN – Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

2.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan’ın, Sakarya Milletvekili Engin Özkoç’un sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasında AK PARTİ’ye ve Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’a sataşması nedeniyle konuşması

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın milletvekilleri, on sekiz yıllık AK PARTİ hükümetleri döneminde Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan ve yol arkadaşlarımızla ve yine Cumhuriyetçi olarak bugün yapmış olduğumuz ve yapacak olduğumuz bütün çalışmaların arkasında “tek millet, tek bayrak, tek vatan ve tek devlet” ülküsüyle ülkemizin beka mücadelesidir, bu bir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

İki: Habur’da ne oldu? Habur’da bu ülkeye, hukuk nizamına saygı duyarak, itaat ederek “Ben bu ülkenin eşit yurttaşı olmak istiyorum, terörü bırakıyorum.” diyenler geldiyse bugün de terörü bırakıp gelebilir. (CHP sıralarından gürültüler)

İSMAİL ATAĞAN ÜNVER (Karaman) – Öyle demediler.

RAFET ZEYBEK (Antalya) – “Pişman değilim.” dedi. Çadır mahkemeleri kurdunuz.

CAHİT ÖZKAN (Devamla) – Ama önemli olan şu: Biz “Silahları bırakın.” dediğimiz zaman, biz “Bu ülkede adil, barışçıl bir hukuk anlayışı içerisinde yaşayın.” dediğimiz zaman bu ülkede kardeşliği inşa ettik. Ancak silaha sarıldıkları zaman başkaları başka yerlerde beraber işler yaptı. Onun için ben de grubumuza sesleniyorum, diyorum ki: Hiç endişe etmeyin; bu ülkenin başında emanetine, iradesine, milletine sahip çıkan bir Recep Tayyip Erdoğan var. (AK PARTİ sıralarından “Bravo!” sesleri, alkışlar) Bu ülkede teröre boyun eğdiren, FETÖ’ye, PKK’ya, onun destekçilerine diz çöktüren bir AK PARTİ var, bir Cumhuriyetçi var. Onun için, bu ülkeyi kutlu yolculuğundan kimse alıkoyamayacak, bu millete kimse diz çöktüremeyecek.

Teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Bir sataşma yok, yerinizden bir dakika söz istiyorsunuz herhâlde.

Buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

26.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç’un, Denizli Milletvekili Cahit Özkan’ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Bu ülkede, Allah şahidim olarak söylüyorum ki, Allah şahidim olarak söylüyorum ki “Arap Baharı” diye başlatılan o savaşta 3 milyon 750 bin Müslümanın katledilmesinde “Eş Başkanım.” diyen Recep Tayyip Erdoğan var, “Eş Başkanım.” diyen. (CHP sıralarından “Bravo!” sesleri, alkışlar) Bu ülkede, Allah şahidimdir ki Türk askerine “kelle” deyip de “Sizi oraya yatırmaya değil...” deyip de Amerikan askerine sahip çıkan Recep Tayyip Erdoğan var.

(CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler) Yok öyle, bağırmayın. Bu ülkede, Allah şahidimdir ki, Habur Sınır Kapısı'nda adaletin bekçisi olanları oraya dikip de kıyafetleriyle PKK terör örgütünü Türkiye'ye aldırın Recep Tayyip Erdoğan var. (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Bu ülkede, Allah şahidimdir ki, Müslüman liderler tek tek devrilirken "Amerika kahrol!" "Kahrolsun!.." Onlara "Saçmalar." diyenler... Ve onlara hesap sormayan Recep Tayyip Erdoğan var. (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar; AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Yalan!

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Orta Doğu'da Arap Baharı'nı hortlatmak isteyenler şu anda CHP'yle beraber dostları olarak yol arkadaşlığı yapıyor. PKK'ya silah veren, ülkemizi karıştırıp ülkemize saldıranlar Türkiye'ye ders veriyor.

BAŞKAN – Müsaade edin.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Beştaş, siz de müsaade edin lütfen. Daha bekleyenler var sırada. Daha çok, hep beraber konuşacağız.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Kayıtlara geçsin diye söylüyorum: Bu ülke şehitlerimiz için, askerimiz için "kelle" dediğini asla unutmayacaktır.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Yalan!

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – PKK'yla anlaşıp, Öcalan'la anlaşıp valilere emir verip de askerimizin ölmesine neden olan, hendekleri kazdıran Recep Tayyip Erdoğan'ı asla unutmayacaktır, asla!

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Onlar kazıldığı için bugün PKK'ya sınır ötesinde operasyon yapıyoruz. Onlar kazıldığı zaman "arkadaşlarımız" dediler, terör örgütü üyesine Genel Başkanımız "arkadaşlarımız" dedi. Onlar tarihe de geçti.

FEHMİ ALPAY ÖZALAN (İzmir) – Ayıp be! Ayıp be!

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Hadi!

FEHMİ ALPAY ÖZALAN (İzmir) – Hadi lan! Sen Genel Başkanımıza laf ediyorsun, ayıp be!

(AK PARTİ ve CHP milletvekillerinin birbirlerinin üzerine yürümeleri, gürültüler)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri yerlerinize oturun lütfen.

FEHMİ ALPAY ÖZALAN (İzmir) – Cumhurbaşkanı'na laf ediyorsun, ayıp be! Terbiyesiz! Terbiyesiz!

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Terör örgütü üyeleri hendek kazdıkları için, silah bırakmadığı için... Bakın, CHP, HDP, PKK kol kola, Biden... Beraber hareket ediyorsunuz.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Her haltı yiyorsunuz...

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen yerlerinize...

FEHMİ ALPAY ÖZALAN (İzmir) – Ayıp be! (AK PARTİ ve CHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 14.59

İKİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 15.29****BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ****KÂTİP ÜYELER: Enez KAPLAN (Tekirdağ), Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir)**

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 40'ıncı Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

VI.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

2.- *Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in, 83 milyon vatandaşa hoş olmayan görüntüler verildiğini ifade etmek istediğine, görüşmelerde karşılıklı eleştirilerin olacağına, önemli olanın müzakereler sırasında hakaretten kaçınılması olduğuna, görüşmeler esnasında akliselimi ve sağduyuyu hâkim kılmak gerektiğine, yılın son çalışma gününde görüşmelerin sakın bir şekilde sürdürülmesini umduğuna ilişkin konuşması*

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, az önce Genel Kurulda istenmeyen bazı hadiseleri yaşadık ve hakikaten, Türkiye Büyük Millet Meclisi açısından baktığımızda da 83 milyon vatandaşımıza karşı hoş olmayan görüntüler olduğuna ifade etmek istiyorum.

Tabii ki burada çok farklı siyasi partilerin grupları ve farklı ideolojiden, düşünceden gelen milletvekili arkadaşlarımız var. Tabii ki karşılıklı eleştiriler olacak hatta çok sert eleştiriler de olacak, bu işin doğasında var ancak tabii ki burada, önemli olan -üslup son derece önemli- bütün bu tartışmaları, müzakereleri sürdürürken de birbirimize hakaretten olabildiğince kaçınmamız gerekiyor. Zaten, Türkiye Büyük Millet Meclisini sokağın jargonuyla, normlarıyla yönetemeyiz, bu müzakereleri götürmemiz mümkün değil. Türkiye Büyük Millet Meclisine, bu Gazi Meclise yakışan bir hassasiyet içerisinde de bu süreçleri hep beraber tamamlamak zorundayız.

Az önce istenmeyen olaylar oldu hatta fiziki müdahalelere kadar giden olaylar olduğunu da arkadaşlarımız bana içeride ifade ettiler. Yani bunlar hakikaten hoş değil. Umuyorum arkadaşlarımız, bir kardeşlik hukuku içerisinde -burada milletvekili arkadaşları olarak- bu süreçleri birlikte, karşılıklı olarak inanıyorum ki kendileri çezeceklerdir. Burada bize düşen, akliselimi ve sağduyuyu bütün bu görüşmelerimiz esnasında hâkim kılmaktır. Bir de bugün, Meclisin son çalışma günü; yeni bir yıla, yeni bir döneme başlıyoruz. Memleketin ihtiyacı olan huzur, birlik ve beraberlik ve bunun kıvılcımını atması gereken, bütün toplumda da bu birlik ve beraberliği oluşturması gereken ana nokta da demokrasinin ve millî iradenin tecelligâhı olan Türkiye Büyük Millet Meclisidir. Önümüzdeki süreçte ben inanıyorum ki bütün milletvekili arkadaşlarımız da bu hassasiyete uygun bir şekilde gereğini yapacaklardır. Umuyorum, sakın bir biçimde görüşmelerimizi sürdürür ve tamamlarız.

Hepinize tekrar geçmiş olsun diyorum ve umuyorum, bir huzur içerisinde bu yılın son çalışma gününde çalışmalarımızı sakın bir şekilde sürdürürüz.

Alınan karar gereğince denetim konularını görüşmüyor ve gündemin “Kanun Teklifler ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

1'inci sırada yer alan, İstanbul Milletvekili Abdullah Güler ve 43 Milletvekilinin Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlıyoruz.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER

A) KANUN TEKLİFLERİ

1.- İstanbul Milletvekili Abdullah Güler ve 43 Milletvekilinin Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/3261) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 247) (x)

BAŞKAN - Komisyon? Yerde.

Geçen birleşimde, İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülen 247 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin birinci bölümünde yer alan maddelerin oylamaları tamamlanmıştı.

Şimdi ikinci bölümün görüşmelerine başlıyoruz.

İkinci bölüm, geçici madde dâhil 20 ila 43'üncü maddeleri kapsamaktadır.

İkinci bölüm üzerinde gruplar adına ilk söz İYİ PARTİ Grubu adına Sayın Hasan Subaşı'nın.

Buyurun Sayın Subaşı. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA HASAN SUBAŞI (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

247 sıra sayılı Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin ikinci bölümü hakkında partim adına konuşmak için söz aldım.

Bütçe görüşmelerinin ardından aceleyle gündeme gelen bu kanun teklifi, esasen uluslararası düzeyde kitle imha silahlarının yayılmasının finansman kaynaklarının uluslararası ortak mücadeleyle engellenmesi çalışmalarını kapsıyor. Ülkemizin de üyesi olduğu Mali Eylem Görev Gücü (FATF) 1989 yılında G7 ülkeleri tarafından kurulmuş olup günümüze kadar, yirmi yıllık gelişmeleri ve tavsiye kararlarını hatipler ayrıntılı olarak açıkladıkları için tekrar etmeyeceğim.

Bu kanun teklifi esasen bizim için hayati önemi haizdir. Terörden yıllardır en çok kayıp vermiş ve acı çekmiş ülkelerin başında geliyoruz. FATF'ın tavsiye kararlarına uyum için gerekli yasal düzenlemelerde hep geç kalarak, gündemdeki bu teklifte de olduğu gibi, bir yıllık sürenin son gününe yetiştirmeye çalışmak hem de kasıtlı olarak 12 numaralı tavsiye kararında belirtilen nüfuzlu kişilerin denetlenmesi önerisini düzenlemede yok saymak, en hafif deyişle sorumsuzluktur. Bu davranışla ülkemizi Gri Liste'ye mahkûm ederek geri kalmış ülkeler kategorisine sokma riski göze alınmıştır maalesef. Çok önemli olan 12 numaralı tavsiye kararı kanun teklifinde olması gerekirken gereksiz birçok düzenleme kapsam içine alınmıştır. Gereksiz 30'a yakın maddeyle STK'ler ile "mal varlığının denetimi" adı altında sivil toplum ve sermaye baskı altına alınmıştır. Yüzlerce dernek ve vakıf, yardım ve bağış toplamadaki orantısız cezalar ile derneklerin kapatılması ve kayyum atamaya götürecek düzenlemelere karşı çıkmışlardır. 70'i aşkın baro basın açıklamasıyla, Avukatlık Yasası'ndaki değişikliğe karşı itirazlarını basın yoluyla dile getirmişlerdir.

Deprem ve pandemi döneminde bile muhalif belediyelerin yardım toplaması iktidar tarafından engellenirken kim sivil toplumun endişe ve kaygılarını yersiz görebilir? Mal varlığını dondurmak yetkisi, Cumhurbaşkanı tarafından gözdağı vermek amacıyla muhalefete karşı kullanılırsa haksız uygulamalara karşı kim hakkını nerede arayacak?

(x) 247 S. Sayılı Basmayazı 25/12/2020 tarihli 39'uncu Birleşim Tutanağı'na eklidir.

Sayın Genel Başkanımız Meral Akşener hakkında dört yıl önce başlatılmış soruşturma var ve Genel Başkanın “Çağırın ifadeye de derdinizi anlayalım.” çağrılarında da ses veren hiç olmadı. Bir derneğin yönetiminde olsa derneği kapatıp kayyuma mı teslim edeceksiniz? Partiler de Dernekler Kanunu’na tabi olduğuna göre, sipariş bir iddianameyle parti kapatmaya mı gideceksiniz? “Bu ne evham?” diyenler olabilir. Eğer sürdürdüğünüz adalet ve hukuk reformları sürecinde gelinen noktada mahkemeler “AYM kararlarını tanımıyorum.” diyebiliyorsa, Cumhurbaşkanı ve İçişleri Bakanı “AİHM kararları bizi bağlamaz, tanımıyoruz.” diyebiliyorsa hiçbir endişe boşuna değildir.

İktidarın başsavcısı İrfan Fidan, Yargıtay üyeliğinde bir imza bile atmamışken hangi tecrübe ve birikim sonucu liyakat sahibi bir hukukçu sayıldı da en yüksek oyla AYM üyeliğine seçildi? Ne sermaye ne sivil toplum ne iç ve dış kamuoyu sizin devlet yönetme şeklinize, adalet ve hukuk anlayışınıza güvenmiyor maalesef. Hukuk güvencesi kalmayınca ekonomi de düzelmüyor. Çünkü on sekiz yıldır üretime hiç önem vermediniz. Bütün varlıkları betona, pahalı ve ölçsüz yatırımlara, israf ve şatafata savurdunuz, yok ettiniz. Önemli sorunlarımız önem sırasına göre ciddiyetle ele alınmalıydı. Nasıl ki deprem konusunda hiçbir ciddi adım atılmazken Kanal İstanbul hâlâ gündemi meşgul ediyorsa insanımızın yaşam hakkına saygısızlık yapılıyor demektir. Bugün, insanlarımız yoklukla savaşıyor. Tek yapabileceğiniz borç para bulmak, yabancı yatırımcıları çekmek ama onlar da güvenmiyor. Dünyadaki finans odakları eksi faizle borç verirken biz ancak tefeci faiziyle zor para buluyoruz. O kadar çok “beka” dediniz, o kadar çok düşman yarattınız ki neredeyse dostumuz kalmadı. Oysa öncelikli düşman fakirlik, yoksulluk, işsizlikle mücadele etmek olmalıydı. İstihdam yaratmak ve hukuk devleti olmak için çabalamalıydık.

Terör, dünya ülkelerinin ortak mücadele etmesi gereken bir insanlık suçudur, Türkiye en çok acı çeken ülkelerin başında gelmektedir. Kolluk güçlerimiz, askerimiz ve polisimiz yıllardır canı pahasına terörle mücadele ediyor. Onları şükranla, şehitlerimizi de rahmet ve minnetle anıyoruz. Yıllardır terörden büyük acılar çeken insanımız için terörle mücadelede en az kolluk güçlerimizin fedakârlığına paralel, siyaset kurumunun da sorumlulukları vardır. Torba yasalarla Meclisin gereksiz işgali zaman kaybıdır, ülkemiz için önemli kayıptır. Oysa işleyen bir hukuk sisteminde güçlü bir parlamento, bugünkü yüksek temsil oranıyla bütün sorunlarımızı çözebilecek güce sahiptir. Ama bunlar yerine yüksek egoların ve bir tek kişinin dar kadrosu ve ufkuyla sınırladığı görüşler doğrultusunda tüm Türkiye’nin yönetildiğinin zannedilmesi, ülkeyi önlenemez sorunlar yumağına sürüklemektedir. Siyasetin ve Parlatmentonun terör konusunda yapması gerekenler arasında dışarıya karşı iş birliği ve sorumlulukları olduğu gibi, içeride de huzur ve hukuku korumak, güvenlik güçlerine hukuk içinde tam destek vermek, güçlü ve tarafsız yargıyı oluşturmak görevi vardır.

Güvenlik kaygısıyla adaleti, demokrasi ve insan haklarını unutan ülkeler, terörü, bitirme noktasına getirselere de adaletsizlik daima kısırtıcı olmuştur, teröre imkân sağlayan iklimi yaratır. Onun için başta iktidarın, tüm siyaset kurumunun ve en önemlisi halkın en güçlü temsil makamı Parlatmentonun sorunları çözmek için güçlü bir irade göstermesi elzemdir. Ama maalesef gücü budanmış, işlevini yitirmiş bir Parlatmentomuz vardır. Cumhurbaşkanı hükümet sistemi nasıl ki Parlatmentoyu işlevsiz bırakmışsa yargıyı ve yürütme organını hatta basını da denetim altına almıştır.

Bugün görüşmekte olduğumuz kanun teklifinde Mali Eylem Görev Gücü FATF’ın tavsiyelerine uygunluğundan söz edilirken bir yandan da sivil toplumu ve sermayeyi de baskılamak, muhalefete gözdağı vermek, korkutmak hatta etkisiz bırakmak kaygıları vardır ki yukarıda belirttiğim gibi bunların artık yaşadığımız süreçte yersiz ve boşuna olmadığı zaman içinde görülmektedir. Türkiye artık hukuk devleti olmaktan uzaktır, özensiz hazırlanan karmaşık torba yasalarla kanun devleti bile değildir maalesef.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Gündeme geçmeden önce Sayın Grup Başkanvekillerinin söz taleplerini karşıladığımda Sayın Akçay'a daha sonra söz vereceğime ilişkin bir sözü vardı, onu yerine getireceğim.

Sayın Akçay, buyurun lütfen.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

27.- *Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Türkiye Büyük Millet Meclisinin mehabetine ve temsiliyetine uygun bir üslupla görüşmelerin götürülmesi gerektiğini düşündüğüne, ölçülü olmak zorunda olduğuna ilişkin açıklaması*

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Türkiye Büyük Millet Meclisinin mehabetine ve temsiliyetine uygun bir üslup ve davranışla görüşmeleri götürmemiz gerektiğini düşünüyorum. Aynı gemideyiz, aynı ülkenin ve aynı vatanın evlatlarıyız ve ölçülü olmak zorundayız. Sevgide serbestiyet, saygıda mecburiyet vardır diyorum ve nezaketinize çok teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sözlerimi bu şekilde tamamlıyorum.

Saygılar sunarım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Akçay.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- *İstanbul Milletvekili Abdullah Güler ve 43 Milletvekilinin Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/3261) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 247) (Devam)*

BAŞKAN - Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Sayın Sermet Atay.

Buyurunuz. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA SERMET ATAY (Gaziantep) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 247 sıra sayılı Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi hakkında Milliyetçi Hareket Partisi Grubum adına konuşmak üzere söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Dünyada kitle imha silahları, nükleer, kimyasal ve biyolojik silahlar olarak nitelendirilmiş, bu silahların kullanılması birçok can ve mal kaybına neden olmuş, çevre ve sağlık sorununa yol açmıştır. Bahse konu silahların kullanılmasını önlemek için öncelikle finansal altyapıyı ortadan kaldırmak gerekmektedir. Bu da ancak ulusal ve uluslararası seviyede bir mücadeleyle mümkündür.

Önleyici tedbirler dışında, bu faaliyetlerle bağlantısı olan kişi, kuruluş ve organizasyonların finansman, ekipman, malzeme, teçhizat ve teknolojiyen mahrum bırakılmaları diğer tedbirlere nazaran çok daha etkili olacaktır.

Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi tarafından alınan ve uyulması zorunlu kararlar ile Mali Eylem Görev Gücü tarafından alınan tavsiye ve kısa vadeli hedefler, önleyici tedbirler bağlamında uluslararası yol gösterici nitelik taşımaktadır.

Ülkemizde de kitle imha silahlarıyla mücadele kapsamında Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi kararlarına dayanılarak çeşitli başbakanlık genelgesi ve bakanlar kurulu kararları çıkarılmış olup, bu kararlarla kitle imha silahlarının yayılmasının finansmanı ile mücadelede uluslararası iş birliğini, cezai yaptırımları ve koordinasyonları içerecek şekilde mevzuat belirlenmesi zorunlu olmuştur.

Görüşüğümüz kanun teklifi, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin kararlarına uyum sağlanması amacıyla Meclis gündemine alınmıştır. Devletimiz uzun yıllardır farklı terör örgütleri ile terörizmin farklı biçimleriyle mücadele etmektedir. Bu mücadeleden çıkarılan sonuç, uluslararası iş birliğinin geliştirilerek terörizmin finansmanı ile mücadele edilmezse kesin bir netice elde edilemeyeceğidir.

Devletimizin taraf olduğü 1999 tarihli Birleşmiş Milletler Terörizm Finansmanının Önlenmesine Dair Sözleşme'nin uygulanması ve sözleşmeye uyum sağlanması ile Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin 2267 ve 1373 sayılı Karar'daki yükümlölüklerin yerine getirilmesi amacıyla 6415 sayılı Terörizmin Finansmanının Önlenmesi Hakkında Kanun kabul edilmiş ve ülkemizde etkin bir şekilde uygulanmıştır.

Önümüzdeki kanun teklifi, suçtan kaynaklanan mal varlığı değerlerini aklama, terörizm finansmanı ile mücadele kabiliyetini artırmak ve adli araçların etkin bir şekilde kullanımı amacıyla, 6415 sayılı Kanun başta olmak üzere, 2860 sayılı Yardım Toplama Kanunu, 5253 sayılı Dernekler Kanunu, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu, 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanun, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu ve 6415 sayılı Terörizm Finansmanının Önlenmesi Hakkında Kanun'da değişiklikleri içermektedir.

Yasa teklifinin 20'nci maddesinde, 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanun'un 2'nci maddesinde değişiklik yapılarak "yükümlü" tanımının kapsamına serbest avukatlar da dâhil edilmiştir. Bilindiğü üzere, uygulamada birçok şirket vekâletle avukatlar tarafından kurulabilmekte, gerçek şirket sahipleri bir nevi kendilerini gizlemektedir. Bu da uygulamada çeşitli kişiler ve kurumlar tarafından kötüye kullanılabilmekte, avukatlar bir nevi bu kişilere paravan yapılmaktadır. Yapılan bu değişiklik ile, serbest avukatların savunma haklarına hâle getirilmeksizin, 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 35'inci madde ikinci fıkrası kapsamında, sadece taşınmaz alım satımı, şirket, vakıf ve dernek kurulması, idaresi ve devredilmesi gibi işlemlerle sınırlı olmak üzere, noterler dâhil diğer yükümlölüklerin tabi olduğü ve 5549 sayılı Kanun ve bu kanuna dayanılarak çıkarılan ikincil düzenlemelerde belirtilen kimlik tespiti, gerçek faydalanıcının tanınması, müşterinin durumunun ve işlemlerin izlenmesi, müşterinin tanınmasına ilişkin yükümlölükleri, müşteri işlem bildirimini, bilgi ve belge verme, muhafaza ve ibraz yükümlölüklerini yerine getirmeleri öngörölmüştür.

21'inci maddede yapılan düzenlemeyle, 5549 sayılı Kanun'un 3'üncü maddesinde yapılan düzenlemeyle "kimlik tespiti" ibaresi "müşterinin tanınması" ibaresi ile değiştirilmektedir. Bu değişiklik ile, yükümlölüklerin kendileri nezdinde yapılan veya aracılık ettikleri işlemlerde, işlem yapılmadan önce, işlem yapanlar ile nam veya hesaplarına işlem yapılanların kimliklerini tespit etmek, kimlik tespit edilirken alınan bilgilerin teyidine esas belgelerin gerçekliğini kontrol etmek, karmaşık ve olağın dışı büyüklükteki işlemler ile görünürde makul, hukuki ve ekonomik amacı bulunmayan işlemlere özel dikkat göstermek, müşterileri tarafından gerçekleştirilen işlemlerin müşterinin mali durumu ile uyumlu olup olmadığını izlemek ve müşterinin tanınmasına ilişkin gerekli tedbirleri almaları sağlanmaktadır.

22'nci maddede yapılan değişiklik ile 5549 sayılı Kanun'un 5'inci maddesinde ikinci fıkrasında tanımlanan finansal grup düzenlemesine bağli olarak yükümlölüklerin finansal grup seviyesinde uyum programı oluşturmaları ve uyum programının etkili bir şekilde uygulanması öngörölmektedir.

Madde 23'te yapılan yeni düzenlemeyle suçtan kaynaklanan mal varlığı değerlerinin aklanması ve terörizmin finansmanı suçlarıyla mücadele kapsamında getirilen yükümlölüklerin ihlal edilmesi durumunda daha etkili, caydırıcı cezaların verilmesi ve yaptırımların uygulanması sağlanmaktadır.

24'üncü maddede yapılan değişiklikle 5549 sayılı Kanun'un 17'nci maddesinin ikinci fıkrasında değişiklik yapılması ve maddeye yeni bir fıkra eklenmesi suretiyle suçtan kaynaklanan mal varlığı değerlerini aklama ve terörizmin finansmanı suçlarında cumhuriyet savcısının suça ilişkin yapacağı hukuki işlem ve kararlara açıklık getirilmiştir.

25'inci maddesinde yapılan değişiklikleyse 5549 sayılı Kanun'un 19/A maddesine yeni bir fıkra eklenerek ilgili bakanın bu yetkiyi devredebileceği ve askıya alınan veya gerçekleşmesine izin verilmeyen işlemleri gerçekleştirenlere idari para cezası verileceği ve idari para cezasının 50 bin TL'den aşağı olmayacağı belirtilmiştir.

Yasa teklifinin 26'ncı maddesinde Türk Ticaret Kanunu'nun 64'üncü maddesinin (4)'üncü fıkrasına hüküm eklenerek, ihtiyari olarak tutulan pay defteri, şirketin muhasebesiyle ilgili defterler elektronik ortamda tutulabilmekteyken yapılan yeni düzenlemeyle pay defterinin kaybolması, mükerrer pay defteri tutulması gibi sorunların önüne geçmek, hisse devirlerini kayıt altına alarak ortaklık haklarının korunması, şirketler topluluğunda hâkim ve bağlı ortakların kolay tespitinin sağlanması, gerçek ortaklık yapısının sağlıklı bir şekilde ortaya konulması amacıyla Ticaret Bakanlığına pay defterinin elektronik ortamda tutulmasını zorunlu kılama yetkisi verilmektedir. Ayrıca, yönetim kurulu karar defteri, genel kurul müzakere defterinin kaybolması durumundan yaşanan mağduriyetlerin önlenmesi, uygulamada çift defter tutulmasının da önlenmesi amacıyla bu defterlerin de elektronik ortamda tutulmasının zorunlu kılınması amacıyla Ticaret Bakanlığına bu hususta yetki verilmiştir.

Uygulamada paydaşların borçlu olması hâlinde yapılacak icra takiplerinde borçlu ortağın şirket payının haczinin icrası ayrı bir sorun teşkil etmektedir. Bu sorunun ana kaynağı, şirket payı hacizlerinin ticaret siciline bildirilmesi yeterli kabul edilmiyor olmasıdır. Yeni düzenlemeyle pay hacizlerinin pay defterine işlenmiş olması zorunlu hâle getirilmiştir. Yapılan değişiklikle, Ticaret Bakanlığı tarafından pay defterinin elektronik ortamda tutulmasının zorunlu olması hâlinde, pay defterinin kötü niyetli olarak gizlenebilmesi ihtimali ortadan kaldırılmış olacaktır.

Teklifin 26'ncı maddesiyle, Türk Ticaret Kanunu'nun 64'üncü maddesinde belirtilen yönetim kurulu karar defterinin elektronik ortamda tutulmasının zorunlu kılınması faydalı bir değişiklik olacaktır. Zira uygulamada yönetim kurulu karar defterlerinde çoğunlukla elden imzalı bir şekilde karar alınıp bu kararların geçmiş tarihli olarak alınabildiği avukatlar tarafından bilinmektedir. Uygulamadaki bu durum sebebiyle şirketler çoğu zaman ihtiyaçlarına uygun, geçmiş tarihli karar almakta, şirketin yönetim faaliyetlerinde muvazaa yaratılmaktadır.

Yönetim kurulu karar defterinin elektronik ortamda tutulmasının zorunlu olması hâlinde, şirketler, zorunlu olarak yönetsel kararları vaktinde ve gerçeğe uygun olarak almak zorunda kalacaktır. Bunun yanında, mahkeme kararıyla azlık hakkının kullanılması hâlinde ticaret sicil müdürleri karar defterinin ibrazını istemektedir. Yönetim kurulu karar defterine sahip olmayan azlık hakkı sahibi paydaşlar bu sebeple Türk Ticaret Kanunu'nda düzenlenen azlık hakkını kullanamamaktadır.

Yapılan değişiklikle, şirkette hâkim ortak olan, dolaylı olarak yönetim kurulu karar defterini elinde bulunduran paydaşların da bu durumu kötüye kullanması engellenmiş olacaktır. Zira karar defterinin elektronik ortamda tutulmasıyla hâkim pay sahibi paydaş, defter üzerinde kötü niyetli olarak fiziki hâkimiyet sağlayamayacaktır. Bu değişiklik sonucu, olması gerektiği gibi, yönetim kurulu karar defterine sadece şirket tüzel kişiliği hâkim olacaktır.

Yasa teklifinin 27'nci, 28'inci, 29'uncu, 30'uncu ve 31'inci maddelerinde hamiline yazılı pay senetlerindeki pay sahipliği ispat yöntemi değiştirilmektedir. Hamiline yazılı pay senetlerinde, hamiline yazılı bu senedi elinde bulunduran kişi payın sahibi olarak kabul edilmektedir.

Kıymetli evrak hukuku bakımından hamiline yazılı senedi elinde bulunduran kişinin senette yansıtılan hakka sahip olması asıl olandır. Ancak uygulamada hamiline yazılı paya sahip olan anonim şirketlerin çoğalması, hukuki işlemlerde, şirket paydaşlarının bilinmemesi sebebiyle bazı sorunlara yol açmaktadır. Yapılan değişiklikle kıymetli evrak düzenine uygun olarak hamiline yazılı pay senetlerinin tedavülünde herhangi bir kısımla kısıtlama yaratılmamaktadır. Yapılan değişiklikle sadece pay sahiplerini tespiti kolaylaştırılmakta, kıymetli evrak niteliğinde hamiline yazılı pay senedinin teşhisi kolay hâle gelmektedir. Uygulamada hamiline yazılı pay senetlerine sahip olanların paydan kaynaklı yönetim ve mal varlığı haklarını ne şekilde, ne zaman kullanabileceği açısından sorun yaratmaktadır. Merkezi Kayıt Kuruluşuna yapılacak bildirimle yönetim ve mal varlığı haklarının kimin tarafına kullanabileceği tartışması da giderilmiş olacaktır. Değişiklik sonucu, hem şirket yönetiminin yönetsel faaliyetlerini yapacağı bildirimlerde hem de cezai, hukuki sorumluluk getiren hâllerde şirket paydaşının kim olduğunun tespiti kolaylaşacaktır. Dolayısıyla hukuki güvenliğin sağlanması açısından hamiline yazılı pay senetlerinde yapılan bu değişiklik yerindedir.

Teklifin 32’nci maddesiyle bildirim yükümlülüğüne uymayanlara cezai müeyyide getirilmesi yerinde olmuştur.

İlgili kanunu destekliyoruz. İlgili kanunun devletimize, milletimize hayırlı olmasını diliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Sayın Fatma Kurtulan, buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA FATMA KURTULAN (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 247 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin ikinci bölümü üzerine partim HDP adına söz aldım, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Görüşüğümüz kanun teklifi, iktidarın gelenek hâline getirdiği, âdetta kendilerinde bağımlılık yapan çarpık yasa yapma uygulamasının bariz örneklerindedir. Birbiriyle alakasız konular yine tek teklifte toplanıp bütçe mesaisi sonrası alelacele geçirilmek üzere Meclis gündemine getirildi. Teklifi Adalet Komisyonunda görüşüp İçişleri Bakanına yetki veriyorsunuz. Tıpkı yönetimde de davulu kendi boynunuza, tokmağı ortağımıza verdiğiniz gibi komisyonlarda da artık bu işleyişi sürdüreceğiniz görülüyor.

Adına bakınca teklif, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi kararlarında yer alan kişi ve kuruluşların faaliyetlerinin nasıl engelleneceği, mal varlıklarının nasıl dondurulacağına yönelik düzenleme olarak görülüyor ancak içerikte yine bir faşizm uygulaması var. Kanun teklifinin adında “kitle imha” var olunca aklımızdan ister istemez bu toplumun örgütlülüğünü nasıl imha etsek diye geçirmiş olmalısınız ki sivil toplumu imha maddelerini teklife koymayı aklınızca mantıklı bulmuşsunuz.

Barolar, meslek odaları, dernekler, vakıflar, bütün sivil toplum kuruluşlarının örgütlü yapıları iktidarınızın korkulu rüyası olmuş, teklif metnine de bu korkunun şiddeti sirayet etmiş. Teklif metni içeriği itibarıyla örgütlenme özgürlüğünü imha edecek maddeler içeriyor. Teklifin, OHAL süresince tek kararnameyle kapatılan sivil toplum kuruluşlarını şimdi de kolayca kapatmanın yolunu açmak amacıyla hazırlandığı açıktır. OHAL süresince alınan kararlardan milyonlarca insan direkt olarak etkilendi. Yıllardır da yaşanan hak ihlallerinden bahsediyoruz. Bakın, bu ihlalleri incelemek için kurulmuş ancak insanlara sağladığı fayda deve de kulak misali bile olmayan Komisyonun süresi bir yıl daha uzatıldı.

OHAL sürecinde birçok kurum, kuruluş, STK çıkarılan kararnemelerle sorgusuz sualsiz kapatıldı, sayıca en çok olanlar ise dernek ve vakıflardı. 1.748 vakıf ve dernek OHAL’de çıkarılan kanun hükmünde kararnemelerle kapatıldı. Bunlar arasında çocuk haklarını savunan, ihtiyaç sahiplerine

gıda yardımı yapan, kadına yönelik şiddete karşı çalışmalar yürüten birçok dernek de vardı. OHAL ismen bitti ama OHAL bir yönetim biçimi olarak benimsendi. Kayyum uygulaması da sizde bağımlılık yaptı. OHAL bittiyse de uygulamaları bu Meclis eliyle kalıcılığa devam ediyor, işte bu hâl tam da OHAL'dir.

Yönettiği ülkenin Anayasa'sını her gün çiğneyen bir iktidara "Örgütlenme özgürlüğü anayasal güvence altındadır, bu teklif de Anayasa'ya aykırıdır." demenin bir anlam ifade etmediğini biliyoruz ancak yine de bu aykırılığı sizlere göstermek, vaziyetinize ayna tutmakla mükellefiz.

Örgütlü toplumdaki korkuyorsunuz, örgütlü kadından korkuyorsunuz. OHAL'de onlarcasını kapattığınız kadın kurumları, kadınların şiddete karşı korunması için, istihdam alanları yaratmaları için, eğitim alabilmeleri için eril akıldan arındırılmış alanlardı.

Bir kanun hükmünde kararnameyle kapattığınız Van Kadın Derneği, Adıyaman Kadın Yaşam Derneği, Mersin Akdeniz İŞTAR Kadın Merkezi, Anka Kadın Araştırma Derneği, Bursa Panayır Kadın Dayanışma Derneği, Gökkuşluğu Kadın Derneği, Kongreya Jinen Azad, Muş Kadın Çatısı Derneği, Ceren Kadın Derneği gibi, bugün Rosa Kadın Derneğini de iktidarınız için tehlike bellediniz, yöneticilerini tutukladınız. Şunu unutmayın ki kadınlar özgürlük ve eşitlikte ısrar ederek kazanımlarını koruyacak, kendi örgütlülüğünü mutlaka sağlayacaklardır.

Değerli arkadaşlar, her vaziyeti kendi lehinize çeviriyor; bu teklifle de dernekleri, vakıfları, ulusal ve uluslararası sivil toplum kuruluşlarını doğrudan hedef alacak şekilde iç hukukta düzenleme yapmayı amaçlıyorsunuz. İnsan hakları dernekleri, kadın hakları, mülteci hakları, çocuk, gençlik hakları ve LGBTİ+ hakları, doğa, engelliler, hemşehri, çevre ve akla gelen her türlü alanla ilgili faaliyet gösteren dernek ve vakıflar, çeşitli hukuk dernekleri, sosyal mücadele yürüten dernekler ile sosyal yardım için fon kaynakları kullanan dernekler, spor kulüpleri, inanç gruplarının dernek ve vakıflarının tümü tek sözünüzle kapansın istiyorsunuz.

Teklifle, Cumhurbaşkanı ve İçişleri Bakanına sivil toplum kuruluşlarının yönetimine kayyum atama yetkisi verirken derneğin faaliyetlerini geçici olarak durdurmanın, nihayetinde yıllar sürecek davalarla STK'leri fiili olarak kilitlemenin yolunu açıyorsunuz.

Dernek faaliyetlerini ilgilendiren Yardım Toplama Kanunu'nda değişiklik yapmak suretiyle toplanan yardımlara el koyma, yardım edenlerin mal varlığına el koyma gibi çığırından çıkmış bir akıl içerisindeyiz. Kendinizce yeni suçlar icat etmekte, bunları yasalara eklemekteyiz. Sosyal devlet anlayışını, iktidarın sosyal yardımlarla kendine muhtaç etmeye çalıştığı kitleler sayesinde ehliyet olarak yönettiği devlete dönüştürdünüz. İnsanların dayanışmaları bile sizleri rahatsız ediyor. Muhataplarıyla görüşülmeden hazırlanan STK'ler, dernekler, vakıflarla ilgili olan maddelere karşı 600'den fazla sivil toplum örgütü gündemler açıklamalar yapıyor, maddelerin geri çekilmesi için imza kampanyaları düzenliyor. Örgütlenme özgürlüğüne temelden aykırı olan bu teklif, yalnızca ve yalnızca sivil toplumu susturmayı, sindirmeyi, her an kapatılma tehlikesi altında bırakmayı, varlıklarına el koymayı, yönetici ve üyelerini itham etmeyi amaçlayan kılıçtır. Tekçiliği besleyen bu teklifi kabul etmiyoruz.

Hiçbir kuruma ve hiçbir kişiye, örgütlenme özgürlüğünü sorgusuz sualsiz, keyfi bir biçimde kısıtlayacak, orantısız, muğlak, geniş yetkiler verilemez. Jandarmayı, polisi, bekçiyi, sivil toplum örgütlerinin kapısına göndersin diye İçişleri Bakanlığına bu yetki verilemez. Türkiye'de yargı bağımsızlığının aldığı şekli tarif etmeye hacet kalmamışken, terör, terörist ve terörizm ithamlarının kullanımındaki pervasızlık, fütursuzluk arşa varmışken, bol keseden yetki dağıtmak, bu Mecliste, bu topluma karşı yapılacak en sorumsuz eylemdir.

İnsan hakları alanında çalışan dernekleri kapatarak, hasta tutukluları, Ali İsmail'i, Roboski'de katledilen 34 sivil, Berkin Elvan'ı, Ceylan'ın gözlerini görmezden gelemezsiniz. Hukuk örgütlerini kapatarak, AİHM önünde sürekli mahkûm edilen Türkiye gerçeğini değiştiremezsiniz. Figen Yüksekdağ'ı, Selahattin Demirtaş'ı, Leyla Güven'i, Osman Kavala'yı ve diğer siyasi tutukluları elinizde bir rehine olarak tuttuğunuz gerçeğini değiştiremezsiniz. Sivil toplum örgütlerinin çağrısını yineliyoruz, bu teklif geri çekilmelidir. Teklifin isminde de belirtildiği gibi, asıl amacı doğrultusunda ve objektif olarak hazırlanması elzemdir. Örgütlü toplumu imha etmek toplumu imha etmektir. Gelin, sivil toplumu, örgütlenme özgürlüğünü zayıflatmak yerine halkın vekilleri olarak sorumluluklarımızı hatırlayalım. Bu toplumun daha fazla baskıya ihtiyacı yok, daha fazla faşizme ihtiyacı hiç yok. İşledikleri suçlardan dolayı eninde sonunda yargı karşısında hesap verecek olan siyasetçilere geniş yetki vermeyelim. Toplumun ihtiyacı olan bağımsız yargı düzeninin tesisi için çalışalım. Daha fazla susturma, kapatma, sindirme değil, daha fazla özgürlük, daha fazla örgütlülük diyelim, daha fazla sivil toplum diyelim. Çok sesten zarar gelmez, tek ses faşizmden başka bir şey getirmez. Sivil toplumun sesini kısmak yerine, örgütlü bireyleriyle milyonlarca insanı olan sivil toplumla birlikte, demokratik bir Anayasa ve onunla uyumlu yasalar için çalışalım. Bu ucube sistemi her seferinde daha da derinleştiren yasa tekliflerini kalcılaştırmak yerine, basın özgürlüğü için, halkların ve inançların özgürlüğü, Parlamentonun bağımsızlığı için yani bir demokratik cumhuriyet için çalışmanın vakti geldi geçiyor bir kere. Bir kez daha, teklifi geri çekin diyoruz, sivil toplum susturulamaz diyoruz.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Aykut Erdoğan.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 247 sıra sayılı Yasa Teklifi üzerine söz aldım ama bu yasa teklifinin düzenlediği alanda konuşmayacağım, bu yasa teklifinin düzenlemediği bir alanda konuşacağım.

Biliyorsunuz bu yasa teklifi OECD'nin bize bastırması sonucunda gündemimize apar topar geldi. 2 tane önerisi konusunda Türkiye çalışmadığı için Türkiye'yi kara listeye almakla tehdit ediyorlar; doğru da yapıyorlar. 2 öneriden 1'incisi 7'nci madde, şimdi kanunlaştırıyoruz ama asıl önemli olan 12 no.lu öneri.

Buna geçmeden önce, bu mesele memleketimizin bekasıyla ilgilidir, bu mesele çocuklarımızın geleceğiyle ilgilidir değerli arkadaşlar. Bir memleket nasıl yıkılır? Bir memleket savaşla yıkılır mı? Memleket memleketse yıkılmaz; savaşta yenilirsiniz, direnirsiniz, kazanırsınız -aynı Kurtuluş Savaşı'nda yaptığımız gibi- memleketinizi kurtarırsınız. Bir memleket işgalle mi yıkılır? Hayır, örgütlenirsiniz, işgale karşı direnirsiniz. Bir memleket felaketle mi yıkılır? Hayır, memleket memleketse, millet milletse buna direnir. Bir memleket çürümeyle, yozlaşmayla yıkılır değerli arkadaşlar. İşte, bu mesele tam bununla ilgilidir. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, şimdi, meselenin boyutuna şöyle maddi bir bakalım. Bizim millî gelirimiz kabaca 800 milyar dolar civarında. En iyi hesaplamalara göre millî gelirimizde yüzde 5 ila yüzde 10 arasında rüşvet ve yolsuzluğa konu edilen bir tutar vardır. Kabaca da buna 50-60 milyar dolar dersek son yirmi yıl içerisinde 1 trilyon dolarımız rüşvet ve yolsuzluğa gitmiştir. Rüşvet ve yolsuzluk öyle bir hastalıktır ki 1 birim rüşvet 5 birim kamu zararına yol açar yani kabaca 5 trilyon dolarımız, servetimiz son yirmi yılda –son yirmi yıl diye kendinizi adres göstermeyin, hep bu sorun vardı, şimdi çok ağırlaştı- rüşvet ve yolsuzlukla buharlaştırılmıştır, yok edilmiştir. Şimdi, rakamlar büyük olunca algılamak zor oluyor. 5 trilyon dolar ne demek biliyor musunuz? Bizim bütün pandemi boyunca bütün milletimize verebildiğimiz hibe 1 milyar dolardı, bunun 5 bin katı son yirmi yılda rüşvet ve yolsuzlukla elimizden alınmış servettir.

Arkadaşlar, 1 trilyon dolar, 5 trilyon dolar; bunlar büyük rakamlar ama bunlar bizi yıkmaz, bunlar bir memleketi yıkmaz. Bir memleketi ne yıkar biliyor musunuz? Eğer inancınız bozulursa, kültürünüz yozlaşırsa, ahlakınız azalırsa bir memleket yıkılır. Ne yazık ki bizim bu Mecliste önderlik ettiğimiz düzen memleketimizde böyle bir sonuca doğru gidiyor. Burada kendimize de memleketimize de doğruyu söyleyeceğiz; bir ahlak timsali olarak söylemiyorum, yetkim kadar bir çürümenin parçası olarak söylüyorum. Bugün memleketimizde yolsuzluk suç değil, değil arkadaşlar. Son on beş yıla, yirmi yıla bakın; üst düzeyde rüşvet yolsuzluğa ulaşmış 5 kişi var mıdır ceza gören? Hayır yok. Suç değil demektir bu. Bu memlekette yolsuzluk artık ayıp değil. Yolsuzluk yapanlar televizyon kanallarına reklam verip bize hava basıyorlar.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Yolsuzluk suç değilse yolsuzluk yoktur, ondan...

AYKUT ERDOĞDU (Devamla) – Ayıp değil bu ülkede yolsuzluk, günah hiç değil. (CHP sıralarından alkışlar) Çünkü fetvayla yolsuzluk aklandı bu memlekette.

Arkadaşlar, bu kanun teklifiyle...

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Olmayan suçtan ceza olur mu?

AYKUT ERDOĞDU (Devamla) - Sayın Grup Başkan Vekili, neyine itiraz ediyorsun? Söylediklerimde hata varsa lütfen çık düzelt.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Gerçek yok.

AYKUT ERDOĞDU (Devamla) – Şunu söyleyeyim, size anlatayım Sayın Grup Başkan Vekili, pozisyonunuzu öğreneyim: 12 no'lu tavsiye yani bu yasa teklifine sokulmayan tavsiye, yıllardır yabancıların bastırıldığı, bizim çıkarmadığımız, bu 600 milletvekilinin gücünün yetmediği tavsiye ne biliyor musunuz? Teknik olarak diyor ki: "...” (x) yani tercümesi “siyasi nüfuzlu kişiler” ama tercüme tam doğruya oturmuyor. Kamu adına kudret kullanan herkes; bu üst düzey yargıç olabilir, bu ordu komutanı olabilir, bu kurum başkanı olabilir, bu milletvekili olabilir, cumhurbaşkanı olabilir, parti genel başkanı olabilir; bunları takip edeceksiniz. Nasıl takip edeceksiniz? Çok basit, önce bunun listesini hazırlayıp bankalara, tapu dairelerine, sermaye piyasalarına, nakdi veya gayrinakdi işlem yapılan yerlere vermeniz gerekiyor. Listeyi hazırlamak hiç zor değil arkadaşlar. Şu havalimanında VIP var ya, o VIP'den geçenlerin listesini verin, işte size, liste oraya gitmiştir. Bu liste verildikten sonra şu yapılacak: Diyelim ki bu listede olan bir kişi 1 milyon liraya ev alırsa sorun yok, korkmayın ama 500 milyon dolara bir arazide adı geçiyorsa direkt kırmızı bayrak sallanacak. Kırmızı bayrak sallandığında bunu MASAK görecektir ve çağırıp ilgisine, Meclis Başkanına gönderecek. Meclis Başkanı soracak, eğer bunu meşru olarak açıklıyorsa yine dert yok ama açıklayamıyorsa soruşturma yapacak ve soruşturmada görevini kötüye kullanarak bu işi yaptığı tespit edilirse cezalandırılacak. Şimdi bunu çok basit anlatıyorum ya, bu yasayı çıkarmak kolay değil; 600 milletvekili bir araya gelecek, onun için hepimizin boynunun borcudur. Biz bu yasayı çıkarmayarak bu ülkeye büyük kötülük ediyoruz. Hepimiz çok seviyoruz ya ülkeyi; kimi muhafazakâr seviyor, kimi milliyetçi seviyor, kimi devrimci seviyor. Madem biz bu ülkeyi seviyorsak... Bizim ülkemiz yolsuzlukla, çürümüşlikle ölüyor, sevdiğimizi öldürüyoruz ve söylüyorum, bu yasanın çıkması kolay değil. Çünkü ne yazık ki namussuzlar namuslulardan çok daha güçlü hâle geldi. (CHP sıralarından alkışlar) Biz boşuna kavga ediyoruz buralarda, kavga vereceksek bunun için kavga vermeliyiz. Biz yasama organıyız, biz kuralı koyarsak, biz raconu kesersek, biz temizliğe başlarsak bu kötü hâlimizden belki kurtulabiliriz değerli arkadaşlar.

Değerli arkadaşlar, yolsuzluk ve çürüme bu ülkede bir millî güvenlik meselesi hâline gelmiştir. Bu bozulma bu ülkeyi yıkacak tehdit boyutuna gelmiştir değerli arkadaşlar. Dediğim gibi, bir memleket işgal altına düşerse o memleketin milleti işgal altından kurtulur ama bir memleketi yönetenler işgal ettiğinde o memleket yıkılır. Bu yasayı çıkarmamak demek, bu memleketi işgal etmek demektir.

(x) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

Değerli arkadaşlar, biz 600 milletvekiliyiz, farklı partilerden olabiliriz, bazen kavga da ediyor olabiliriz ama bu bir millî meseledir. Yüreklice, cesaretle biz bu yasayı bize yabancılar bastırmadan çıkarırsak biz bu ülkeye büyük hizmet etmiş olabiliriz. Aramızda çok temiz insanlar var, çok namuslu insanlar var ama namussuzları koruyan bu hukuksuzluğa karşı bir hukuk koyarsak bu ülkeyi kurtarmışız demektir.

Biz hepimiz memleketimizi çok seviyoruz. Ben biliyorum, bütün partilerden tanıdığım var, herkes kendi jargonuyla seviyor, herkes kendi lisaniyla seviyor. Ama hani bir şiir var ya, rahmetli Tuncel Kurtiz okurdu: Biz sevdiklerimizi öldürüyoruz arkadaşlar. (CHP sıralarından alkışlar) Bu yasaları çıkarmayarak biz sevdiklerimizi öldürüyoruz. Bu güzel vatana yazık, bu güzel ülkeye çok yazık. Bu güzel ülkedeki bütün adaletsizliklerin temelinde, işte, bu çıkarmadığımız yasalar var. Biz yaptıklarımız yüzünden kavga ediyoruz, bazen yapmadıklarımız yüzünden kavga etmek lazım.

İktidar partisi milletvekillerine defaten anlatmaya çalıştık ama öylesine bir kutuplaşma içerisindeyiz ki bizim ne anlattığımızı duymuyorlar ama bu mesele önemli, lütfen bunu duyun, Allah aşkına bunu duyun. Eğer biz, bu siyasi nüfuz sahibi kişiler kendimize güveniyorsak bizler, önce 600 milletvekili, sonra bütün yüksek yargıçlar, bütün üst düzey bürokratlar, bütün kurum başkanları -bize millet bir yetki emanet etmiş- bu yetkiyi kullanırken biz bu milletin hakkına tecavüz ediyorsak, biz tüyü bitmemiş yetimin hakkını yiyorsak, işte, bu çıkaracağımız yasa buna engel olacak bir yasadır.

Biraz önce de kavga çıktı. Ben, şimdi, başka bir şeye tartışma çıkarmak istiyorum, bunu da pozisyonlarınızı bilin diye söylüyorum. Önce Başkana sataşacağım: Sayın Başkan, eğer bu tartışmayı engellerseniz siz bu yolsuzluk ve rüşvetle mücadeleye destek olmuyorsunuz demektir. (CHP sıralarından alkışlar) İYİ PARTİ'ye de sataşıyorum: Eğer bu yasanın çıkmasını istemiyorsanız siz de onun parçasısınız. MHP'ye de sataşıyorum: MHP bu yasanın çıkmasını istemiyorsa o da bu düzenin parçasıdır. HDP'ye sataşıyorum: Siz bu yasanın çıkmasına karşıysanız siz de düzenin parçasısınız. Kendi partim CHP'ye söylüyorum: Biz bu yasaya karşıysak biz yolsuzlukların parçasıyız. Ve AK PARTİ'ye sataşıyorum: Eğer, AK PARTİ -çoğunluk gücünüz var- en kısa zamanda bu yasayı getirmiyorsanız, tüyü bitmemiş yetimin her kuruşundan sorumlusunuz demektir. Her birinizin de bana cevap vermesini, en azından pozisyonlarınızın bilinmesini istiyorum çünkü bunu bilirsek belki bu yasayı çıkarmak için çaba gösteririz. Ve şimdiden söylüyorum: Bu yasayı çıkarmak çok zor olabilir, işte, biz 600 milletvekili gerçekten milletin vekiliyse, gerçekten milletimize hizmet etmek istiyorsak bu yasayı çıkarmalıyız. Biz bu memleketi çok seviyorsak sevdiklerimizi öldürmemeliyiz. Tuncel Kurtiz'i de rahmetle ve sevgiyle anıyoruz.

Selam ve saygılar. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Gruplar adına söz talepleri karşılanmıştır.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Şimdi, şahıslar adına konuşmalara geçeceğiz ama öncesinde, buyurun Sayın Beştaş, sataşmadan mı?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sataştı, cevap vereyim.

BAŞKAN - Buyurun, yerinizden bir dakika vereyim.

“Sataşıyorum.” dedi ama içinde bir şey yoktu.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt)- Pozisyonumuzu belirleyeceğiz.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Var var Sayın Başkan. “Eğer tavsiye kararını uygulamazsanız parçasısınız.” dedi.

BAŞKAN - Buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

28.- Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, İstanbul Milletvekili Aykut Erdoğan'ın 247 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin ikinci bölümü üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt)- Yani, buradan da fark etmez o anlamda. Yoksa, satışma kesin.

Sayın Başkan, hatibin söylediği satışma konusu çok önemli, hayati önemde, partimiz açısından da çok önemli. Adalet Komisyonunda da aslında buna karşı -tavsiye kararlarınının 12'inci maddesine karşı-duruşumuz ve görüşümüz nettir. Hakikaten, bu kitle imha silahlarınının işte önlenmesine dair tartışmaları yapıyoruz ama kanunun amacının dışına çıkan o kadar çok düzenleme var ki 6 madde dışında diğer düzenlemelerin tümü sivil topluma, demokratik kitle örgütlerine yönelik ama asıl siyasi nüfuz kullanan kişilerin bu yasa kapsamına alınmaması çok önemli bir noktadır ve biz bu kapsama alınması gerektiğini düşünüyoruz. Bizim pozisyonumuz çok...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Kayıtlara geçmiştir.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bari cümlelerim bitsin, satışmadan almadım mı?

BAŞKAN – Bitirin cümlelerinizi, tabii. Yani yerinizden açmıyorum ama açayım bu sefer, bitirin de bir daha açmam, kayıtlara geçsin diye. Stenograf arkadaşlar da yoruludular demin.

Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – FATF'ın tavsiye önerilerinin neden uzun süredir dikkate alınmadığını, gri liste tehlikesi sebebiyle bu yasanın alelacele getirilmesi ve diğer konuları milletvekili arkadaşların kürsüden anlattılar, anlatmaya devam edeceğiz.

Son olarak şunu söylüyorum: 12'nci tavsiye kararına uyulması gerektiği ve siyasi nüfuz kullanan kişilerin de bu kapsama alınması hayati önemdedir.

Teşekkür ediyorum.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Kayda geçsin efendim sadece, hatip Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun görüşlerini ifade etmiştir.

HASAN SUBAŞI (Antalya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun, nedir konu?

HASAN SUBAŞI (Antalya) – Ben de aynı konuda grubumuz adına beyanda bulunmak istiyorum. Bunun dışında olmadığımızı belirtmemiz lazım, kayıtlara geçmesi açısından.

BAŞKAN – Kayıtlara geçti, teşekkür ediyorum.

**IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN
GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- İstanbul Milletvekili Abdullah Güler ve 43 Milletvekilinin Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/3261) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 247) (Devam)

BAŞKAN - Şahıslar adına ilk söz Sayın Orhan Kırçalı'ya aittir.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ORHAN KIRCALI (Samsun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşmekte olduğumuz kanun teklifinin ikinci bölümü üzerinde şahsım adına söz aldım. Yüce heyetinizi saygıyla, muhabbetle selamlıyorum.

Çok sayıda can ve mal kayıplarına yol açan, çevreye büyük zararlar veren nükleer, kimyasal ve biyolojik nitelik taşıyan kitle imha silahlarıyla mücadele, ulusal ve uluslararası seviyede, topyekûn bir anlayışla mümkündür. Bu amaçlar doğrultusunda, uluslararası ölçekte, suçtan kaynaklanan mal varlığı değerlerinin aklanması ve terörizmin finansmanı suçları ile kitle imha silahlarının yayılmasının finansmanına karşı uluslararası düzeyde mücadele standartlarının tespit edilmesi ve bunların ülkelere etkin bir şekilde uygulanmasını temin etmek için oluşturulan en önemli uluslararası organizasyonlardan biri, ülkemizin de 1991 yılında üyesi olduğu Mali Eylem Görev Gücü'dür. Ülkemizde de kitle imha silahlarıyla mücadele kapsamında uluslararası tehdit ve risklerin artmasına bağlı olarak uygulamada etkinliği, koordinasyonu, uluslararası iş birliğini ve ceza yaptırımlarını da içerecek şekilde yeni bir mevzuat düzenlemesi zorunlu hâle gelmiştir.

Değerli milletvekilleri, kanun teklifinin ikinci bölümünde ve devamı maddeleriyle 7 ayrı kanunda değişiklikler yapılmaktadır. Bu değişikliklerin tamamının da ortak noktası ve amacı, suçtan elde edilen mal varlığının aklanması ve terörizmin finansmanın önlenmesi kapsamında, hukuk devleti ilkelerini önemseyen, şeffaflığı, hesap verilebilirliği ortaya çıkaran, sınırlamayıcı da Anayasa'ya uygun ve kanunla yapan düzenlemelerdir.

Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanun'da da değişiklik yapılarak yükümlü tanımını "savunma hakkı bakımından diğer kanun hükümlerine aykırı olmamak ve 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 35'inci maddesinin ikinci fıkrası kapsamındaki taşınmaz mal alım satımı, şirket, vakıf ve dernek kurulması, idaresi ve devredilmesi gibi işlemlerle sınırlı olmak üzere serbest avukatlar" ibaresi eklenmektedir. Kanundaki "kimlik tespiti" ibaresi "müşterinin tanınması" ibaresiyle değiştirilmektedir. Bu şekilde yükümlülerin kendileri nezdinde yapılan veya aracılık ettikleri işlemlerde, işlem yapılmadan önce işlem yapanlar ile nam veyahut da hesaplarına işlem yapılanların kimliklerinin tespit edilmesi, kimlik tespit edilirken de alınan bilgilerin teyidine esas belgelerin gerçekliğinin kontrol edilmesi, karmaşık ve olağan dışı büyüklükteki işlemler ile görünürde makul, hukuki ve ekonomik amacı bulunmayan işlemlere özel dikkat gösterilmesi, müşterileri tarafından gerçekleştirilen işlemlerin müşterinin mali durumlarıyla uyumlu olup olmadığını izlemek gibi müşterinin tanınmasına ilişkin gerekli tedbirler alınmasının sağlanması hedeflenmektedir.

Değerli milletvekilleri, mahkemelerde terör örgütü olduğuna kesin olarak karar verildikten sonra terörizmin finansmanı suçu kapsamına giren fiilleri gerçekleştirdiği hususunda makul sebeplerin varlığına istinaden kişi, kuruluş veya organizasyonların Türkiye'de bulunan mal varlığının dondurulmasına karar verilebilecektir. Bu makul sebeplerin ortadan kalkması hâlinde mal varlığının dondurulmasının kaldırılmasına Değerlendirme Komisyonunun önerisi üzerine Hazine ve Maliye Bakanı ile İçişleri Bakanı birlikte karar verebileceklerdir. Mal varlığının dondurulmasına ilişkin karar derhâl uygulanacak ve kırk sekiz saat içerisinde de Hâkimler ve Savcılar Kurulu tarafından belirlenen Ankara ağır ceza mahkemesinin onayına sunulacaktır. Mahkeme, makul sebeplerin varlığı yönünden yapacağı inceleme neticesinde mal varlığının dondurulması kararının devamına veyahut da kaldırılmasına beş gün içinde karar verecek ve sonucu da derhâl Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığına bildirecektir. Mahkemenin kararlarına karşı Ceza Muhakemesi Kanunu hükümlerine göre de itiraz edilebilecektir. İlgililer tarafından mal varlığının dondurulması kararının kaldırılmasına ilişkin talepler Değerlendirme Komisyonuna yapılacaktır.

Değerli milletvekilleri, bu vesileyle kanun teklifimizin hayırlı olmasını diliyor, Gazi Meclisimizi saygıyla, muhabbetle tekrar selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Evet, şahsı adına ikinci söz Sayın İbrahim Ethem Sedef'in.

Buyurun Sayın Sedef. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

İBRAHİM ETHEM SEDEF (Yozgat) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 247 sıra sayılı Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi üzerinde şahsım adına söz almış bulunmaktayım. Ekranları başında bizleri izleyen aziz Türk milletini ve Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, kitle imha silahlarının yayılması tüm insanlığı etkilediği kadar ülkemizi de tehdit etmektedir. Ülke olarak sınır boylarımıza baktığımızda âdeta bir ateş çemberi içerisindeyiz. Çevremizde bulunan Müslüman nüfusa ve zengin yer altı kaynaklarına sahip ülkeleri karıştırmış, kardeşi kardeşe kırdırmışlardır. Böyle bir coğrafyanın merkezinde Türkiye ise devleti ve milletiyle dimdik ayakta durmaktadır. Türk milleti uzun yıllardır farklı terör örgütleriyle amansız bir mücadele içindedir. Devletimiz bir dönem Ermeni terörüyle, ASALA'yla; şimdi ise lanet PKK, FETÖ, DAESH, YPG, PYD gibi terör örgütleriyle çetin bir mücadele içerisinde. Terör demek, cebir ve şiddet demektir; baskı, korkutma, yıldırma, sindirme ve tehdit etmektir; canlarımız ve mallarımızla koruduğumuz Anayasal düzeni ve cumhuriyetimizi yıkmaya girişimleri demektir. Her türlü terörün kökünü kazımak, caydırıcı ve idari, adli yaptırımlar getirmek gerekmektedir.

Milliyetçi Hareket Partisi olarak, seçim beyannamemizde ifade edildiği gibi terörle topyekûn mücadeleyi benimsemekteyiz. Getirilen teklifle, terörizmin finansmanının önlenmesi arzulanmakta, Birleşmiş Milletler kararlarına uyum hedeflenmektedir. Terör ve terörizmin finansmanı ile ilgili bağlantılı kişi, kuruluş veya organizasyonun mal varlıklarının dondurulması öngörülmektedir. Örgütlerin kara para aklamasının önüne geçmek hedeflenmektedir.

Sayın milletvekilleri, siyasi, lojistik ve finans boyutu itibarıyla terörün uluslararası desteklerine karşı etkili tedbirler alınmaktadır. Teröre finansman desteği sağlayan uyuşturucu, akaryakıt, insan kaçakçılığı ve dijital platformlarda işlenen suçlarla etkili bir mücadele yapılmalıdır. Günümüzde terörün finansmanı yasa dışı kaynaklardan sağlanabildiği gibi yasal sayılan kaynaklardan da sağlanabilmektedir. Ticari faaliyetler, dış destekler, örgütsel yayınlardan elde edilen gelirler, kâr amacı gütmeyen kuruluşların paravan olarak kullanılması, uyuşturucu kaçakçılığı, haraç toplama, sahtecilik, insan kaçakçılığı, soygun, gasp, hırsızlık gibi yasa dışı eylemler terörün finansman kaynakları arasında bulunmaktadır.

Kitle iletişim araçlarının gelişimiyle, örgütlerin propagandalarının alanı ve niteliği de değişmiştir. Özellikle radyo, televizyon, internet, sosyal medya gibi teknoloji alanında çığır açan birçok yenilik, çeşitli terör gruplarının da daha etkili propaganda yapmaları için fırsat sunmuştur. Dijital mecralar aracılığıyla örgütler kendilerine gelir ve yeni üye kazanmakta, propagandalarını da bu yolla yapmaktadırlar. Sosyal mecralar aracılığıyla gündem oluşturmakta, irinlerini buradan akıtmaktadırlar. Bu konuda da önemli düzenlemelere ihtiyaç bulunmaktadır.

Ülkemizde faaliyet sürdüren her alanda önümüze çıkan hain FETÖ, PKK, DEASH, YPG gibi terör örgütlerinin tüm finansman ve insan kaynağının kurutulması anlamında önemli adımlar atılmaktadır. Terörle müzakere değil, mücadele edilecektir. Yürütülecek kararlı mücadeleyle bölücü terör, uluslararası uzantıları dâhil olmak üzere en kısa zamanda kesin olarak bitirilmelidir ve bitirilecektir. Güvenlik birimlerimiz destansı ve tarihe kazınacak bir mücadele sergilemektedir; her biriyle gurur duyuyor, şükranlarımızı iletiyoruz. Bu uğurda gözünü kırpmadan can veren ve gazi olan yiğitlerimizi saygıyla anıyor, hatıraları önünde hürmetle eğildiğimizi ifade etmek istiyorum. (MHP sıralarından alkışlar) Ve bu kanun teklifini Milliyetçi Hareket Partisi olarak desteklediğimizi belirtiyor, her birinize saygı sunuyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İkinci bölüm üzerindeki konuşmalar tamamlanmıştır. Şimdi soru-cevap işlemini yapacağım.

Sayın Taşkın...

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde, on sekiz yıllık AK PARTİ iktidarında yapılan yerli ve millî projelerle savunma sanayisinde ülkemizin dışa bağımlılığını yüzde 70'lerden yüzde 30'lara düşürdük. Dünyanın dört bir yanında cesaretle ve fedakârlıkla mücadele yürüten, gittiği her yerde barışın ve huzurun teminatı olan ordumuzu her alanda, yerli ve millî silahlarla güçlendirmeye devam ediyoruz.

Sorum Komisyon Başkanımıza olacak: Sayın Başkan, görüşmekte olduğumuz Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi, Mali Eylem Görev Gücü (FATF)'in ülkemiz hakkında hazırladığı raporda belirtilen tavsiyelere uyum sağlamayı amaçlayan önemli düzenlemeler içermektedir. FATF standartlarına uyum amacıyla yapılan değişikliklerin yeterli olduğu düşünüyor musunuz?

Kanunun ülkemize, milletimize hayırlı olmasını diliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Aycan.

SEFERAYCAN (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, Covid-19 salgını her şeyi etkilediği gibi eğitimi de etkilemektedir; mecburen, uzaktan eğitim yöntemi kullanılmaktadır. Fakat internet ağında sorun yaşanan bölgelerde, her kademedeki öğrencilerimiz, eğitimi takip etmede sorunlar yaşamaktadır. Bu nedenle hızlı bir şekilde internet ağı sorunları giderilmelidir, öğrencilerin derse ulaşması sağlanmalıdır.

Engelli öğrencilerimiz ve özel çocuklar için yüz yüze eğitim sadece eğitim değildir, aynı zamanda tedavidir ve terapidir. Bu çocuklar evde kaldığı sürece durumları gerilemekte, gerginleşmektedir. Bu durum kendileri ve aileleri için sıkıntı olmaktadır. Bu nedenle, bu çocukların durumu ve eğitimi yeniden değerlendirilmelidir.

Engelli, özel çocuklar ve tüm çocuklarımızın ve gençlerimizin eğitimi için öğretmen açığı olan yerlerde öğretmen ataması beklenmektedir. Öğretmen atama kadro ilanı ve atamasının yapılması...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Arkaz...

HAYATİ ARKAZ (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Aziz Atatürk ve silah arkadaşları 19 Mayıs 1919'da Samsun'da Kurtuluş Savaşı mücadelesini başlattılar; Amasya'da, Erzurum'da, Sivas'ta bu vatanın bölünmez bütünlüğünü ilan ettiler. Anadolu'daki çalışmaların tamamlanmasının ardından Aziz Atatürk ve arkadaşları 27 Aralık 1919'da Ankara'ya geldiler. Ankara, Kurtuluş Savaşı'nın ruhu ve Türkiye Cumhuriyeti devletinin başkenti oldu. Yüz bir yıl önce bu kahramanları karşılayan Ankaralıların aynı heyecanıyla Atatürk'ün Ankara'ya geliş yıl dönümünü kutluyorum. Kurtuluş Savaşı şehitlerini ve tüm kahramanlarımızı rahmetle anıyorum, ruhları şad olsun.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Gaytancıoğlu...

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

AKP Genel Başkanı hafta başında bir destek paketi açıkladı. Hiçbir beklentiyi karşılamayan bir paket. “Paket” demek de doğru değil, olsa olsa balon. Tamtakır kuru bakır hazinesi olan iktidarın yardım paketi de balon oluyor. Çiftçiyi, işçiyi, işsizi bıraktık, esnafa açıkladığınız kira desteğinde de bir şey yok, sadece basit usule tabi esnaf bundan yararlanıyor. Örneğin, sigara satan bir yerin kârı çok az olmasına rağmen sigara sattığı için cirosu yüksek çıkmakta, gerçek usulde vergiye tabi olmaktadır. Dolayısıyla, hiçbir yaraya deva olmayan kira yardımından da bu esnaflarımız yararlanamamıştır.

Ey AKP, bir şeyi de doğru düzgün yap. Sayenizde işleri düzgün olan esnaf kalmadı ki. Üç kuruş yardım yapıyorsunuz, onu da şartlara bağlıyorsunuz. Bu sözde yardım paketinin yerine halkımızın tümünü kapsayacak gerçek yardımları yapmanın vakti geldi de geçti, AKP'nin vaktinin geçtiği gibi.

BAŞKAN – Sayın Kılıç...

İMRAN KILIÇ (Kahramanmaraş) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

İki dünya savaşının yıkıcılığını verdiği acıyla 20'nci yüzyıl hüznünerin asrıdır. Bu yüzyılda ileri teknoloji ürünü kitle imha silahlarında geri dönülmez bir noktaya gelinmiştir. Bu aynı zamanda egemenlerin güç gösterisinin ve caydırıcılık çabalarının da bir ürünüdür. Bu silahlar hem yıkıcı hem de yok edicidir. Dünya barışı adına bu sahadaki silahsızlanma çabaları kısır döngü içindedir. Kitle imha silahlarının üretimi gizli açık devam ediyor ve edecek gibi de gözüküyor. Silahsızlanma çabaları, sahip olunanların yok edilmesi üzerine değil, sahip olmayanların yapmasının engellenmesi mantığına dayanmaktadır. Bu anlayış sakattır. Bu silahlara ulaşılabilirlik tüm dünya için yeni bir tehdittir. Emperyalistlerin açmazı, başkalarına istemediklerinin kendilerinde bulunuyor olmasıdır.

BAŞKAN – Sayın Erdem...

ARZU ERDEM (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

2020 yılını geride bıraktığımız şu günlerde, tüm milletvekili arkadaşlarımıza, stenograf kardeşlerimize, yine, kahraman polis arkadaşlarımıza, kavaslarımıza, tüm Meclis personelimize, emeği geçen herkese ve aziz Türk milletimize 2021 yılında sağlık ve huzur diliyorum. Türk-İslam ülküsüne bağlı, Türklük şuur ve vakarına sahip, Türklüğü bedeni, İslamiyet'i ruhunda bilen nesillerin çoğaldığı, dünya Türklüğünün Türk-İslam dünyasının ve bütün mazlum milletlerin ümidi olacağı bir yıl olmasını temenni ediyor, sağlık, mutluluk, huzur dolu günler diliyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Erdem, Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı personelimiz üzdüler kendilerini saymadınız diye.

ARZU ERDEM (İstanbul) – Ben tüm arkadaşları söyledim.

BAŞKAN – Sayın Özer...

AYDIN ÖZER (Antalya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanın Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi, ilk bakışta sorunsuz ve Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi kapsamındaymış gibi gözüküyor ancak derinlerde ise insan hakları ihlallerine yol açabilecek potansiyelde. Özellikle Dernekler Kanunu'na eklenmek istenen maddeyle derneğin genel kurulu dışındaki organlarında görevli olanlar veya ilgili personel hakkında soruşturma başlatılması hâlinde bu kişilerin veya bu kişilerin görev yaptığı organların geçici bir tedbir olarak İçişleri Bakanlığı tarafından görevden uzaklaştırılabilmesinin önü açılmaktadır. Ülkemizde açılan soruşturmanın yıllarca sürebildiği düşünüldüğünde örgütlenme özgürlüğüne olağanüstü hâllerdeki çerçeveyi bile aşan sınırlamalar getirmektedir. Neden kanunun gerekçesiyle bağdaşmayan, temel hak ve hürriyetleri daha fazla kısıtlamayı doğuracak türde değişiklikler yapılmak istenmektedir? Bunu isteyen kimdir?

BAŞKAN – Sayın Ünver...

İSMAİL ATAKAN ÜNVER (Karaman) – 17 Aralık tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan Cumhurbaşkanlığı kararıyla buğday ve bazı hububat ürünlerinin ithalatında uygulanan sıfır gümrük vergisi 30 Nisan 2021 tarihine kadar uzatıldı. Bakanlık ithalatın gerekçesini yurt içindeki fiyatları kontrol etmek olarak açıklarken asıl sebebin üretim yetersizliği olduğunu gizlemek istiyor. TÜİK verilerine göre 2000 yılında Türkiye nüfusu 64 milyon iken 21 milyon ton buğday üretiliyordu, kişi

başına düşen üretim ise 324 kilogramdı; 2019 yılında ise Türkiye nüfusu 83 milyona çıkmışken buğday üretimi 19 milyon ton oldu, kişi başına düşen buğday üretimi ise 228 kilograma düştü. Kısacası son on dokuz yılda kişi başına düşen buğday üretimi 96 kilogram yani yüzde 30 oranında azaldı. Tarım Bakanlığı ithalatı kolaylaştırmak ve tarımda her şey yolundaymış hülyalarına dalmak yerine üretimi artıracak tedbirler almalıdır.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Sümer...

ORHAN SÜMER (Adana) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

İktidar, daha önce Sudan’da doksan dokuz yıllığına 780.500 hektar tarım arazisi kiralamış, bu arazide hem devletin hem özel sektörün tarımsal üretim yapmasını planlamıştı; Sudan’da gerçekleşen siyasi olaylar sonrasında bu proje askıda kaldı. Yetkili kurumlardan aldığımız cevaplara göre, bundan sonra ne olacağını bilen yok. İktidar, tarım politikaları çerçevesinde geçen hafta bir karar daha aldı, bu sefer de Nijer’de 1 milyon hektar alanda tarımsal üretim yapılması ve özellikle yem bitkileri üretilerek Türkiye’ye getirilmesi planlanıyor. Allah aşkına, Türkiye’de yetişmeyecek olup da Nijer’de yetişecek olan yem bitkileri hangisidir? Türk çiftçisini desteklemek, 21’inci yüzyılın tarım devrimini gerçekleştirmek varken, yabancı topraklara yatırım yapıp kendi çiftçimizi kara sabana mahkûm etmekten vazgeçin.

BAŞKAN – Komisyon...

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım. Soru soran milletvekillerimize de ayrıca teşekkür ediyorum.

Sayın Taşkın, düzenleme ile FATF’ın tavsiyeleri uyumlu mu, bu düzenlemeler yeterli mi, bu konuda açıklama yapmamızı istedi. Kanun teklifine baktığımız zaman, kanun teklifinde, Mali Eylem Görev Gücü’nün kuruluşundan bu yana üye ülkelere, öncelikle terörizmin finansmanı ile mücadele ve kara para aklamayı mücadele hususlarında yol gösterici, ülkelerin mevzuatlarında yer almasını tavsiye ettiği hususlar vardı. Ülkemiz bu iki hususla ilgili olarak geçmişte Türkiye Büyük Millet Meclisinden gerek Terörizmin Finansmanı İlgili Kanun gerek Suç Gelirlerinin Aklanması İlgili Kanun düzenlemelerini gerçekleştirmişti, önemli oranda bu düzenlemeler hayata geçirilmişti. Mali Eylem Görev Gücü, terörizmin finansmanı ile mücadele ve kara para aklamayı mücadelenin yanı sıra üçüncü olarak da nükleer silahların yayılmasının finansmanı ile mücadeleyi de temel hedefleri arasına aldı ve bu yönde de üye ülkelere tavsiyelerde bulunuyor gerekli incelemelerin ardından oluşturduğu raporlarla.

Görüşmekte olduğumuz kanun teklifiyle de bu tavsiyelerin öncelikli olanlarının tamamına yakını -tamamını diyebiliriz, 7 öncelikli hedef var- bunların tamamını karşılayan bir düzenleme söz konusu. 43 maddelik bir kanun teklifi önümüzde, görüşmekte olduğumuz kanun teklifi. Burada kitle imha silahlarının yayılmasının finansmanının önlenmesine dair bir temel kanun hazırlanıyor ve bu temel kanuna bağlı olarak da gerek Yardım Toplama Kanunu’nda gerek Dernekler Kanunu’nda gerek Suç Gelirlerinin Aklanması Kanunu’nda, Ticaret Kanunu’nda ve bazı kanunlarda değişiklik tekliflerini şu anda görüşmekteyiz.

Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin bu konudaki kararlarının uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirleyen bir kod kanun eksikliğimiz vardı, bu eksiklik giderilmekte bu teklifle. Yasak işlem ve faaliyetleri gerçekleştirmeye yönelik makul sebeplerin varlığı hâlinde, kişi veya kuruluşların Türkiye’deki mal varlıklarının dondurulmasıyla ilgili olarak Denetim ve İşbirliği Komisyonu ihdas ediliyor bu kanun teklifiyle. Bu Komisyonun çalışmaları ve önerisi neticesinde, Cumhurbaşkanı kararıyla Resmî Gazete’de yayımlanarak bu yasak işlemleri gerçekleştiren kişi ve kuruluşların mal varlıkları dondurulabilecek.

Sayın Aycan internet ağı sorunları, engelli eğitimleri ve çocukların eğitimleriyle ilgili görüşlerini ifade etti. Bu konuyu da ilgili bakanımıza iletteceğiz.

Sayın Hayati Arkaz'ın düşüncelerine ve temennilerine katılıyoruz.

Sayın Okan Gaytancıoğlu tarımla ilgili, tarım destek paketleriyle ilgili düşüncelerini ve değerlendirmelerini aktardı.

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Tarım demedim, esnaf dedim.

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Sayın Tarım Bakanımıza bu konuyu aktaracağız.

Sayın İmran Kılıç kitle imha silahlarının yayılmasının ve üretiminin önlenmesiyle ilgili hassasiyetini belirtti. Şu anda görüşmekte olduğumuz kanun teklifi tam da bu amaca yönelik. Türkiye, terörle mücadele eden bir ülke, terörün her türlüyle mücadele eden bir ülke. O nedenle, terörle mücadelede de uluslararası iş birliğinin önemine inanan bir ülke. Dolayısıyla, üyesi olduğumuz uluslararası kuruluşların tavsiyeleri doğrultusunda, alınan kararlar doğrultusunda gerekli mevzuat değişikliklerini de gecikmeden yapan bir ülke. Kitle imha silahlarının yayılmasının finansmanının önlenmesi hususunda Mali Eylem Görev Gücü'nün, özellikle terör finansmanı ve kara para aklanmasının yanında üçüncü bir hedef olarak koyduğu bir durum söz konusu ve buna yönelik bir düzenlemeyi de bugün sizlerle birlikte gerçekleştiriyoruz.

Sayın Arzu Erdem'in temennilerine biz de katılıyoruz. 2021 yılının ülkemize ve bütün insanlığa hayır getirmesini temenni ediyoruz. Sıkıntılardan kurtulmamızı Cenab-ı Allah'tan diliyoruz.

Sayın Aydın Özer, teklifle ilgili, dernek kurma özgürlüğünün ihlaliyle ilgili düzenlemeden bahsetti. Buna katılmak mümkün değil Sayın Özer. Dernekler Kanunu'nda yapılan değişiklikler, dernek kurma özgürlüğünü ihlal eden düzenlemeler değil bir kere. 30/A maddesinden bahsettiniz. Dernekler Kanunu'na eklenen 30/A maddesiyle görevden uzaklaştırma ve faaliyetten geçici alıkoyma sadece 3 suçla alakalı; biri terörizmin finansmanı, diğeri uyuşturucu imal ve ticareti, diğeri de suçtan kaynaklanan mal varlığı değerlerini aklama suçu. Bu 3 suçtan hakkında dava açılan birisi dernek yönetiminde bulunuyorsa İçişleri Bakanı tarafından geçici olarak görevden uzaklaştırılabilir. Tabii, bu karar yine yargı denetimine tabi. Gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde de -eğer bu tedbir yeterli değilse- derneğin faaliyetlerini geçici olarak İçişleri Bakanı durdurabilecek ancak bu durdurma kararını derhâl mahkemeye götürecektir. Mahkeme bu durdurma kararının haklı olup olmadığını inceleyecek. Geçici durdurma kararını onayladığı takdirde, dernek yönetimi görevden eğer geçici olarak el çektirilmişse Medeni Kanunu'muzdaki sisteme göre kayyum tayini yoluna gidilecek. Dolayısıyla burada dernek kurma özgürlüğünü ihlal eden bir durum söz konusu değil. Dernek yönetim kurulunda üye olabilmek için de -ayrı bir düzenleme burada yapılıyor- bu suçlardan mahkûm olmama şartı... Eğer kişi bu suçlardan mahkûm olduğu hâlde -bu 3 suçla ilgili- yasaklanmış haklarını geri almışsa da yine dernek yönetimlerinde görev alabilecek. O nedenle, böyle bir endişemiz bulunmamaktadır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Evet, ikinci bölüm üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi, ikinci bölümde yer alan maddeleri, varsa o maddeler üzerindeki önerge işlemlerini yaptıktan sonra ayrı ayrı oylarınıza sunacağım.

20'nci madde üzerinde 4 adet önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 247 sıra sayılı Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin 20'nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Hüseyin Kaçmaz	Gülüstan Kılıç Koçyiğit	Murat Çepni
Şırnak	Muş	İzmir
Mahmut Celadet Gaydalı	Kemal Peköz	Mehmet Ruştü Tiryaki
Bitlis	Adana	Batman

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Hüseyin Kaçmaz'ın.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sanırım 20'nci maddeye ilişkin bir ek önerge geldi. Aslında okuma şansımız da olmadı ama yine biz eleştirilerimizi buradan dile getirmeye devam edeceğiz.

Görüşülmekte olan teklifin 20'nci maddesiyle, sır saklama ve müvekkili aleyhine tanıklık yapmaktan çekinme hakkı bulunan avukatlara savunma hakkına aykırı bir şekilde bir tür muhbirlik rolü yüklenmeye çalışılmaktadır. Avukatları yapmış oldukları birtakım işlemler hakkında bilgi ve belge verme, şüpheli işlem ibrazı, muhafaza yükümlülüğü gibi fiillerle yükümlü kılan düzenleme kanunlaşsa bile açıkça hukuka aykırı olacak ve avukatlar tarihsel rolleri gereği buna direnecektir.

En ağır suç ithamlarında dahi müvekkilinin savunma hakkına riayet ve sırlarını saklama yükümlülüğü bulunan avukatın Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin ve FATF'nin hassasiyetleri gözetilerek kara para aklama suçları yönünden muhbirliğe evrilmek istenmesi yaşanan çelişkinin komikliğine işaret etmektedir. Elbette ki avukatın kendisine yapılan teklifi yolsuz veya haksız görmesi yahut sonradan yolsuz veya haksız olduğu kanısına varması hâli, Avukatlık Kanunu'nun 38'inci maddesinde avukatın işi reddetmesinin zorunlu olduğu hâl olarak düzenlenmiştir. Ancak, bu durumda bile avukat muhbirlik yapamaz. Bu teklif avukatlık mesleğinin özüne ve ruhuna aykırıdır, savunma hakkının yok sayılması anlamına gelmektedir.

Teklifin zaten sorunlu, tarafgir ve kirlenmiş organizasyonlar olarak bildiğimiz Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi kararları ve FATF tavsiyeleri esas alınarak hazırlanmış olması bir yana, teklifle, fırsattan istifade, sivil toplum alanını toptan işlevsizleştirecek, denetim ve yaptırımları ölçsüz bir şekilde artıran düzenlemeler yürürlüğe konulmaya çalışılmaktadır. Ciddi bir denetim, yaptırım riski ve bürokrasiyle kuşatılmış bulunan sivil toplumun sesini daha da kısacak ve yardım toplama faaliyetlerini daha da zorlaştıracak düzenlemelerdir. Türkiye'deki terör soruşturma ve kovuşturmalarının niteliği de dikkate alındığında bize daha da rahatsız edici bir tablo sunmaktadır. Öyle ki şiddete bulaşmadığı mahkeme kararlarıyla sabit örgütlerin bile terör örgütü kapsamına alındığı bir vasatta terör gibi muğlak ve kaygan bir kavram üzerinden sivil toplum faaliyetlerini ve itirazlarını kriminalize edecek, ifade özgürlüğünün ve örgütlenme hakkının özünü zedeleme riski taşıyan düzenlemeler yapılması kesinlikle ve yüksek sesle karşı çıkılması gereken adımlardır.

Bu teklif, avukatı kolluk görevlisi hâline getirmek anlamına gelmektedir. Bu teklif, AKP'nin, kendi eliyle yaptığı düzenlemeleri bile Anayasa'ya aykırı bir biçimde tekrardan değiştirmek istediğini göstermektedir. AKP'nin 2004'te getirdiği Dernekler Kanunu'nu tamamen ilga eden, 12 Eylül döneminin

Dernekler Kanunu'nun da ötesine giden, OHAL yetkilerini andıran bir düzenlemeyle karşı karşıyayız. Bu düzenleme yasalarsa sivil toplum alanı tamamen daraltılmış olacak ve tüm sivil toplum örgütlerinin iktidarın denetimine girmesine sebebiyet verecektir. İktidara itaat etmeyen, iktidara yalakalık yapmayan STK'ler bu şekilde kapatılmayla yüz yüze kalacaktır. Sivil toplumu özgür olmayan bir toplum zaten özgür olamaz.

Dün de söyledik, söz konusu yasanın birinci bölümü ile ikinci bölümü arasında büyük farklar var. Aslında birinci bölümde yapılan bu düzenlemelerle yarın öbür gün bu yasanın altında imzası bulunanlar da dâhil olmak üzere, bir anda kendilerini terörizmin finansmanına ilişkin bir yerde -tırnak içerisinde- terörist olarak bulabilirler. Tüm bu sebeplerden ötürü ve özellikle sivil toplum örgütleri üzerinde oluşturulacak baskının İçişleri Bakanının icraatlarıyla ortada olduğu bir dönemde söz konusu bu yasaya HDP olarak karşı çıktığımızı defaatle belirttik ve söz konusu bu teklifi de reddediyoruz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 247 sıra sayılı Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin 20'nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“MADDE 20- 11/10/2006 tarihli ve 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bentler eklenmiştir.

h) Finansman grup: Merkezi Türkiye’de ya da yurt dışında bulunan bir ana kuruluşa bağlı veya bu kuruluşun kontrolünde bulunan, Türkiye’de yerleşik finansal kuruluşlar ile bunların şube, acente, temsilci ve ticari vekil ve benzeri bağlı birimlerinden oluşan gruba,

ı) Siyasi nüfuz sahibi kişiler: Türkiye’de ve yabancı ülkelerde uhdesinde üst düzey kamu görevi bulunan devlet veya hükümet başkanı, üst düzey siyasiler, hükümet görevlileri, adli ya da askeri personel, siyasi parti genel merkezi yöneticileri, kamu kurumu yöneticisi niteliğindeki kişiler ile bu kişilerin dördüncü dereceye kadar hısım ve akrabalarını ifade eder.”

Süleyman Bülbül

Rafet Zeybek

Zeynel Emre

Aydın

Antalya

İstanbul

Alpay Antmen

Turan Aydoğan

Mersin

İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Alpay Antmen’in.

Sayın Antmen, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; çoklu baroyu getirdiniz, baktınız pek bir işe yaramadı, avukatlar hâlâ dik; oturdunuz düşündünüz, “Avukatların ekmeklerini nasıl azaltırız?” dediniz ve bu 20'nci maddeyle avukatları muhbirlik yapmaya zorlayacak bu hükmü getirdiniz. Nasıl mı? Arkadaşlar, avukatlar size muhbirlik yapmayacak. Gerekirse bu işleri almayacak, aç kalacak ama çağlar boyu köle kullanmadıkları gibi, sizin de iktidarınızın da muhbiri ve kölesi olmayacak.

Sayın milletvekilleri, avukat ile müvekkili arasındaki ilişkinin temeli güven ve sadakat ilkelerine dayanmaktadır. Müvekkilin her durumda avukatına güvenmesi, sırrını saklayacağından emin olması gerekir. Avukatlar, yüklendikleri görevleri, bu görevin kutsallığına yakışır bir şekilde; özen, doğruluk ve onur içinde yerine getirmek ve avukatlık unvanının gerektirdiği saygı ve güvene uygun biçimde davranmak zorundadır.

Ayrıca, avukatlar, görevleri dolayısıyla öğrendikleri hususları asla ve asla açıklayamazlar. Avukatın müvekkilinin sırrını saklama yükümlülüğü, üçüncü kişiler yanında, mahkemelere, savcılıklara ve idari birimlere karşı da geçerlidir. Avukatlık meslek sırrı, avukatın mesleğini icra ederken öğrendiği, herkes tarafından bilinmeyen, açıklanması hâlinde vekil edenin maddi ya da manevi zarara uğrayacağı, üçüncü kişilerden gizlenen bilgilerdir. Avukatın mesleğiyle bağlantılı olarak öğrendiği vekil edene ait bilgiler -özel ilişkileri, sağlık bilgileri, mali durumu, kişisel bilgileri gibi- hatta gerektiğinde bulunduğu yer ya da adresi de sır kapsamına dâhildir.

Şimdi, siz “Bu getirilen hüküm meslek sırrına girmez. Bu madde avukatın adli işlemleri haricindeki iş takipleri için.” diyeceksiniz. Ben de diyeceğim ki siz avukatlığı ve avukatlık meslek sırrı kavramını yanlış biliyorsunuz. Neden mi? Avukatlık Kanunu’na göre avukatların “işin reddi zorunluluğu” diye çok önemli zorunlulukları ve yükümlülükleri var.

Evet, avukatlar kendilerine yapılan iş teklifini yolsuz veya haksız görür yahut sonradan yolsuz veya haksız olduğu kanısına varırsa o işi reddetmek zorundadır, o işi yapamazlar yani avukatlar, ihbar edilmesi gerekli, terörün finansmanı ya da para aklanmasıyla ilgili olan herhangi bir işi zaten kabul edemezler ve o işi reddetmek zorundadırlar.

Bir avukat, konusu suç olan böyle bir işi kabul ederse suç işler. Muhbirlik ederse sır saklama yükümlülüğünü ihlal eder, disiplin suçu işler. İş reddetmediği için yine suç işler, yine disiplin soruşturmasıyla karşı karşıya gelir. Size göre avukat ne yapacak, müvekkili yanında kendi kendini de ihbar mı edecek? Suç işleyen kişinin kendisini ihbar etmesi beklenemez ya da siz kendi kendini ihbar etmesini mi bekleyeceksiniz?

Peki, ne yapmak lazım, çözüm ne? Onu da söyleyeyim, önergemizde var. Gelin, önergemize kabul oyu verin, FATF’ın 12 no.lu tavsiyesini bu kanuna ekleyelim. Türkiye’de hiç kimse bir daha suç gelirlerini yani kara parayı aklamayı aklından ve hayalinden bile geçirmesin.

Değerli milletvekilleri, avukatlık mesleği dört bin yıllık bir meslek, bir onur mesleğidir. Bu mesleğin en önemli özelliği sır saklama yükümlülüğüdür, buna hanel getiremezsiniz. Çok açık ve net söylemek gerekirse, bir insan, eşine güvenmediği kadar avukatına güvenmek durumunda ve zorundadır. Siz avukatlardan muhbir olmasını istiyorsunuz ama bu olmayacak.

Bakın, bir gün herkes bir avukata muhtaç olacaktır. 15 Temmuz hain FETÖ darbesi öncesinde o FETÖ’cü alçak teröristler ne kadar mağrurdu, hatırlayın ama 16 Temmuz sabahı ise hepsi “Avukatımı istiyorum.” diye bas bas bağıryordu, “Avukat gelsin.” diye ağlıyordu; bizzat şahidiyim.

Gelin avukatlarla uğraşmayı bırakın, gelin avukatlar işlerini huzur içinde yapsınlar, gelin avukatlık mesleğine saygı duyalım, meslek sırları içinde işlerini özgürce yapsınlar, bunu yapacağımıza gelin avukatların ekonomik sorunlarını çözelim.

Son söz: Size avukattan muhbir olmayacağı gibi sizden de gelecek seçimde iktidar olmayacak.

Teşekkür ederim, saygılar sunarım. (CHP sıralarından alkışlar)

HALİL ETYEMEZ (Konya) – Bu, senin hayalin, hayalin.

ALPAY ANTMEN (Mersin) - Hayaller gerçekleştirmek içindir, inşallah.

HALİL ETYEMEZ (Konya) – Ama hiç gerçek olmadı.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Göreceğiz.

HALİL ETYEMEZ (Konya) – Hiç gerçek oldu mu kaç seçimidir?

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin 20'nci maddesiyle eklenmek istenen 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanun'un 2'nci maddesinin (1)'inci fıkrasının (d) bendine yapılacak eklemenin tekliften çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Dursun Müsavat Dervişoğlu

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Şenol Sunat

İzmir

Adana

Ankara

Yasin Öztürk

Feridun Bahşi

Denizli

Antalya

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Feridun Bahşi'nin.

Sayın Bahşi, buyurun. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

FERİDUN BAHŞİ (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 247 sıra sayılı Yasa Teklifi'nin 20'nci maddesi üzerinde söz aldım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Görüşülmekte olan teklifin konusu ve amacı kitle imha silahlarının yayılmasının finansmanının önlenmesi olarak düzenlenmiş. Bu açıdan bakıldığı zaman çok güzel, son derece anlamlı ve gerekli bir yasal düzenleme ama “terör” tanımında sıkıntı var. AK PARTİ'ye göre “terörist” kim veya kimler? AK PARTİ bugüne kadar, kendine kim karşı olduysa onu terörist ilan etti; üstelik, 2000'li yıllardan 2014 yılına kadar bizim o tarihlerde de “terörist” dediğimiz ama AK PARTİ tarafından ancak bugün terörist ilan edilen FETÖ'yle iş birliği yapılarak ülkenin tüm ordusu, hatta Genelkurmay Başkanı bile terörist ilan edildi.

Bu yasa teklifiyle, hakkında mahkeme kararı bile olmayan kişi, kurum, dernek veya toplumun bir kesiminden bir kişi Cumhurbaşkanının atadığı bürokratlardan oluşan komisyon tarafından terörist ilan edilebilecek. Sonrasında ise Cumhurbaşkanı ve İçişleri Bakanı kararıyla tüm mal varlığına el konulabilecek, hem de yargı kararı bile olmadan. Bugün, yargı kararlarına kısa bir göz atmayla bile toplumun devlete karşı nasıl bir güven sorunu yaşadığını görebiliyorken böyle bir düzenlemeyle nasıl sonuç bekleniyor? Bu sebeple “terör” tanımının mutlaka somutlaştırılması ve mutlaka yargı kararına bağlanması gerekir. Yasa teklifi bu hâliyle yürürlüğe girerse kaos yaşanacağı apaçık ortadadır.

Değerli milletvekilleri, teklifin 20'nci maddesiyle, Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanun'da, yükümlüler kapsamında avukatları da gündeme almaktadır. Yeni gelen bir değişiklik teklifiyle bu yükümlülük netleştirilmeye çalışılsa da bu maddede avukatların sayılması asla doğru değildir. Bu maddeyle avukatlara taşınmaz mal satımı, şirket, vakıf ve dernek kurulması, idaresi ve devredilmesi gibi işlerde “şüpheli işlem bildirim yükümlülüğü” getirilmektedir. Yani yapılan bu düzenlemeyle avukata deniyor ki: “Kanunun sana tanıdığı sır saklama yükümlülüğünü boş ver, bana müvekkilinle ilgili öğrendiğin sırları bildir.” Bu, avukatlık mesleğinin en önemli kriteri olan ve Avukatlık Kanunu'nun 36'ncı maddesinde düzenlenen sır saklama yükümlülüğünü ortadan kaldırmaktadır; son derece sakıncalıdır, sadece avukatlık mesleği açısından değil hukukun üstünlüğü bakımından da sakıncalıdır.

Son günlerde yeni bir yargı reformundan bahsedilmektedir. Yargı reformunu böyle mi yapacaksınız? Avukat-müvekkil arasındaki sırlara bildirim yükümlülüğü getirerek mi aşınmış güveni sağlayacaksınız? Yargı reformlarına zaten güven sıfırlanmış durumda. Geçtiğimiz günlerde Sayın Cemil Çiçek bir söyleşisinde “Bize topyekûn tevbeinasuh -yani samimi tövbe- gerekir” demişti. Bu sebeple, yapılan düzenlemelerde hukukun da itibarsızlaştırılması önlenmeli ve bu madde metinden çıkarılmalıdır.

Değerli milletvekilleri, şimdi sizlere bir de Antalya'nın İbradı ilçesine bağlı Ürünü Mahallesi Muhtarının sadece görevini yaptığı için başına gelen bir tehdit olayından söz etmek istiyorum. Muhtar Lütfullah Yamansoy İYİ PARTİ İlçe Başkanımız Selçuk Yamansoy'un kardeşidir ve kaçak avlanmaya ve avcılara karşı duyarlılıkla mücadele etmektedir. Bölgede kaçak avcılığın engellenmesi için mücadele eden, fark ettiği avcıları da Jandarmaya ihbar ederek nesli tükenme tehlikesiyle karşı karşıya olan dağ keçilerini korumaya çalışan mahalle muhtarı, daha önce ihbar ederek yakalanmasını sağladığı kaçak avcılar tarafından açıkça tehdit edilmiştir. Tehdit ve intikam duygusuyla dağ keçilerini avlayıp ipe boynundan asarak vahşet yapan kaçak avcılar aynı zamanda keçinin üzerine “Muhtar, bu sana son uyarıdır. Çevirdiğin dolaplar boyunu aştı, ayağını denk al, attığın adımlara dikkat et yoksa sonuçları ağır olur.” yazılı bir not bırakarak muhtarı tehdit etmişlerdir. Bu durumu milletin kürsüsünden Antalya Vekili olarak dile getirmek istedim.

Bu vesileyle hepinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 247 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin çerçeve 20'nci maddesiyle 5549 sayılı Kanun'un 2'nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendine “spor kulüpleri” ibaresinden sonra gelmek üzere eklenmesi öngörülen ibarenin “, savunma hakkı bakımından diğer kanun hükümlerine aykırı olmamak ve 19/3/1969 tarihli ve 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 35 inci maddesinin birinci fıkrası ile alternatif uyuşmazlık çözüm yolları kapsamında ifa edilen mesleki çalışmalar nedeniyle edinilen bilgiler hariç olmak üzere, taşınmaz alım satımı, sınırlı aynı hak kurulması ve kaldırılması, şirket, vakıf ve demek kurulması, birleştirilmesi ile bunların idaresi, devredilmesi ve tasfiyesi işlerine ilişkin finansal işlemlerin gerçekleştirilmesi, banka, menkul kıymet ve her türlü hesaplar ile bu hesaplarda yer alan varlıkların idaresi işleriyle sınırlı olmak üzere serbest avukatlar” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Cahit Özkan	Emine Sare Aydın	Bekir Kuvvet Erim
Denizli	İstanbul	Aydın
Habibe Öçal	Arife Polat Düzgün	Erkan Akçay
Kahramanmaraş	Ankara	Manisa
	Ali Özkaya	
	Afyonkarahisar	

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Takdire bırakıyoruz Sayın Başkanım.

Burada bir açıklık getirmemi isteyen milletvekillerimiz var.

BAŞKAN – Açıklama yok yalnız usulümüzde. Takdire bırakıyorsunuz...

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Burada...

BAŞKAN – Sayın Tunç, müsaade edin...

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Şöyle: Orada bir yanlış anlamaya sebebiyet vermemek açısından...

BAŞKAN – Sayın Komisyon Başkanımız, müsaade edin... Siz takdire bıraktınız. Ben işlemimi yapayım, sonrasında söz veririm size.

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Söz talebi? Yok.

Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Önergeyle, 5549 sayılı Kanun'un "yükümlü" tanımına eklenecek ibarenin yeniden düzenlenmesi amaçlanmaktadır. Bu kapsamda, avukatların, Avukatlık Kanunu'nun 35'inci maddesinin birinci fıkrasıyla alternatif uyumsuzluk çözüm yolları kapsamında ifa edilen mesleki çalışmalar nedeniyle edinilen bilgiler hariç olmak üzere kapsama alındığı hüküm altına alınmakta ve maddede sayılan işlere ilişkin yükümlülük, finansal işlemlerle sınırlandırılmaktadır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 20'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Değerli Komisyon Başkanı, normalde böyle bir uygulamamız yok ama size yerinizden bir dakika süreyle söz vereceğim.

Buyurun.

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Burada, avukatların, Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanun kapsamındaki "yükümlü" tanımındaki sınırlama konusundaki tereddütleri gidermek için söz aldım.

Bir kere, Avukatlık Kanunu'nun 35'inci maddesinin birinci fıkrası ve alternatif uyumsuzluk çözüm yöntemleri kapsamındaki savunma hakkıyla ilgili hususlar tamamen "yükümlü" kapsamı dışında. Taşınmaz alım satımı, sınırlı ayni hak kurulması, kaldırılması; şirket, vakıf, dernek kurulması, birleştirilmesi hususlarının sadece parasal işlemlerinde yükümlü. Yani dernek kurulması, şirket kurulması, tüzük hazırlama vesaire bu konuda herhangi bir tereddüt yok. Bunların parasal işlemleri konusunda şüpheli işlem bildiriminde avukatlar yükümlü olacak. Banka, menkul kıymet ve her türlü hesaplar ile bu hesaplarda yer alan varlıkların idaresi işleriyle sınırlı olarak serbest avukat yükümlü olacak.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

21'inci madde üzerinde 3 adet önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

Şimdi okutacağım 2 önerge aynı mahiyette olup birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin 21'inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Dursun Müsavat Dervişoğlu Mehmet Metanet Çulhaoğlu Aydın Adnan Sezgin

İzmir

Adana

Aydın

Yasin Öztürk

Şenol Sunat

İbrahim Halil Oral

Denizli

Ankara

Ankara

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Kemal Peköz

Gülüstan Kılıç Koçyiğit

Murat Çepni

Adana

Muş

İzmir

Mahmut Celadet Gaydalı

Necdet İpekyüz

Bitlis

Batman

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk söz talebi Sayın Mahmut Celadet Gaydalı'nın. Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

MAHMUT CELADET GAYDALI (Bitlis) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; partim ve grubum adına görüşülmekte olan 247 sıra sayılı Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin 21'inci maddesi üzerine söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla selamlarım.

Değerli milletvekilleri, 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanun'un 3'üncü maddesine, uluslararası bir suç kaydı olan kişinin ekonomik faaliyetleri sırasında müşterinin kimliğini “tespit etmek” ibaresinin yanına, bir de “kimliği tespit etmek ve gerekli diğer tedbirleri almak” ibaresi eklenmektedir. “Gerekli diğer tedbirler” kısmı muallaktır. Yükümlülerin alacağı tedbirlerin de sınırlarının tespit edilmesi ve yönetmelikte belirtilmesi gerekmektedir. Teklif metninin geneli dolayısıyla madde, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin kitle imha silahlarının yayılmasının finansmanının önlenmesine ilişkin kararlarının uygulanması amacına ve demokratik gerçeklere uygun değildir.

Değerli milletvekilleri, AKP döneminde Meclise getirilen kanun teklifleri, daha önce de olduğu gibi 2 temel kaygıyla hazırlanıyor. Birincisi, yandaşa ve yakına rant sağlayan kanun teklifleri; ikincisi ise muhalif tüm kesimleri susturmaya yönelik kanun teklifleridir. Biz bugün burada aslında, ikinci şekilde bir kanun teklifini görüşüyoruz yani susturma temelinde oluşturulan bir kanun teklifini. AKP'nin yaratmaya çalıştığı Türkiye modelinde, kimsenin konuşmadığı, kimsenin aleyhlerine tek bir söz söylemediği, aslında kimsenin düşünmediği bir Türkiye yaratma sevdası bulunmaktadır çünkü AKP'ye göre sivil toplum kuruluşlarının, vakıfların, derneklerin ve hatta toplumun tamamının yerine bir kişi var, düşünen bir kişi var. Asla ve asla tek bir aykırı sese dahi tahammülü olmayan, yapılan her yasayı en iyisi, kendilerini toplumun diğer tüm kesimlerinden üstün gören ve savunan bu ruh hâli ancak narsisizmle açıklanabilir.

Değerli milletvekilleri, bakıldığı zaman, aslında derneklere, vakıflara, sivil toplum kuruluşlarına ilk kez bu yasayla müdahale edilmiyor. Hepinizin de hatırlayacağı üzere, 2020 yılının başında “dernekleri fişleme yasası” olarak bilinen 196 sıra sayılı Kanun Teklifi bu Meclisten geçirildi. Dernekler Kanun'unda yapılan değişikliklerle, dernek yönetim kurulu ve denetim kurulu üyeliğine seçilenlerin yanı sıra, üyelere de üyeliklerini bildirme zorunluluğu getirilmişti. “Dernek üyeliği kabul edilen ya da sona eren vatandaşların kırk beş gün içerisinde bildirimleri yapılacak ve dernekler, altı ay içinde, üyeliği devam edenlerin adını, soyadını, doğum tarihini ve kimlik numarasını mülki idare amirlerine bildirecek. Bu bildirimini yerine getirmeyen dernek yöneticileri hakkında 500 lira idari para cezası uygulanacak.” gibi ibareler eklenmişti. O gün, muhalefet şerhimizde “Dernek üyeliklerine dair bilgi edinme isteği iktidarın kendisine muhalif olarak gördüğü sivil toplumu yönetme ve ona hükmetme isteğinden kaynaklanmaktadır.” demiştik. Bugün görüşülen kanun teklifi de haklılığımızı ortaya koymaktadır. Aslında, bugün görüştüğümüz kanun teklifi, mart ayında görüşülen ve AKP-MHP tarafından kabul edilen dernek fişleme kanununun meyvesini toplama çabasıdır. Zaten nereye kayyum atanacağı, hangi derneklere müdahale edileceği önceden hazırlanıyor, burada sadece bunun meşru zemininin oluşturulması hazırlanıyor.

Değerli milletvekilleri, dünya bu yeni tip koronavirüsle mücadele hususunda eylem planları oluştururken sizler burada muhalif kesimlerle mücadeleyi planlıyorsunuz. “Sizin bu gidişiniz, gidiş değil.” diye uyarmak isterdim ama artık, yolun sonu gözüküyor. Bu gidişiniz, iktidardan gidişiniz olacak. Ülkeyi sürüklediğiniz bu korku ve polis devletine zannediyor musunuz ki herkes -sessiz ve sedasız bir şekilde- yapılan her haksızlığa sessiz kalacak ve kabul edecek. 600’ün üzerinde demokratik kitle örgütü bir deklarasyon yayınladı ve yasanın geri çekilmesi için bu onurlu mücadelelerini sürdürüyor ve sürdürecektir. Hepsini buradan saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki diğer önerge üzerinde söz talebi, Sayın Aydın Adnan Sezgin’in.

Buyurun. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

AYDIN ADNAN SEZGİN (Aydın) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Anayasa’nın 2’nci maddesinde “hukuk devleti” olarak nitelendirilen Türkiye Cumhuriyeti’nin bu vasfı, bu kanun teklifiyle bir kez daha ihlal edilmek istenmektedir. Teklifin Komisyonunda görüşülme ve Anayasa’ya aykırılık iddiaları müzakere edilmeden Adalet Komisyonunca kabul edilmesi de bir eksiklik. Ayrıca, görüyoruz ki hibrit bir kanunla veya yine bir torba kanun teklifiyle karşı karşıyayız.

2002 yılından önce TBMM gündemine getirilen torba yasa sadece 1 iken bu sayı, özellikle 2010 yılından sonra hızla artmıştır. Tek adam rejimi ve totaliterleşme ile bu seyir arasında paralellik hatta sebep-sonuç ilişkisi vardır.

Değerli arkadaşlar, Ceza Muhakemesi Kanunu’nun 128’inci maddesine göre, MASAK raporu sonucu mahkeme kara paraya el koyabiliyor. Bir de terör ve terörün finansmanı konusu var. 6415 sayılı Terörizmin Finansmanının Önlenmesi Hakkında Kanun’un bu bağlama yöneldiği de anlaşılmaktadır. MASAK yurt dışında, üyesi olduğu FATF ile etkileşim içerisinde çalışmak durumundadır. Amaç, kara paranın aklanmasının önüne geçmek ve terörizmin finansmanını kesmek olarak özetlenebilir. Ben de bir süre Dışişleri Bakanlığında bu konuya bakan bölümü yönettim, sürekli sıkıntı yaşıyorduk çünkü hep eksikliğimiz, aksaklığımız çıkıyordu; taahhütlerimizin gerisinde kalınıyordu veya ihlal şüpheleri oluşuyordu. Bunları telafi etmeye çalışıyorduk. Yurt dışı görevim sırasında da bulunduğum ülke makamlarından, aynı sıkıntı içinde, rengi koyulaşan listelere kaymamak için ricacı oluyordum. Bunu Türkiye’yi korumak adına yapıyorduk. İşte, FATF’in temel endişesi “Türkiye, acaba AK PARTİ elitlerince kara para cenneti mi yapılıyor? Türkiye, El Kaide tipi örgütlere finansman sağlanmasını kolaylaştırıyor mu?” idi. 2000’li yılların ortasında, gerekli düzenlemelerin de bir an önce yapılmasını istiyorlardı. Şimdi yapılmaya çalışılıyor ama FATF’in 12 sayılı tavsiyesi tasarıda yok. Bu çok büyük bir eksiklik. Bu meyanda, Halk Bankası olayının Türkiye’yi mahcup ettiğini belirtmek gerekiyor. Birçok bakan ve bir banka genel müdürü alenen çok kötü görüntü vermişlerdir. Halk Bankası olayı ve bu süreç, ülkemiz açısından büyük bir zafiyettir, çok ciddi riskler yaratmıştır.

Türkiye’nin uluslararası ilişkileri, karşılıklı bağımlılık anlayışı ve saygın bir devlet olma vasfını titizlikle koruma ilkesi üzerine kuruluydu. Hiçbir dönemde Türkiye, uluslararası ilişkilerinde bugün olduğu kadar riskleri büyütmemiş, yönetimin hataları nedeniyle belirli bazı devletlere bu denli tabi olmamış, itibarını bu kadar zedelememiştir. Bağımlılığımız siyasi, askerî, ekonomik konularda, her alanda artmıştır; hem bağımlılığımız hem de hasımlarımızın sayısı artmıştır.

Görüşüğümüz taslağa dönecek olursak, çünkü konuşmamda da belirttiğim gibi, öngörülen düzenlemelerin birçoğu hukuk devletine, insan hakları ve temel özgürlüklere aykırıdır. Türkiye, kitlesel imha silahlarının finansmanı, terörizmin finansmanı konularında uluslararası mekanizmalara elbette uyum sağlamalıdır ama bunu demokratik hukuk devleti ilkelerine riayet ederek gerçekleştirmelidir. Oysa bunun, tek adam rejiminin tahkim edilmesinin, keyfilğin, totaliter rejime kayışın gerekçesi olarak istismar edilmesi tercih edilmiştir. Bundan büyük üzüntü duyuyoruz. Türkiye’nin totaliterliğe doğru her adımı, vatandaşlarımız için ilave bir yük, itibarımız için ilave bir kayıp, hasımlarımız için ilave bir kozdur.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 247 sıra sayılı Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin 21'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“MADDE 21 – 5549 sayılı Kanununun 3 üncü maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir

“Müşterinin tanınması

MADDE 3 – (1) Yükümlüler, müşterinin tanınmasına ilişkin esaslar kapsamında; kendileri nezdinde yapılan veya aracılık ettikleri işlemlerde işlem yapılmadan önce, işlem yapanlar ile nam veya hesaplarına işlem yapılanların kimliklerini tespit etmek ve gerekli diğer tedbirleri almak zorundadır.

(2) Yükümlüler, kendileri nezdinde yapılan işlemler kapsamında müşterinin siyasi nüfuz sahibi kişi olup olmadığını tespit etmek ve bunların fonlarının ve malvarlıklarının kaynaklarının tespiti için gerekli önlemleri almak zorundadırlar.

(3) Kimlik tespitine esas belge nevilerini belirlemeye Bakanlık yetkili olup, kimlik tespitini gerektiren işlem türleri, bunların parasal sınırları ile müşterinin tanınmasına ilişkin ve konuyla ilgili diğer usûl ve esaslar yönetmelikle belirlenir.”

Süleyman Bülbül
Aydın

Rafet Zeybek
Antalya

Zeynel Emre
İstanbul

Alpay Antmen
Mersin

Erkan Aydın
Bursa

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Erkan Aydın'ın.

Buyurun Sayın Aydın. (CHP sıralarından alkışlar)

ERKAN AYDIN (Bursa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

247 sıra sayılı Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin 21'inci maddesi üzerine Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, bugün sokağa çıkma yasağı var; yurttaşlarımız evdeler ki coronanın yayılmasını engellemek amacıyla doğru bir karar. Bizler burada gecenin geç saatlerine kadar çalışıyoruz; çalışmakta hiçbir sıkıntı yok, eyvallah, çalışalım ancak neden burada gecenin geç saatlerine kadar -ki daha iki üç gün önce 4-5 milletvekilinde corona çıktı- canhıraş çalışıyoruz? Nedeni şu: Size FATF'ın, Mali Eylem Görev Gücü'nün Ekim 2019'da gönderdiği, bu tavsiye kararlarını uygulamakla ilgili yükümlülük verdiği kanunu siz durdunuz, durdunuz yılın son günü Meclise getirdiniz. Bir buçuk yıl beklediniz ve Türkiye gri alana düşmesin diye de biz burada sabahlara kadar çalışıyoruz. İşte, bu, AKP'nin ülkeyi nasıl yönettiğinin de en güzel, en çarpıcı örneği. Asla çalışmaktan gocunduğumuz falan yok. “Gri alan” dedik. Gri alana nasıl düşülüyor? Orada 40'a yakın tavsiye kararı göndermiş, bu tavsiye kararlarının birçoğu yarım yamalak uygulanmış, 12 no.lu tavsiye kararı hiç uygulanmamış. O da neymiş: “PEPs”

dedikleri “...” (x) Türkçesi, siyasi nüfuz sahibi kişiler ve onların bu kanunda, mali yapısını, gelirini nasıl elde ettiği, geçmişini, her şeyini araştıran o 12 no.lu tavsiyeyi koymamışsınız. Ülke gri alana düşerse de kimlerle birlikte anılacak: Trinidad ve Tobago, Kamboçya, Nijerya gibi ülkelerle anılacak. Yani hayaller “Almanya bizi kısıkanıyor”, gerçekler Trinidad ve Tobago. (CHP sıralarından alkışlar) Yani aslında, ülkeyi getirdiğiniz nokta 3’üncü lig seviyesi. AB uyum çalışmalarıyla başladığınız, bir umut olarak geldiğiniz 2002 yılından... Ekonomik nedenlerle bugün bunu getiriyorsunuz çünkü buraya düşerse Türkiye, yurt dışından tek kuruş kredi alma şansı yok, ekonomik açıdan bulması gereken kaynakları bulma şansı sıfır; bundan getiriyorsunuz.

Peki, burada başka neler getiriyorsunuz? Adı “terörün finansmanının engellenmesi” ancak hemen torbaya başka maddeler dâhil etmişsiniz. Özellikle, derneklerin kapatılması, derneklere kayyum atanması. Ülkede bir tek adam vardı, şimdi, 2’nci bir tek adam daha yaratıyorsunuz. İçişleri Bakanı tipini beğenmedi, muhalefet şeklini beğenmedi, yürüyüşü hoşuna gitmedi; derneğin yönetimini, başkanını görevden alacak, buraya kayyum atayacak, daha sonra, kırk sekiz saat içerisinde gidecek mahkemeye, hakkını arayacak, bulabilirse. “İleri demokrasi” derken, şu anda tek kelimelik bir muhalefete dahi hazmedemeyen, onu dahi kabul etmeyen bir siyasi iktidara dönüştünüz. Arkadaşlar, bunları arkadaşlarımız defalarca söyledi. Anayasa’nın 38’inci maddesine aykırı, masumiyet karinesine aykırı, 2’nci maddesi hukuk devleti ilkesine aykırı, 33’üncü maddesi dernek özgürlüğüne aykırı, 13’üncü maddesi insanların temel haklarının sınırlandırılmayacağıyla ilgili Anayasa maddesine aykırı. Nereden baksanız, komple Anayasa’ya aykırı bir iş yapıyorsunuz ancak biz ne kadar söylersek söyleyelim, siz, burayı değil, egemenliğin kayıtsız, şartsız temsilcisi olan Türkiye Büyük Millet Meclisini değil, sarayı dinliyorsunuz. Saray ne gönderirse, sabahlara kadar burada Covid-19’a yakalanma riskine karşı “Arkadaş, buna gerek yok şu anda.” diyemiyorsunuz ve bunun bedelini de maalesef, toplum olarak hepimiz ödüyoruz.

Ezcümle, ülkenin geldiği... Sizin yola çıkarken “ileri demokrasi” “AB uyum yasaları” “AB’ye taşıyacağız.” dediğiniz Türkiye, maalesef, bütün verilerde 3’üncü lige, biraz önce söylediğim Afrika ülkelerinin aynı standartlarına doğru hızla geriliyor ama bütün yurttaşlarımız şunu bilsin, Cumhuriyet Halk Partisi burada, sizin haklarınızı da Meclisin haklarını da saraya rağmen korumaya devam edecek diyor, hepimizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

21’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

22’nci madde üzerinde 3 adet önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 247 sıra sayılı Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi’nin 22’nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Kemal Peköz

Necdet İpekyüz

Gülüstan Kılıç Koçyiğit

Adana

Batman

Muş

Mahmut Celadet Gaydalı

Murat Çepni

Bitlis

İzmir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

(x) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ben 22'nci madde üzerine söz aldım ama maddenin içeriğinden çok, daha genel uygulamalarınıza dair bir iki şey söylemek istiyorum. Birincisi: Çok uzun süredir AKP iktidarı bir yönetememe krizi yaşıyor. Aslında, Türkiye'de her zaman bir rejim krizi vardı, bir demokrasi sorunu vardı ama geçmiş dönemdeki hükümetler, bütün bu demokrasi sorununu genelde palyatif çözümlerle, restorasyonlarla aşmaya çalıştılar. Fakat AKP, iktidara geldikten sonra, özellikle de iktidara yerleştikten sonra ve kendi iktidara ortağı olan, onunla beraber yol yürüten FETÖ'yü tasfiye ettikten sonra şunu gördü: "Artık devlete yerleştim, devlet mekanizmalarına yerleştim. O zaman, bu rejimi kalıcı bir şekilde kendi lehime değiştirebilirim, dönüştürebilirim." dedi. Tabii, bu dönüşümün sinyallerini toplum da vermişti. Örneğin, 7 Haziran seçimleri bu dönüşüm için bir başlangıç olabilirdi. Toplumun demokrasiye, eşitliğe, özgürlüğe olan ihtiyacını çok açık bir şekilde ortaya koymuştu. Ortaya çıkan Parlamento tablosu, aslında Türkiye halklarının nasıl bir Meclis, nasıl bir toplum, nasıl bir yönetim istediklerini çok açık ve net bir şekilde ortaya koyuyordu. Fakat bu, AKP'nin işine gelmediği için, bu yönetim tablosunda AKP, iktidarda kalamadığı için çok hızlı bir şekilde buradan geri dönüş yaptı ve aslında, bugün yaşadığımız derin krizlerin de kapısını aralamış oldu. Keşke aksini düşünseydi ve gerçekten toplumun beklentilerine cevap oluşturan bir yere doğru devam etseydi.

Bugün, tıkanmış durumdasınız; siyasi bir kriz var, ekonomik bir kriz var, sosyal bir kriz var, toplumsal bir kriz var ve bu krizlerin üzerine oturmuş bir yönetememe krizi var. Bunun da dışında, tek başına iktidar olmadığınız için, küçük ortağınızla beraber yol yürümeye çalışırken yaşadığımız krizler var ve bu krizlerin üstünü örtmek için şimdi ne yapıyorsunuz? Zorla rıza üretmeye çalışıyorsunuz. Yani şunu diyorsunuz: "Eğer bu toplum bize biat etmiyorsa, eğer bu toplumun gönüllü rızasını alamıyorsa o zaman, biz de toplumun içerisinde bize karşı olan demokratik direniş odaklarını yok edelim, oraları bertaraf edelim; STK'lerin, demokratik kitle örgütlerinin, sendikaların, meslek odalarının kapısına kilidi vuralım ve ne güzel, dikensiz bir gül bahçesi yaratalım kendimiz için." Deyim yerindeyse "Kendimiz çalıp kendimiz oynayalım." dediğiniz bir yere dönmüş durumdasınız.

Değerli arkadaşlar, şimdi, rıza üretmenin çeşitli yöntemleri var ama sizin geldiğiniz nokta, artık çıplak bir zor. Evet, topluma karşı çıplak bir zor devreye koymuşsunuz ve bu zorun her gün ama her gün insanların yaşamına mal olduğunu, kıyıci bir politika olduğunu, neredeyse bu toplumunun nefes alamadığını göremiyorsunuz değerli arkadaşlar. Oysaki sokağa çıksanız, gerçekten, 3 esnafa bir hasbîhâl etseniz, göreceksiniz toplum nasıl kan ağlıyor, toplum nasıl feryat ediyor. Bu toplum, bu yönetime nasıl aslında layık değil; gerçekten, demokratik, eşitlikçi, özgürlükçü bir yönetimi istiyor. Bunu söylememiz gerekiyor.

Şimdi, kanunun adı çok cafacı ve iyi de bir şey değil mi? "Terörizmin finansmanının engellenmesi." Kim buna karşı çıkabilir ki? Fakat bir sorun var. Nedir terörizm? Terörist kim? Terörizm ne? Bu kavramları, her muhalif hareketin karşısına terörizm kavramını koyarak bir şekilde onları sindirmeye çalışıyorsunuz. Selahattin Demirtaş'tan Osman Kavala'ya, Ahmet Altan'dan Figen Yüksekdağ'a, bu ülkedeki size muhalif olan, eli kalem tutan herkese "terörist" yaftası yapıyorsunuz. Dün, Sayın Bingöl Vekilimiz Erdal Aydemir'in söylediği gibi, terörizm kavramınızı o kadar genişlettiniz ki bibere, patlıcana, domatese kadar indirgediniz ve şimdi gelmişsiniz, diyorsunuz ki: "Biz terörizmin finansmanını kesiyoruz. E, canım niye kızılıyorsunuz?" Hayır, siz terörizmin finansmanını kesmiyorsunuz. Eğer siz terörizmin finansmanını kesmek isteseydiniz, IŞİD Suriye'de komşunuz olduğu zaman onunla gümrük kapısından alışveriş yapmazdınız. Siz, Rusya'nın uçağını düşürdüğünüz zaman Rusya size

ambargo koyduğunda, ekonominizi baltaladığı zaman, sizi tehdit ettiğinde “Siz İŞİD’le petrol ticareti yapıyorsunuz.” dediğinde paçalarınız tutuşup, koşa koşa gidip Moskova’da el-aman dilemezsiniz. Siz kendiniz, burada yüklediğiniz “insani yardım tırları” diye gönderdiğiniz, içinde nükleer başlıkların mı, ne olduğu belli olmayan tırlar için bu ülkedeki gazetecileri vatan hainliğiyle suçlamazdınız. Hani Bayır Bucak Türkmenlerine gönderiyordunuz ya yardım tırlarını, ne oldu? İçinden silahlar çıktı. Onun için, terörizm ve terörist kavramları üzerinde konuşmak istiyorsanız size tavsiyemiz, önce bir dönün, yaptıklarınıza, ilişkilerinize bakın; ondan sonra bu konu üzerine cümle kurun.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi’nin 22’nci maddesiyle 5549 sayılı Kanun’un 5’inci maddesine eklenecek (2)’nci fıkranın teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Dursun Müsavat Dervişoğlu

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Yasin Öztürk

İzmir

Adana

Denizli

Şenol Sunat

İmam Hüseyin Filiz

Ankara

Gaziantep

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

MAHMUT TANAL (İstanbul) - Komisyon sözcüsünün burada cümlelerini biz duyamıyoruz, anlaşılmıyor Sayın Başkan.

BAŞKAN – Ben duyuyorum, yetiyor.

Önerge üzerinde söz talebi Sayın Yasin Öztürk’ün.

Buyurun. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi’nin 22’nci maddesi üzerine İYİ PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

İktidar, kendinden olmayan grupları terbiye etmek, baskı altına almak ya da işlevsiz bırakmak konusunda bulduğu her fırsatı anında değerlendiriyor. İşte, görüştüğümüz bir kanun teklifi daha, yine bu amaca hizmet eden bulunmaz bir fırsat.

Görüşülmekte olan kanun teklifi, iktidarın önüne bir yıl önce getirilen uluslararası bir rapor. Fizik yüzyıldan biyoloji yüzyılına geçtiğimiz bir dünyada, üretim ve imha kabiliyeti açısından kitle imha silahlarının yayılmasının finansmanının önlenmesi konusunda her ülke mücadele etmek zorundadır. Biyoloji yüzyılı dedik, dünya Covid-19’un bir virüs mü, bir biyolojik savaş silahı mı olduğu konusunu tartışmaktadır; kimine göre bir komplo teorisi, kimine göre Amerika’nın yeni rakibi, dünyanın yeni hâkimi Çin’in viroloji laboratuvarlarında üretilmiş yapay zekâ ürünü olduğu da söylenen kitle imha silahıdır.

Amerika, nisan ayında Çin’e Covid-19’un sorumlusu olduğu iddiasıyla dava açtı. Bu, seçim atmosferinde Trump’un bir hamlesi olarak görülse de Çin bu iddiayı absürt bulsa da meşhur laboratuvarına girilmediği sürece bu şüphe akılları kurcalamaya devam edecektir. Bu konu, bütün dünya gibi bizi de ilgilendiriyor. Çünkü ister komplo teorisi olsun ister virüs kaynaklı bir hastalık, Covid-19,

binlerce vatandaşımızı kaybetmemize neden oldu. Bu anlamda, üretilmesi muhtemel, kullanılması muhtemel her yeni kitle imha silahının olası etkilerini azaltmak, biyolojik savaşla mücadeleyle ilgili tedbirleri almak bir lüks değil öncelik hâlini almıştır. Bu kapsamda, Millî Savunma Bakanlığı bünyesinde Kimyasal, Biyolojik, Radyoaktif ve Nükleer Savunma Daire Başkanlığı kurulmuştur. Bir de 30 Eylül 2020 tarihindeki Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'yle tehdit öncesi, tehdit sırası ve tehdit sonrası için gerekli iş birliği ve koordinasyonu sağlaması için AFAD yetkilendirilmiştir. Bu adımlar doğru ancak eksik adımlardır; eğer görüştüğümüz kanun teklifine, alışkanlık olduğu üzere, bir ekleme yapılacaksa, ısrarla torbanın içi doldurulacaksa sivil toplum örgütlerini, dernekleri terbiye etmek üzere değil kimyasal, biyolojik, radyoaktif nükleer savunma sistemleriyle ilgili daha etkili yeni bir kurumun teşkil edilmesi üzerine yapılması gerekiyordu. Bu kadar önemli bir konunun daire başkanlığı düzeyinde sınırlı kalması, iktidarın biyolojik tehdit ve tehlikeyi yeterince ciddiye almadığının göstergesidir.

Değerli milletvekilleri, kanun teklifinin 22'nci maddesiyle Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanun'un 5'inci maddesinde değişiklik yapılmaktadır. Finansal gruba bağlı kuruluşların, müşterilerinin hesap ve işlemlerini bilgi paylaşımıyla yapabileceği düzenlenmiş, özel kanunlarda yer alan hükümler sebebiyle bu paylaşımından kaçınılamayacağı öngörülmüştür. Yine, görüştüğümüz asıl konunun dışında iktidarın baskılama, terbiye etme niyetine aracılık edecek bir düzenleme getirilmeye çalışılmaktadır. Kanun bu şekliye çıktığı takdirde kişisel verilerin korunması hiçe sayılacak, müşteri bilgilerinin paylaşımına açılacak olması hak ihlaline sebebiyet verebilecektir. Her ne kadar amaç terörizmin finansmanının önlenmesi olsa da bu bilgilerin ne şekilde kullanılacağı belli değildir. Madde "bilgi paylaşımında bulunabilir" "bilgi paylaşımından kaçınılamaz" ifadelerini bir arada bulundurarak kendi içerisinde bile çelişmekte, kendi içerisinde çelişen bir hükmün ise ne şekilde uygulanacağı şimdiden belirsizliğini korumaktadır.

Bu madde gibi Dernekler Kanunu'nda yapılacak değişikliklerin de bu torbaya neden eklendiği bilinmez sır değildir. Mart ayında "bazı kanunlarda değişiklik" adı altında bazı dernek ve sivil toplum kuruluşları zapturapt altına alınmaya çalışılmıştır. Biz bilmiyoruz ama iktidar demek ki biliyor; dokuz aylık dönemde bazı dernekler yeterince sindirilmemiş, kafasını kaldırmaması ihtimaline karşı diğer dernekler de bir kez daha uyarılmak istenilmiştir.

İktidar, 2020 yılı biterken de finale adını baskılarıyla yazdırmak istemiştir. 2020 yılı Covid-19'dan kaynaklı her türlü sıkıntı nedeniyle unutulmaz bir yıl olacaktır. Siz de on dokuz yıllık iktidarınızı kaybettiğinizde vatandaş derin "Oh!" çekecek, sizi de yaşattığınız sıkıntıları da unutmayacaktır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 247 sıra sayılı Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin 22'nci maddesiyle 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanun'un 5'inci maddesine eklenen (2)'nci fıkradaki "uygulamaya ilişkin" ibaresinin "uygulamayla ilgili" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Süleyman Bülbül

Rafet Zeybek

Zeynel Emre

Aydın

Antalya

İstanbul

Alpay Antmen

Turan Aydoğan

Çetin Osman Budak

Mersin

İstanbul

Antalya

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Çetin Osman Budak'ın.

Sayın Budak, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Sayın Başkan, değerli üyeler; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi, öyle mi? Öyle olsaydı şu 12 no.lu tavsiye kararı bugün burada herkes tarafından söylenmezdi; en önemli maddesi bu.

Şimdi, bir de torba kanun hevesiniz var ve sürekli getiriyorsunuz.

En çok takıldığımız, bu derneklerle ve avukatlarla ilgili konuları bu torbanın içine de koyuverdiniz. Şimdi, sivil toplum örgütlerinden gelen birisi olarak bundan sonrasında olacakları söyleyeyim: Zaten yıllardır dokuz boğumdan geçirip dokuzuncuda da tereddütle konuştuğumuz kendi üyelerimizin haklarıyla alakalı konularda ki birçoğunda da zaten... Özellikle odalardan bahsetmek istiyorum. Odaların, meslek odalarının, ticaret odalarının, borsaların, esnaf odalarının bağlı olduğu bakanlıklar var. Konuşulduğu zaman mutlaka bir müfettişin gidip bir odada aylarca, yıllarca durduğunu biliyorum, benim dönemimde de oldu bu. Durum böyle iken bakanlıkların yetkisinin en az olacağı, demokrasilerde sivil toplum örgütlerinin sesinin aslında demokrasinin tesisinde çok önemli olacağı durumlarda şimdi o sesi de kısmak istiyorsunuz. Zaten demokrasinin kırıntısı kalmadı ya, şimdi de derneklerin, sivil toplum örgütlerinin sesini, sadece bir bakana bağlayarak kestireceksiniz. Yani Bakan çıkacak oradan diyecek ki: “Bu adamın gözünün üstünde kaşı var.” Kayyumu atayacaksınız, mal varlığına el koyacaksınız. Efendim, terörle iltisaklı olanlara kimse zaten bir şey söylemiyor. Yani eğer öyle bir durum varsa -hani diyorsunuz ya “Yargı bağımsızdır, tarafsızdır.” diye- yargıya gider, yargı cezasını verir, teröristse terörist cezasını alır ama siz öyle yapmıyorsunuz; Bakana bağlıyorsunuz, Bakan istediği gibi tasarruf kullanma yetkisine sahip.

Şimdi, değerli arkadaşlar, biraz önce söyledik Mali Eylem Görev Gücü'nün 12 no.lu tavsiye kararını. Çok açık diyor ki burada: “Siyasi nüfuzunuzu kullandığımız zaman eğer siz buradan haksız kazanç elde ediyorsanız ben bunu denetletirim.” Hatta uyuşturucu da olabilir, kara para da olabilir, kitle imha silahları da olabilir. Bununla ilgili sizden bir şey istiyor ve -geçen sene aralık ayında- “Bunu siz eğer bir yıl içinde yapmazsanız ben sizi gri listeye -yani kara listeye- alırım.” diyor yani “Üçüncü dünya ülkelerinin seviyesine indiririm.” diyor fakat dikkat ediyorum, bütün arkadaşlarımız bu 12 no.lu tavsiye kararını burada bin defa söylemesine rağmen, Komisyonunda ısrarla söylemesine rağmen siz bununla ilgili en ufak bir görüşte, yaklaşımda bile bulunmuyorsunuz. Nasıl sonuçlar doğurabilir bu? Şöyle sonuçlar doğurur: Türkiye, şu anda zaten yabancı sermayenin asla girmedeği... Özellikle de gerekçe olarak Türkiye’de hukukla ilgili büyük sıkıntılar; yargının bağımsızlığıyla, özgürlüklerle ilgili büyük sıkıntılar olduğunu öne sürerek gelmiyor ve bu yıl 10 milyar dolar Türkiye’den yabancı para çıkışı olmuş. Geçen sene doğrudan sermaye yatırımı Türkiye’ye 8,8 milyar dolar. Brezilya... Aynı durumda olduğumuz, aşağı yukarı ekonomimizin bire bir benzediği Brezilya’ya 30 milyar doların üzerinde para girişi olmuş. Türkiye’ye niye girmiyor? Bunu, burada ciddi ciddi kendimiz, hep beraber, 600 milletvekili sorgulamak zorunda. Ve önümüzdeki günlerde göreceksiniz -ekonomik buhran var diyoruz, tek tek, madde madde sıralıyoruz- bunun ana gerekçesi demokrasinin olmamasıyla, hukukun üstünlüğünün rafa kaldırılmasıyla alakalı. İnsanlar paralarını yatıracaklarsa -bakın, bu, yerli sermaye için de geçerli- insanlar paralarını bir ülkeye yatıracaklarsa o ülkeden o paralarını rahatlıkla geri çıkarabilecekleri hukuk sistemi ararlar.

Ve siz, burada Türkiye'yi büyük bir tehditle karşı karşıya bırakıyorsunuz, önümüzdeki yıl kara listeye girme ihtimali var Türkiye'nin. Ekonomi bunalmış, faiz yüzde 17'ye çıkmış, buradan çıkış yok gibi gözüküyor. Hızla demokrasiye ve hukuka dönmemiz gerekiyor.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

22'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

23'üncü madde üzerinde 3 adet önerge vardır. Önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 247 sıra sayılı Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin 23'üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Gülüstan Kılıç Koçyiğit

Murat Çepni

Necdet İpekyüz

Muş

İzmir

Batman

Kemal Peköz

Mahmut Celadet Gaydalı

Erdal Aydemir

Adana

Bitlis

Bingöl

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Erdal Aydemir'in.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

ERDAL AYDEMİR (Bingöl) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, vekili bulunduğum Bingöl ili, şu an işsizlik ve yoksulluktan kırılr bir hâle geldi.

Bingöl iliyle ilgili çok kısa bir şekilde size bilgi vermek istiyorum. Bingöl ili, son 2018 seçimlerinde yüzde 55 gibi yüksek bir oranla AKP'ye destek vermiş bil il. Yine, on sekiz yıllık AKP iktidarı döneminde dört buçuk beş yıl yani toplamda iki dönem de Kalkınma Bakanlığı yapmış vekili olan bir il. Son dört dönemdir de yerel belediyeyi yine AKP'nin yönettiği bir il konumunda. Bakın, bu durumda olan bir il; Türkiye genelinde yoksullukta 2'nci, işsizlikte 2'nci, yine, işsizlik maaşı kapsamında 2'nci. Bakın, burada bir ters orantı var. Bunu niye hatırlattım? Çünkü Bingöl esnafı, Bingöl ticaret hayatı sizin sayenizde bitme noktasına geldi; oksijen çadırındaydı, oksijen alamaz bir hâlde ve öldü, öldürüldü. Bunun sebebi de AKP iktidarındır arkadaşlar.

Yine, Bingöl esnafı... Bingöl'ün ticari hayatını ayakta tutan küçük esnaftır arkadaşlar. Kimdir bunlar? Kahveci esnafı, kıraathane esnafı, büfe esnafı, bakkal esnafı, servis esnafı, yine, lokantacı esnaf; bunlar gerçekten çok zor durumda.

Arkadaşlar, Sayın Meclis; size şöyle bir hatırlatmada bulunayım: Bingöl ilinde, mülkiyeti Diyanet Vakfına ait olan 114 tane iş yeri var. Bu 114 tane iş yeri, Bingöl merkezin en önemli ticari aksları üzerinde bulunan Ulu Camisi'nin altında, Hacı Hıdır Camisi'nin altında ve yine Hacılar Camisi'nin altında bulunan iş yerleridir. Bu iş yerleri; büfeci, züccaciyeci, hamam, banyo esnafı, kıraathane esnafı, terzi esnafı, saat tamircisi esnafı vesaire türünden esnaflar tarafından işletilmektedir.

Şimdi, ekranları başında bizi izleyen Bingöllü esnafların, başta iki dönem Bakanlık yapmış olan Sayın Cevdet Yılmaz olmak üzere, AKP iktidarından ekonomik kriz ve pandemi süreci bitinceye kadar -altı ayda mı biter, on ayda mı biter, bu süre zarfında- Diyanet Vakfının bu iş yerlerinden kira

almaması talepleri var. Yine, Bingöl merkezde mülkiyeti belediyye ait olan Genç Caddesi üzerinde bulunan Büyük Belediye Pasajı'ndaki esnaflar, Yeraltı Çarşısı'ndaki esnaflar ve yine mülkiyeti Bingöl Belediyesine ait olan yani AK PARTİ belediyesine ait olan Beşyol'daki esnaflar, yine, şu anda dört gözle şunu bekliyorlar: Buradaki esnaflardan, buradaki ticari faaliyet yürüten esnaflardan da bu ekonomik kriz ve pandemi sonuçlanıncaya kadar -ne kadar sürerse altı ay mı olur, on ay mı olur, bir yıl mı olur, bu süre zarfında- kira alınmaması konusunda talepleri var. Bu talepleri de biz sizin üzerinden iletmiş olalım.

Arkadaşlar, şimdi Hükümet yetkilileri, gerek Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı gerekse Cumhurbaşkanı gerekse ilgili bakanlıklar ülkemizde yoksulluğun olmadığıyla ilgili çeşitli beyanlarda bulundular. Oysaki bu fotoğraf, arkadaşlar, dün akşam itibarıyla Bingöl ili merkez Uyduken Mahallesi'nde çekildi. Bakın, bu kadın, bu anne türbanlı, başörtülü birisi; onun yaşlıları Batı'da, Avrupa'da 70-75 yaşlarında emekli olup dünya turuna çıkarken...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERDAL AYDEMİR (Devamla) - ...bu annemiz, bu başörtülü, bu türbanlı annemiz çöpten çocuklarına, evine ekmek toplayıp, erzak toplayıp götürmek zorunda kalıyor.

BAŞKAN – Sayın Aydemir, teşekkür ediyorum.

ERDAL AYDEMİR (Devamla) – İşte, sizin, yoksullukla Bingöl'ü getirdiğiniz nokta bu.

BAŞKAN – Teşekkür ettim Sayın Aydemir.

ERDAL AYDEMİR (Devamla) – Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 247 sıra sayılı Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin 23'üncü maddesiyle 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanun'un 13'üncü maddesinde yapılan değişiklik kapsamındaki birinci ve ikinci fıkradaki "halinde" ibaresinin "durumunda" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Süleyman Bülbül

Rafet Zeybek

Zeynel Emre

Aydın

Antalya

İstanbul

Ahmet Önal

Alpay Antmen

Uğur Bayraktutan

Kırıkkale

Mersin

Artvin

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Uğur Bayraktutan'ın.

Buyurun Sayın Uğur Bayraktutan. (CHP sıralarından alkışlar)

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. Görüşülmekte olan Kanun Teklifi'nin 23'üncü maddesi üzerine Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz aldım. Tekrar sizleri saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlarım, özellikle 20'nci maddeyle alakalı demin görüşmeler oldu; 20'nci maddede, biliyorsunuz, avukatlarla alakalı düzenlemeler vardı. Biraz önce AKP Grubu tarafından verilen bir önergeyle daha önce Komisyonunda kabul edilen teklif üzerinde bir daraltma yapıldı, öncelikle bu konudaki görüşlerimi ifade etmek istiyorum. Bu daraltma, evet, olumludur, bunu inkâr etmiyoruz ama bununla alakalı daraltmanın tek başına yeterli olmadığı kanısındayız. Neden? Çünkü ben de uzun yıllar avukatlık yaptım değerli arkadaşlarım. Avukatlık Kanunu'nun 36'ncı maddesindeki sır saklama ve Anayasa'nın 36'ncı maddesindeki savunma hakkının nasıl olduğu, savunma hakkının kutsiyeti bütün avukatlar, savunma makamı tarafından bilinen gerçeklerdir. Savunma hakkına en ufak bir müdahale söz konusu olamaz değerli arkadaşlarım.

Biz meslek yaşantımızda iki efsaneyle büyüdük: Bunlardan bir tanesi adli kolluktu, diğeri istinaftı. İstinafla alakalı süreç içerisinde bir gelişme oldu, ne yazık ki -bugün avukatlara, yargılama makamlarına sorarsanız- istinaftan gerekli beklentinin, özellikle yargılamanın adil ve hızlı olması açısından bir hızlanmanın olmadığı ortaya çıkar.

Bir diğer durum da adli kolluktur. Ne yazık ki adli kollukla alakalı bugüne kadar bir düzenleme yapılmamıştır.

Şimdi, buradaki, biraz önce sizlerin vermiş olduğu önergeyle daraltılan ve savunmayla alakalı -bizim kaygı duymuş olduğumuz- bu hususları hallettiğini düşünen anlayış bir anlamda kabul edilemez. Neden kabul edilemez? Çünkü biz, avukatlara herhangi bir şekilde bir kolluk muamelesi yapılmasını istemiyoruz. Avukatları, özellikle Ceza Muhakemeleri Kanunu'nun ilgili maddelerinde soruşturma yapan cumhuriyet savcısının sanki bir alt makamında görevli bir makam gibi görmeyi de kabul etmiyoruz. Buna ilişkin düzenlemeyi yapıyorken "Noterlerde de bu var." diyorsunuz, "Noterler bunu yaptığı için avukatlarda da buna ilişkin bir düzenleme FATF tarafından, ilgili hükümler tarafından isteniyor, avukatlarla alakalı bir düzenleme de olağandır." diyorsunuz. Bunu kabul etmek mümkün değildir.

Noterler, gerek denetim açısından gerekse diğer bakımdan Adalet Bakanlığına bağlıdır ama avukatlarla alakalı bir düzenleme vardır, o da şudur: Avukatlar hiçbir hiyerarşik üst tanımazlar değerli arkadaşlarım, hiçbir üstleri yoktur ki her avukat bürosuna gittiğiniz zaman o Molierac'ın ünlü lafını götürsünüz. O anlamda da buna ilişkin düzenlemeyi kabul etmediğimizi... Savcının yanında bir kolluk vaziyeti gören, müvekkil-vekil ilişkisi içerisinde müvekkiline karşı ihbar mükellefiyetiyle muhbir konumuna düşen bir avukat kimliğinin pratikte, pratik yaşamda olması mümkün değildir. Eğer bu şekildeki bir düzenleme Parlamentodan geçerse, yarın bir gün vekil-müvekkil ilişkisi içerisinde eğer bir subjektif değerlendirme olursa, vekilin müvekkiliyle alakalı bir problemi varsa bunu başka yerlere taşıyacaktır, bu yasanın ilgili hükümlerini kendisine gerekçe koyarak başka olaylara götürecektir. Öncelikle, bu hususta mutlaka bir düzenlemenin yapılması gerekir. Her ne kadar 23'üncü maddede idari para cezalarıyla alakalı düzenlemeler söz konusu olsa da getirilen düzenlemedeki esas mihenk noktalarından bir tanesi budur değerli arkadaşlarım.

Buraya çıkan, bütün Cumhuriyet Halk Partisi grubu adına çıkan milletvekillerimiz, özellikle FATF'ın 12'nci maddeyle alakalı itirazlarını ileri sürdüler. Bakın, 7 no.lu tavsiye kararıyla alakalı gerekenleri yaptınız ama esas Türkiye'de olması gereken, hepimizin kafasında soru işaretleri olan ve İtalya'nın bir dönem yapmış olduğu o Temiz Eller operasyonundaki gibi ahlaksız iş adamı ile kirlî siyasetçi arasındaki ilişkiyi ortadan kaldıracak bir düzenleme, bizim önümüze konulan 12'nci maddeyle alakalı bir düzenleme ne yazık ki yapmadınız. Bu konuda Cumhuriyet Halk Partisi olarak -Sayın Grup Başkan Vekilimiz de burada- toplumun bizden beklentisi şudur: Yani buna ilişkin toplumun içerisindeki bu illiyet bağını ortadan kaldıracak düzenlemelerin, yasal düzenlemelerin mutlaka bu Parlamentodan geçmesi gerekmektedir. Önümüzdeki günlerde, önümüzdeki dönem içerisinde bu 12 no.lu tavsiye kararıyla alakalı eğer iktidar partisi -1'inci parti- bu düzenlemeyi yapmazsa biz, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak buna ilişkin kanun tekliflerini Parlamento gündemine getireceğiz ve -biraz önce

ifade ettiğim gibi İtalya'nın bir dönem becerdiği o Temiz Eller operasyonunu- ahlaksız siyasetçi ile kirliliği iş adamı arasındaki kafalardaki soru işaretini bir anda toplumun ötesine getirecek bir düzenlemeyi toplumun önüne koyacağız. Buna ihtiyacımız var değerli arkadaşlarım -bunun ivedi bir şekilde- toplumun Parlamentodan beklediği budur. Yani toplum şunu bekliyor Parlamentodan: Evet, Parlamento bir kanun makinesi, bir yasa makinesi değildir. Parlamento, aynı zamanda toplumun refahını, toplumun düzenini, bir anlamda o gerçek adaleti temsil edebilecek olan, kamu vicdanını rahatlatacak olan en üst kurumdur. O anlamda da biz, ülkenin milletvekilleri olarak biraz önce ifade ettiğim çerçevede doğrultusunda, bu düzenlemeleri bir an önce Parlamento gündemine getirmeliyiz.

Bizi gri listeye alacak tehditlerin ötesinde, gerçekten, öz güvenimizle gerekli düzenlemeleri yapmalıyız diyorum, bu vesileyle yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin 23'üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan "değiştirilmiştir" ibaresinin "yeniden düzenlenmiştir" ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Dursun Müsavat Dervişoğlu

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Bedri Yaşar

İzmir

Adana

Samsun

Yasin Öztürk

Şenol Sunat

Denizli

Ankara

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Bedri Yaşar'ın.

Buyurun. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin 23'üncü maddesi üzerinde verdiğimiz değişiklik önergesi üzerine söz almış bulunuyorum.

Madde, 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanun'da yer alan yükümlülük ihlalindeki idari para cezalarını yeniden düzenlemektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye, terörden çok çekmiş bir ülkedir. Türkiye, son kırk yıldır, geçekten de terörden çektiği kadar başka hiçbir şeyden çekmemiştir. Ülke kaynaklarından milyarlarca dolar teröre harcanmış, binlerce vatan evladı şehit olmuştur. Bugün insan hakları ve demokrasiden bahseden pek çok ülke terörle mücadelede, maalesef, Türkiye'yi yalnız bırakmıştır.

Terörizmin finansmanının önlenmesi sadece bölgesel olarak değil, küresel olarak da topyekün mücadeleden geçmektedir. Bu düzenleme, Türkiye'nin 2021 yılına kadar yapması gereken bir düzenleme olarak önümüze gelmiştir. Düzenleme, G7 ülkeleri tarafından kurulan Mali Eylem Görev Gücü çalışmaları ve Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi kararlarını kapsamaktadır. Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi kararları çerçevesinde bu yasayı, bazı maddelerdeki itirazlarımıza rağmen, parti olarak yararlı ve faydalı bir yasa olarak görüyoruz. Yapılan düzenlemeler Hükümet tarafından dar bir kapsamda ve maalesef samimiyetten uzak şekilde yapılmıştır.

Değerli milletvekilleri, Mali Eylem Görev Gücü, G7 ülkeleri bünyesinde 1989 yılında kurulmuş, Türkiye bu görev gücüne 24 Eylül 1991’de üye olmuştur. Görev gücünün en önemli amacı, kara para aklama, terörün finansmanı ve kitle imha silahlarının yayılımını önleme konusunda ortaya çıkmaktadır. Mali Eylem Görev Gücü, en son 2019’un Aralık ayında bir rapor yayımlayarak Türkiye’yi belli konularda uyarmıştır. Yayımlanan raporda Türkiye’de insan, göçmen, uyuşturucu, akaryakıt kaçakçılığı ve terör saldırısı riski yüksek olduğu gerekçe gösterilerek 40 ayrı konuda Türkiye’ye tavsiyede bulunmuştur. Bu tavsiye üzerinden yaklaşık bir yıl geçmiş, buna rağmen Hükümetin bu konuda bugüne kadar herhangi bir adım atmadığı görülmüştür.

Değerli arkadaşlar, normal şartlar altında anılan kelimeler -uyuşturucu, yakıt kaçakçılığı, terör saldırısı- Türkiye Cumhuriyeti’nin literatüründe bile olmaması gereken hadiselerdir. Türkiye’nin bu tür terminolojilerle anılması şahsen, bir Parlamento üyesi olarak beni ciddi oranda rahatsız etmektedir. Bırakın bu tür ev ödevlerini yapmayı, tam tersine, Türkiye’nin bu konuda öncülük edip rehberlik yapabilecek bir ülke olması bizi mutlu edecektir.

Değerli milletvekilleri, yine, her zaman olduğu gibi, son anda düzenliyoruz. Bu yasa çıkmazsa Türkiye gri listede yer alacak, Türkiye stratejik geçersizliği olan ülkeler arasında yer alacak yani terörizmin finanse edilmesine karşı güvenli olmayan ülke konumuna düşecektir. Şimdi, uluslararası arenada, tabii, yatırımcılar neye bakıyorlar? O ülkenin adalet konusundaki güvenilirliğine bakıyor, normal yasal işlemlere, uyuşturucu trafiğinden tutun kaçakçılığa kadar, yolsuzluğa kadar nelerin olup bittiğine bakıyor; bu değerlendirmelere göre de o ülkede yatırım yapıyor. Bunlarda aşağı olduğumuz için bugün, maalesef, Türkiye uluslararası arenada en pahalı faizlerle, en yüksek faiz oranlarıyla borçlanan ülke durumuna gelmiştir.

Şimdi sizler 2002’de iktidara gelirken dediniz ki: “Yoksullukla mücadele edeceğiz, yolsuzlukla mücadele edeceğiz, yasaklarla mücadele edeceğiz.” Ama bu geçen on sekiz yıllık süreye bir baktığınız zaman, maalesef, Türkiye dünya liginde gerek yoksulluk gerek yolsuzluk gerekse yasaklar konusunda çok aşağılarda. Bunu buradan telaffuz etme gereği bile duymuyorum, Türk milliyetçisi olarak bu rakamlardan üzüntü duyuyorum. Türkiye bugün hak ettiği yerde değil.

Diyoruz ki: Yoksullukla, yolsuzlukla, yasaklarla mücadele edelim. Bakın, daha geçtiğimiz günlerde Samsun’da yan belediyelerden, bağlı ilçe belediyelerinden birinde zabıta memuru olarak işe giren bir arkadaşımız, hızlı bir trafikle, ilçeleri de takip ederek büyükşehir belediyesinde Mali İşler Daire Başkanlığına kadar yükseliyor. Ne oluyor, biliyor musunuz? Geçen polis baskınında -bu kasalar masalar, bir sürü literatürde var- 10 milyon lira nakit parayla yakalanıyor. Bu da nerede? Şu an hapiste. Bakın, ben Samsun Milletvekili olarak Samsun’un bu tür olaylarla anılmasından bile üzüntü duyuyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Yaşar.

BEDRİ YAŞAR (Devamla) - Gelin, şu işe ciddi asılın, şu işin altından hep beraber kalkalım diyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Evet, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

23’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

24’üncü madde üzerinde 3 adet önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

Şimdi, okutacağım 2 önerge aynı mahiyette olup birlikte işleme alıyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 247 sıra sayılı Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin 24'üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Necdet İpekyüz	Gülüstan Kılıç Koçyiğit	Murat Çepni
Batman	Muş	İzmir
Kemal Peköz	Mahmut Celadet Gaydalı	Tulay Hatımoğulları Oruç
Adana	Bitlis	Adana

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Süleyman Bülbül	Rafet Zeybek	Zeynel Emre
Aydın	Antalya	İstanbul
Serkan Topal	Turan Aydoğan	Alpay Antmen
Hatay	İstanbul	Mersin

BAŞKAN – Komisyon önergelere katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk söz, Sayın Serkan Topal'ın.

Sayın Topal, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

SERKAN TOPAL (Hatay) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, hepinize saygılarımı sunuyorum.

Türkiye Cumhuriyeti, kaynağını evrensel hukuk normlarından alan bir hukuk devletidir. Ancak AK PARTİ, Türkiye'nin özellikle bir kanun devletine doğru yol alması için süratle çalışıyor. Şimdi, komisyon da şahittir, başkanlar da milletvekili arkadaşlarımız da şahittir; şu ana kadar AK PARTİ hangi kanunu getirdiyse bir süre sonra o kanunu mutlaka değiştirmek zorunda kalıyor çünkü gerçekten evrensel hukuk normlarına aykırı. Aslında Anayasa'mızın 35'inci maddesine göre aykırı olduğunu bile bile yine getiriyor, yine Komisyon orada önergelerimize “Katılmıyoruz.” diyecek ve yine de arkadaşlarımız burada onaylayacak; sonra da biz Anayasa Mahkemesine gideceğiz, kendileri de bize şunu söyleyecek: “Anayasa Mahkemesinde nöbet tutuyorsunuz, sıraya gidiyorsunuz.” Evet, biz bunu yapacağız çünkü biz her zaman haktan, adaletten yana olacağız. Bunu burada da bir kez daha ifade etmek istiyorum.

Şimdi, Anayasamıza göre yargı yetkisine sahip olağanüstü merciler kurulamaz. Şimdi, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin aldığı kararlar doğrultusunda Cumhurbaşkanı bir kimsenin mal varlığına el koyabilir mi bu yasa teklifiyle? Koyabilir. Yine, yürütmenin bir parçası olan İçişleri Bakanı, sivil toplum örgütlerini kapatabilecek mi? Kapatabilecek. Peki, yani bunlar yürütme mi yargı mı?

Değerli arkadaşlar, Sayın Cumhurbaşkanı eğer “Adalet saraylarına gerek yok.” diyorsa, “Ben tek başıma bütün bu kararları verebilirim.” diyorsa, “O zaman adalet saraylarına gerek yok, Beştepe sarayı yeter.” diyorsanız, hem masraftan da kaçınmış olursunuz, evet cari açığı da kapatmış olursunuz. Ancak hukuk açığını, adalet açığını maalesef kapatamayacaksınız.

Değerli arkadaşlar, şimdi, İçişleri Bakanı çıkıp Anayasa Mahkemesi üyelerine bisikletli bir tehdit savurursa ne olacak? Bu bir. Ve “Ey Anayasa Mahkemesi!” derse ne olacak? Hele hele Sayın Cumhurbaşkanı da “Ey BM!” derse biz ne diyeceğiz? Hatırlarsanız kendisi mağdurken AYM'ye gidiyor ancak bugün Sayın Cumhurbaşkanı AYM'nin kararlarına “Ey AYM sen kimsin!” diyebiliyor. Yarın da “BM'nin kararlarını da tanımıyorum.” derse hiç şaşırmayız. Hele hele BM, ticaret yaptığımız bir prensin “Mal varlığını dondur.” derse ne olacak?

Değerli arkadaşlar, yargı organının görevini Cumhurbaşkanına vermek hangi demokratik, hangi yerli, hangi milli aklın ürünüdür? Bunu burada sormak istiyorum.

Evet, Mali Eylem Görev Gücü yani FATF'ın 12 no.lu tavsiyelerine uyulmadığı için şu anda alelacele bu kanun çıkarılmaya çalışılıyor ancak inanın, bununla birlikte ülkemizin itibarını daha da fazla yok etmeye çalışıyorsunuz, farkında değilsiniz.

Değerli arkadaşlar, Sayın İçişleri Bakanı daha bu yasa teklifi çıkmadan, onaylanmadan, şu anda dahi dernekleri denetlemeye çıktı. Arkadaşlar, şimdi, sizin fikrinizde sadece şu var: Yani örgütlü toplumu istemiyorsunuz. Göstermelik dernekler, yandaş sendikalar, biatçı iş adamları ve düğme ilikleyen hâkimler; arkadaşlar, bunlar olmayacak; demokrasiye inanan, adalete inanan, bu ülkeyi seven, bu milleti seven aydınlar, hâkimler, sendikalar, dernekler buna asla izin vermeyecek. Siz ne yaparsanız yapın yani baroları, HSK'yi, meslek birliklerini zapturapt altına almaya çalışsanız da -şu anki dernekleri de- asla ve asla başarılı olamayacaksınız. Gelin, milletimizin günahına girmeden bu işten vazgeçin ve ret oyu verelim.

Çok teşekkür ediyorum, saygılarımı sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci söz, Sayın Tulay Hatımoğulları Oruç'un.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; iki farklı temel konuyu içeren bir torba yasa görüşüyoruz. Bu torba yasayla ilgili, özellikle FATF'ın talebiyle bizim bugün görüştüğümüz bu Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi'yle ilgili, kabul edilecek maddeler üzerinde konuşmak istiyorum. Bu maddelerin kabul edilmesi hâlinde... Ki Türkiye, AKP iktidarı, biliyorsunuz, kendisini dönüp vuracağı için bu kanunu Meclise getirmiyordu, hatta Türkiye'nin gri listeye alınmasını göze alacak kadar bu konuda temkinli davrandı. Şimdi, bunların nedenleri üzerinde durmaya çalışacağım. TÜİK verilerine göre, Suriye savaşı başladığında aktif olmayan gümrükler birden aktifleşiyor. Akçakale Sınır Kapısı Ocak 2013, Özgür Suriye Ordusuna buralardan yardım gönderiliyor, gönderilen yardımların başlığı amonyum nitrat; 2013, 1.195 ton; 2014, 9.542 ton; 2015'te 2.576 ton amonyum nitrat; gönderiliyor. Karkamış Sınır Kapısı, Cerablus'un karşısındaki sınır kapısında yine IŞİD'in kontrolüne geçtiği tarihten itibaren, Temmuz 2013'ten itibaren 1 Ocak 2014'e kadarki süre zarfında IŞİD'den burası kurtarılan kadar yapılan ticaretin hacmi 2 milyon 299 bin dolar.

Şimdi, burada Rusya şunu açıklamıştı: Cumhurbaşkanı ve ailesinin IŞİD'le doğrudan petrol ticareti yaptığını ifade etmişti. Kaynak olarak da Rusya Savunma Bakanlığı uydudan çekilmiş fotoğrafları paylaştı. "Hepsini paylaşmıyorum ha, ayağımı denk al." dercesine Türkiye'nin bölgede dizaynı konusunda bu konuyu nasıl bir şantaj malzemesi olarak kullandığını, kullandığımı bu iktidar tarafından ifade etmemiz lazım.

ABD'de sorgulanan IŞİD'in liderlerinden Ebu Seyyaf'ın ifadesinde de şu söyleniyor: "En önemli gelir kaynaklarımızdan birisi olan karaborsa petrolün alıcısı Türkiye'dir. Ortak istihbarat da sağlıyoruz, bu da cabası." Bununla ilgili, şu an cezaevinde bulunan eski Grup Başkan Vekilimiz sevgili İdris Baluken 2016'da şunu söylüyor: Ticaret Bakanlığı, Dışişleri Bakanlığı ve Ekonomi Bakanlığında yapılan görüşmelerde TÜİK'in bu verilerinin IŞİD'le bağlantılı yapılmış olan ticaret ilişkilerini soruyor. Yapılan ticaret hacmiyle ilgili, verilen rakamlar reddedilmiyor, sadece "IŞİD'le yapılmadı." deniyor ama bu sınır kapılarının o dönemde IŞİD'in denetimi altında olduğunu bütün Türkiye ve dünya kamuoyu da biliyor.

Şimdi, ABD Hazine Bakanlığın açıklamasına göre de IŞİD'in finansal yöneticisi olduğu ileri sürülen Salim Mustafa Muhammad El-Mansur yaptırım listesine alınmış olan bir isimdi. Bu kişinin, Türkiye'de, 2017'de, Mersin, Adana ve İstanbul'da faaliyet gösterdiği belgelenmiş. Bu kişi aynı zamanda Musul'un da mali yetkilisi olarak adı geçen isimlerden birisi.

Bu kişiye ait suçlama, yine, ABD Hazine Bakanlığının yaptığı açıklamaya göre söylüyorum: “İrak ve Suriye’den çıkarılan ham petrolün kaçak satıcısı olması, IŞİD adına para aklama ve transferlerde bulunma.” Bu isim, Türkiye’de Adana, Mersin ve İstanbul’da eli kolu serbest bir şekilde ticari ilişkileri yürütüyor, MİT bundan habersiz davranıyor. Oysaki en ufak bir basın açıklamasında... Bu kanunda ortaya koyduğunuz maddelerden bazıları hepimizin karşı çıktığı, Türkiye’de 600 demokratik kitle örgütünün karşı çıktığı, burada, Mecliste muhalefetin karşı çıktığı... Demokratik kitle örgütleri ve sivil toplum kuruluşlarının üstünden kuş uça MİT’in haberi oluyor ama IŞİD’in bu ilişkilerinden hiç kimsenin haberi olmuyor.

Burada şunu söylememiz gerekir ki: Yine, FATF’ın 12 no.lu tavsiye kararı üzerinde herkes bu kürsüden görüşlerini ifade etti. Bakın, siyasi nüfuz sahibi kişilerin bu tür ticari ilişkilere girmesi, kendi akrabalarının bu tür ticari ilişkilere hele de böylesi... Türkiye ölçeğinde, dünya ölçeğinde terör örgütü gibi görülen, terör örgütü olarak kabul edilen örgütlerle kurulmuş bu ilişkilerin bedelini bu kişiler, bu iktidar, bir yanıla Türkiye’ye ödetirken, bir yanıla bu kanun iktidarın çoğunluk oylarıyla zaten kabul edilecek. Bizim itiraz ettiğimiz kısmı, demokratik kitle örgütleriyle ilgili olan kısmıdır. Bu konuyla ilgili de uluslararası mahkemede bu kişiler, bu ilişkilere giren kişiler yargılanacak. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi’nin 24’üncü maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

MADDE 24- 5549 sayılı Kanunun 17’nci maddesinin başlığı “Koruma tedbirleri” şeklinde ve ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(2) Gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde Cumhuriyet savcısı da el koyma kararı verebilir. Hâkim kararı olmaksızın yapılan el koyma işlemi yirmi dört saat içinde görevli hâkimin onayına sunulur. Hâkim en geç yirmi dört saat içinde onaylanıp onaylanmamasına karar verir. Cumhuriyet Savcısı tarafından verilen elkoyma kararı için hâkim tarafından 24 saat içinde karar verilmemesi durumunda elkoyma kararı ortadan kalkar. Hâkimin onaylaması hâlinde 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 128 inci maddesinde belirtilen değere ilişkin rapor üç ay içinde alınır ve tekrar hâkim onayına sunulur. Onaylanmama veya raporun üç ay içinde alınamaması hâlinde Cumhuriyet savcılığının kararı hükümsüz kalır. “

“(3) Aklama suçunun örgüt faaliyeti çerçevesinde işlenip işlenmediğine bakılmaksızın, Ceza Muhakemesi Kanununun 139 uncu maddesinde yer alan hükümlere göre gizli soruşturmacı görevlendirilebilir ve 4208 sayılı Kanunda yer alan hükümlere göre kontrollü teslimat tedbirlerine karar verilebilir.”

Dursun Müsavat Dervişoğlu	Mehmet Metanet Çulhaoğlu	Feridun Bahşi
İzmir	Adana	Antalya
Hüseyin Örs	Yasin Öztürk	Şenol Sunat
Trabzon	Denizli	Ankara

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Feridun Bahşi’nin.

Buyurun. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

FERİDUN BAŞŞI (Antalya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 247 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 24'üncü maddesi üzerine söz aldım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bir defa daha yargı bağımsızlığı, hukukun üstünlüğü, hâkimlik teminatı, tabii hâkim ilkesi diyeceğim. Türk yargısının durumu daha önce de bu kürsüden defalarca dile getirildi, biz getirmeye devam edeceğiz. "Siz yargının sorunlarını dile getiriyorsunuz da ne oluyor? Biz bildiğimizi okuyoruz." diyebilirsiniz; biz de tarihe not düşüyoruz, not düşmeye devam edeceğiz.

Bugünlerde yine yargı reform paketi dillendirilmeye başlandı. Ben şahsen rica ediyorum, yeni bir paket açıklamayın. Her yargı paketi açıklaması Yargıya Güven Endeksi dünya sıralamasında bizi daha aşağılara çekiyor. Yapılacak olan sadece güçler ayrılığını gerçekleştirmek, yargı bağımsızlığı ile hâkimlik teminatını sağlamaktır. Mevcut yasalarımızda adaletin sağlanması bakımından pek de bir sıkıntı yoktur. Sıkıntı, tek adam rejimi ve güçler ayrılığının ortadan kaldırılarak tüm güçlerin tek bir kişinin elinde toplanmasıdır. Bunun sonucu olarak da hâkimler üzerinde yaratılan psikolojik baskı ve korkudur. Eğer bu baskıyı kaldırıp korkuyu da engelleyebilirsiniz adalete güven çok kısa sürede sağlanacaktır. Yargı bürokrasisinin işleyişinden eskiden beri bizler de şikâyet ettik ancak bugünkü uygulamalar, dünü o kadar hasretle aratıyor ki dün şikâyet ettiğimiz yargı sistemi ile bugünün yargı sistemini kıyaslamak dahi mümkün değil.

Değerli milletvekilleri, adaleti çeşitli şekillerde tarif edebilirsiniz ama bilinmeli ki bir yerde adalet varsa o yerde zulüm yoktur, mutlak hakkı sahibine teslim etmek vardır. Adaleti, hak ve özgürlüklerin güvencesi ve devletin temeli olarak görüyoruz. Bu nedenle yargı, insanların tereddütsüz güvenebileceği, adalet duygusunun zihinlerde ve kalplerde yer ettiği bir yapıda olmalıdır. Kısacası, adalet mülkün yani devletin ve toplumsal düzenin temeli olmalıdır.

Adaletin tesisi her şeyden önce hâkimlerin ve savcılarının liyakatlı ve hakkaniyetli olmasına bağlıdır. Peki, bugün Türkiye'de durum böyle midir? Değerli milletvekilleri, 2010 Anayasa referandumuyla yaratılan sistem, Türk yargısını içler acısı bir hâle getirmiştir. Tüm yargı bürokrasisi, HSK dâhil, AK PARTİ tarafından, daha sonra darbe teşebbüsünde bulunan terör örgütüne sorumsuzca teslim edilmiş ve önceden başlayan kumpas davalarıyla, ülkedeki Atatürkçü, milliyetçi, cumhuriyetçi kadrolar tasfiye edilmiş, dünyanın en etkili ordusu Türk Silahlı Kuvvetleri ise iktidar, Amerika Birleşik Devletleri ve FETÖ iş birliğiyle etkisizleştirilmeye çalışılmıştır. 15 Temmuz darbe girişiminden sonra bu grup yargıda temizlenmeye çalışılsa da pek başarılı olunamamıştır. Üstelik bu süreçte FETÖ'nün yaptığı kadrolaşma sistemi, AK PARTİ tarafından aynen uygulamaya sokulmuş, parti üyeleri dışındakiler en yüksek puanı bile alsa mülakatlarda elenerek parti üyeleri ve yakınları hâkim ve savcı yapılmıştır. Bırakın sorunların çözülmesini, yargı âdeta AK PARTİ otoritesinin sağlanmasının bir aracı hâline getirilmiştir.

Günümüzde yargıya işi düşen vatandaşın yaptığı ilk iş iyi bir avukat aramak değil, ya hâkimi etkileyebilecek AK PARTİ'li bir siyasetçi ya da AK PARTİ'li bir avukat bulmak olmaktadır. Bu noktada, tabii ki tarafsız ve adil görev yapan hâkim, savcılarımızı tenzih ediyorum ama toplumdaki algı maalesef budur. Bu mukaddes çatı altında iktidarı bir kere daha uyarıyoruz: Hukuk devletini daha fazla zedelemeyin. Yargıdan elinizi çekin, yargının bağımsızlığına dokunmayın. Bugün ayarını bozduğunuz kantar, gün gelir sizi de tartar.

Bu vesileyle, Gazi Meclisi ve yüce Türk milletini saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir. 24'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

25'inci madde üzerinde 4 adet önerge vardır. Önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 247 sıra sayılı Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin 25'inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Kemal Peköz

Gülüstan Kılıç Koçyiğit

Murat Çepni

Adana

Muş

İzmir

Mahmut Celadet Gaydalı

Necdet İpekyüz

Bitlis

Batman

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Kemal Peköz'ün.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ilgili kanun teklifinin 25'inci maddesi üzerine grubum adına söz aldım. Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Ancak bu konuya geçmeden önce, sizler vasıtasıyla Sağlık Bakanlığına bir çağrıda bulunmak istiyorum. “Cerrahi ameliyathane teknikleri” ismi altında eğitim gören 20 bin civarında gencimiz var. Bunların çok büyük bir kısmı atanamamış durumda, çok az sayıda atanmış var, mesela 2020 yılında 36 kişi atanabilmiş. Ancak bu arkadaşlar, görev tanımlarının tam yapılamamış olmasından dolayı sadece ameliyathanelerin bir kısmında bulunabilmektedir ve oralarda da yedek durumunda kalıyorlar. Oysaki ekibin asli elemanları olması gerekiyor ve bunlardan her ameliyathanede de en az 1 kişinin bulunması gerekiyor çünkü uzmanlık alanları budur.

Değerli arkadaşlar, bu maddeyle 5549 sayılı Kanun'un 19/A maddesine bir fıkra ekleniyor; askıya alınan ve gerçekleşmesine izin verilmeyen işlemi kanunsuz bir şekilde gerçekleştirenlere karşı en az 50 bin lira olmak üzere para cezası verilmesi öngörülüyor. Ancak, bu Bakana verilen yetki daha sonra Bakanın istediği kişiye devredebileceğine dair bir durum içeriyor. Bakana verilen bir yetkinin başka birisine devredilirken bu kişinin kim olacağı, ne şekilde devredileceği ve hangi şartlarda kullanılacağına dair de bir muğlaklık olduğu için bu madde anlamını yitirmektedir. Dolayısıyla da, belirsizlik içeren bir maddenin kanun metninden çıkartılmasını istiyoruz.

Değerli arkadaşlar, bugün kanunu görüşmemizin ikinci günü. Ancak kitle imha silahlarının finansmanının önlenmesiyle ilgili olmasına rağmen esas olarak bunun içerisine gizlenmiş olan dernekler, vakıflar ve sivil toplum örgütlerine karşı daha çok iktidarın yaklaşımını görüyoruz ve bunların zapturapt altına alınması için de bir düzenleme yapılıyor. Sizin bu teklifinizin amacı; ülkedeki dernekleri kapatmak, vakıflara -önemli ölçüde ekonomik kaynaklar olduğu için- kayyumlar atamak ve bu şekilde gerçekleştirilmesi hâlinde başta insan hakları dernekleri olmak üzere kadın hakları, mülteci hakları, çocuk hakları, LGBTİ hakları alanında faaliyet gösteren odalar, dernekler, vakıflarla ilgili tek bir imzayla kapatma kararı alabilme yetkisi veriyor.

Şimdi, sivil toplum örgütleri ya da odalar niçin oluşturulur? Kendilerine üye olan kişilerin menfaatlerini korumak, aynı zamanda ülkenin gidişatı, durumuyla ilgili de zaman zaman fikir beyan etmek için kurulurlar. Ancak bu fikir beyanları iktidarın hoşuna gitmediği zaman çeşitli şekillerde suçlanarak bu insanlar üzerinde baskı artırılacaktır ve terörün finansmanı suçundan hakkında soruşturma açılan herhangi birisi için ortada bir yargı kararı yokken bile bir kapatma ya da uzaklaştırma cezası verilebilmektedir. Bu da yetmiyor, aynı zamanda İçişleri Bakanı, terör suçundan dernek yöneticilerini görevden alma tedbirini yeterli görmezse bir mahkeme kararı edinip bununla da aynı şekilde geçici olarak görevlerinden uzaklaştırılmakta ya da çalışmalarını durdurabilmektedir.

Oysa olay sadece o denetlenen dernekle de kalmıyor, onlarla hibe ve fon ilişkisinde bulunan yerli veya yabancı kurumları da aynı şekilde içeriyor ve onlara da aynı cezalar verilebiliyor. Örneğin, bu teklif eğer bu şekilde gerçekleşirse terörizmin finansmanı bahanesiyle, kendinize tek taraflı beyanlarla hakkın özüne dokunacak uygulamalar yapma yetkisi tanıyorsunuz. Biz zaten sizin bunları nasıl uyguladığımızı biliyoruz, daha önceki kayyum uygulamalarınızdan biliyoruz ve nelerle karşılaştığımızı hep beraber izledik. Derdiniz, hukuki karar vermekten ziyade soruşturma aşamasında dernek başkanlarını görevden almak ve sizden olmayan derneklerin faaliyetlerini askıya almak, durdurmak ve çalışamaz hâle getirmektir. Oysaki dediğimiz gibi, dernekler ve vakıflar hem bölgesel hem de merkezî olabilmektedir. 626 tane dernek ve sivil toplum örgütü sizin bu uygulamanıza karşı sesini yükseltmişse bunun bir anlamının olması gerekir ve bu anlamın da yerine getirilmesi gerekir. Ancak biz ne söylersek söyleyelim, siz önce Komisyon olarak sonra da iktidar olarak yüksek sesle “Hayır, katılmıyoruz.” deyip maalesef, herhangi bir olumlu gelişmede bulunmuyorsunuz.

Bu dernekler ve sivil toplum örgütleri demokrasinin aynı zamanda kaynakları ve merkezleridir. İnsanların toplumsal hayata katılması buralarda sağlanır. Bu tepki gösteren, sesini yükselten kurumların önemli bir kısmı da federasyonlardan oluşmakta ve binlerce üyesi ya da yüzlerce derneğin aynı zamanda üyesi olan kurumlardan oluşmaktadır. Bunların sesine bir kulak verseniz ve bu teklifi geri çekseniz en azından Türkiye’ye olumlu bir katkı yapmış olur, ileri bir adım atmış olursunuz ama sizden bunu beklemek beyhude bir şey, onu da biliyoruz.

Saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görülmekte olan 247 sıra sayılı Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi’nin 25’inci maddesiyle 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanun’un 19/A maddesinin birinci fıkrasına eklenen “Bakan bu yetkisini devredebilir.” şeklindeki cümlenin, “Bakan bu yetkisini, Mali Suçlar Araştırma Kurulu Başkanına devredebilir” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Süleyman Bülbül

Rafet Zeybek

Zeynel Emre

Aydın

Antalya

İstanbul

Alpay Antmen

Turan Aydoğan

Burcu Köksal

Mersin

İstanbul

Afyonkarahisar

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Burcu Köksal’ın.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yeni yıla girerken iyi dilekler dilenir, güzel şeyler istenir ama biz yeni yıla girerken halkın yüzde 99’unun istediği güzel taleplerin yerine sarayın istediği talepler için getirilen kanun teklifini konuşuyoruz. Konuştuğumuz ne? Dernekleri keyfi olarak kapatıp dernek yöneticilerine âdeti terörist yaftası vurma, avukatları muhbirci yapma teklifi.

Konuştuğum 25'inci maddeye bakıyorum: Maliye Bakanına, yapılan bir işlemin mal varlığının aklaması veya terörün finansmanı suçuyla ilgili, ilişkili olduğuna dair şüphe bulunması üzerine, işlemi yedi gün süreyle askıya alma veya gerçekleşmesine izin vermeme yetkisini devredebilmesine olanak tanıyan bir madde. Fakat yetkinin kime devredileceği belirtilmiyor. Konuşulan bu. Peki, vatandaşın Meclisten hangi düzenlemeleri beklediğini sorarsanız, Tarım Kredi Kooperatifine yaklaşık 35 milyar borcu olan binlerce çiftçi yapılandırma bekliyor. Tarım Bakanı "Son iki yıldır hamdolsun çiftçilerimiz rekor gelire sahip, hepsi borcunu ödedi." dese de çiftçinin bankalara ve Tarım Krediyeye olan borcu 180 milyar lirayı aşmış durumda. Merak ediyorum, Sayın Bakan hangi ülkede yaşıyor? Acaba nerenin Bakanı, Katar'ın mı, Somali'nin mi?

KYK borçlarını ödeyemeyen 3 milyonu aşkın gencimiz "İşsizliği çözün." diyor. "Liyakatle alım yapın, siyasetle değil. Biz gençler AKP'li siyasilere ulaşım iş istemekten yorulduk; on sekiz yıldır iktidardalar, torpille işe almaktan yorulmadılar. AKP'nin, KPSS Türkiye 1'incilerini mülakatla eleyip, yandaşlarını üçer dörder maaş bağlayıp işe almalarını unutmadık." diyorlar.

Elimde binlerce öğretmenden, ziraat mühendisinden, harita mühendisinden, gıda mühendisinden, inşaat mühendisinden, elektrik elektronik mühendisinden, veteriner hekimden, ağız ve diş sağlığı teknikerinden, odyometristten, ameliyathane teknikerinden, hemşire ve ebelerden gelen mesajlar var. Hepsi de pırl pırl çocuklar, tek istedikleri şey atama.

Kendilerine 5 milyar destek layık görülen esnafımız, 5'li yandaş müteahhide ayrılan 31 milyarlık kadar desteğin kendilerine verilmesini bekliyor. Bir esnafımız -Musa Bey- yazmış: "Vekilim, yıllardır esnafım, ilk kez bu kadar zora düştüm. Aylardır destek alamadım. Cumhurbaşkanımız destek paketi açıkladı: 500 lira, 750 lira kira yardımı. Şimdi, lütfen Mecliste sorun, 500 liraya dükkân kaldı mı? Esnafa destek değil, sadaka veriyorlar." demiş.

4/C'li personel olup 4/B'ye geçiş haklarını alamayan vatandaşlarımız diyor ki: "Öyle çok yüksek ücretlerde gözümüz yok. İkinci sınıf insan muamelesi yapmayın, yanımızda aynı işi yapan memurdan ayırmayın yeter. Hakkımızı istiyoruz, hepsi bu."

2018'de KHK'de kadro dışı kalıp yıllardır taşeron işçi olarak çalışan işçiler, seçim dönemlerinde söz verdiğiniz geçici işçiler, mevsimlik işçiler bu Meclisten kadro düzenlemesi bekliyor. Emekliler intibak yasası beklerken, emeklilikte yaşa takılanlar "Artık çözüm." diyor. Milleti mezarda emekli etme ısrarınız neden?

Belediye şirket işçileri "Bizi kadro diye kandırdılar, işçinin, emekçinin günahı ne?" diye soruyor. Engelliler, kamudaki engelli kotasının yüzde 6'ya çıkarılmasını bekliyor. Anneler, sigorta öncesi doğum borçlanması talep ediyor. "Erkeklere askerlik borçlanması hakkı varken anneler için sigorta girişinden evvel doğum borçlanmasını neden bu Meclis çıkartmıyor?" diye soruyor.

Vatandaşların talepleri, olması gerekeni duymak hoşunuza gitmese de önergelerimizi, kanun tekliflerimizi reddetseniz de konuşmalarımıza tahammül edemeyip üstümüze yürüseniz de canımıza kastetseniz de biz vatandaşın sorunlarını bu kürsüde de sahada da her yerde de haykırmaya devam edeceğiz. Zalimin zulmü varsa halkın vekilleri bu Mecliste var. (CHP sıralarından alkışlar) Allah'tan başka kimseden korkmuyoruz, doğru bildiğimiz yolda vatandaşın sorunlarının çözümü için de göze göz, dişe diş mücadelemize devam edeceğiz.

Genel Kurula saygılarımla. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin 25'inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "eklenmiş" ibaresinin "ilave edilmiş" ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Dursun Müsavat Dervişoğlu

Şenol Sunat

Yasin Öztürk

İzmir

Ankara

Denizli

İbrahim Halil Oral

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Ankara

Adana

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Mehmet Metanet Çulhaoğlu'nun.

Buyurun. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

MEHMET METANET ÇULHAOĞLU (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 247 sıra sayılı Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin 25'inci maddesi üzerine İYİ PARTİ Grubumuzun görüşlerini ifade etmek üzere söz aldım. Heyetinizi saygıyla selamlarım.

25'inci maddeyle, 5549 sayılı Kanun'un 19/A maddesine yeni bir fıkra eklenerek askıya alınan veya gerçekleşmesine izin verilmeyen işlemi alınan karara aykırı şekilde gerçekleştiren yükümlülere işlem tutarı kadar idari para cezası verilmesi ve bu cezanın 50 bin Türk lirasından az olmayacağı hüküm altına alınmaktadır. Suçtan kaynaklanan mal varlığı değerlerinin aklanması ve terörizmin finansmanı suçlarıyla mücadele sürecinde caydırıcılığın sağlanması amacıyla söz konusu hüküm getirilmiştir. Burada, ayrıca yetki devrine de ilişkin düzenlemeler yapılmıştır. Bu getirilen kanun teklifiyle tam 7 kanunda değişiklik yapılması isteniyor. Adı "Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesi" ama teklifin içinde maşallah yok yok; Yardım Toplama Kanunu, Dernekler Kanunu, Ceza Muhakemesi Kanunu, Kabahatler Kanunu, Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanun, Türk Ticaret Kanunu, Terörizmin Finansmanının Önlenmesi Hakkında Kanun, torbaya ne varsa koymuşuz. Şimdi, madem böyle bir kanun teklifi getirdiniz, iktidara sorulması gereken soru şu: Bu kitle imha silahları ve terörizmin finansmanının önlenmesi konusunda, 1991 yılında üye olduğu Mali Eylem Görev Gücü yani kısa adıyla FATF olan kuruluşun 2019 yılı Ekim ayında yaptığı toplantıda bir değerlendirme yapılmış ve kara para aklamanın, terör finansmanının, kitle imha silahlarının yayılmasının finansmanının önlenmesi konularında ciddi eksikliklerin olduğundan bahisle ülkemiz gerekli iyileştirmeleri yapması konusunda uyarılmış mıdır? Uyarıldıysa bugüne kadar neden beklenilmiştir? Eğer gerekli iyileştirmeler yapılmazsa Afrika ülkelerinin de içinde bulunduğu gri listeye yani stratejik yetersizliği olan bölgeler seviyesine düşürüleceği anlatılmış ve gerekli düzenlemelerin bir an önce yapılması tavsiye edilmiş midir? İktidar yanlısı yazılı ve görsel yandaş basın bunlardan hiç bahsetmedi ve halkımız bu bilgilerden mahrum kaldığı için bu soruları soruyorum. AK PARTİ, ülkeyi gri kategoriye sokma noktası öncesi anca bu kanun teklifini getirdi. Bunu bile yaparken ülkemizin bazı gerçeklerini de saklama gereği hissediyorsunuz. Pes vallahi! Samimiyetsizliği tavan yaptınız artık. Neden böyle diyorum? Aslında ben demiyorum, FATF Değerlendirme Raporu öyle diyor. 12'nci maddeyle FATF şu düzenlemeyi tavsiye etmiş... Siyasi nüfuz sahibi kişiler, bu kapsamda üst düzey kamu görevi bulunan devlet ya da hükümet başkanı, üst düzey siyasilere, hükümet görevlileri, adli ya da askerî personel, önemli mevkilerdeki siyasi parti temsilcileri ve kamu kuruluşu niteliği taşıyan kişiler bulunmaktayken işte, bunları, bilinçli olarak ayırmış ve bunlarla ilgili herhangi bir şey getirmemişsiniz. Bu kuruluşlar, bunları gözlüyor ve not ediyor. Siz, bu kişiler hakkında düzenleme yapmazsanız, bizi

yine, Afrika ülkeleri düzeyine düşürecekler. Bu da ülkemize, beklediğiniz yerlerden yatırım gelmemesi demektir. Ülke ekonomimizi, hukuk düzenimizi, adalet sistemimizi zaten yerle yeksan etmişken bir de yabancı yatırımcıyı iyice ülkemizden uzaklaştıracağız.

Yine, günü kurtarma, istediği şekilde, eksikleri bile bile, kanun yapma becerisi... Pes doğrusu! Biz, milletimize, anlatılmayanları anlatmaya, bilmediklerini bildirmeye, eksik ve yanlışları söylemeye söz verdik. Bu tavsiye kararlarına uyum gösterilmemesi, ülkemizdeki siyasi nüfuz sahibi ile biraz önce belirttiğim kişiler ve birçok yolsuzluk olaylarının ortaya çıkmasına da mâni olmaktadır. Bunun örneği var: Hani, sizce ülkemizin çok kıymetli bir değeri vardı, adı Reza Zarrab, hatırladınız mı? İşte, isteğimiz bu ve bunun gibi adamların bir daha ülkemizde etkin olmaması, bizi rezil etmemeleri için iyi bir fırsattı bu ama 12'nci maddeyi dâhil etmeden, bu maddeye hiçbir vurgu yapmadan getirmeniz, ülkemiz ve milletimizin beklentileri açısından hiç de iyi olmamıştır.

Kanun yaparken istediğiniz içeriği içine alıp istemediğiniz, elzem olanları dışında tutarsanız bu, ülke menfaatlerine değil, sadece iktidarınızın işine yarar. Bu mantıktan vazgeçmeli, ülke yararını gözetmelisiniz.

Evet, ülkemizin menfaatlerinin her şeyin üstünde olduğu, kaliteli kanun yapmak zorundayız değerli arkadaşlar. On sekiz yıllık iktidarınızda artık yandaşları ve partilileri öncelemeyi bırakın diyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir. Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 247 sıra Sayılı Kanun Teklifi'nin çerçeve 25'inci maddesiyle 5549 Sayılı Kanun'un 19/A maddesinin birinci fıkrasına eklenen cümleye "yetkisini" ibaresinden sonra gelmek üzere "bakan yardımcısına" ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Cahit Özkan

Numan Kurtulmuş

Erkan Akçay

Denizli

İstanbul

Manisa

Bayram Özçelik

Bekir Kuvvet Erim

Burdur

Aydın

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Takdire bırakıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Söz talebi? Yok.

Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Önergeyle, maddede öngörülen yetki devrinin bakan yardımcısına yapılmasına yönelik düzenleme yapılması amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Değerli milletvekilleri, yeni madde ihdasına dair bir önerge gelmiştir. Malumları olduğu üzere, görüşülmekte olan teklife konu kanunun, Komisyon metninde bulunmayan, ancak teklife çok yakın ilgisi bulunan bir maddesinin değiştirilmesini isteyen ve Komisyonun salt çoğunlukla katıldığı önergeler üzerinde yeni bir madde olarak görüşme açılacağı, İç Tüzük'ün 87'nci maddesinin dördüncü fıkrası hükmüdür.

Yeni madde ihdasına dair Divana ulaşan önerge, Komisyon metninde bulunmayan bir konuda değişiklik öngörmektedir. Dolayısıyla, İç Tüzük'ün hükmü nedeniyle bu önergeyi işleme almamız olanaklı değildir ancak grupların uzlaşısı nedeniyle, emsal teşkil etmemek üzere, önergeyi işleme alacağım. Önergeyi okutup Komisyona soracağım, Komisyon önergeye salt çoğunlukla katılırsa önerge üzerinde yeni bir madde olarak görüşme açacağım, Komisyonun salt çoğunlukla katılmaması hâlindeyse önergeyi işlemden kaldıracağım.

Yeni madde ihdasına ilişkin önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 247 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne 25'inci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki maddenin eklenmesini ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

“MADDE 26- 14/12/2009 tarihli ve 5941 sayılı Çek Kanununun geçici 3 üncü maddesinin beşinci fıkrasında yer alan “31/12/2020” ibaresi “31/12/2021” şeklinde değiştirilmiştir.”

Cahit Özkan

Erkan Akçay

Numan Kurtulmuş

Denizli

Manisa

İstanbul

Bayram Özçelik

Bekir Kuvvet Erim

Burdur

Aydın

BAŞKAN – Sayın Komisyon, önergeye salt çoğunlukla katılıyor musunuz?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Salt çoğunluğumuz vardır, katılıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Komisyon önergeye salt çoğunlukla katılmış olduğundan önerge üzerinde yeni bir madde olarak görüşme açıyorum.

Söz isteyen? Yok.

Yeni maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Yeni madde kabul edilmiş ve teklife yeni bir madde eklenmiştir.

Herhangi bir karışıklığa mahal vermemek için, bundan sonra maddeler üzerindeki önerge işlemlerine mevcut sıra sayısı metnindeki madde numaraları üzerinden devam edileceğini, kanun yazımı esnasında madde numaralarının teselsül ettirileceğini belirtmek isterim.

26'ncı madde üzerinde 3 adet önerge vardır, önergeleri ayrırlık sırasına göre işleme alacağım.

Şimdi okutacağım 2 önerge aynı mahiyette olup birlikte işleme alacağım:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 247 sıra sayılı Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin 26'ncı maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Gülüstan Kılıç Koçyiğit

Mehmet Ruştü Tiryaki

Kemal Peköz

Muş

Batman

Adana

Murat Çepni

Mahmut Celadet Gaydalı

Serpil Kemalbay Pekgözgeü

İzmir

Bitlis

İzmir

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Rafet Zeybek

Zeynel Emre

Alpay Antmen

Antalya

İstanbul

Mersin

Turan Aydoğan

Nihat Yeşil

Süleyman Bülbül

İstanbul

Ankara

Aydın

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk söz talebi Sayın Nihat Yeşil’in.

Sayın Yeşil, buyurun. (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

NİHAT YEŞİL (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; ben değerli arkadaşlarıma çok teşekkür ediyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Çağdaş Türkiye’nin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk’ün Ankara’ya gelişinin 101’inci yıl dönümünde kurtuluş mücadelesine katılan tüm şehitlerimizi saygı ve rahmetle anıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Atatürk “Ankara’nın ve Ankaralıların benim gönlümde bambaşka bir yeri vardır.” diyerek Ankaralıların Millî Mücadele’deki tutumunu dile getirmiştir. O nedenledir ki Ankara, sadece bir il değildir; Ankara, cumhuriyetimizin sembolüdür, çağdaş Türkiye’nin teminatıdır; Ankara, mazlum halkların emperyalizme karşı vermiş olduğu mücadelenin merkezidir; Ankara, kurucu Meclisin ve cumhuriyetimizin simgesidir. Bu anlayışla, cumhuriyetimizi demokrasiyle taçlandırmak boynumuzun borcudur. (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

Değerli arkadaşlar, getirdiğiniz teklifle -İçişleri Bakanına- terörün finansmanını önlemek bahanesiyle, derneklere ve sivil toplum örgütlerine olmadık müdahalelerde bulunuyorsunuz. Mahkeme kararına gerek duymadan tek bir kişinin imzasıyla mal varlıklarını dondurmaya kalkıyorsunuz, izinsiz bağış toplama bahanesiyle altından kalkılması güç miktarlarda cezalar kesiyorsunuz. Sizin adalet anlayışınız bu mudur? Dernekler Kanunu’nda keyfi düzenlemeler yapıyorsunuz, dernekleri kontrol edeceğim diye sivil toplumu fişliyorsunuz, demokratik kitle örgütlerini sindiriyorsunuz, bunun adına da kamsusal denetim diyorsunuz.

Değerli arkadaşlar, bizler “Torba kanun teklifleri yasama kalitesini bozuyor.” dedikçe torba yasalar çıkarmaya tam gaz devam ediyorsunuz. Topluma faydası olmayan düzenlemeleri bir gecede geçiriyorsunuz. Toplumun her kesimi bizlerden çözüm beklerken esnafın, emeklinin, işçinin, çiftçinin çığına sizler kulaklarınızı tıkıyorsunuz. İnsanların mağduriyetlerine çözüm getirmeniz gerekirken sizler, yurttaşın gündemine göre değil kendi gündeminize göre kanun çıkarıyorsunuz. Bizler halkın tepkilerine göre kanun teklifi verince de reddetmeyi alışkanlık hâline getiriyorsunuz. BİMEKS işçileri “Sesimizi duyun.” dedikçe, metal işçileri “Tazminatlarımızı verin.” dedikçe, maden işçileri “Çığığımızı duyun.” dedikçe her gün gözaltına aldırıyorsunuz, Ankara’ya yürümelerini bile engelliyorsunuz. Çiftçimiz feryat figan ettikçe, üretim için destek bekledikçe yıllardır çiftçinin desteğini gasbediyorsunuz. Esnaf “Batıyorum.” dedikçe, “Faturalarımı ve kiramı ödeyemiyorum.” dedikçe, kepenk kapattıkça çözüm bulacağımızı görmezden geliyorsunuz. Sağlık emekçileri “Ölüyoruz.” dedikçe onları görmezden geldiniz, o cefakâr emekçilerimiz için kanun çıkarmadınız. On milyonlarca emekçinin beklediği bir asgari ücret konusunu dahi çözüme kavuşturamadınız.

Değerli arkadaşlar, demokrasi toplumun taleplerini dinlemektir. Sizin demokrasi anlayışınız ise yasama, yürütme ve yargıyı bir kişiye bağlayıp demokrasi ve hukuku yok etmektir. Bu antidemokratik anlayışla medyayı sindiriyorsunuz, iktidarınızı eleştiren gazetelere ağır para cezaları kesiyorsunuz, Basın İlan Kurumu aracılığıyla reklam gelirlerini engellemeye kalkıyorsunuz. Yolsuzlukları dile getiren gazete ve televizyonları susturuyorsunuz, sonra kalkıp bize demokrasiden bahsediyorsunuz.

Değerli arkadaşlar, “terör” kavramı ciddi bir kavramdır. Terör, bir insanlık suçudur. Terör, insanlığın aydınlanmasına en büyük engeldir. Bugün getirdiğiniz bu teklifle “terör” gibi hassas bir tanımlı kullanarak hukukun kökünü kazıyorsunuz; antidemokratik tavrınızı tescilliyorsunuz; özgürlüklerin değil, yasakların peşinde koşuyorsunuz; adaletle olan inancı zedeliyorsunuz; bugün tam da bu noktadasınız. Türkiye, Birleşmiş Milletler Güvenlik Kurulu kararıyla gri listeye girmesin diye bu düzenlemeleri aceleyle Meclise getiriyorsunuz. Oysa terörizme kaynak sağlayanlarla mücadele etmiyorsunuz, hukukun üstünlüğünü bitiriyorsunuz, demokratik düzenin altını oyuyorsunuz.

Sizleri, kendi bildiklerinizi değil, demokrasinin gereğini yapmaya; üstünlerin hukukuna değil, hukukun üstünlüğüne bağlı kalmaya bir kez daha davet ediyorum.

Bunlarla bu mücadeleyi yürütmeye, Cumhuriyet Halk Partisinde hep olduğu gibi, bundan sonra da devam edeceğimizi samimiyetle bu Genel Kurulda anlatmak istiyorum.

Sağ olun. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci söz talebi Sayın Serpil Kemalbay’ın.

Sayın Kemalbay, buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; “Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi” olduğu söylenen bu yasa teklifine bütün dernekler itiraz ediyor, burada bütün muhalefet itiraz ediyor ama eğer sizler, iktidar partisi olarak, dönüp “Neden böyle, ne yapabiliriz?” diye düşünmüyorsanız burada sizin iyi niyetli olduğunuzu söyleyemeyiz.

Bu yasa teklifini bir fırsata çevirmeye çalışıyorsunuz ve toplumu sessizleştirmek için yeni bir darbe girişimi içerisindeyiz. Devletin her türlü imkânını bir avuç zümreye ve onun etrafında bulunanlara peşkeş çeken bir mekanizma kurduunuz ve burada iktidarınızı korumak için her yolu mübah görüyorsunuz. Oysa siz iktidara gelirken inanç özgürlükleriyle ilgili sıkıntıları, kimlik özgürlükleriyle ilgili sıkıntıları ve genel olarak hak ve özgürlüklerle ilgili sıkıntıları, istismarları fırsata çevirmiştiniz ve bütün bunları çözmek için iktidara geldiğinizi söylemiştiniz. Yoksullukla mücadele edecektiniz ve bu hakları gerçekleştirecektiniz. Fakat iktidarı belli bir zümre için kullanmaya başladığınızdan bu yana iktidarınızı korumak için her türlü yola başvuruyorsunuz, darbelere başvuruyorsunuz.

Arkadaşlarım söyledi, ben de söylemeliyim; bugün PTT işçileri direnişte; BALDUR işçileri grevde; Atlasjet işçileri sokakta hak arıyor; Ermenek işçileri, madenciler yürüyor; Bimeks işçileri hak arıyor; Cargill, TÜVTÜRK, Migros işçileri hak peşinde koşuyor. Bunlara vereceğiniz herhangi bir cevap bulunmuyor.

“Öğretmen işsiz, siz sessiz.” diyorlar, sesiniz çıkmıyor. EYT’lileri kandırıyorsunuz, 3600 ek göstergeye bir cevabınız yok. Yoksulluk o kadar büyüdü ki 30 milyon insan açlık sınırında yaşıyor ve bu insanlara söyleyecek bir sözünüz yok ve onların mücadeleyi yükseltmesi, onların sokakları doldurması sizi korkutuyor ve korkularınızı işte bu toplumu bastırarak, sindirerek; onların sivil toplum örgütlerini, demokratik kitle örgütlerini, hak mücadelelerini sindirerek bastırmaya çalışıyorsunuz. Bu yasanın anlamı bu. Eğer farklı olsaydı o zaman biz bu yasada başka şeyler görecektik. Mesela 12’nci maddeyi görecektik. 12’nci madde, siyasi nüfuz sahibi kişilere, üst düzey kamu görevlerinde bulunan devlet ve hükümet başkanlarına ilişkin yolsuzlukların önlenmesi ve tespit edilmesi. Kim bunlar diye baktığımızda dönüp kendinize bakmanız gerekiyor.

Arkadaşlar, hangi demokraside Man Adası iddialarına “İftira.” diyerek dosyalar açılmadan, soruşturma yapılmadan kapatılabilir; bu hangi demokraside olabilir? Tabii ki hiçbir demokraside olmaz. Rıza Sarraf olayı, Halk Bankası olayı, MİT turlarının üstünün kapatılması, uluslararası raporlarda Suriye’deki kirli savaşa aktırılan kaynaklar ve silahlar, bütün bunlar bu raporlarda ortaya çıkan şeyler, hepsi, hepsinin okları dönüyor, sizi işaret ediyor. Dolayısıyla, aslında, böyle, gerçek anlamda kitle imha silahlarının yayılmasıyla ilgili, onların finansmanlarının önlenmesiyle ilgili bir yasa yapılabilseniz, sizin kendi kendinizi sorgulamanız anlamına gelecektir ama tabii ki sizlerden böyle bir şey bekleyemeyiz.

Demokrasilerde insanlar, kurumlar, dernekler masum olduklarını ispatlamak zorunda değildir. Eğer bu böyle isteniyorsa o zaman bunun adı “faşizm”dir ve faşizmin panzehri cesarettir. Biz buradan bütün halklarımızı, işçileri, emekçileri, yoksulları faşizmle mücadelede cesareti büyütme, cesareti

yaayınlaştırmaya davet ediyoruz ve sizin bu yasa teklifiniz ve birazdan ellerinizin çoğunluğuyla yasa hâline dönüşecek olan, bu -demokratik kitle örgütleri ve sivil topluma yönelik olarak- kayyumcu yasanızı tarihin çöp sepetine atacağız.

Teşekkürler. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin 26'ncı maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

MADDE 26- 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 64 üncü maddesinin dördüncü fıkrasına aşağıdaki cümleler eklenmiştir.

“Ticaret Bakanlığı, pay defteri, yönetim kurulu karar defteri ile genel kurul toplantı ve müzakere defterinin elektronik ortamda tutulmasını zorunlu kılar. Sermaye Piyasası Kanunu hükümleri saklıdır.”

Dursun Müsavat Dervişoğlu

Şenol Sunat

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

İzmir

Ankara

Adana

Bedri Yaşar

Ayhan Altıntaş

Yasin Öztürk

Samsun

Ankara

Denizli

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Bedri Yaşar'ın.

Buyurun Sayın Yaşar. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BEDRİ YAŞAR (Samsun) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin 26'ncı maddesi üzerine vermiş olduğumuz değişiklik önergesi üzerinde söz almış bulunuyorum. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün size gerek yerli gerekse yabancı yatırımcıların gerekse yapılması planlanan yatırımların hukuk devletinden beklentilerini aktarmaya çalışacağım.

Değerli milletvekilleri, bugün iş dünyasında dış ticarete yaşanan tek sorunun ekonomi ya da pazar arayışı değil, aynı zamanda bir güven sorunu olduğu vurgusu yapılmaktadır. İş dünyasında güven ortamının sağlanması için gerekli yapı taşı hukuktur. Sadece hukukun sağlayabileceği bu güven hissi iş dünyası için de olmazsa olmazdır; aynen ekmek, hava, su gibi. Ticaretin güvenle yapılabildiği bir ülkede ekonomi güçlenirken işsizlik oranı da doğal olarak azalacaktır. Hukuk güvenliğinin yüksek olduğu bir ülkeye yabancı sermaye girişi kolay ve yüksek oranlarda olur.

Türkiye, 2005-2010 yılları arasında 22 milyar doları bulan yabancı yatırım alabiliyorken bugün, bu rakamları görmek maalesef mümkün değildir. Merkez Bankası verilerine göre, doğrudan yabancı yatırımı 2015 yılında 19 milyar dolar seviyesindeyken 2019'da bu rakam, maalesef, yüzde 50 gerileyerek 9 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Uluslararası yatırımcıların Türkiye'den uzaklaşmasının en önemli nedeni güvensizliktir. Yatırımcılar, Türkiye'de bağımsız bir yargı sistemi ve siyasette öngörülebilirlik olmamasından şikâyetçidir, aynı şikâyeti bugün Hükümet yetkilileri de ifade etmektedir. Aynı şekilde, Sayın Cumhurbaşkanımız da yapılacak adalet reformundan ve

diğer reformlardan bahsetmektedir. Ülkemize yatırım yapacak olan yatırımcının varlıklarına haksız veya keyfî bir şekilde el uzatılmayacağına, haksız yere idari para cezalarına uğramayacağına emin olması gerekiyor. Ticaret içinde bir suistimale uğrasa dahi, etkin ve hızlı çözümlerin hukuki sistemde işletilebileceğini bilmelidir. E, siz de bugün, şöyle bir yargı sistemine bakın bakalım, babadan evlada gelen yargılamaları çok rahatlıkla görebilirsiniz. Bu uzun yargılama süreci içerisinde yabancı yatırımcıların da ülkemize müspet bakması mümkün değildir.

Hukukun üstünlüğü, kişilere ve kurumlara güvenin yüksek olduğu bir ülke sağlayacaktır. Bu güven sayesinde ülkemiz, bölgede ticari hayatta daha aktif ve verimli rol alabilecektir. Devamında ise halkın zenginliği ve refahı garanti altına alınabilecektir. Bu nedenle, hukukun üstünlüğünün sağlanması hayati önem arz etmektedir. Hukukun üstün olduğu bir ortamda işletmelerin ticari itibarı artar, bu itibar artışı ekonomik ilişkilerde güven oluşturacak, ekonomik faaliyetleri canlandıracaktır. Birçok yatırımcı firmanın ülkemizden çekilmesi ya da hiç girmemesinin temelinde hem ekonomik dalgalanmalar hem de yaşanan güvensizlik vardır.

Hukukun gelişmiş olduğu ülkelerde üretilen mallar, maliyetinin 10 katına kadar satılabilmektedir. Bu, iş dünyasının varlıklarına hukukun çarpan etkisidir. Hukuk ne kadar işliyorsa ekonomi de o kadar yükselmektedir. sattığımız mal miktarını artırmanın, yine, ihracat gelirlerimizi artırmanın yolu da hukukun üstünlüğünü sağlamaktan geçer.

Ayrıca, hukuk güvenliğinin yükselmesi, ülkemizin uluslararası kuruluşlardan kredi alırken uygulanan faiz oranlarını düşürecek, diğer şartları da hafifletecektir. Mevzuat oluşturulması aşamasında bugün olduğu gibi emrivakilerle değil, mümkün olduğunca en geniş şekilde ilgili kesimlerden görüş alınması ve alınan görüşlerin yeterli derecede değerlendirilmesi önem arz etmektedir. Mevzuat değişiklikleri kolay takip edilebilir olmalı, idare şeffaf olmalı ve açılan davalar hızlı bir şekilde çözümlenmelidir.

İş dünyasına sağlanacak olan güvenin yolu, uzmanlaşmış mahkeme ve uzmanlaşmış hukuk anlayışından geçer. Yargıda atamaların liyakat temelinde yapılması ülkemizde çözülmesi gereken ilk düğümdür. Adam kayırmalı yapılan yargı atamalarından sıyrılmak şarttır. Bu ülkede hakkıyla iş yapmak isteyen insanlar hukuk güvencesi altında ticaret yapmalıdır diyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir...

26'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Birleşime otuz dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 18.56

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 19.31

BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ

KÂTİP ÜYELER: Sibel ÖZDEMİR (İstanbul), Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 40'ıncı Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

247 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

27'nci madde üzerinde 3 adet önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk okutacağım 2 önerge aynı mahiyette olup birlikte işleme alacağım:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 247 sıra sayılı Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin 27'nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Kemal Peköz

Gülüstan Kılıç Koçyiğit

Mehmet Ruştü Tiryaki

Adana

Muş

Batman

Mahmut Celadet Gaydalı

Murat Çepni

Oya Ersoy

Bitlis

İzmir

İstanbul

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Süleyman Bülbül

Rafet Zeybek

Zeynel Emre

Aydın

Antalya

İstanbul

Alpay Antmen

Turan Aydoğan

Özgür Ceylan

Mersin

İstanbul

Çanakkale

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk söz talebi Sayın Özgür Ceylan'ın.

Sayın Ceylan buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

ÖZGÜR CEYLAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 247 sıra sayılı Teklif'in 27'nci maddesi üzerinde grubum adına söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Madde ve bunu destekleyen maddelerle yapılan değişikliklerle hamiline yazılı senet nama yazılı senetle aynı duruma geliyor ki bu da hamiline yazılı senedin hiçbir esprisini bırakmıyor. Ticareti zorlaştırmak değil, kolaylaştırmak esas olmalıdır. Amaç, özellikle yüksek tutarlı sermayeyle kurulan, ortak sayısı fazla olan anonim şirketlerce çıkarılan hamiline yazılı pay senetleri sahiplerinin özellikle Hazine ve Maliye Bakanlığıyla paylaşılmasıdır. Pay senedi devirlerinin vergilendirilmesi, pay senedi sahiplerinin borçlarından dolayı duruma göre pay senetleri ile ortak oldukları şirketleri haczedebilmektir. Bu düzenleme, 1.553 maddelik Türk Ticaret Kanunu'nun ruhuna ve sistematığına aykırı bir düzenlemedir. Bunun en büyük sakıncası ise hamiline yazılı pay senetlerinin sadece zilyetliğin devri yoluyla piyasaya giren sermayenin, şirket satın almalarından ve yatırımlardan vazgeçmesi sıkıntısına yol açabilecek oluşudur.

Değerli milletvekilleri, teklifin tamamına baktığımızda, ilk 6 maddenin teklife ismini verdiğini görüyoruz ancak devamındaki maddelerde öngörülen değişiklikler, iktidarın “sopalı demokrasi” hevesini gizleme ihtiyacını dahi duymadığının açık göstergesidir. Öyle görünüyor ki özellikle pandemi döneminde derinleşen ekonomik krizin her geçen gün daha fazla yoksullaştırdığı halkın ortaya koyması muhtemel tepkiler saray rejimini önlem almaya itmiştir.

Değerli milletvekilleri “Korku, dağları bekler.” diye bir atasözümüz var. Rivayet odur ki dağlarından eşkıya eksik olmayan Bolu’ya 1 zabıt ile 3-5 asker yollamış saray. Eşkıya gülmüş, “Bizi bu tıfillarla mı korkutacaklar? Üç buçuk asker koca Bolu Dağları’nı nasıl bekleyecek?” demiş. Zabıt cevaplamış: “Ben beklemeyeceğim o dağları ama öyle bir korku salacağım ki dağları o korku bekleyecek.”

Temel hak ve özgürlükleri doğrudan etkileyen değişiklikleri içeren bu yasa teklifi, korkunun dağları beklediğinin göstergesidir. Tekliffe adını veren düzenlemeler Birleşmiş Milletler Mali Eylem Görev Gücü’nün sipariş ettiği düzenlemeler. Ancak demokrasimiz açısından da son derece önemli olan ve ülkemizde de sıkça tanık olduğumuz nüfuzlu kişilerin iştirak ettiği suçlara ilişkin Mali Eylem Görev Gücü’nün tavsiyeleri kulak arkası edilmiştir. Bu tavsiye, yolsuzlukların önlenmesi ve tespit edilmesi bakımından büyük önem taşıyan yerli ve yabancı siyasi nüfuz sahibi kişiler ile yakınları tarafından gerçekleştirilen işlemlere konu olan fonların ve mal varlığının, mali kurumlarca yakından takip edilerek kaynağının tespiti için tedbir alınmasını gerektirmektedir. Bu konuda sicili pek de temiz olmayanların adım atmasını beklemek tabii ki hayal olurdu. Nitekim, teklifte de bu konu es geçilmiştir. Saray beklenen sonunun yaklaştığının farkında olarak kendisine muhalefet edebilecek her türlü örgütlü gücü susturmanın yolunu arıyor. Demokratik kitle örgütlerine kayyum atayarak siyaseten tükenen ömrünüzü uzatamazsınız.

Vatandaşın kuru ekmeğe muhtaç olduğu günlerde belediyemizin yardım kampanyalarını durdurduunuz, paralara el koydunuz. Hangi terör faaliyetini tespit ettiniz de bunu yaptınız? Şimdi, kanun marifetiyle derneklerin yardım faaliyetlerini de engelleme peşindediniz. Ne yaparsanız yapın, bu halkın ruhuna işlemiş olan dayanışmayı ortadan kaldıramazsınız. Bu zor günlerde asıl odaklanmanız gereken çiftçinin, esnafın, emeklinin derdi olmalıdır, ülkemizi sağlık yanında ekonomik olarak da çok zor durumda bırakan bu pandemiden bir an önce çıkmaya odaklanmak olmalıdır. Almanya, İngiltere, Amerika vatandaşlarını aşılamağa başladı, biz kargo bekliyoruz. İktidarınızı pekiştirme çabalarınızı bırakın da biraz da milletimizin dertleriyle dertlenin.

Saygılarımla. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci söz talebi Sayın Oya Ersoy’un.

Buyurun Sayın Ersoy.

OYA ERSOY (İstanbul) – Sayın Başkan, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, bu yasa teklifinin üzerine çok konuştuk ama AKP’nin, özellikle bu demokratik halk örgütlerine dair tasarrufu yeni değil. İlk iktidara geldiğinin daha ikinci yılında Dernekler Yasası’nda bir düzenleme yapıldı ve eski Dernekler Yasası çöpe gitti. Hemen bir sene sonra Dernekler Yönetmeliği çıkarıldı ve o yıllardan itibaren ikili bir süreç görüyoruz. Bir, kendi yandaşlarına, özellikle tarikat vakıflarına, eş, dost, akraba, damat, çocuk, her birine kurdurdukları vakıflar ve derneklerin tamamen önünü açma ve kamu kaynaklarının hepsini bunlara kullanarak ihya etme, öbür taraftan da muhalefet gördüğü herkese dönük ciddi anlamda bir baskı sürecini işletme. Hatırlarsınız -sevgili Türkân Saylan’ı buradan bir kez daha anmak istiyorum- bu ülkede cüzzamla mücadele eden bir kadının kanserken evi basıldı ve altı saat arama yapıldı evinde.

Yine, bu sürecin başında ilk hedeflerden biri halkevleriydi. Benim yıllarca yönetim kurulunda yer aldığım ve onurla da bir dönem Genel Başkanlığını yaptığım halkevleri hedef hâline geldi, 2004'te geldi. İlk önce, FETÖ'nün o yayınlarında -birlikte yol yüründüğü dönem- hedef hâline getirildi. Arkasından, AKP Genel Başkanının bizim yaptığımız ulaşım eylemleri karşısında “Bunlar millet değil, illet.” lafları oldu ve hakkımızda “AKP karşıtı odak olmak”tan dava açıldı. Sürecin devamını birazdan, konuşmam ilerledikçe aktaracağım.

Neden halkevleri hedefti? Çünkü iktidarın kurmak istediği rejime ve onun oluşturmak istediği topluma aykırı değerleri simgeliyordu halkevleri. Çünkü halkevlerinin tarihi ümmetten yurttaş geçişin tarihiydi ve halkevleri, kurmak istedikleri rejimin, o neoliberal politikaların tam tersinde, onlara karşı mücadele yürütüyordu. Ve en temel, halkın en temel yaşamsal haklarının -başta eğitim, sağlık, barınma, ulaşım, enerji, kültür olmak üzere- parasız ve nitelikli olması için mücadele ediyordu. Ve AKP'nin özellikle neoliberal politikaları yürütürken yaptığı dilencilik politikalarına karşı da halkın dayanışmasını örgütliyordu. Gericiliğin karşısında laikliği, savaşın karşısında barışı savunuyordu ve hep birlikte eşit, özgür, kardeşçe yaşayacağımız laik ve demokratik bir ülke için mücadele ediyordu.

Süreç davalarla devam etti. Evet, AKP'ye karşıyız, hâlâ karşıyız, AKP karşıtı odak olmak da bizim gerçekten onurla taşıyacağımız bir unvandır. Bu süreç İçişleri Bakanlığı tarafından davalarla halledilemeyince inceleme başlatılarak devam etti. Üç yıl boyunca Türkiye'nin dört bir tarafındaki bütün şubelerimiz didik didik arandı, bütün üyelerimiz çıkarıldı, üyelerimizin şecereleri döküldü; hiçbir şey bulunamadı. Sonunda ne oldu biliyor musunuz? Halkevlerinin kamu yararına dernek statüsü kaldırıldı. Gerekçe: Bu iktidarın çıkardığı Dernekler Yönetmeliği'ne göre kamu yararına uygun faaliyet yürütmeye yetecek kadar mal varlığının ve parasının olmamasıydı. Ama buradan şunu bir kez daha söylemek istiyorum: Bizim kamu yararına çalışma yapmak için oluk oluk paraya ihtiyacımız yoktu, halkın dayanışması yeterliydi bizim için, biz olanaksızlıklar içinde olanak yaratmada üstümüze olmayan bir örgütüz ve evlerimizdeki ayakkabı kutularını biz yoksul halkın çocuklarının fizik öğrenmesi için, fizik deneyleri yapması için kullandık. (HDP sıralarından alkışlar) O nedenle her zaman için AKP'nin karşısında olduk.

Şimdi de bu teklifle o başlattıkları süreci tamamlamak istiyorlar ama şunu hatırlatmak istiyorum: Roboski Derneğini kapattınız, Roboski ailelerinin adalet mücadelesini sona erdiremediniz; OHAL'de kadın derneklerini kapattınız, en büyük korkunuz kadın hareketini bitiremediniz.

Yine, bizim mücadelemiz, bu ülkedeki demokrasi geleneği, siz buradan ne yasa çıkarırsanız çıkarın devam edecek ve bu halk dayanışmasını da derneklerini de örgütlenmeyi de devam ettirecek, kurmaya devam edecek diyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önermeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin 27'nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “değiştirilmiş” ibaresinin “yeniden düzenlenmiş” ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Dursun Müsavat Dervişoğlu	Mehmet Metanet Çulhaoğlu	Aylin Cesur
İzmir	Adana	Isparta
Zeki Hakan Sıdalı	Yasin Öztürk	Şenol Sunat
Mersin	Denizli	Ankara

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Zeki Hakan Sıdalı'nın.

Buyurun Sayın Sıdalı. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

ZEKİ HAKAN SIDALI (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 27 Aralık Tarsus'un, 3 Ocak Mersin'in düşman işgalinden kurtuluşunun 99'uncu yıl dönümü, tüm Mersinlileri yürekten kutluyorum. Ata'mızın "Mersinliler Mersin'e sahip çıkınız." vasiyetine sadık kalarak çalışmaya devam edeceğiz. Bu vesileyle, Başkumandan Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşlarını, Kuvayimilliy'e den Molla Kerim'i, Gözneli Gök Mehmet'i, Adile Çavuş'u, Kumcu Veli'yi ve Güleklî Hatice'yi rahmetle anıyor ve tüm Millî Mücadele kahramanlarımızı da saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri; görüştüğümüz madde Türk Ticaret Kanunu'nda değişiklik yaparak şirket genel kurullarına katılacak kişilerle ilgili düzenleme getiriyor. İyi, getirsin. Keşke ekonomiyle ilgili tüm kararlar kanunlara ve kamu vicdanına göre alınsa. Ancak durum öyle değil. Dünya Bankasına göre ekonomideki keyfi kararların cenneti hâline geldik. Son on iki yılda, yalnızca ekonomi alanında 4 bin kararname ve karar çıkarılmış. Hepsi kurumsal bir denetime tabi olmayan Cumhurbaşkanlığı, Bakanlar Kurulu kararları. Büyük çoğunluğu dün "ak" dediğine bugün "kara" diyen kararlar. Mesela Para Politikaları Kurulunun son 2 toplantısında yaklaşık 700 baz puan politika faizini artıran üyeler, iki ay önce bugün verdikleri kararların tam tersine gönül rahatlığıyla imza atıyorlardı. Enflasyonla mücadele; tamam ama sadece faizleri artırarak enflasyonu düşürmek palyatif ve uzun dönemde maliyetli. En kalıcı yol, verimlilik artışıyla maliyetleri düşürmek. Tek başına faizlerle yönetmek, yalnızca Merkez Bankası rezervlerindeki erimeyi ve para kaçışını dönemsel olarak yavaşlatır. "Ekonomi reformu yapacağız." deyip yamalı bohçadan yalnızca faiz artışı çıkarmak reform falan değil. Borçlar, finansman maliyetlerini artıracak kısa vadeli savuşturma taktikleridir. Finansman maliyetlerinin artması, aşırı borçlu özel sektör üzerindeki baskıyı katlanamaz hâle getirecektir. Kamu bankaları aracılığıyla açılan kredi musluklarıyla ekonomideki sert daralma bir süreliğine yumuşasa da yalnızca yurt içi krediler aralık itibarıyla 3,7 trilyon oldu. Takibe düşmesi muhtemel kredilerin taksitlerini öteleyerek, yapılandırarak, asgari gecikme süresini yüz seksen güne çıkararak batık kredileri önleyemez, sadece gizlersiniz. Yine taşıma suyla değirmen döndürüyor, şirketlere "Başınızın çaresine bakın." diyorsunuz. Maliyetleri artan, gelirleri azalan, kaynak bulamayan şirketlerden yatırım yapıp istihdam yaratmasını bekleyemezsiniz. İşte, tam bu noktada Genel Başkanımız Sayın Meral Akşener'in yaptığı asgari ücrette 3 bin lira teklifi atılacak ilk adımdır; tabii, işverene maliyetinin 2020 toplam maliyetinde kalması koşuluyla. Bu şekilde hem yoksulluk kapanındaki ücretli bir nefes ama sadece bir nefes alacak, işveren de artmayan maliyetleriyle rahatlayacaktır. Arada devletin üstlendiği fark doğrudan ekonomiye girerek devletin gelirlerini arttıracaktır. DTH'ler artmayacak, yurt dışından jetler alınmayacak; ekme, peynir, zeytin ve belki birazcık et ve EBA için internet alınacak. Asgari ücretli tüm bu kaynağı ekonomiye geri verecektir. İnanın, kendine bilmem kaçınıcı jetini alan seçkinlerinizden çok daha fazla ekonomik katkı yaratacaksınız. Bu kaynak tüketimi artıracak, ölçek ekonomisiyle üretim maliyetlerini düşürecek, bir kere de ücretliyi, esnafı ve işvereni beraber güldüreceksiniz. Müteahhitlerinize "Bir süre üzülmün, göreceksiniz, ülkemizdeki her şey düzelecek, olumlu anlamda değişecek." diyeceksiniz.

Çok değerli milletvekilleri, küresel sermayeyi yüksek faizlerle geçici olarak ülkeye getiren para politikası sürdürülebilir değil, ekonomide reform hiç değil. Ekonomi reformu, doğrudan yatırımları ülkemize çekecek yatırım iklimini yaratmak, yerli sermayeyi güçlendirmek, istihdamı artırabilmektir. Ekonomi reformu, sürdürülebilir kalkınmayı Türk ekonomisinin Kızıllema'sı yapmaktır. Bunları gerçekleştirmek için sanal reformlara değil, köklü, kapsamlı ve istikrarlı değişikliklere ihtiyaç var.

Hukukun üstünlüğünü gerçekleştirmeye, geniş kabul ve uzlaşmayla kabul edilecek kanunlara, demokratik ilkelere uymaya, güveni yeniden tesis etmeye ihtiyaç var. Ezcümle iyileştirilmiş ve güçlendirilmiş parlamenter sisteme ihtiyaç var.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

27'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

28'inci madde üzerinde 3 önerge vardır, önergeleri aykırılık sıralarına göre işleme alacağım.

İlk okutacağım 2 önerge aynı mahiyette olup birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 247 sıra sayılı Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin 28'inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Kemal Peköz

Mahmut Celadet Gaydalı

Gülüstan Kılıç Koçyiğit

Adana

Bitlis

Muş

Murat Çepni

Mehmet Ruştü Tiryaki

Ömer Faruk Gergerlioğlu

İzmir

Batman

Kocaeli

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Süleyman Bülbül

Rafet Zeybek

Zeynel Emre

Aydın

Antalya

İstanbul

Alpay Antmen

Turan Aydoğan

Okan Gaytancıoğlu

Mersin

İstanbul

Edirne

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk söz Sayın Okan Gaytancıoğlu'nun.

Buyurun Sayın Gaytancıoğlu. (CHP sıralarından alkışlar)

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; dört gündür tartışıyoruz. Neyi tartışıyoruz? “Uluslararası kurallara göre hareket edelim.” diyorlar, size diyorlar, Hükûmetiniz. Siz gereğini yapıyor musunuz? Kısmen. Neden? Çünkü hesap vermek istemiyorsunuz, şeffaf değilsiniz; tek adam rejimi işte böyle bir şey, demokrasiyle bağdaşmıyor. Size yakın olanlar, sizin yönettikleriniz nasıl zengin oluyor, onlara nasıl kolaylıklar sağlıyorsunuz, halkımız da yoksulluk içerisinde; bunları bile bile bu yasa teklifini bu hâlde geçirmeye çalışıyorsunuz.

Konuyu güzel bir örnekle açıklamak istiyorum: Son günlerde Tarım Kredi mağdurları var, sayıları 8 bine ulaştı, kefilleriyle birlikte 30-35 bin kişi. Bunların bir ortakları var, Tarım Kredi Kooperatifinin bir iştiraki GÜBRETAS. GÜBRETAS'ın sözde şeffaf hisselerinin bir kısmı İstanbul Menkul Kıymetler Borsasında yani borsada, yani hisse senedi alıp satmaya müsait. Nedense bu halka açık şirketin yarısının hisseleri bir buçuk yıl önce birisi tarafından toplanıyor. O birisi kim? Ben de onu size soruyorum. Ben biliyorum, bana gelen bilgilere göre. Nedense bu bir kişi o hisseleri topluyor. Sonra GÜBRETAS'ın başka bir arazisi var, maden çıkarıyorlar, burada da -güzel bir şey- 6 milyar dolarlık altın bulunuyor. Aa, ne kadar güzel. Peki...

SALİH CORA (Trabzon) – Bundan rahatsız mı oluyorsun?

OKAN GAYTANCIOĞLU (Devamla) – Niye rahatsız olayım, güzel bir şey ama hisseleri toplayan ne yapıyor acaba? Tabii, zenginleşiyor. Yani GÜBRETAS’ın hisseleri 20 kat artıyor. Bunlar ulusal basında var, girerseniz bakarsınız. GÜBRETAS ile birinin mahkemesi var. Kimin? Sizin çok yakından tanıdığınız bir firma, FETÖ’cü Koza firması. Daha bu sonuçlanmamış, bu sonuçlanmayan mahkemeye göre bu hisseler nasıl toplanıyor?

SALİH CORA (Trabzon) – Koza kayyumda.

OKAN GAYTANCIOĞLU (Devamla) – Bir dakika...

Madem 6 milyar dolarlık altın bulundu, neden çiftçinin traktörlerini haczediyorsunuz, neden ineklerini haczediyorsunuz? 6 milyar dolarlık altın varsa çiftçilerle paylaşsanıza, çiftçi ne kadar zor durumda, borcunu ödeyemiyor. Kefferler ne diyor biliyor musunuz alacaklılarına? Burada söylemek istemiyorum. Çiftçileri, esnafları, işçileri, emeklileri, atanmayan yüz binlerce üniversite mezunu genci ne hâle getirdiniz? Size kırkıyl vergi veren esnafa kırk gün bakamadınız. Geçen hafta başında esnafa kolaylık yardımları çıkardınız, çoğu yararlanamıyor, sigara satan esnaf yararlanamıyor örneğin, deftere girdiği için, defter tuttuğu için, götürü usulde olması lazım. Bunu bile beceremiyorsunuz. Sonra, diyorsunuz ki: “40 milyar doları Suriyelilere verdik.” övünüyorsunuz ama bizim vatandaşımız aç, ekmeğe muhtaç. Yardım veriyorsunuz, herkesi kapsamayan yardımlar.

SALİH CORA (Trabzon) – 60 milyar dağıttık.

OKAN GAYTANCIOĞLU (Devamla) – Dün, bu ülkeyi İkinci Dünya Savaşı’na sokmayan İkinci Cumhurbaşkanı İsmet İnönü’nün ölüm yıl dönümüydü, kırk yedi yıl önce kaybettik. Bakın, İsmet İnönü İkinci Dünya Savaşı’na sokmamış, dedelerimiz dört yıl askerlik yapmış, ekmeği karneyle vermişiz ama o zamanda bile Merkez Bankasının yedek akçesine dokunulmamış, siz dokundunuz. (CHP sıralarından alkışlar) İşsizlik sigortasındaki parayı ne yaptınız, belli değil, 128 milyar dolar uçtu gitti. Ne çiftçi hâlinden memnun ne işçi hâlinden memnun ne esnaf hâlinden memnun. Getirdiğiniz yasalar yarım. Demokrasiyi işletmiyorsunuz, hukuk sistemini işletmiyorsunuz, insanları sadece fişlemekle uğraşıyorsunuz. Hâlâ dışarıdan ithalatla işi çözmeye çalışıyorsunuz.

Bakın, pandemi var, ben ısrarla söylüyorum: Pandemi ortamında dünyada ülkeler tarımına destek yapıyorlar. Amerikan Senatosu geçen hafta çiftçiye tam 13 milyar dolar destek verdi, yeni bir paket açıkladı. Niye? Su kaynakları azalıyor. Geçen hafta Çevre Yasası’ni görüştük “Su kaynakları azalıyor.” dedik, her yerde azalıyor, ona göre çiftçiye destek vermeniz lazım ama Tarım Bakanınız nereden bilsin, o kendini hâlâ Kanada’daki şirketin yöneticisi zannediyor, o yüzden anlamaz ama biz çok iyi anlıyoruz, çiftçi gerçekten zor durumda, işçi, esnaf, emekçi, herkes zor durumda.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci söz talebi Sayın Ömer Faruk Gergerlioğlu’nun.

Buyurun (HDP sıralarından alkışlar)

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hukuksuzluklar bitmiyor. Dün gece yarısı bir buçukta Ayhan Bilgen ve diğer arkadaşlarımız duruşmalı olması gereken bir tutukluluk değerlendirmesine apar topar çıkarıldı. Gündüz nereye kalmış, gece yarısı tutukluluğa devam kararı verildi.

Bakın, bu hukuksuzluklarla bir yere gidemezsiniz. Ben, Ayhan Bey’den sonraki MAZLUMDER Başkanıydım. Biz, MAZLUMDER’deyken 367 krizine karşı sonuna kadar mücadele etmiştik. 2008’di, AK PARTİ’ye kapatma davası açılmıştı, ben MAZLUMDER Genel Başkanıydım. Sabah ilk açıklamayı ben yaptım. Bugün, hani bir Bakanınız var ya, ona buna küfrediyor, o gün size ağız dolusu küfrediyordu. Ben gücün yanında değilim. Kimisi, güç bu tarafa giderse bu tarafa, bu tarafa giderse bu tarafa gider. Biz hak eksenindeydik, Allah’a şükürler olsun, hiç de şaşmadım bu eksenden.

Özlem Zengin bana demiş ki: “Gergerlioğlu bu Meclisi terörize ediyor.” Değerli arkadaşlar, ben size sorarım: Bu Mecliste tek biriniz bile beni herhangi bir kavga gürültüde gördü mü? Ben iki buçuk yıldır insan hakları ihlallerini anlatırım, buraya çıkarım, kürsüye, insan hakları ihlallerini anlatırım ama insan hakları ihlallerini anlatmamız demek ki birilerini rahatsız ediyor. O zaman, ben şunu söyleyeyim: Ünlü sosyolog, yazar, çizen ve genç yaşta katledilen, hayran olduğum insan Ali Şeriatı der ki: “Ben sizi rahatsız etmeye geldim.” Evet, ben de sizi rahatsız etmeye geldim. Partimizin de söyledikleri belki sizi rahatsız ediyor ama biz bunun için varız, insan hakları ihlallerini vurgulamak için varız.

Şimdi, düşünen her insan devletlerin üvey evladı oluyor arkadaşlar. Böyle bir şey olabilir mi? Biz insan hakları ihlallerini vurguluyoruz, çıplak arama diyoruz, yemediğimiz hakaret kalmıyor. Bakın, Sayın Murat Çepni Vekilimiz gündeme getirdi 19 Aralıkta. Biz, burada, çıplak arama var derken, Sayın Özlem Zengin “İnanamıyorum, öyle bir şey yok.” derken, Sincan Cezaevinde çıplak arama vardı. Bir mektup geldi Sincan Cezaevinden, okuyayım size, elinizi vicdanınıza koyun, dinleyin: “Bugün ise koğuş aramasında oldu her şey. Yine hakaret ettikleri için gerginlik çıktı ve darbedildik, sonra tecrit hücrelerine götürdüler zorla, orada da işkence yaptılar, çıplak arama için üstümüzü başımızı yırttılar, bu sırada darp gördük, ölümle tehdit edildik, küfredildi bize.” diyor, burada birileri “Çıplak arama yok.” derken.

Değerli arkadaşlar, bakın, ben bu meselede haklıyım.

BAHAR AYVAZOĞLU (Trabzon) – Haklı değilsin!

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Haklı olduğum için de güçlüyüm, güçlü olduğum için de kimseden korkmuyorum. Vallahi de billahi de bu meselede kazanacağım, kazanacağız! (HDP sıralarından alkışlar) Partimiz, tüm ezilenler, yeryüzünün lanetlileri ilan edilenler, zenciler haklıyız, korkmuyoruz, kazanacağız inşallah.

Bakın, ben hayatım boyunca mücadeleden geliyorum. Bana kimse bir şey anlatmasın, başörtüsü edebiyatı da anlatmasın çünkü ben yıllarımı başörtüsü mücadelesinde verdim, polisten dayak yedim, hakaret yedim. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, rica ediyorum, lütfen...

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Ama siz, başörtüsünün içini boşaltanlar bunu anlayamaz. Başörtüsü mücadelesinde ben bir vicdan mücadelesi veriyordum. Başörtüsüne özgürlük derken herkese özgürlük diyordum, başı açığın da özgürlüğü olması gerekir diyordum. Ben dün de söyledim, benim adım Ömer Faruk, bu adı bana rahmetli babam koydu, dedi ki: “Oğlum, sen adaletli ol diye bu ismi sana koydum.” Ben de hayatım boyunca -56 yaşındayım- şu ana kadar adaletin peşinde koştum. Harun deyip de Karun diye gitmedim, Allah’a şükürler olsun. Bana burada böyle hakaretlerle saldırabilirsiniz, beni yaftalayabilirsiniz. Bana hakaret edenlerin hepsini mahkemeye veriyorum. Ben insan hakları savunucusuyum, kimseye hakaret etmem. Mahkemenin önünde hakkımı ararım ama bilin ki sonuna kadar ararım. Çok inatçıyım, çok ısrarcıyım, bundan dolayı insan hakları savunucusuyum. Sonuna kadar mücadele ederim, yılmam, boyun eğmem, Allah’tan başka kimseden de korkmam; bunu bilin. (HDP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önermeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Başkanım, bize sataşıldı, müsaadeniz olursa bir açıklama yapmak istiyorum.

BAŞKAN – Ama ben nereden bileceğim? Siz araya gireceksiniz, söz talebiniz 60’a göre mi, neye göre söyleyeceksiniz.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Başkanım, bir bilgi açısından, kayıtlara geçmesi açısından bir hususu ifade etmek istiyorum.

BAŞKAN – Bir dakika yerinizden buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

29.- *Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Uşak iline bir komisyon gönderildiğine, anılan yerlerde bütün tarafların dinlendiğine, iddia edildiği gibi bir şikâyetin olmadığına görüldüğüne ilişkin açıklaması*

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sataşmalarla ilgili değil, bir bilgi olsun diye anlatıyorum: Uşak'a dün bir komisyon gönderildi buradaki hak ihlallerini incelemesi için ve bu komisyon, ilgili anılan yerlerde bütün tarafları -mağdur olduğu iddia edilen- günlerdir sürekli kamuoyunda rüzgâr estirilmeye çalışılan avukatları, müdafileri, vekilleri inceledi ve orada iddia edilen bu hususlarda bir talebin, şikâyetin olmadığı görüldü. Şimdi, bunu sadece bugün değil, bundan dört ay evvelinden beri...

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Var, var, bütün ifadeler var.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Komisyon nerede, komisyon?

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) – Komisyonunda kimler vardı?

VELİ AĞBABA (Malatya) - Komisyon nerede?

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Zaten herhangi bir itiraz yokken düğmeye basılır gibi bir anda ortaya çıkılıp bunlar söyleniyorsa hak ihlalinden dolayı değil, orada suç ve suçluyla mücadele edildiğinden, hukukun gereği yerine getirildiğindenir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Beştaş, buyurun...

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) – Kimin komisyonu, kim kurdu, kimlerden kuruldu?

VELİ AĞBABA (Malatya) - Komisyon kim?

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) – Meclis İnsan Hakları Komisyonu mu gitti?

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Mazlum kadınların göz yaşlarını düşünün.

ÖZNUR ÇALIK (Malatya) – FETÖ terör örgütüyle toplantı yaparken aklı neredeydi?

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – İç çamaşırı indirilmiş kadınların göz yaşlarını düşünün, öyle konuşun.

(AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)

BAŞKAN – Sayın Beştaş, buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Devam ediyor, onları bekliyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Ben de sizi bekliyorum.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Yani bu gürültüde açıkçası... Özur dilerim.

BAŞKAN – Ben duyuyorum sizi.

Buyurun.

30.- *Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, çıplak aramanın yönetmeliğe dayandığına, Ayhan Bilgen'in de içinde bulunduğu partilerinin önceki dönem MYK üyelerinin "tutukluluk incelemesi" adı altında SEGBİS'e çıkarıldığına, bu uygulamanın ülkedeki hukuksuzluğun resmî olduğuna ilişkin açıklaması*

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, çıplak arama vardır, yönetmeliğe dayalıdır. "Çıplak arama yoktur." demenin hiçbir kıymeti yoktur. Çıkıp "Yönetmeliği kaldıracağız." desinler. Bu konuda sözüm bu kadar.

Diğeri: Sayın Başkan, çok büyük bir hukuksuzluk var. Dün gece saat on bir otuzda, Ayhan Bilgen'in de içinde olduğu önceki dönem MYK üyesi arkadaşlarımız "tutukluluk incelemesi" adı altında avukatlarına haber verilmeden SEGBİS'e çıkarıldılar ve bunu bugün öğrendik. Bu uygulama

Türkiye'deki hukuksuzluğun, yargının işleyişinin bir resmidir: Nazmi Gür, Günay Kubilay, Alp Altınörs, Beyza Üstün, Bircan Yorulmaz, Ayla Akat, Ali Ürküt, Emine Ayna, Pervin Oduncu, Zeki Çelik, Can Memiş ve diğer bütün arkadaşlar sabaha kadar avukatsız bir dakika ifade vermek için Sincan Cezaevinde bekletilerek SEGBİS'te hâkimi beklemişler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Biz, işte, yargının geldiği bu hâlde hukuk devletinden kimse söz edemez diyoruz.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- İstanbul Milletvekili Abdullah Güler ve 43 Milletvekilinin Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/3261) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 247) (Devam)

BAŞKAN – Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin 28'inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “değiştirilmiş” ibaresinin “yeniden düzenlenmiş” ibaresi ile değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Dursun Müsavat Dervişoğlu	Mehmet Metanet Çulhaoğlu	Ahmet Kamil Erozan
İzmir	Adana	Bursa
Şenol Sunat	Yasin Öztürk	
Ankara	Denizli	

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Ahmet Kamil Erozan'ın.

Buyurun Sayın Erozan. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

AHMET KAMİL EROZAN (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yılın son mesai oturumunda ben izin verirsiniz kursağımda kalmış birkaç konuya değinmek isterim vakit yettiği ölçüde.

Bir tanesi Uygurlar. Uygur kardeşlerimiz bir müddettir İstanbul'da Başkonsolosluğun önünde ailelerinin akıbeti konusunda bilgi almak için bekliyorlar. Geçen gün bir konsolosluk mensubu dışarıya çıkıp şöyle bir kâğıt verdi arkadaşlarımıza. Okuyorum: “Bölücülük bayrağı taşımak, sözde ‘Doğu Türkistan’ ifadesini kullanmak, kendi memleketiniz hakkında karalama yapmak ve benzeri davranışları bırakarak kendi sosyal medya hesabınızda açık ve net bir şekilde bu tür bölücülük eylemleri ve bölücü şahıslarla bağlantınızın kesildiğini ve bir daha böyle davranışlarda bulunmayacağımızı açıklayan bir paylaşım yapıp bu paylaşımın linkini -nokta nokta- adresine gönderdiğiniz takdirde Başkonsolosluk yetkilileri sizinle görüşecektir.” diyor. “Nokta nokta”yı demiyorum, kim olduğunu ben biliyorum ama biz iktidarda olsaydık o “nokta nokta” da ismi yazan kişi istenmeyen kişi ilan edilip şu anda uçağa bindirilip gönderilmişti. Bu, Türkiye topraklarında oluyor. İktidarın hem dikkatini hem kulağını çekiyorum.

Türkmen kardeşlerimiz, geçen sene kasım ayında Suriye Türkmen Meclisi toplantısı yapıldı, 50 delege seçtiler. O 50 delege ortada kaldı, kimse rehberliğini yapmıyor. Bunlara tek rehberlik yapacak ülke herhâlde Türkiye'dir. Bir yandan da Suriye'nin Anayasa düzenine ilişkin Cenevre'de görüşmeler devam edecek. Bizim korkumuz, Irak'takiler nasıl bir anayasal temele kavuşturulmadıysa bu kardeşlerimizin de Suriye'de bu haklardan yoksun olmaları ihtimalinin giderek güçlendiği kanaatidir.

Siz hiç duydunuz mu? Ben geçen gün konuşmamda söyledim, Mısır ile Yunanistan arasındaki Deniz Yetki Alanı ve Münhasır Ekonomik Bölge Anlaşması'nın Birleşmiş Milletlerde tescil edildiğini duydunuz mu? Hiçbir gazetede bunu okudunuz mu? Okuyamazsınız çünkü yazamazlar, yazarlarsa iktidarın gazabına uğrarlar. Yani, denizde yetkilere sabah erken kalkan mı sahip oluyor? Bunu da Sayın Çavuşoğlu'na söylüyorum, herkesi cahil sanmasın.

Başka bir sorun var. Oruç Reis önümüzdeki altı ay nerede olacak biliyor musunuz? Oruç Reis önümüzdeki altı ay Antalya Körfezi'nde duracak. Ne yapacaksa yapacak ama Antalya Körfezi'nde duracak. Ben Washington'da da olsam, Brüksel'de de olsam, Atina'da da olsam bunu şu şekilde okurum: "Türkler yelkenleri indirdiler." diye okurum. Oruç Reis'i niye bağlıyorsunuz altı ay Antalya Körfezi'ne? Çıkarın denize. Türkiye'de maalesef son dönemde yeni bir kavram oluştu "Bidencilik" diye bir kavram çıktı. Eskiden iktidar muhalefete kızdığı zaman "hain" diyordu, "terörist" diyordu, şimdi "Bidenci" demeye başladılar. Kimdir biliyor musunuz Bidenci? "Dostum Biden" diyen Bidencidir. Bizim sıralardan bunu hiçbir zaman duymayacaksınız. Ama ben şuraya yazıyorum: 20 Ocaktan sonra "Dostum Biden" kelimesinin kimin tarafından, hangi Genel Başkan tarafından sarf edileceğini de ben kendim gibi biliyorum. Bunun için falcılık yapmaya da gerek yok. Ne hâlde geldiğimizin ifadesini...

Biz bugün NATO'nun üyesiyiz, OECD'nin üyesiyiz, AGİT'in üyesiyiz, Avrupa Konseyinin üyesiyiz. Bir dakikalığına bu dört örgüte üye olmadığımızı varsayalım ve yıl 2021 olsun ve iktidar partisi OECD'ye, NATO'ya, AGİT'e ve Avrupa Konseyine "Ben üye olmak istiyorum." diye gitsin. Olamazsınız. Niye olamazsınız? Ben size bunu başka bir bağlamda söyleyeyim. NATO anlaşmasının genelde 5'inci ve 6'ncı maddelerine değinilir "müşterek güvenlik" diye, hâlbuki NATO anlaşmasının giriş bölümünde şöyle bir cümle yazıyor: "Bu anlaşmanın tarafları demokrasi, bireysel özgürlük ve hukukun üstünlüğü ilkeleri temelinde bütün halkların özgürlüklerini ve ortak miraslarını ve uygarlıklarını korumakta kararlıdır." Biz bundan da maalesef sınıfta kalmış vaziyettedir.

Yılı bitirirken -izin verirsiniz- 2021 yılının halkımız için daha sağlıklı, daha demokratik, daha özgürlükçü, daha çevreci, insan ve hayvan haklarına daha saygılı ve daha da huzurlu olmasını dilerim.

Saygılarımla. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

28'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

29'uncu madde üzerinde 3 adet önerge vardır. Önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım. Şimdi okutacağım ilk 2 önerge aynı mahiyette olup birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 247 sıra sayılı Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin 29'uncu maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Kemal Peköz

Mahmut Celadet Gaydalı

Murat Çepni

Adana

Bitlis

İzmir

Gülüstan Kılıç Koçyiğit

Mehmet Ruştü Tiryaki

Muş

Batman

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Süleyman Bülbül	Rafet Zeybek	Zeynel Emre
Aydın	Antalya	İstanbul
İsmail Atakan Ünver	Alpay Antmen	Turan Aydoğan
Karaman	Mersin	İstanbul

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önerelere katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önereler üzerinde ilk söz Sayın İsmail Atakan Ünver’in.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

İSMAİL ATAKAN ÜNVER (Karaman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Elde bulunan bu teklif, nasıl kanun yapılmaz tekniğine ve “yumurta kapıda yasaması” anlayışına uygun olarak hazırlayıp getirdiğiniz alışlagelen tekliflerinizin en güncel sürümü. Kanunun ilk 6 maddesi dışındaki içeriğinin adıyla ilgisi bile yok. Siz, yine fırsatçılık yaparak teklifin içine avukatlara muhbirlik yükümlülüğü getiren düzenlemeyle derneklere kayyum atanmasını sağlayacak düzenlemeleri sıkıştırıyorsunuz.

Ülkeyi soktuğunuz adaletsizlik, demokrasi yoksunluğu, baskıcı yönetim anlayışı sebebiyle ortaya çıkan ekonomik buhran ile iç ve dış politika açmazları karşısında köşeye sıkışınca aklınıza hukuk reformu, Avrupa Birliğine ve uluslararası müktesebata uyum gibi şeyler gelse de bunların gereğini yapmak konusunda asla samimiyet göstermiyorsunuz. Siz, iktidarınızda, yerel mahkeme, Anayasa Mahkemesi ve AİHM kararlarını kullanışlılığı açısından değerlendiriyor ve buna göre de uyuyor ya da uymuyorsunuz. Hatta Anayasa hükümlerini bile bu çerçevede değerlendiriyorsunuz. Rehberiniz hukuk, hukukun üstünlüğü, yargı bağımsızlığı, demokratik toplumun gerekleri değil, “Koltuğumu nasıl korurum?” anlayışı. Bu anlamda, geçmişten ders almıyor, gelecek için de ümit vermiyorsunuz.

Bu noktada size yüksek yargıda yapılan iki atamadan bahsedeceğim. Tarih 26 Şubat 2010, Anayasa Mahkemesinin yüksek idareciler kontenjanından üyesi olan bir yargıcın yaş haddi nedeniyle emekliliğe ayrılmasının hemen öncesinde, Anayasa Mahkemesinde raportörlük yapan bir hâkim boş bulunan Denizcilik Müsteşarlığı müsteşar yardımcılığı görevine atıyor. Karara imza koyanlar: Ulaştırma Bakanı Binali Yıldırım, Başbakan Recep Tayyip Erdoğan ve Cumhurbaşkanı Abdullah Gül. Anayasa Mahkemesinde üyelik boşalınca, 29 Mart 2010’da, otuz bir gün önce müsteşar yardımcısı yapılan eski raportör Cumhurbaşkanı tarafından bu sefer Anayasa Mahkemesi üyeliğine atıyor. Böylece, Anayasa Mahkemesinin raportörü yüksek idareci kontenjanından hülleyle mahkemenin üyesi yapılıyor. Sonra 15 Temmuz darbe girişimi oluyor ve hemen ertesinde Anayasa Mahkemesinde 2 yargıç FETÖ’cülük nedeniyle üyelikten çıkarılıyor. Çıkarılanlardan birisi yüksek idareciler kontenjanından hülleyle üye yapılan Alparslan Altan. Nasıl? Oraya sanki birileri eliyle koymuş gibi değil mi? Sorulduğu zaman “Hata yaptık, Allah affetsin.” deniliyor. Hata mı, taammüt mü? Sizin iddianız devlete musallat olan FETÖ’yü devletten temizlemek. Temizleyin, güzel ama ruhu varlığını sürdürüyorsa temizlene ne yazar.

On sene önce yapılanı anlattım, bugün ne oluyor bir de ona bakalım: Anayasa Mahkemesinin Yargıtay kontenjanından seçilen bir üyeliğinin boşalması öncesinde bir başsavcı 27 Kasım’da Yargıtaya üye yapılıyor. Bu arada Yargıtayda Anayasa Mahkemesi üyeliği için yapılacak seçim erteleniyor. Sonra bu kişi Yargıtayda tek bir dosyanın dahi kapağını açmadan Yargıtaydaki seçimde aday oluyor, yirmi gün sonra 17 Aralıkta yapılan seçimde de aldığı ezici oyla ipi ilk sırada göğüslüyor. Şimdi, ilk 3 isim Cumhurbaşkanı önüne gidecek, acaba Cumhurbaşkanı kimi atayacak? Bence Sayın Cumhurbaşkanı

birinci sıradaki adayı atamaz, aynı suyla 2 defa abdest almaz ve AYM üyeliğine 2'nci defa hülleyle atama yapıldığı iddiasına sebebiyet vermez. İnandırıcı gelmedi değil mi? Bana da gelmedi. Sahi sizce Sayın Cumhurbaşkanı ne yapar? Tecrübeyle sabittir ama dikkat! Hülleli atamadan ya FETÖ'cü ya da yargı tetikçisi çıkar (CHP sıralarından alkışlar)

“FETÖ'yü temizledik, şu kadar ihraç yaptık.” diyorsunuz ama işler FETÖ'lü yıllardaki gibi devam ediyor. Bu işleri FETÖ mü size öğretti yoksa siz mi FETÖ'ye öğretmişsiniz? “Hayat acımasız bir öğretmendir, önce sınav yapar sonra da ders verir.” diye bir söz vardır. Siz on sekiz yılın sonunda geldiğiniz noktada, hayatın hukuk, hukukun üstünlüğü, yargı bağımsızlığı, demokrasi ve evrensel hukuka uyum konusunda yaptığı sınavda çaktınız. O yüzden, sizden bu kavramları duymak bize masal gibi geliyor. Bence artık masal anlatmaktan vazgeçin. Mevlâna'nın öğüdünden feyzalıp ya olduğunuz gibi görünün ya da görüldüğünüz gibi olun.

Herkese sağlıklı ve mutlu bir yıl dileyerek Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci söz talebi Sayın Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, sayın vekiller; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

İki gündür tartışıyoruz. Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi, OECD önermiş, 2021 yılından önce çıkarılması gerekiyor yoksa Türkiye gri listeye alınacak, ekonomik yaptırımlar gelecek, Türkiye'nin sicili bozulacak vesaire, vesaire, vesaire.

Peki, bu meselede, arkadaşlarımızın birçoğu söyledi ama ben de altını çizmek istiyorum, asıl önerilerden olan FATF'ın yasa teklifinin 12 numaralı tavsiye kararını niye getirmediniz değerli arkadaşlar? Hani bu kadar önemli ya, gri listeye girmememiz gerekiyor ya, ülke açısından itibarımızı yerlere serecek bir şey ya, peki, o zaman siyasi nüfuz sahibi kişilerin, onların akrabalarının yetkilerini kullanarak aslında yasa dışı para aklamalarına yol açabilecek düzenlemeyi niye getirmediniz soruyoruz. Demek ki burada bir samimiyezsizlik...

Aslında hem Türkiye'nin içerisinde düzenleme yapmak için bir bahane -ki bu yasayı bir bahane olarak kullanıyorsunuz- hem de uluslararası topluma “Bakın, biz sizin kurallarınıza göre oynuyoruz, sizin söylediğiniz sınırlarda siyaset yapıyoruz ya da sizinle ortaklaştığımız noktalarda hareket ediyoruz.” mesajı veriyorsunuz fakat gerçeğin böyle olmadığını hepimiz biliyoruz. Nereden biliyoruz? İşte, 6 artı yürürlük, yürütme ve geçici maddeyle 9 maddeyle çıkabilecek bir yasayı bugün ihdas ettiğiniz maddeyle 44 maddeye çıkarmanızdan ve bütün sivil toplum kuruluşlarının, derneklerin sesini kısmayı, avukatlara muhbirliği dayatan düzenlemeyi buraya koymanızdan biliyoruz değerli arkadaşlar.

Şimdi, arkadaşlarımız tek tek söylediler ama birkaçını hızlıca söyleyeceğim. Cumhurbaşkanıya bu yasayla mal varlığına el koyma, dondurma yetkisi verilecek. İçişleri Bakanı ve valilikler, süper valilerimiz... Mesela ben Muş Valisini söyleyeyim mi? On beş günde bir mütemadiyen eylem etkinlik yasağı koyuyor. Yani gece yarısı geliyor, bir bakıyorsunuz, pat, internet sitesinde, öbür on beş günün kararını almış. Ne ara toplandınız, ne ara karar aldınız, bu ne hız? Yani gören de Muş'ta biz 7/24 eylem yapıyoruz zanneder. Ama korkusu o kadar büyük ki onun için mütemadiyen eylem etkinlik yasak kararı. İşte bu Valiye şimdi siz ne diyorsunuz biliyor musunuz? “Eğer Muş'ta bir tane demokratik kitle örgütü varsa; kadından yana, çevreden yana, doğadan yana, söz söyleyen bir dernek varsa ama bu, AKP'ye yakın değilse ya da AKP'yi benimsemiyorsa sen işte onun kafasına çökeceksin, gerekirse kapısına kilit vuracaksın; yöneticisine çok hızlı bir şekilde Emniyeti arayıp ‘Alo, müdür bey, bir soruşturma açar mısınız şu dernek başkanına?’ diyeceksin; soruşturma kovuşturmaya dönecek ve sonra da görevden alacaksınız.” Şimdi, işlerin böyle döndüğünü biliyoruz.

Bunun dışında ne olacak arkadaşlar? Uzman olmayan kişiler dernekleri denetleyecekler. Yani, bunların içerisinde kim kim, tanımlanmamış. Biri denetleyecek ama bu, MİT'çi mi, polis mi, jandarma mı, kim? Kim denetleyecek? Sınırı ne? Bu da belli değil. Keyfi uygulamaların önu açılacak, yurt dışında faaliyet yürütenlerin yaptığı hibelere soruşturma açılacak, yardım toplama faaliyetlerinin önu kesilecek.

Yani, say say bitmez bir yasal düzenlemeyi hangi koşullarda getiriyorsunuz? Her gün Covid-19 pandemisinden insanların yaşamını yitirdiği koşullarda getiriyorsunuz değerli arkadaşlar. Bakın, dünkü verileri söyleyeyim: Dün ölkemizde Covid-19 pandemisi nedeniyle yaşamını yitirenlerin sayısı 256'ydı. Bugün kaç kişi? 253 kişi değerli arkadaşlar. Bugün 253 kişi ölmüş, dün 256 kişi. Topladığımızda ne yapıyor? İki günde 500'den fazla insan yaşamını yitirmiş. Peki, siz ne yapıyorsunuz? Covid-19'la ilgili herhangi bir düzenlemeyi getirip "Ya, Mecliste bu kadar mesai yaptık, bütçeyi geçirdik, gelin bu insanların ölmemesi için bir şey yapalım." diyor musunuz? Hayır. Sizin derdiniz itiraz odaklarını susturmak, sizin derdiniz toplumu nasıl zapturapt altına alırım. Bunun derdindediniz.

Bakın değerli arkadaşlar, biz de önerdik, diğerk muhalif siyasi partiler de önerdi, niçin hâlâ sağlık emekçileri için Covid-19'un meslek hastalığı olmasını sağlamıyorsunuz? Niçin? Alkışlıyorsunuz, "emekçi" diyorsunuz, "cefakâr" diyorsunuz, "Hayatımızı onlara borçluyuz." diyorsunuz, peki, niye getirmiyorsunuz yasayı? Niye samimi adımlar atmıyorsunuz değerli arkadaşlar? Bunu yapmıyorsunuz sonra buradan konuşuyorsunuz.

Son olarak, bakın, yıl bitti. Ne kadar zulümkâr bir iktidar olduğunuzu nereden biliyoruz biliyor musunuz? Ben bir KHK'liyim. Benim dosyam üç yıldır OHAL Komisyonunda bekliyor, eşimin dosyası da bekliyor. İnat etmişsiniz bizim gibi KESK'li olanların, barış akademisyenlerinin dosyasını sonlandırmıyorsunuz. 16.050 kişi var. Ne yaptınız biliyor musunuz? Bakın değerli arkadaşlar, Cumhurbaşkanının şu iki satırlık kararnamesiyle bir yıl daha insanların aşsız, ekmezsiz kalmasına yol açtınız. Ne kadar rahat değil mi? Bunu birisine söylemişlerdir, iki dakikada yazmıştır. O iki dakika insanların ekmeğine ve yaşamına mal oluyor, o iki dakika için insanlar her gün ama her gün internete girip o Komisyonun kararına bakıyor, biliyor musunuz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) – Üstelik neden? "Bir 'hayır' kararı alayım da olmayan hukukun önüne gideyim, belki beş yıl sonra, on yıl sonra AİHM'den haklarımı alırım." diye.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Koçyiğit.

Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğerk önergeyi okuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşölmekte olan Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin 29'uncu maddesinde yer alan "eklenmiştir" ibaresinin "ilave edilmiştir" ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Dursun Müsavat Dervişoğlu	Mehmet Metanet Çulhaoğlu	Arslan Kabukcuoğlu
İzmir	Adana	Eskişehir
Şenol Sunat	Yasin Öztürk	Fahrettin Yokuş
Ankara	Denizli	Konya

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.
BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Arslan Kabukcuoğlu'nun.

Buyurun. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Eskişehir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan 247 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 29'uncu maddesi üzerine İYİ PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum. Yüce Meclisi saygıyla selamlarım.

Dünyadaki kara paranın bizim gayrisafi millî hasılamızın 4 katı kadar olduğu tahmin ediliyor.

Küresel dünyada terör de küreselleşmiştir. Uluslararası terör medeniyetin getirdiği yeni imkânlar neyse hepsinden yararlanmakta ve bunları uygulamaktadır.

Uluslararası suç örgütleri 1980 ortasından itibaren çok boyutlu bir yapı hâline dönüşmüştür. İlgi ve faaliyet alanları o kadar değişti ki ve amaçları o kadar büyüdü ki 15 Temmuz 2016 tarihinde ülkemizi dahi ele geçirmeye kalkıştılar.

Kara para aklamayla ilgili eylem görev gücü FATF, kara para aklamayla ilgili olarak 1989'da G7 ülkeleri tarafından kurulmuş, ülkemiz 1991 yılında üye olmuştur. FATF'ın hedefleri, kara para aklamaya, terörün finansmanına, uluslararası finansal sistemin bütünlüğüne yönelik diğer ilgili tehditlere karşı mücadele standartları belirlemek, yasal, düzenleyici ve operasyonel önlemlerin etkili bir şekilde uygulamasını teşvik etmektir.

11 Eylül 2001'de Amerika Birleşik Devletleri'nde El Kaide terör örgütünün faaliyetinden sonra Amerika Birleşik Devletleri dünya devletleri üzerinde baskıyı artırmış ve terörle mücadele biraz daha hız kazanmıştır. Bu tedbirler ve saptamalar ülkemizi de kısmen ilgilendirmekle beraber, Türkiye'de terör 1969 yılından itibaren yaşanmaya başlamıştır; Dev-Genç, PKK, DHKP-C, TİKKO, FETÖ, Hizbullah gibi örgütler ülkemizde ses getiren eylemler yapmışlardır. Bu terör örgütlerinin yabancı ülkeler tarafından desteklendiğine kuşku yoktur. 12 Mart ve 12 Eylül Türkiye'de neredeyse bir neslin yok olmasına neden olmuştur. Türkiye bu ateşlerle kavrulurken hâliyle destekleyicisi olan ülkelerin bizdeki terörü önlemek için tedbir almaları düşünülemez; ne zaman ki kendi ülkeleri zarar gördü, o zaman harekete geçmişlerdir.

Uluslararası terör ülkemizi de etkilemektedir ama bizim birinci sorunumuz ülke içindeki terördür. Uluslararası terörle ilgilimiz daha çok emperyal ülkelerin çıkarlarını korumamız içindir; kitle imha silahları da öyle.

Dünyada gelişen teknoloji ve şartlara bağlı olarak terör örgütlerinde maddi ihtiyaçlar artıyor. Aktif unsurlarını geçindirmek için, unsurların ailelerini geçindirmek için, eğitim ve silah için, propaganda için paraya ihtiyaçları var. Bu nedenle terör örgütlerinin yasal ve yasal olmayan kanallardan aidat, bağış toplama, dernek, vakıf, ideolojik yayınlardan elde ettikleri gelirleri vardır; ticari faaliyette bulunuyorlar, sosyal etkinliklerde bulunuyorlar, silah kaçakçılığı yapıyorlar, fidye alıyorlar, haraç topluyorlar.

Terör bir insanlık suçudur. Gerekli önlemler alınmalıdır, burada kimsenin kuşkusu yok. Biz biliyoruz ki AK PARTİ iktidarı her şeyi istismar eder, bu yasa da istismar edilecektir; geçersiz bahanelerle siyasetlerine aykırı gördükleri sivil toplum örgütlerine zarar vereceklerdir, ülke insanlarını sindirmeye uğraşacaklardır.

Türkiye Büyük Millet Meclisinde milletvekillerinin asli görevlerinden biri ülkenin ve bölgenin sorunlarıyla ilgilenmek, bir diğeri de ideolojiler için çalışmaktır. Birincisi maalesef çok kez ihmal edilmektedir.

Batman 610 bin nüfuslu şirin bir Anadolu şehridir; tarihi Sümerlere kadar uzanır ve o kadar eskidir. Tarımın yanında tekstil Batman ekonomisinde önemli yer tutar. Batmanlılar dürüst, çalışkan, misafirperver insanlardır. Batman yaşaması kolay, konforlu bir şehirdir. Tüm ülkemizde olduğu gibi Batmanlılar da işsizlikten muzdariptir. Şehrin hayatını sekteye uğratan, devlet müdahalesini gerektiren sorunları kronikleşmiştir. İluh Deresi 12 mahalle ve 2 köyden geçen mikrop yuvasıdır. Yazın hastalık kaynağıdır, kışın taşar, insanları canından alır. Bu şehirde derenin ıslah edilmesi şarttır. AK PARTİ ve HDP yıllardır söz verirler yapmazlar. İluh, İYİ PARTİ'nin ahdı olsun.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

29'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

30'uncu madde üzerinde 3 adet önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk okutacağım 2 önerge aynı mahiyette olup birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 247 sıra sayılı Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin 30'uncu maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Kemal Peköz

Mahmut Celadet Gaydalı

Gülüstan Kılıç Koçyiğit

Adana

Bitlis

Muş

Murat Çepni

Mehmet Ruştü Tiryaki

Abdullah Koç

İzmir

Batman

Ağrı

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Süleyman Bülbül

Rafet Zeybek

Zeynel Emre

Aydın

Antalya

İstanbul

Alpay Antmen

Turan Aydoğan

Murat Emir

Mersin

İstanbul

Ankara

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk söz Sayın Murat Emir'in.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - Gerekçe...

BAŞKAN - Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Madde, Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin bütünlüğüyle ilişkili olmayıp siyaseten eleştirdiğimiz torba kanun yöntemiyle teklifin kapsamına sokulmuştur. Maddenin teklif metninden çıkartılması ve düzenlemenin kitle imha silahlarının yayılmasının finansmanının önlenmesiyle ilgili hükümlerle sınırlı tutulması gerekmektedir.

BAŞKAN – Komisyonun katılmadığı aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci söz Sayın Abdullah Koç'un.

Buyurun Sayın Koç. (HDP sıralarından alkışlar)

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sizleri saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, değerli arkadaşlar, biz gerçekten tarihî bir süreçten geçiyoruz. Türkiye’de maalesef, bütün kurumlar, yargı organları gerçek anlamda bir baskı altında, baskıyı çok net bir şekilde hissediyor. Bakın, biraz önce haberlerde izledim, haberlere düştü. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin Demirtaş hakkında verdiği karar var, “Derhâl serbest bırakın.” diyor. Ve avukatları sulh ceza mahkemesine itirazda bulunmuş, itiraz gerekçesine bakın: “AİHM kararının hangi başvuruya istinaden hangi suçlara yönelik, hangi kapsamda olduğu bilinmediğinden, söz konusu kararın hukuken denetime elverişli olmadığından dolayı...” Bu gerekçeyle karar reddediliyor. Bakın değerli arkadaşlar, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin kararı Avrupa Sözleşmesi’ne dayanıyor ve bu da Anayasa’ya göre artık bir iç hukuk hükmüdür. Bunun derhâl uygulanması gerekiyor. Bakın, bütün yetkililer, bütün mahkeme sülheleri, hepsi şu anda suç işliyor. Bu, çok gerçek anlamda hukukun rafa kaldırıldığı bir süreçtir, bunu kabul etmek mümkün değildir. Bütün yetkilileri burada uyarmak gerekiyor, Anayasa rafa kaldırılıyor ve suç işleniyor. Derhâl Selahattin Demirtaş’ın serbest bırakılması gerekiyor. Mahkemenin yapacağı tek şey bir saat içerisinde bu kararı tercüme edip gereğini yapması.

Değerli arkadaşlar, bir diğer husus, biz Adalet Komisyonunda iki gün boyu bu kanun teklifini görüştük. Bakın, Adalet Komisyonu -Sayın Komisyon Başkanı da burada- maalesef kurallara uymuyor. Neden uymuyor? İç Tüzük 36’ncı maddeye göre en azından kırk sekiz saat önceden bu kanun teklifinin bize verilmesi gerekiyor ve bizim bunun üzerinde bir çalışma yapmamız lazım. Bakın, bu kanun elimize tutuşturuldu. 17/12/2020 Perşembe günü saat 10.55’te bu kanun bize verildi, cuma günü de toplantılar yapıldı. Değerli arkadaşlar, eğer Adalet Komisyonu mevcut olan kurallara uymuyorsa diğer tarafı artık sizler düşünün.

Değerli arkadaşlar, burada diğer önemli bir husus, bakın, 626 tane sivil toplum örgütü ve dernek şu anda bu kanuna itiraz ediyor.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayı artıyor, bugün bini geçti.

ABDULLAH KOÇ (Devamla) – Ve diğer bir tarafta barolar itiraz ediyor. Bakın, milletvekilleri böyle bir kanun çalışması yaptılar, bir tane sivil toplum örgütünün kapısını çaldılar mı? Bir tanesinin görüşünü aldılar mı? Siz bu kanunu kimin için getiriyorsunuz? Siz bu kanun çalışmasını kimler için getiriyorsunuz? Bakın, kara listeye girmemek için yapıyorsunuz. Bu Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi’ni de yine Avrupa’nın, dünyanın başka o gelişmiş olan ülkelerinin dayatmasıyla bunu yapıyorsunuz. Ya, Allah rızası için bir gün de bu halkın istediğini, bu halkın talep ettiğini ve bu halkın özgürlüğe dair olan taleplerini bir dile getirin, buna dair bir çalışma yapın, bir kanuni düzenleme yapın ve getirin, beraber çalışalım ve bu şekilde bir kanun düzenlemesi yapalım. Bunların hiçbiri yok değerli arkadaşlar, bakın hiçbiri yok.

Bakın, aynı zamanda İçişleri Bakanına öyle yetkiler tanınıyor ki herhangi bir sebepten dolayı bir sivil toplum kuruluşunun kapısını çalacak, MİT’ten aldığı raporlarla beraber mallarına el koyacak, merkezine baskın yapacak, delil elde edecek, ondan sonra da faaliyetlerini donduracak. Sonra da gidip ağır ceza mahkemesine diyecek ki: Hadi bu kararı tanımla, bu kararlar ilgili karar ver. Hani anayiğit diyorlar ya... Anayiğit, babayiğit bir mahkeme görevbilir misiniz ki gelsin bu karara karşı bir karar versin, bu İçişleri Bakanına karşı bir karar versin.

Bakın, önceki konuşmamda da belirttim; İçişleri Bakanının gerçek anlamda yargı üzerinde vesayeti var. Adalet Bakanına sesleniyorum: Bu vesayete karşı mücadele et. Arkadaşlarımız da belirttiler; Selahattin Demirtaş kararından dolayı sadece konuşmayan, konuşması gereken, Adalet Bakanındır, Adalet Bakanı da maalesef suspus şu anda.

Bu getirilen kanun teklifi değerli arkadaşlar, Anayasa’nın 4-5 tane maddesine aykırıdır. Bakın, Anayasa’nın 2’nci maddesine aykırıdır, Anayasa’nın 10’uncu maddesine aykırıdır, Anayasa’nın 13’üncü maddesine aykırıdır, 21’inci maddesine aykırıdır, 33’üncü maddesine aykırıdır. Bütün haklar askıya alınmaktadır bu kanun teklifiyle. Dolayısıyla gelin, bir an önce bu kanun teklifini geri çekin.

Bakın, Türkiye'deki bütün sivil toplum örgütleri bu kanuna karşı, bütün avukatlar bu kanuna karşı. Gelin, tarihî bir gerçeklikle yüz yüze kalın. Bakın, siz gidiyorsunuz ama bir gün de olsa bu halkın, bu halkların, bu toplumun yararına olabilecek bir kanun düzenlemesi yapın. O kanuni düzenleme de nedir biliyor musunuz? Bu kanunu geri çekmektir.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin 30'uncu maddesinde yer alan "eklenmiştir" ibaresinin "ilave edilmiştir" ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Dursun Müsavat Dervişoğlu Mehmet Metanet Çulhaoğlu Muhammet Naci Cinisli

İzmir

Adana

Erzurum

Şenol Sunat

Yasin Öztürk

Ankara

Denizli

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Muhammet Naci Cinisli'nin.

Buyurun. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; aziz milletimizi ve Genel Kurulumuzu saygıyla selamlarım.

Görüştüğümüz bu torba kanun teklifiyle AK PARTİ iktidarının kendi elitlerine verdiği önceliği bir kez daha görüyoruz. Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi gibi otoriter bir anlayışta, güç, tek bir elitist odakta toplandı. AK PARTİ karar mekanizması, toplumsal ve siyasi yaşamı etkileyen tüm kararlarını milletimizden, hatta kendi milletvekillerinden habersiz, elitleriyle karar alan bir üstyapıya dönüştü. AK PARTİ, elitist bir parti olmuştur. Yanlış anlamayın, sizler bu elitistler içinde değilsiniz, elitist kadro Meclis dışında. Milletin AK PARTİ'li temsilcileri olarak elitist iradeye sizler izin vermemelisiniz. AK PARTİ iktidarı, her geçen gün, ülkemizin kaynaklarını bir avuç elitist için heba ediyor. Kuvvetler ayrılığı ilkesinin pratikte hiçbir değeri kalmadı. Meclisimiz, elitist bir zümre tarafından hazırlanan kanun tekliflerinin onay makamı konumuna getirildi. Bu gerçekliği artık AK PARTİ içerisindeki çok kıymetli milletvekilleri de fark ediyorlar.

Bu kürsüden, pek de keyif almayarak paylaştığımız, ülkemizin mevcut çökertilmiş ekonomik, siyasi, sosyal durumunu milletimizle iç içe olan biz, İYİ PARTİ'li milletvekilleri ifade ediyoruz, etmeye devam edeceğiz. Bu perişanlığı iktidarımızda, milletimizle omuz omuza, öz kaynaklarımızla, millî ruhla düzelterek inşallah.

Pandemiyle mücadele ederken verimli çalışmak yerine çok uzun saatler boyunca Genel Kurul Salonu'nda bulunuyoruz. Neredeyse her gün bir milletvekili arkadaşımızın bu amansız hastalığa yakalandığını biliyoruz. Milletvekilinin ve çalışan personelimizin sağlıklarını ve canlarını tabii olarak düşünmeden çalıştıkları Covid şartlarında, mensubu olmaktan gurur duyduğumuz Gazi Meclisimizin, AK PARTİ elitlerinin menfaatleri için kişiye özel kanunların çıkarılması uğruna kullanılmasını kabul edemeyiz.

Görüşüğümüz kanun teklifi, görünürde ölkemizin suçtan kaynaklanan mal varlığı değerlerini aklama ve terörizmin finansmanıyla mücadele kabiliyetini artırmak amacını taşıyor ancak ciddi eksiklikleri nedeniyle arzulanan amaçların gerçekleştirilmesi güç. Alışlageldiğı gibi olumlu bir algı oluşturarak popölarite kazandırıp günü kurtarmaya yönelik bir düzenlemeyi yine görüşüyoruz. Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemindeki keyfilik bu detayda da gün yüzüne çıkıyor. Görüşüğümüz torba kanun teklifiyle başka alanlarda da düzenlemeler yapılıyor. Haklarında kesinleşmiş bir yargı veya kovuşturma kararı bulunmayan kişilerin dernek yöneticilikleri iptal edilecek. Bunun için suça bulaştığı iddiası yeterli, iddia üzerine İçişleri Bakanı kararıyla görevden uzaklaştırılabilecekler. Bir İçişleri Bakanının karar vermesinde yararlanacağı veri ise derneğin organlarında görevli olan personel hakkında soruşturma başlatılıp başlatılmadığı olmamalı. Adalet, burada da siyasetin ve keyfilüğün gölgesinde kalmış.

Değerli milletvekilleri, kalan kısa süremde Erzurum’da son günlerde yaşanan bir kaostan size bahsetmek istiyorum. Sizlerin de bildiğı gibi Erzurum bir kış memleketi ve Erzurum bir kış sporları merkezi. Aynı zamanda, Türkiye’nin en önemli kış turizm destinasyonu. Çok önemli yatırımlar var, Palandöken Dağı’ımızda çok ciddi otellerimiz uluslararası çapta başarılı otellerimiz var ve bu otellerimiz, geçtiğimiz iki seneki sıkıntılardan sonra bu seneye çok olumlu bakıyorlardı. Çok güzel rezervasyonlar aldılar, yılbaşı tatilini de içine alan paketler sattılar. Birkaç gündür de bu müşteriler, Türk ve yabancı müşteriler Erzurum’a geliyorlar. Özellikle, yabancı müşteriler hem de charter seferleriyle Erzurum’a direkt geliyorlar ve Erzurumlu otel yöneticileri, Erzurumlu hemşehrilerim bu insanları davul zurnayla karşıyorlar. Hepsisi otellerine yerleştiler. İki gün önce bir genelge duyduk ve bu bir yazılı genelge değil, Sayın Valimizin şifahen otellere bildirdiğı bir söz diyelim. “Yerli turistler kayak kayamaz, yalnızca yabancı turistler kayabilir.” Allah Allah, bu nereden çıktı? Antalya’daki turiste “Yerli turist yüzemez, yabancı turist yüzebilir.” dedik de mi biz duymadık? Biz, bunun şaşkınlığını yaşarken dün akşam burada İçişleri Bakan Yardımcımız Sayın Mehmet Ersoy’la bir araya geldik ve konuyu kendisine açtığında bana çok şaşırdığım bir cevap verdi: “Onu değiştirdik, hiç kimse kayak kayamayacak.” dedi. Devlet yönetiyorsunuz, arkadaşlar, ciddi bir işten bahsediyorum. Bu ne demek? Yazılı bir genelge bile yok. Sözlü olarak bu insanlara “Turistleri otelden çıkaramazsın.” diyorsunuz ve hepsi şimdi geri dönüyorlar. Böyle bir şey kabul edilebilir mi?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Devamla) – Erzurum’la ilgili kararlar verilirken çok dikkatli olmanızı rica ederim.

Saygılar sunarım. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

30’uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

31’inci madde üzerinde 3 önerge vardır, aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk okutacağım 2 önerge aynı mahiyette olup birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşölmekte olan 247 sıra sayılı Kitle İmha Silahlarının Yayılmasıın Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi’nin 31’inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Kemal Peköz	Gülöstan Kılıç Koçyiğit	Murat Çepni
Adana	Muş	İzmir
Hüseyin Kaçmaz	Mehmet Ruştü Tiryaki	Mahmut Celadet Gaydalı
Şırnak	Batman	Bitlis

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Süleyman Bülbül

Rafet Zeybek

Zeynel Emre

Aydın

Antalya

İstanbul

Alpay Antmen

Turan Aydoğan

Müzeyyen Şevkin

Mersin

İstanbul

Adana

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde ilk söz talebi Sayın Müzeyyen Şevkin’in.

Buyurun Sayın Şevkin. (CHP sıralarından alkışlar)

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, demokratik işleyişin yok sayıldığı Türkiye’de özgürlükten eser kalmadı maalesef. Demokrasi, aslında, azınlıkta olanların hukukunun korunduğu bir yönetim biçimidir. Her fırsatta sandıkla gelmiş olmaya yaptığımız vurguyu ne yazık ki seçilmiş olmanın ayrıcalığına dönüştürüp tek tip düşünce tahakkümüne vardırınız olayı. Özgür basını susturup sivil toplum örgütlerini baskıladınız, baroları parçaladınız; yetmedi, şimdi de derneklere el attınız. Mağduriyetlerden beslenerek geldiğiniz iktidarda hiçbir farklı söylemin yeşermesine izin vermiyorsunuz. Bir İtalyan atasözü der ki arkadaşlar: “Ata kibirle binen eve yaya döner.” Dikkat edin arkadaşlar, yaya kalmayın sakın. “Özgürlük” tanımını genişletme iddiasıyla iktidara geldiniz ancak dünya liginde bakın neredeyiz: 162 ülkenin bulunduğu İnsani Özgürlük Endeksi’nde Türkiye, hukukun üstünlüğü, kişisel refah ve özgürlük parametrelerinde 119’uncu sırada; Basın Özgürlüğü Endeksi’ne göz attığımızda 180 ülke arasında 154’üncü sırada. Türkiye, ekonomide ve dolayısıyla özgürlükte de dipte ne yazık ki. Daha hangi aynayı size tutacağız arkadaşlar?

Saygıdeğer milletvekilleri, kamusal alandaki çalışmalarıyla demokrasinin güçlenmesine, işselleştirilmesine katkı sunan, merkezî idarenin ve özel sektörün oluşturduğu sistemin çalışmasına rehberlik eden sivil toplum örgütleri, maalesef tahammül edilmemesi nedeniyle ve tirpanlama girişimleri nedeniyle demokratik yaşama indirilecek en büyük darbelerden biriyle karşı karşıya. 600 derneğin karşı durmasına rağmen bunu dün maalesef geçirdiniz.

Ülkemizde yokluk, yoksulluk, işsizlik diz boyu; işçi, öğrenci, emekli ne yapacağını bilemez hâlde, siz ise milletin gözünü boyayarak pembe tablolar çiziyorsunuz. 60 bin gencin, öğretmenin atamasını yapmadınız. Binlerce mühendisi, şehir plancısını, mimarı hâlâ atamıyorsunuz. 5 maskeyi dağıtamadınız, aşığı hâlâ getiremediniz. İşsizliği düşüremediniz, hâlen asgari ücreti insanlık onuruna yaraşır bir şekilde belirleyemediniz. Öğrencilerin KYK sorununu çözemediniz ve emeklilikte yaşa takılanları sefaletle mahkûm ettiniz, bir türlü emeklilikte intibak yasasını çıkarmadınız. Bereketli topraktaki çiftçiyi açlığa ve üretimsizliğe mahkûm ettiniz, traktörüne haciz koydunuz. Kadın cinayetlerine “Dur!” diyemediniz. Seçilmiş olmaya vurgu yapıp, seçilmiş belediye başkanlarını görevden alıp tutuklatarak itibarsızlaştırdınız, Ceyhan örneğinde yaşandığı gibi, kimine de kayyum atadınız. Hani nerede millî irade arkadaşlar? Onu da ayaklar altına aldınız. Anayasa Mahkemesini tanımadınız, AİHM kararını takmıyorsunuz zaten. İşin aslı, siz hukuk tanıyorsunuz arkadaşlar.

“Dış ülkelerle sıfır problem” deyip Orta Doğu’da liderliğe soyundunuz; Mısır, İsrail ve benzeri çok sayıda Orta Doğu ülkesinde ilişkiler büyükelçileri çekme noktasına geldi. Bir tane dostumuz yok. Ha, sahi sizin bir dostunuz var, Katar, sizin dostunuz var. (CHP sıralarından alkışlar) Halkın derdiyle dertlenip çözüm önerileri sunmanızı beklerken grup toplantılarını âdeta magazin sayfalarına indirgediniz. Şu sıralar, 5’li müteahhitlerden 1’inin destansı bir reklamı geziyor televizyonlarda. Gözlerim yaşıyor gerçekten, onu izlediğim zaman ağlayasım geliyor ama şiiresel anlatımından dolayı değil arkadaşlar.

Asgari ücrete günlerdir yapacağınız üç kuruşluk zam için insanları âdeta süründürürken tek kalemde bu müteahhidin 422 milyon liralık vergi borcunu sildiniz arkadaşlar. Millettin yastık altında biriktirdiği üç kuruş döviz gözü dikip, trollerle sahte dolarları yaktırırken bu müteahhitlere arttıkça artan döviz kuru üzerinden maalesef ihaleler verdiniz, ihale garantileri verdiniz ve garanti sağladınız bunlara. Hasta garantili hastanelere, inmediğimiz havalimanlarına, geçmediğimiz yollara milyarlar aktardık. Milyonlarca ağacı katlettiniz. Yaptığınız doğa talanını içeren, milyonlarca yılda oluşan madenleri tahrip ettiniz, yurt dışına yok pahasına sattınız; bundan dolayı gözlerim yaşıyor. Affedilen 422 milyonla 181.523 asgari ücretlinin maaşını ödeyebilirdiniz. Sokakta yaşayan 70 bin insanın derdine derman olabilirdiniz. Pandemi döneminde evine ekmek götüremeyen binlerce insana destek olabilirdiniz ama umutsuzluğa yer yok; zulümle abat olanın akıbeti berbat olur. Dolayısıyla tek bir kişinin inisiyatifıyla hareket edip milyonlarca insanın kaderiyle oynanan bu düzen değişecek elbette. Seçimle geldiniz, seçimle gideceksiniz. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ettim Sayın Şevkin.

Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci söz talebi Sayın Hüseyin Kaçmaz'ın.

Sayın Kaçmaz, buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Belki de sonda söylemem gereken şeyi başta söyleyeyim bugünkü görüştüğümüz yasayla ilgili. Bakın, bugün Sayın Erdoğan çevreciler hakkında ne demiş: “Türkiye’nin ve 83 milyonun faydasına olan enerji projelerimizin çevreci maskesi takmış Vandallarca engellenmesine müsaade etmeyeceğiz.” “83 milyonun faydasına” dediği bu projeler yine 5’li çetenin faydasıdır. İşte, doğasını savunan da size muhalif olan da size karşı biat etmeyen herkes de “terörist” olarak yaftalanıyor. Herkese kolayca “terörizm” yaftasını yapııştırıp zulmediyorsunuz. Yani bu yasada isteğiniz, istediğiniz derneğe “terörizm” yaftasını yapııştırıp kayyum atamak, istediğinizde kapatmaktır.

Ülkenin asıl sorunları bugün işsizlik, yoksulluk. Sadece bugün içerisinde sosyal medyada karşımıza çıkan, bir gencin ve bir de orta yaşta bir yurttaşımızın feryatları vardı. Bir sağlık emekçisi olan bu gencimiz “Yirmi dört saat çalışıyorum bazen ama cüzdanım boş. Umudum yok, gelecekte bir beklentim yok.” diyor ve bu işsizlik, umutsuzluk bütün gençleri sarmış ve umutsuzluğa sevk etmiş durumda. En sonunda da şunu söylüyor: “Bu röportajı yaptıktan sonra ben şimdi eve doğru giderken bir kaza geçirip ölsem bile hiç umurumda olmaz.” O kadar hayattan bıkmış gençlerimiz.

Bugün, tabii, dediğimiz gibi, ülkenin gerçek gündemleri dışında, iktidar tamamıyla tahakkümünü tüm toplum, tüm kurumlar üzerinde kurmak için yeni yasalar yapıyor ve sürekli bunu da kurumlar üzerinde -tırnak içerisinde- “terör” adı altında bir baskı kurarak, herkesi terörize ederek kendine muhalif herkesi ortadan kaldırmaya çalışıyor.

Değerli arkadaşlar, yakın zaman önce yapılan bir araştırma sonucu, AKP’nin Türkiye’yi, özellikle ifade ve basın özgürlüğü noktasında getirdiği noktayı gözler önüne seriyor. 37 ülke arasında başının belaya gireceğine inandığı için sosyal medyada siyasi görüşlerini paylaşmaktan en çok çekinen halk yüzde 65’le Türkiye. Ezici çoğunluk kendini ifade etmekten çekiniyor çünkü her an bir terörist yaftasıyla karşı karşıya kalabilir. Birçok farklı kurumun bu konuya ilişkin çalışmaları var; Pew Research Center’in İfade Özgürlüğüne Destek Endeksi’nde, Türkiye 37 ülke arasında 29’uncu sırada, Uganda, Rusya, Endonezya gibi ülkelerde ifade özgürlüğüne destek Türkiye’den daha yüksek. Yine, 2008’de yapılan bir araştırmaya göre de Türkiye’de medyanın özgür olduğuna en çok inanan seçmenler yüzde 66’yla AKP seçmeni ve yüzde 46’yla MHP seçmeni. CHP’lilerin yüzde 80’i, İYİ PARTİ’lilerin yüzde 78’i ve HDP’lilerin de yüzde 82’si medyanın özgür olmadığını düşünüyor.

İşte, bu yasayla aslında yapmak istediğiniz sivil toplumu baskı altına almak ve sizin gibi düşünmeyenleri, biat etmeyenleri zapturapt altına almaktır ve bunu yaparken de sürekli bir algı yönetimi yöntemine başvuruyorsunuz. Aslında, bu yaptığınız uygulamalar -defalarca arkadaşlarımız dile getirdi- Joseph Goebbels'in, o Nazi Almanyasının Propaganda Bakanının baş vurduğu yöntemdir. O dönemde Nazi Almanyasında da -aday olan- Mareşal Hindenburg için o zaman Naziler "asker kaçağı" diyordu -ya mareşal askerî alandaki en yüksek rütbedir- ve kendi kitlelerini inandırabiliyorlardı.

Değerli arkadaşlar, Borges'in çok güzel bir sözü vardır: "Diktatoryal rejimler zulümle, baskıyla biat ister ancak en kötü yönü, kendi etkisi altına aldığı kitleleri çok aptal yapar ama bir de iyi yönü vardır, kendi etkisi altına alamadığı kitleleriye çok zeki yapar." der. Ve bugün kendi etkiniz altına alamadığınız kitleler bugün gözünü açtı ve bugün dışarıda halk uyandı, neyin ne olduğunu biliyor. Sizin bu çıkarmaya çalıştığınız maddelerin de sadece size, sermayeye, 5'li çetenize yönelik olduğunu da biliyor.

Sadece bir cümleyle söyleyeyim: Kürt meselesi çözülmeyen bu ülkedeki hiçbir sorun çözülemez arkadaşlar diyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önermeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin 31'inci maddesinde yer alan "değiştirilmiştir" ibaresinin "yeniden düzenlenmiştir" ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Metanet Çulhaoğlu   Dursun Müsavat Dervişoğlu   Bedri Yaşar

Adana

İzmir

Samsun

Yasin Öztürk

Şenol Sunat

Ayhan Altıntaş

Denizli

Ankara

Ankara

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Ayhan Altıntaş'ın.

Buyurun. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ PARTİ adına kanun teklifinin 31'inci maddesi üzerinde söz almış bulunuyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Mustafa Kemal Atatürk, Kurtuluş Savaşı'mızın temellerini Samsun, Amasya, Erzurum ve Sivas'ta attıktan sonra 27 Aralık 1919'da Ankara'ya geldi. Dikmen sırtlarında coşkulu ve görkemli bir kalabalık Atatürk'ü karşıladı. Atatürk'ün çok mutlu olduğu bu karşılama, içinde bulunduğumuz Gazi Meclisin Ankara'da kurulmasına vesile olan en önemli nedenlerden biridir. Hava kapalı ve soğuktan ama sonra güneşlenip kızıl bir gökyüzü oldu; bugüne "kızılca gün" deniyor. Ankara Büyükşehir Belediye Başkanımız Sayın Mansur Yavaş'ın girişimiyle, Atatürk'ün Ankara'ya gelişini temsil eden görkemli Kızılca Gün Heykeli, Meclisimiz ile Genelkurmay arasındaki kavşakta 27 Aralıkta yani yarın açılacak. Başta Büyükşehir Belediye Başkanımız Mansur Yavaş olmak üzere tüm emeği geçenleri tebrik eder; Ulu Önder Atatürk ve silah arkadaşlarını rahmetle anarım. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, psikolog Abraham Maslow'un bir ihtiyaçlar hiyerarşisi teorisi var. Bu teoriye göre, insanın ilk gereksinimleri fizyolojiktir yani nefes alma, beslenme, uyku ve su gibi ihtiyaçlar. Daha sonra güvenlik ve sonra da aşağıdan yukarıya ait olma, saygınlık ve kendini geliştirme gelir. Teoriye göre, birey bir kategorideki ihtiyaçlarını tam manasıyla karşılayamadan bir üst gereksinim kategorisine geçemez. Yani, beslenemeyen birey güvenliğini düşünmez, esas gereksinimi o an için beslenmektir. Yahut kendini güvende hissetmeyen, hissedemeyen birey kendini geliştiremez. Bu kanun teklifinin en temel amacının vatandaşlarımızın güvenliğini sağlamak olduğu görülüyor. Devlet eğer vatandaşlarının güvenliğini sağlamak istiyorsa Maslow öngörüsüne göre önce onların fizyolojik ihtiyaçlarını karşılamalıdır. Yani vatandaş eklemek bulabilmelidir, aç susuz kalmamalıdır.

Değerli milletvekilleri, burada esas değinmek istediğim mesele su. Su konusu bugünlerde çok konuşulsa da uygulamada yeterli ciddiyetin verildiğini düşünüyorum. Birçok projeksiyonda 2070 yılında yarı kurak iklime sahip olacağımız gösteriliyor. Fakat doğru yönetilmezse suyumuz o kadar dahi dayanamaz. Suyumuzu kaybedersek geri kazanmamız çok zor. Su sayesinde tarım yapıyoruz, enerji ihtiyacımızın önemli bir kısmını karşılıyor. Su, hayatın kaynağı ve geleceğimizin temel koşuludur. Susuzluk, bir kitle imha sebebidir. Bakın, son yüzyıl içinde dünya nüfusu 3 kat artmış, buna karşın su kaynaklarına olan talepteki artış 7 kat. Dünya üzerinde var olan su miktarı sabittir. Nüfus artsa da su kaynakları artmıyor. Gelecekte zaten su kıtlığı yaşayacağımız günlerde bir de gıda kıtlığı yaşama ihtimalimiz çok yüksek çünkü tarımsal üretimde çoğunlukla suya bağımlı.

Uğruna yüzey sularının doğal akışını bozduğumuz, dolaylı olarak yüzey sularının kurumasına sebep olduğumuz ve etrafındaki birçok canlının ölmesine, zarar görmesine ya da göç etmesine sebep olduğumuz nehir tipi HES'ler de burada baş sorumlulardan. Evet, enerji de önemli fakat daha akılcı, planlı, programlı projelerle enerji üretelim.

Değerli milletvekilleri, nüfus artışı, şehirleşme, sanayileşme; bunlar da su kirliliğini artırmakta, dolayısıyla temiz su kaynaklarını azaltmaktadır. Endüstriyel, evsel, tarımsal atıklar tatlı su kaynaklarını kirletiyor. Olayın vahameti ortada: 1 litre kirlı suyu temizleyebilmek için 8 litre temiz su kullanılıyor.

Bakınız, burada sorumluluk bütün paydaşlara düşüyor. En başta Tarım ve Orman Bakanlığı çiftçilerimizi bilinçlendirmeli, tarımda suyun doğru kullanılması için tedbir almalıdır. Endüstriyel, evsel atıklar için çare bulunmalı, su kaynaklarımızın kirlenmesinin önüne geçilmelidir. "Maden" "otel" diyerek ormanlarımız tahrip edilmemelidir. Doğamızın ve yer altı su kaynaklarımızın hoyratça kullanılması ve kirlenmesi engellenmelidir. Bir gün insanlar susuzlukla, açlıkla karşı karşıya kalırsa ne güvenliğin anlamı kalır ne enerjinin anlamı kalır, insanlık imha olur.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

31'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

32'nci madde üzerinde 2'si aynı mahiyette olmak üzere 3 adet önerge vardır.

İlk okutacağım 2 önerge aynı mahiyette olup birlikte işleme alacağım.

Önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 247 sıra sayılı Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin 32'nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Kemal Peköz

Gülüstan Kılıç Koçyiğit

Murat Çepni

Adana

Muş

İzmir

Mahmut Celadet Gaydalı

Mehmet Ruştı Tiryaki

Bitlis

Batman

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Süleyman Bülbül	Rafet Zeybek	Zeynel Emre
Aydın	Antalya	İstanbul
Alpay Antmen	Turan Aydoğan	İlhami Özcan Aygun
Mersin	İstanbul	Tekirdağ

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önerelere katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önereler üzerinde ilk söz talebi İlhami Özcan Aygun’un.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi ve vatandaşlarımızı saygıyla selamlıyorum.

Gazi Meclisimize alelacele, yangından mal kaçırırımı gibi getirilen bu düzenleme, demokrasiyi budama için tamamen bir alet. Teklifiniz, demokrasimizin önemli yapı taşlarından olan derneklere müdahale yapmayı amaçlamakta; kayyum atama, mal varlığına el koyma gibi hukuksuzlar içermektedir. Biliyorsunuz, sizin iktidarınızda, Türkiye’de tıp alanında, cüzzamla savaşta, kız çocuklarının okullaşmasında büyük emek harcayan Türkan Saylan’a, üstelik kanser tedavisi görürken dahi ağır ithamlarda bulunmuştunuz. Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneği, bugün hâlâ yurdun dört bir yanında kız çocuklarının eğitime kazandırılması için savaşım göstermektedir ancak düzenlemeniz tüm derneklere olduğu gibi Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneğini de kaygılandırmaktadır. Derneklere sopa gösterilerek demokrasinin olmazsa olmazı olan hukukun üstünlüğü ilkesi zedelenmek istenmektedir. Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneği, bu konuda biz Meclisin vekillerine sesleniyor ve diyor ki: Atatürk ilke ve devrimlerinin korunması ve geleceğe taşınması için kurulan ve otuz bir yıldır bu amaçla toplum yararına çalışan Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneği, her türlü terörün, kamu düzeni ve demokratik toplum yapısına aykırı her türlü eylemin karşısındadır. Ancak, bu bahane edilerek yurttaşların örgütlenme hakkının ve sivil toplum faaliyetlerinin kısıtlanması kesinlikle kabul edilemez. Özetle, gelin yol yakınken bu anlayışınızdan vazgeçin ve derneklerin özgürlüğünü engelleyen maddeleri çıkarın diyorum.

Buradan iktidara sesleniyorum: Kayyum nasıl atarım derdiyle uğraşmayın; milleti nasıl doyururum derdiyle uğraşın. Millet aç, gerçi siz millettten kopmuşsunuz, kuru ekmeğe yiyorsa aç saymıyorsunuz. Kendinize ejder meyvesi, millete ise kuru ekmeği reva görüyorsunuz ama bilirsiniz ki millet sizi nasıl götüreceğini biliyor. Çiftçi aç, hacizlerle boğuşuyor. Tarım ve Orman Bakanı Sayın Pakdemirli diyor ki: “Son iki yılda çiftçimiz gelir düzeyi açısından rekorlar kırdı.” Ve Sayın Pakdemirli, çiftçinin gelirinin değil, borcunun rekor kırdığının farkında değil. 2002’de 2,5 milyar olan borç, bugün 180 milyara gelmiş. Devriktidarınızda, on sekiz yıllık iktidarınızın getirmiş olduğu tablo bu. Sayın Pakdemirli’nin bu sözlerine yönelik tepkiler daha dinmeden, yeni bir gaf daha yaptı. Bir gazeteciyle yapmış olduğu söyleşide “‘Biz kendi kendimize yeten 7 ülkeden 1’iydik.’ gibi bir laf dolanıyor. Cumhuriyet tarihinde böyle bir şey yok.” diyen Sayın Bakan, aslında 25 Şubat 2020 tarihinde Anadoluhane’de yapılan toplantıda yapmış olduğu röportajda diyor ki: “Türkiye 18 milyar dolar ihracatla ithalatçı değil, kendi kendine yeten bir ülke.” Yani kendi kendini yalanlamış. Yine Cumhurbaşkanı, haziranda, pandemi döneminde, 2020’de yapmış olduğu bir söyleşide “Türkiye kendi kendine yeterli olmanın ötesinde, tüm dostları için ümit kapısı hâline geldi.” diyor. Özetle, iktidar şaşkın ve ne dediğini bilmez hâldedir.

Yurt genelinde çiftçi protestoları almış başını gitmiş ama daha hâlâ AKP iktidarı “Bu ne perhiz, bu ne lahana turşusu!” deyip o âcizlere kulakları tıkamaktadır. Gelin, yol yakınken o çiftçilere ses verelim. Dilimizde tüy bitti; gelin, çiftçinin borcunun faizini silelim, ana parayı 5 eşit taksitte yapılandıralım diyoruz ama siz çiftçinin faizlerini değil, gidip 5’li yandaş çetenizin vergilerini sıfırlıyorsunuz. Millete söven adamcağız da gidiyor, daha yeni lansmanı yapılan uçaktan 2022’ye 47 milyon dolara sipariş

veriyor. Sizin vicdanınız varsa Cengiz İnşaat mı, çiftçi mi diyorum buradan. Ve yine, sizlerin zamanında çıkan Tarım Kanunu'ndan, bugün çiftçinin 211,5 milyar lira destekten alacağı var. Gelin, bu destekleri çiftçiye ödeyelim diyoruz ama siz kulaklarınızı tıkıyorsunuz ve kafanızı kuma gömmüşsünüz, hiçbir şey görmüyorsunuz. Gelin, bir an evvel çiftçinin hacizlerini ortadan kaldıralım.

Yine, kendi bölgemden bir soruna işaret etmek istiyorum: Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan, 13 Kasım'da, Tekirdağ AK PARTİ 7'nci İl Kongresi'ne gelip orada, o gün törende Ergene Derin Deşarj Sistemi'nin açılış törenini yaptı ve açılış sırasında Ergene'deki yandaşlara seslendi, dedi ki: "Ergene gürül gürül, temiz akıyor mu?" Evet, temiz akıyor arkadaşlar! Bakınız, yandaşlar Ergene'den sesleniyor: "Evet Cumhurbaşkanım, temiz akıyor." Evet, arkadaşlar, Ergene temiz akıyor! Bu da işte, Ergene'yi zehirleyen sizin yandaş fabrikalarınız. Daha yeni bu, iki gün önce Ergene'yi besleyen Çorlu deresine paralel boru çekmiş. Soru önergesinde Bakana soruyoruz, diyor ki: "Laboratuvarlarda sonuçlar güzel, hiçbir sıkıntı yok." Ama vicdanlarda ise artık sorgulanıyorsunuz diyor, saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci söz Sayın Mehmet Ruştı Tiryaki'nin.

Sayın Tiryaki, buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Evet, Adalet ve Kalkınma Partisi uzunca bir süredir demokrasi treninden indi, başka bir rotada yol alıyor. Kuşkusuz, hangi rotayı izleyeceklerini kendileri bilir, kendi yaşam biçimlerine de siyasal ve ideolojik tercihlerine de karışma hakkımız yok, olamaz da ama tercihleriniz, getirdiğiniz düzenlemeler, toplumun diğer kesimlerine, Adalet ve Kalkınma Partisi gibi düşünmeyenlere, baskı, zor ve yaşamı çekilmez hâle getiriyorsa o zaman, bugün yaptığımız gibi karşı çıkacağız, sesimizi yükselteceğiz.

Getirdiğiniz düzenlemelere bakın, sadece son bir yıl içerisinde getirdiğiniz düzenlemelere: Bekçilerin yetkilerini arttıran bir yasa getirdiniz; İnfaz Yasası'yla ilgili bir düzenleme yaptınız, eşitsizlikleri bin kat arttırdınız ve pek çok insanı hayal kırıklığına uğrattınız; Avukatlık Kanunu'nda değişiklikler yaptınız, inanılmaz bir eşitsizlik getirdiniz, 20 bin üyeli bir baroyla 100 üyeli bir baronun Barolar Birliğinde aynı düzeyde temsilini sağladınız; OHAL KHK'lerinin tamamını yasalaştırdınız ve bu ülkeyi kalıcı OHAL'le yönetilen bir ülke hâline getirdiniz.

Bir de tartıştığımız konu başlıklarına bakın, bu ülkede bugün neler tartışılıyor: Helikopterden atılan kişiler tartışılıyor, çıplak arama tartışılıyor, köpekli işkence tartışılıyor, gözaltılar, tutuklamalar tartışılıyor, milletvekillerinin milletvekilliğinin düşürülmesi tartışılıyor, cezaevindeki vekiller, belediye başkanları ve kayyum tartışılıyor. İşte, Türkiye'yi getirdiğiniz nokta budur. Özetle, demokrasiyle yönetilen bir ülke değil ama hukuk da her gün ayaklar altına alınıyor.

Bakın, mahkeme kararlarını kim uygulamak zorunda? Bunu hepiniz biliyorsunuz, değil mi? Yürütme ve yürütmenin başındaki kişi olan Cumhurbaşkanı yargı kararlarını uygulamak zorunda. İdare teşkilatının başında Cumhurbaşkanı var. Ne diyor Cumhurbaşkanı? "Ben Anayasa Mahkemesi kararlarına saygı duymak zorunda mıyım?" diyor. Güvenlik teşkilatının başında kim var? İçişleri Bakanı. İçişleri Bakanı ne diyor? "Anayasa Mahkemesi kararları beni bağlamaz." diyor. Şaka değil, İçişleri Bakanı televizyona çıkıp "Anayasa Mahkemesi kararları beni bağlamaz." diyor. Bir mahkeme kararını kim yerine getirecek? Hâkim ve savcı mı yerine getirecek, oradaki mübaşir mi yerine getirecek? Kim yerine getirecek? İdare teşkilatı, yürütme yerine getirecek. Mahkeme kararlarını takmayan, mahkeme kararlarına saygı duymayan "Ben bunun gereğini yerine getirmek zorunda mıyım?" diyenlerin olduğu bir ülkede hukuktan söz edilebilir mi, demokrasiden söz edilebilir mi, yargının bağımsızlığından söz edilebilir mi? Bırakın bunları, yargı kararının uygulamasından bile söz edilemez.

Şimdi, mahkeme kararlarını uygulamayacağını açıkça söyleyen bu idareye, bu idare teşkilatının güvenlik biriminin başında olanlara dernekleri denetleme, yönetimini görevden uzaklaştırma, kayyum atama yetkisi veriyoruz; bu yasal düzenlemeyle yaptığımız şey bu. Bu yıl mart ayında 7226 sayılı Yasa'yla, Dernekler Yasası'nı ilk kez deldiniz. Ne yaptınız? Dernek üyelerini fişlemek için bir yasa değişikliği getirdiniz, dediniz ki: "Bundan sonra dernekler sadece yönetim kurulu üyelerini değil, bütün üyelerini kırk beş gün içerisinde idari makamlara bildirmek zorunda." Derneklere bunu yaptınız.

Şimdi, bu yeni yaptığımız düzenlemelerle ne getiriyorsunuz? Bu yaptığımız düzenlemelerle, dernekleri, sivil toplumu, demokratik kitle örgütlerini zapturapt altına almak için her tür düzenlemeyi yapıyorsunuz.

SALİH CORA (Trabzon) – Şeffaflık getiriyoruz.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) – Neler yapacaksınız, ben size söyleyeyim: Göreceksiniz "terör" adı altında dernekler basılacak, dernekler denetlenecek ve muhalif olan, işkenceyi tedavi için uğraşan derneklere, insan hakları mücadelesi yürüten derneklere, uluslararası insan hakları örgütleriyle proje yürüten derneklere ya kayyum atanacak ya etkisiz hâle getirilecek ya denetlemelerle çalışamaz hâle getireceksiniz ve en dramatik olanı, tek bir tane derneğin, tek bir tane demokratik kitle örgütünün görüşünü alma tenezzülünde bulunmadınız diyorum, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

SALİH CORA (Trabzon) – Mehmet Ruştü Bey, çok ağır konuştunuz, kötü niyetli düşünmeyelim.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Göreceğiz.

HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) – Sayın Cora'nın dediğini reddediyoruz.

BAŞKAN – Sayın Cora, geldiğiniz belli olmasın.

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Ankara) – Meclis bir hareketlendi.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önermeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin 32'nci maddesinde yer alan "eklenmiş" ibaresinin "ilave edilmiş" ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Dursun Müsavat Dervişoğlu Mehmet Metanet Çulhaoğlu Ayhan Erel

İzmir Adana Aksaray

Hüseyin Örs Yasin Öztürk Şenol Sunat

Trabzon Denizli Ankara

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Ayhan Erel'in.

Buyurun. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

AYHAN EREL (Aksaray) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, yüce Türk milleti; kanun teklifinin 32'nci maddesi üzerine partim İYİ PARTİ adına söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Aksaray'dan ve diğer illerden vatandaşlar arıyor gece saat birde, "Meclisteyiz." deyince "Ne yapıyorsunuz bu saatte Mecliste?" Merak ediyorlar. Ben de arayanlara "Ne yapalım, kanun çıkarıyoruz, Çevre Ajansı Kanunu çıkardık." deyince Aksaray Hırkatol'dan Emine kızım "Bana ne Ajanstan, doğduğumdan beri solduğum pis koku, görsel kirlilik, kurulacak bir arıtma tesisiyle giderilecek mi? Yoksa 250 bin merkez nüfusa sahip Aksaray bu çileyi çekmeye devam mı edecek?" "Bütçe Meclisten geçti." diyorum, "5 müteahhitin gözü aydın olsun." diyorlar. "Emekliye, memura, işçiye bir şey vermeyen bütçeden bana ne." diyen Osman Bey sitem ediyor. "Elektrik Piyasası Kanunu geldi, geçti." diyorum, Aksaray Eski ilçesinin Mutlu Yaylası'ndan Hasan dayı "Bu kanun tarla sulamasında kullandığım elektrikten indirim yapacak mı ve elektrik faturaları hasat sonuna kalacak mı?" diye soruyor, susmak zorunda kalıyorum. "Bazı alacakları yapılandırdık, daha ne olsun." diyorum, Yenikent kasabasından Ali emmi "Ben de sevindim, Tarım Kredi Kooperatifine büyük bir heyecanla gittim, gittiğim gibi çıkamadım, boynu bükük orayı terk ettim." "Gıda, tarım ve orman alanlarında düzenleme yapıldı." dediğimde Avanos'tan Gökçe Aker "Altın için Ziyaret Dağı'nda devam eden ağaç katliamına son verilecek mi?" diyerek sesini yükseltti, ben yutkundum. Gıda Mühendisi Eda "Atama var mı?" diye sorduğunda gözlerimi kaçırdım. "Kamu Mali Yönetim Kanunu çıktı." dediğimde, emekli imam Recep Hocam "İsraf haramdır, tüm kamu kurum ve kuruluşları israftan vazgeçti mi?" diye sorunca "O beni aşar." dedim. "Hukuk Muhakemeleri Kanunu çıkardık daha ne olsun..." İşten atılan ve işe iade davası devam eden Ali kardeşim "İki yıldır bekleyen ve devam eden ve bundan sonraki davalar da babadan oğula kalmaya devam edecek mi?" diye sordu; sorunun cevabını Adalet Komisyonu versin. "Türk Silahlı Kuvvetleri Disiplin Kanunu çıkardık..." Uzman Çavuş Alperen "Bundan böyle kadrom geliyor mu, ordu evlerine girebilecek miyim? Eşim doğum yaptığında izne ayrılmamda problemler ortadan kalkacak mı?" diye merak ediyor. "Avukatlık Kanunu düzenlendi." diyorum, kamu çalışanı İbrahim "Memurken hukuk fakültesini bitirdim, memur olarak stajımı yapmama bir imkân sağlandı mı?" diye soruyor; bunu da buyurun yine Adalet Komisyonu cevap versin. Sizlere sorulduğu gibi bizlere de sorulup sitem ediliyor, atama bekleyen 60 bin öğretmen kadro istiyor, yine genç yaşta meslek sahibi olmak için sağlık meslek liselerini bitiren genç kardeşlerimiz -100 binin üzerinde- onlar da adil ve tatmin edici kadro istiyorlar. Hani gençliğimizde bir şiir vardı ya: "Aney, ben okuyacağım/Mühendis olacağım/Sana kadife fistanlar alacağım." Bütün gençler okudular, mühendis oldular ama analarına kadife fistan alamıyorlar. Anaları gizlice gene çocuklarının cebine harçlık koymaya devam ediyor.

Emekli vatandaşlarımız intibak yasasını bekliyor, "Herhâlde su gelinceye kadar kurbağanın gözü çıkacak. Artık sabrımız kalmadı, bu düzenleme mezarda mı gelecek?" diyorlar. Asgari ücretin açıklık sınırı üstünde olmasını isteyen çalışanlarımız destek bekliyor, EYT'liler "Bizi unutanı biz de unuturuz." diyorlar. Yine, velhasılkelam, toplumun her kesimine dokunduğunuzda bir dokun, bin ah işit.

Ben bunları vatandaşa söylüyorum, diyorum ki: Bunlardan dert yanıyorsunuz ama götürüp gene AK PARTİ'ye oy veriyorsunuz. Onlar da aynen şunu söylüyor: "Ya, ne yapalım, bugüne kadar İYİ PARTİ yoktu ki. Bundan sonra İYİ PARTİ var." (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar) "Eğer on sekiz yıldır AK PARTİ'ye mahkûm ve muhtaç kalmış isek İYİ PARTİ ve Meral Akşener olmadığından dolayıdır. Bunun ilk örneği, 24 Haziranda 5 milyona yakın seçmen aşını, işini, hürriyetini risk ederek oy verdi. Yine mahallî seçimlerde Adana, İstanbul gibi büyükşehirlerde Millet İttifakı'nın kazanmasına vesile olduk." diyorlar. Netice itibarıyla, yapılacak ilk seçimde de milletimizin teveccühü, Allah'ın izniyle İYİ PARTİ iktidara gelecek. Saydığım bu sorunların tamamını çözmek bize nasip olacak.

SALİH CORA (Trabzon) – Hayal...

AYHAN EREL (Devamla) – "Hayal" demeyin, Cenab-ı Hak olmayacak şeyleri kullarına hayal ettirmezmiş.

Hepinize saygılar sunuyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

SALİH CORA (Trabzon) – Rüya görmeye devam edin.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

32'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

33'üncü madde üzerinde 3 adet önerge vardır, aykırılık sırasına göre işleme alacağız.

İlk okutacağım 2 önerge aynı mahiyettedir, birlikte işleme alacağız.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 247 sıra sayılı Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin 33'üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Kemal Peköz

Mahmut Celadet Gaydalı

Murat Çepni

Adana

Bitlis

İzmir

Gülüstan Kılıç Koçyiğit

Mehmet Ruştü Tiryaki

Muş

Batman

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Süleyman Bülbül

Rafet Zeybek

Zeynel Emre

Aydın

Antalya

İstanbul

Alpay Antmen

Turan Aydoğan

Hüseyin Yıldız

Mersin

İstanbul

Aydın

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk söz Sayın Hüseyin Yıldız'ın.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Cumhuriyet Halk Partisi olarak, Genel Başkanımız Kemal Kılıçdaroğlu her konuşmasında “Biz iktidara geldiğimizde siyasi ahlak yasasını getireceğiz.” demişti ve biz de bu konuda CHP Grubu olarak...

SALİH CORA (Trabzon) – CHP'nin ihtiyacı var ona!

HÜSEYİN YILDIZ (Devamla) – ...kanun teklifi getirdik, AKP sıraları hep ret verdi.

Şimdi bu dönemde, biliyorsunuz, bütün milletvekilleri, bütçeyle ilgili, hem Plan ve Bütçede hem de Genel Kurulda büyük bir mücadele verdik, burada 2021 yılı bütçesini geçirdiniz. Pandemi süreci... Dediler ki: “Çok önemli bir kanun var.” “Bu kanun ne?” dedik. “OECD kriterlerini yerine getirmek için. 2019'da Mali Eylem Görev Gücü Türkiye Değerlendirme Raporu'nda uyarı verildi. Bizim gri listeye girmememiz lazım.” Ben onu incelediğimde şunu gördüm, 12'nci maddede, kriter ne diyor? “Siyasilerin, siyasi nüfuz sahibi kişilerin mal varlıklarına, hesap hareketlerine bakın.” diyor. Çok güzel, zaten bizim istediğimiz de bu. Yani Cumhurbaşkanı, bakanlar, milletvekilleri, belediye başkanları, üst yargı kurumları üyeleri eğer kamunun parasını ödüyorsa, göreve geldiklerinden itibaren mal beyanı veriyorlarsa görevden ayrıldıkları zaman da mal beyanını göstermek zorundalar. Bizim istediğimiz de bu zaten, siyasetin temiz olması gerekiyor. O yüzden, arkadaşlar, biz de bu fedakârlıkla -işte Başkanım burada- gece üçlere kadar çalıştık. Sayın Başkan, bir baktık, en önemli madde -yani bu kriterlere uyman gerekiyor gri listeye girmemen için- bu kanunda yok arkadaşlar, 12'nci madde. O zaman bu milletvekilleri neden çalıştırıldı gece üçe kadar? Yani siz bu maddeyi buraya ilave etmediğiniz takdirde gri listeye gireceksiniz değerli arkadaşlar, bunu bilmemiz gerekiyor. Niye korkuyorsunuz, neden

korkuyorsunuz? Ben inanıyorum AKP’li milletvekillerine, hiçbirisinin yolsuzlukla ilgisi yok; var mı? Eğer korkuyorsanız getirmezsiniz buraya. İnanıyorum, yok. O zaman neden getirmiyoruz? Bu siyaseti... Harun’la gelip Karun’la giden vatandaş buraya gelmesin. Belediye başkanlarını, hepsini koyalım. Biz bunu yapmadığımız takdirde, değerli arkadaşlar, bu, gri listeye kesinlikle girecek. O yüzden 12’nci madde çok önemli. Grup Başkan Vekillerimiz burada hepiniz bir araya gelin, bu kanuna ilave edelim. Bir sıkıntı olur mu sizce?

AHMET KAYA (Trabzon) – Çok!

HÜSEYİN YILDIZ (Devamla) – Ama siz kabul etmiyorsunuz, sorun burada.

Şimdi, ben burada “Yap-işlet-soy şeklindedir.” dediğim zaman burada bir sürü AKP milletvekili bana laf attı. Sayın Özkan -Cahit Özkan- Denizli Milletvekili, ben Aydın Milletvekiliyim.

SALİH CORA (Trabzon) – Cahit Bey yok burada.

HÜSEYİN YILDIZ (Devamla) – Ben size bir olay anlatacağım burada. Şimdi, biz yolun yapılmasına karşı değiliz arkadaşlarım, halkın soyulmaması için mücadele ediyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

Ben size şunu söylüyorum değerli arkadaşlar: Ben Aydın Milletvekili olarak Aydın vatandaşlarının soyulmasını istemiyorum, net ve öz. Cahit Özkan eğer bunu istiyorsa o zaman onu ben Denizli halkına havale ediyorum. Niye?

Değerli arkadaşlar, Aydın-İzmir arası 125 kilometre, iyi dinleyin, şu an devlet yaptı, 6 lira para ödüyoruz, bir de gidiş-dönüş 2 tane tünel var orada. Aydın ile Denizli arası 125 kilometre, yap-işlet-devret modeli olarak ihaleye çıkardınız ve ihaleye de davet usulü 5 tane firma çağırdınız.

SALİH CORA (Trabzon) – Eski yol nerede?

HÜSEYİN YILDIZ (Devamla) – 5 tane firma çağırdınız. Bu yolun maliyeti... Ben, arkadaşlar, otuz beş yıl bu işi yaptım. Benim babam 1960’larda firma kurdu. Yani yol yaptık, kanalizasyon yaptık, altyapı işi yaptık. Ben bu işin içinde büyüdüm. Bu yolun maliyeti 350 milyon euro. Bunlar ne yaptılar arkadaşlar, biliyor musunuz? On yedi yıllığına kiraya verdiler orayı, on yedi yıl. 35 bin araç garantisini verildi. Bu da yılda euro bazında 5,5 euro yani bir araba Aydın’dan Denizli’ye giderken 60 lira para ödeyecek şu anki parayla. Peki nasıl ödeme yapacak? 35 bin araçtan yılda 92 milyon euro, on yedi yılda 1 milyar 568 milyon euro. Peki, ben size sorayım değerli arkadaşlar: Merkez Bankasında euro mu basılıyor veya dolar mı basılıyor?

SALİH CORA (Trabzon) – Öyle şey olur mu?

HÜSEYİN YILDIZ (Devamla) – Bakın, size Dünya Bankasının verilerini söylüyorum. 2002 ile 2020 arasında kamuda ihale alan firmalar: Dünyada 1’inci sırada Limak 49 milyar, Cengiz İnşaat 42 milyar -dolar bunlar- Kolin 40 milyar, Kalyon 36 milyar, MNG 35 milyar yani toplam 5 tane firma, 200 milyar dolar bu devlette ihale almış.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Yıldız, süreniz doldu.

HÜSEYİN YILDIZ (Devamla) – İşte, bu şekilde soyuluyoruz diyoruz.

BAŞKAN – Sayın Yıldız...

HÜSEYİN YILDIZ (Devamla) – Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci söz talebi Sayın Murat Çepni’nin.

Buyurun Sayın Çepni. (HDP sıralarından alkışlar)

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Teşekkürler Başkan, Genel Kurul.

Evet, halkın demokratik örgütlenmesine dönük çok ciddi bir saldırı yasasıyla karşı karşıyayız ve bini aşkın dernek ve kurum bu yasa düzenlemesine karşı itirazlarını dile getirdiler. Fakat biz burada yaptığımız bütün tartışmalar boyunca, iktidarın bu çağrılara, bu itirazlara yanıt vermediğini bir kez daha görmüş olduk ve buradan bu yasanın çıkarılmasıyla birlikte örgütlenme hakkına karşı bir saldırı yürütülen dernekler ve demokratik kitle örgütleri buna karşı mücadelelerini kuşkusuz çok daha yüksek bir biçimde sürdürecekler.

Evet, “örgütlenme” dediğimizde gençliğin burada özel bir rolü var çünkü “gençlik mücadelesi” “gençliğin ekonomik, demokratik mücadelesi” dendiğinde tüm toplumsal alanlar açısından çok ciddi bir dinamizm ifade ediyor. Dolayısıyla, gençliğin bu dinamizminin, bu mücadele niteliğinin zayıflatılması ve kırılması egemenler açısından çok temel bir amaç oldu tarihsel olarak. Dolayısıyla, gençlik bugün, özellikle on sekiz yıllık AKP iktidarı döneminde iki tür saldırıyla karşı karşıya kaldı: Birincisi, gençliğin geleceksizlik ve işsizlik baskısı, koşulları altında kalmasıyla birlikte yaşadığı bir problem. İkincisi de gençliğin örgütlenmesine yani demokratik özgürlükçü örgütlenmelerine dönük yürütülen saldırılar oldu. Ben bunlardan birkaç örnek vererek somutlaştırmak istiyorum: Bir tanesi, geçtiğimiz günlerde 19 Aralıkta Sincan Cezaevinde çıplak arama işkencesine maruz kalan Sosyalist Gençlik Dernekleri Federasyonu (SGDF) üyeleri Yücel Yavuz ve Taylan Devrim Eryılmaz’ın maruz kaldığı işkencedir. Bu genç arkadaşlarımız SGDF üyeleriydiler. Sosyalist Gençlik Dernekleri Federasyonu 2005 yılında kuruldu ve temel amaçlarının birincisi özerk demokratik üniversite, ikincisi de demokratik, laik, bilimsel, ana dilde eğitim mücadelesi yürütmektir; yani gençliğin karşı karşıya kaldığı tüm baskılara, zulme karşı hem kendi cephelerinden bir mücadeleyi geliştirmek hem de ezilenlerin demokrasi, özgürlük ve sosyalizm mücadelesine kendi cephelerinden katkı sağlamak için kurulmuş bir dernekti ve bu dernek kurulduğundan itibaren çok ciddi saldırılara maruz kaldı. Yasal bir dernek olmasına rağmen dernek çalışması doğrudan yasa dışı kabul edilerek iddianamelere konu edildi. Derneğin çok sıradan çalışmaları, önlükleri dahi delil olarak mahkemeye sunuldu, yine, bu derneğin ismi dahi iddianamelere koyuldu. SGDF üyeleri gözaltına alındılar, tutuklandılar, kaçırıldılar ve işkenceye maruz kaldılar, daha da önemlisi ajanlaştırma çalışmalarına tabi tutuldular, ajanlaştırma işkencelerine tabi tutuldular. Evet, Sosyalist Gençlik Dernekleri Federasyonu, buna rağmen, bir taraftan akademik, demokratik mücadele yürütürken ama aynı zamanda Suruç’ta olduğu gibi “Beraber savunduk, beraber inşa edeceğiz.” diyerek orada Rojava devrimiyle buluşmak, dayanışmak için gittikleri Suruç’ta katledilen gençlerdi. Dolayısıyla SGDF bu boyutuyla da egemenlerin ve faşizmin çok doğrudan hedefi hâline gelmişti.

Yine, bu kapsamda, örneğin, 33 Düş Yolcusu Kültür ve Sanat Evi, İzmir’de kurulan bu kültür evi yani 33 düş yolcusunu yaşatmak için kurulan bu dernek OHAL darbeleri sürecinde kapatıldı. Yine, Ankara’da kurulmuş Fabrika Kolektif Üretim Merkezi yani yine gençliğin merkezi kapatıldı. Yine, İzmir SGD kapatıldı. Bunlar sadece şu anda sayabildiklerim. Dolayısıyla gençliğin bu dönemde, aslında bu yasayla beraber karşı karşıya kaldığı durum ve risk çok daha ciddi bir risktir. Dolayısıyla buradan, öncelikle, yine, Sincan Cezaevinde çıplak arama ve işkenceye, ayakta sayım işkencesine maruz kalan SGDF’li genç arkadaşlarımızı selamlıyor ve onların sesi olacağımızı buradan bir kez daha söylüyorum ve tüm gençliğe, tüm devrimci sosyalist gençliğe de şunu söyleyerek bitirmek istiyorum: Bu mücadele kuşkusuz çok onurlu bir mücadele, bu mücadelede gençliğin rolü çok belirleyici durumda. Dolayısıyla biz bu coğrafyada özgürlüğü, demokrasiyi ve sosyalizmi hep birlikte ancak mücadele ederek kazanacağız. Tüm mücadele edenleri selamlıyorum ve teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önerileri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

tarafından savunulmamaktadır. Türkiye’de hiç kimse Kur’an-ın orijinalini değiştirmek gibi niyetlere sahip değildir. Peki, o zaman sorun nedir? Sorun, iktidarın, gücünü her geçen gün yitirmesidir ve kaybetmesidir. Gücünü yitirdiğinde toplumsal sınırlarına basarak destek almaya çalışıyor. Bu kesinlikle yanlıştır. Diyanet İşleri Başkanlığı bu tip, siyasete tevîl edilen konularda jet hızıyla açıklama yaptığı gibi başka meselelerde de ciddiyetle yaklaşmalıdır. Diyanet yaptığı açıklamalardaki eksik ve hatalı dil sebebiyle toplumda Türkçe Kur’an okunmasının uygun olmadığı yorumlarına sebep oluyorsa bir an önce ciddi bir iletişim politikası değişikliğine gidilmelidir. Toplumda tartışma yaratacak açıklamaları değil, kutuplaşmayı engelleyici, ortak inanç birlikteliğine önem veren açıklamaları tercih etmelidir. Çok açık bir çağrıda bulunuyorum: Yüce dinimizi siyasetin malzemesi yapmaktan vazgeçin. Siyasette yüce dinimizin verdiği toplumsal mesaj, adalettir, ehliyetir ve liyakattir. Bu üç evrensel ilkede kendinizi vicdanî bir hesaba çekmek zorundasınız. Korkarım ki bu meselede sınıfta kalmış durumdasınız. Belki de siyaset kurumu sınıfta kalmış durumdadır. Onun için de milletimizin gönlüne söyleyeceğimiz hiçbir şey kalmamıştır.

Bu düşüncelerle, beni dinlediğiniz için teşekkür ediyor, Genel Kurula saygılar sunuyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

33’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

34’üncü madde üzerinde 3 adet önerge vardır, aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 274 sıra sayılı Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi’nin 34’üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Kemal Peköz

Gülüstan Kılıç Koçyiğit

Murat Çepni

Adana

Muş

İzmir

Mahmut Celadet Gaydalı

Mehmet Ruştü Tiryaki

Kemal Bülbül

Bitlis

Batman

Antalya

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Kemal Bülbül’ün.

Buyurun Sayın Bülbül. (HDP sıralarından alkışlar)

KEMAL BÜLBÜL (Antalya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

“Gül, gurban olduğum Hökümet Baba!

Baa bir alfabe veremez miydin?

Gara dağlar gar altında galanda

Ben gülmezem

Dil bilmezem

Şavata’dan Hakkâri’ye yol bilmezem

Gurban olam, çaresi ne, hooy babooov?

Bebek yanir, bebek hasda, bebek ataş içinde

Ben fakiro,

Ben hakiro

Dohdor ilaç, çarşı bazar tam takiro

Gurban olam, bu ne işdir hooy babooov!...”

Hani “Angara’da: Anayasso/ Ellerinden öpiy Hasso/ Yap bize de iltimaso.” diyen sevgili Şemsi Belli bunu 1968 yılında yazdı. Sevgi ve saygıyla anıyorum. Malatya Arguvanlıdır, benim de hemşehrimdir.

Görüyoruz, o günden bu yana bir şey değişmemiş. Bir şey değişmiş aslında. Ne değişmiş? Kayyum atama, zulüm, şehirleri kuşatma, tank, top, kalekol, kulekol, hareket edememe, sivil toplumu kadükleştirme, ortadan kaldırma... Bu, doğudaki; bu, kürdistandaki durum.

Batıya bakalım. Bakınız, şimdi, daha birkaç gün önce Şebiarus nedeniyle -vuslatının yıl dönümüydü- Mevlâna’dan bir kıssa anlatalım o zaman, Celâlettin Rûmi’den. Celâlettin Rûmi “Üç müşidim var; biri Şemsi Tebrîzi, biri Selahattin Zerkubi, biri de Süleyman Çelebi.” derdi. Selahattin Zerkubi’ye “mehtabım” derdi.

Şemsi Tebrîzi’yi kaybettiğinde, mestan olmuş, huşu içinde dolaşüyor, kuyumcular çarşısına uğramış, kuyumcular çarşısında Selahattin Zerkubi büyük bir dikkatle altın dövüyor: “Tak taka taka tak, tak taka taka tak...” Mevlâna bu sesle sema dönmeye başlıyor. Öyle etkili dönüyor ki Selahattin Zerkubi altını döve döve toza çeviriyor, çekici elinden fırlatıp atıyor, dönüyor arkasındakilere diyor ki: “Dükkânımı yağmalayın, sizin olsun, ben gidiyorum.” Mevlâna’nın peşine takılıp gidiyor.

Şimdi, Mevlâna’ya hikmeti ve hakikati nedeniyle övgü dizenler “Dükkânımı yağmalayın, sizin olsun.” demediler, memleketi yağmaladılar. Böyle Mevlânacılık, böyle Celâlettin Rûmicilik, böyle hakikatçilik olmaz; memleketi yağmalayarak Celâlettin Rûmi’ye hürmet sunmak, sevgi sunmak olmaz. O “Kim olursan ol, gel.” diyordu, siz, “Kürt’seniz gidin, solcuysanız gidin, sosyalistseniz gidin, yoksulsanız gidin.” diyorsunuz. Sadece kendinize benzeyenleri istiyorsunuz, böyle hakikatçilik de olmaz.

Bir de Şeyh Bedreddin’den örnek verelim. 18 Aralıkta yıl dönümüydü. Biliyorsunuz, Serez’in esnaf çarşısında idam ettiler; çırılçıplak, anadan üryan götürüyorlardı o âlimi, o Hakk’ın ve hakikatin müşidini. Tarihin görüp göreceği en aziz insanlarından birisini anadan üryan götürüyorlardı ve halk karşı çıktı ama çok dikkat çekici bir şey vardı; Şeyh Bedreddin sağ elinde bir şey tutuyor, iman tahtasının üstüne koyuyordu çünkü müşidine ikrar verirken iman tahtasından güç alarak o ikrarı vermişti ve celladın olduğu sehpa çıkınca cellada bir şeyi uzattı, o tığbentti. Dedi ki: “Sizin ipiniz bile kirlidir, sizin ipinizle idam olunmaz; beni bu tığbentle idam edin.” Onu, müşidi ve musahibi Şeyh Hüseyin-i Ahlati’den, Kahire’den almıştı.

Şimdi, doğudan örnek verdim, batıdan örnek verdim, Trakya’dan örnek verdim; fark etmiyor. Bu yasalarla yapmak istediğiniz şey, memleketi tıpkı Selçuklu’nun, Osmanlı’nın yaptığı gibi yaşanmaz hâle getirme çabasıdır. Bugün demokratik kitle örgütleri üzerinde, bugün kurum ve kuruluşlar üzerinde yürütülen budur ama yetmiyorsa bir de Hünkâr Hacı Bektaş’tan bir kıssa örneği verelim. Daha önce de söylemiştim, Hünkâr Hacı Bektaş diyor ki: “Şu beş şey ki cinsinin en yazığıdır: Bir, tok bir insana sunulan güzel bir yemek; iki, görmeyen göz karşısında bir cemalin güzelliği; üç, çorak toprağa düşen yağmur damlası; dört, güneşe karşı balkıldığını sanan ışık ve beş -çok önemli- bir ahmağa söylenmiş hakikat sözü.”

Eyvallah, saygılar. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 247 sıra sayılı Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin 34'üncü maddesiyle 6415 sayılı Terörizmin Finansmanının Önlenmesi Hakkında Kanun'un 2'nci maddesinin (1)'inci fıkrasının (ç) bendi kapsamındaki iki no.lu alt bentte yer alan "hasıl olan" ibaresinin "ortaya çıkan" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Süleyman Bülbül	Rafet Zeybek	Zeynel Emre
Aydın	Antalya	İstanbul
Alpay Antmen	Turan Aydoğan	Yüksel Özkan
Mersin	İstanbul	Bursa

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Yüksel Özkan'ın.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

YÜKSEL ÖZKAN (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan bu torba kanun teklifinin 34'üncü maddesi hakkında grubumuz adına söz almış bulunmaktayım. Yüce Meclisi ve tüm vatandaşlarımızı saygıyla selamlıyorum.

Biz, terörle mücadele kapsamında, terörün finansmanı ile ilgili maddeleri destekliyoruz. Kanun teklifinin geneline bakılınca yapılan düzenlemeler hukuken çok farklı sakıncalar içermektedir. Bu konuda ilgili üniversitelerden ve barolardan görüş aldınız mı? Değişik sivil toplum kuruluşlarında yirmi yıl çalıştım. Bu kanun teklifiyle ilgili her gün yüzlerce tepki mesajı almaktayım. Anayasa'yı yok sayarak "dolmadı torba, çuval, oldu harar" kanun teklifine bir de sivil toplum kuruluşlarını imha maddesi eklediniz. Neden STK'leri dinlemiyorsunuz?

Arkadaşlar, hiçbir uzlaşmayı kabul etmeden, Cumhurbaşkanlığı olarak sizler neye "evet" dediğinizi bilmeden Türkiye Çevre Ajansının Kurulması Kanun Teklifi'ni kabul ettiniz. İktidara geldiğinizden beri çevreye ve doğaya âdeta savaş açtınız, katletmeye de devam ediyorsunuz. Eşsiz doğasıyla övündüğümüz vatanımızın her tarafını TOKİ eliyle betona çevirdiniz. El değmemiş ormanları, meraları, akarsuları, gölleri yok et, sonra da yağmur duasına çık. Ne diyeyim? Allah akıl fikir versin.

Bursa İznik Gölü'nün, tüm uyarılara rağmen, kuruması için sanki özel bir çaba sarf ediyorsunuz. Yine, Bursa Kirazlıyayla'da bilirkişi raporlarını görmezden geliyor, kanun tanımıyor, böylece doğayı katledenlerle ortak oluyorsunuz.

Yirmi beş yıl yönettiğiniz İstanbul'a ihanet ettiğinizi itiraf ettiniz. Sadece İstanbul'a mı? Hayır tabii ki. Bursa'da şehrin tam kalbine hançer gibi sapladığımız TOKİ konutları şehrimize yaptığınız en büyük ihanettir. "Bursa" denilince akıllara yeşilin her tonu gelirdi; şimdi ise maalesef, Türkiye'nin her yerinde olduğu gibi, Bursa'mızda da yeni bitki örtüsünün adı TOKİ oldu.

Sayın milletvekilleri, yurt dışından gelecek olan paralar içinde acının, gözyaşının, kadın ve çocuk istismarcılarının, kara para aklayanların paraları, bir de göz yumduğunuz, ülkemizden kaçırılan paralar yok mu, haram para yok mu? Bunları sorgulamadığımız gibi, bir de vergiden muaf tutuyorsunuz; "haramzade" deyince de kızılıyorsunuz.

Geldiğinizde "Faize karşıyız." dediniz, bugün ise artık faiz lobilerine teslim oldunuz. "Üreterek ve çalışarak batıyoruz." diye haykıran KOBİ'lerin, esnafın, çiftçilerin bırakın yanında olmayı, icra memurları gönderdiniz, tarlasını, traktörünü, evini haczettiniz.

Değerli arkadaşlar, araştırma şirketinin biri, raporunda, etnik kökenlere göre dağılımda Balkan göçmenleri için “pes” dedirtecek bir suni etnik grup tanımlıyor. Tarihi bilgiden yoksun bazı sözde akademisyen ve araştırmacıların bu toplumsal araştırmalarına siz de yıllardır çanak tutunuz. Daha ne kadar söyleyeceğiz, ne kadar anlatacağız? Balkan göçmenleri Anadolu’dan Rumeli’ye göç eden Anadolu Türkleridir. Cumhuriyetimizin kurucusu Ulu Önder Gazi Mustafa Kemal Atatürk, Karaman vilayetinden Rumeli’ye göç eden bir Yörük Türkü ailesinin evladıdır; Mehmet Akif Ersoy, Celal Bayar, Yahya Kemal Beyatlı, Sabahattin Ali, Nazım Hikmet Ran gibi saymakla bitmeyen daha niceleri Rumeli’den ana yurda göç etmiş, Türk milletinin çok önemli değerleridir.

Evet, arkadaşlar, bırakın artık masal anlatmayı, yaşamın her alanında yaşanan acı gerçeklerle yüzleşin. Filmin sonuna geldik artık. Yıllarca “Beraber yürüdük biz bu yollarda” şarkısını söylediğiniz kişiler yanlışlarınıza ortak olmamak için sizleri tek tek terk ediyorlar. Şimdi, sırada, sizler için “Güle güle” şarkısını söyleme zamanı geldi de geçiyor.

2021 yılının barış, sağlık, mutluluk ve bereket getirmesi dileğiyle sizleri ve tüm vatandaşlarımızı saygıyla selamlıyorum. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir. Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi’nin 34’üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “aşağıdaki” ibaresinin “aşağıda belirtilen” ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Dursun Müsavat Dervişoğlu	Mehmet Metanet Çulhaoğlu	Arslan Kabukcuoğlu
İzmir	Adana	Eskişehir
Yasin Öztürk	Şenol Sunat	Fahrettin Yokuş
Denizli	Ankara	Konya

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Arslan Kabukcuoğlu’nun.

Buyurun. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Eskişehir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 247 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 34’üncü maddesi üzerinde İYİ PARTİ Grubum adına söz almış bulunmaktayım. Yüce Meclisi saygıyla selamlarım.

Butros Gali’nin 1996’da “Terörizm bağımsız bir kavram değildir, yasa dışı hareketlerden ayrılamaz. Teröristler silah ve mühimmat kaçakçılığı yapmakta, uyuşturucu ticaretinden elde ettikleri kara parayı aklayarak finans kaynaklarını oluşturmakta, politik bir maske takınarak suçlu ilişki boyutlarını kamufle etmeye çalışmaktadır.” demektedir.

Terör örgütlerinin kendi faaliyetleri için ihtiyaç duyduğu ve kullandığı bazı kaynaklar şöyledir: En başta kaçakçılık gelir. Kaçak malları getirip satarlar, hem de başkalarının yaptığı kaçakçılıktan komisyon alırlar. Uyuşturucu madde, en başta gelen kaçakçılık konusudur; kolay nakledilir, rantı yüksektir, depolaması kolaydır ve komisyonu da yüksektir. PKK terör örgütü ülkemizde vatandaşlarımıza cebren uyuşturucu madde ekimi yaptırmakta, İran ve güney sınırimızdaki kaçakçılık faaliyetlerinden haraç almakta, kurye ve kılavuzluk faaliyetleriyle para topladığı anlaşılmaktadır. 2010 yılında İran sınırında yapılan uyuşturucu faaliyetleriyle haftada 2 tona yakın kaçakçılık yaptıkları bilinmektedir.

Silah kaçakçılığı özellikle, örgütün suç yolları, ilgi alanıdır; hem silah konusunda kendi ihtiyaçlarını karşılarlar hem de bunu satarak buradan kazanç elde ederler. Silah kaçakçılığının en büyük pazarları sıcak savaşların olduğu bölgelerdir.

Günümüz Türkiyesinde pek çok insan kaçakçılığı örneği yaşanmaktadır. Bir taraftan ülkemize insan taşınırken –özellikle İran sınırından- daha sonra ülkemizdeki bu insanların gitmek istedikleri ülkeye taşınması yapılmaktadır, bu esnada da dramatik olaylar yaşanmaktadır. Dünyada yasa dışı göçmenlerin her gün en az 4 milyonunun hareketli olduğu biliniyor.

Sigara ve diğer malların kaçakçılığı önemli faaliyet alanlarındandır.

Sahte ilaç kaçakçılığı ülkemizde çok olmamaktadır. İnternet üzerinden satış yapmaları onlara büyük bir avantaj sağlamaktadır.

Gasp, hırsızlık, soygun, fidye amaçlı adam kaçıрма, haraç toplama terör örgütleri tarafından her durumda yapılan bir faaliyettir.

Yasal görünümlü faaliyetlerden elde edilen gelirleri ise şöyle sıralayabiliriz: Aidat ve bağışlar. Abdullah Öcalan Almanya’da bir kampanyada 2 milyon mark para toplamıştır. Bu suç mudur? Değildir. Eğer suç olsaydı yerli ve millî televizyonda mesajı yayınlanmazdı.

Ticari işletmeler: Organize suç örgütlerince oluşturulan, ülkelerde yasal faaliyetlerde bulunan ticari kuruluşlar fatura kullanmakta, legal bankacılık faaliyetlerinde bulunmaktadır. Müşteriler de daha çok suç örgütü üyeleridir, örgütlerine fon sağlamaktadırlar.

Kâr amacı gütmeyen kurumlar: Bu kurumlar tamamen masumane çalışıyor gözükseler de, örneğin kimsesiz çocuklara bakmak gibi.. Yalnız, bunların baktıkları çocuklar sadece örgütün işaret ettiği çocuklardır. Bağışta bulunanlar bağışların kime gittiğini bilmezler. Bu kuruluşların bir kısmı aldıkları parayla da terör örgütünü finanse ederler.

Yayın araçları ise yazılı veya görsel basın olabilir. Terör örgütleri buradan hem para kazanmakta hem de propagandalarını yapmaktadırlar.

Sosyal etkinlikler: PKK/KONGRA-GEL, tertiplediği şölen, sergi, gösteri gibi faaliyetlerle elde edilen gelirlerden terör örgütlerini finanse etmiştir.

Terör örgütlerinin yabancı devletlerle yaptıkları faaliyetler ise her şeydir. Öyle ki Amerika Birleşik Devletleri tarafından güneyimizde bir garnizon devleti kurulmaya çalışılmaktadır. Yabancı ülkeler terör örgütlerini casus gibi kullanırlar, terör örgütlerine tedhiş yaptırırlar; para, silah, her türlü maddi yardımda bulunurlar. Bu konuda, en önemlisi, dış desteği olmayan bir terör örgütü, bir organize suç örgütü ayakta kalamaz.

Kara para, yolsuzluk işine girince bu takibin nerede duracağı belli olmaz. Aynı şekilde, tüm yöneticilerin de bu çarka güveni gerekir. Başlangıçta ilan edilen fiyatların katbekat fazlasına mal olan yollar, köprüler, yapılmayan okullar, birisi dururken yeni hastane yapılması gibi durumlar ve o hastanelerin yıkılması, ülke insanlarını açmaza sokan işlerdir. Bunların da yasal müeyyidesi olmalı, araştırılmalıdır. Bu, başka devletleri ilgilendiren bir konu değildir; ülkelerin kendi kendilerine yapmaları gereken ve üstesinden gelinmesi gereken ayrı bir yolsuzluk kapısıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Devamla) - Eğer ki amacımız ülkeyi zarara sokan şeylerle ilgiliyse bu saydıklarım da bu yasanın konusu olmalıdır.

Yüce Meclisi saygıyla selamlarım. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

34’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 21.49

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 22.02

BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ**KÂTİP ÜYELER: Sibel ÖZDEMİR (İstanbul), Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir)**

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 40'ıncı Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

247 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

35'inci madde üzerinde 3 adet önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 247 sıra sayılı Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin 35'inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Kemal Peköz

Gülüstan Kılıç Koçyiğit

Murat Çepni

Adana

Muş

İzmir

Mehmet Ruştü Tiryaki

Mahmut Celadet Gaydalı

Erdal Aydemir

Batman

Bitlis

Bingöl

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Erdal Aydemir'in.

Buyurun Sayın Aydemir. (HDP sıralarından alkışlar)

ERDAL AYDEMİR (Bingöl) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; gerek ülkemiz gerek Avrupa Birliği gerek dünya gündeminde Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin Selahattin Demirtaş'la ilgili vermiş olduğu karar bütün taraflar nezdinde tartışma konusu ve tartışmaları da devam ediyor; gerçi tartışılacak bir kısmı da yok.

Arkadaşlar, şöyle: Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine veya Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ne kadar geçen hukuki süreç nasıl gerçekleşti? 1948 yılında, özellikle İkinci Dünya Savaşı'nın bitiminden sonra, Avrupa Birliği, Avrupa ülkeleri bir araya gelip aralarında Türkiye'nin de imzacı, kurucu üye ülke olarak bulunduğu Avrupa Konseyi oluşturuldu. Avrupa Konseyinin yapmış olduğu çalışmalar neticesinde bir değerler silsilesi, bir değerler birliği olarak da Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi taraf olan ülkeler tarafından imzalandı ve bu sözleşmede tarif edilen bütün bu hükümlere uyulacağını atılan imzayla Türkiye de tanımış oldu. Bu sözleşmenin gereği olarak Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi ihdas edildi ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin vermiş olduğu kararların taraf ülkelerin hepsini bağlayacağı, imzacı ülkelerin hepsini bağlayacağı, gerek Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 46'ncı maddesinde gerekse Anayasa'mızın 90'ıncı maddesinde açık, net bir şekilde ifade edildi. Şimdi, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin vermiş olduğu kararlar gerek mahkemelerin hiyerarşik yapısı içerisinde... Diyelim ki yerel mahkemeler veya yüksek mahkeme olan Yargıtay veya onun üstünde olan Anayasa Mahkemesi ile Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin vermiş olduğu kararlar arasında çelişki yaşandı. Bu çelişkide, mahkemeler hiyerarşik yapısı gereği Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin vermiş olduğu karara uymak zorunda, özeti bu.

Şimdi, arkadaşlar -özellikle AKP'li milletvekilleri- diyelim ki uluslararası alanda veya Türkiye Cumhuriyeti devletinde açılan bir sınava gireceksiniz ve o sınavda şöyle bir soruyla karşılaştınız: Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin vermiş olduğu kararları, bu sözleşmeye taraf olmalarına rağmen kabul etmeyeceklerini söyleyen devlet başkanları, içişleri bakanı ve ilgili yetkililer bu açıklamalarıyla aşağıdaki şıklarda belirtilen ve tanımlanan hangi devlet tiplerine uyarlar? Özellikle AKP'li milletvekilleri dinlesin.

(a) şıkkı; muz cumhuriyeti. Muz cumhuriyeti uluslararası alanda şöyle tanımlanıyor arkadaşlar: Uluslararası politikada siyasi açıdan istikrarsız, ekonomik açıdan sadece 3 tarımsal ürüne dayalı, bir kişi veya bir seçkin grup tarafından yönetilen ve hiçbir şekilde hukuk kurallarını tanımayan ve kendilerine hukuk kuralları işlemeyen devlet biçimi. (a) şıkkı, muz cumhuriyeti. İyi dinleyin Sayın AKP'li vekiller.

(b) şıkkı; kabile devleti. Cumhurbaşkanımız da sık sık diyor ya: “Biz muz cumhuriyeti değiliz, biz kabile cumhuriyeti değiliz, hele hele mafya devleti hiç değiliz.” Evet, kabile devleti; muz cumhuriyeti gibi bir anlama sahip, aşağılayıcı bir siyasi kavramdır; genel olarak hukuk devletinin zıttı, tersi olarak ileri sürülür, hukuk kuralları kişi veya kişilere göre esnetilir, bu ülkelerde hukuk asla ve kata tanınmaz. Alın size (b) şıkkı, kabile devleti.

(c) şıkkı; mafya devleti: Devleti yönetenlerin hesap vermediği sistemlerdir. İdari, adli bürokrasi bunları görmezden gelir. Suç unsuru taşıyan eylemleri tahkikat konusu bile olamaz, yargılanamazlar. Son örneği, Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı Sayın Kılıçdaroğlu'na yönelik bir mafya bozuntusunun yapmış olduğu beyanlar. Alın size (c) şıkkı.

Şimdi, en önemli şık, arkadaşlar, (d) şıkkına geldik; haydut devlet: Kural, kaide tanımayan bir devlettir. Küresel barışı tehdit eden, ne yapacakları önceden tahmin edilemeyen, kendi halklarına merhametsizce ve kanun dışı davranan...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Aydemir.

ERDAL AYDEMİR (Devamla) - ...komşularını tehdit eden; katı bir şekilde tarafı oldukları, imzacısı oldukları uluslararası anlaşmaları ihlal eden hatta bunu siyasetçilerine bir araç olarak kullanan devletler için uluslararası alanda kullanılan bir terimdir. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Aydemir, teşekkür ediyorum.

ERDAL AYDEMİR (Devamla) - En önemlisi haydut devletti, o da sona kaldı. Bunun cevabını, Sayın Meclis Genel Kuruluna, Türkiye kamuoyuna, Avrupa'ya, dünya kamuoyuna takdirle sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Aydemir, teşekkür ediyorum.

Devamı bir dahaki yasamaya, bir dahaki teklife.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sizin böyle demeniz şerefdir, şeref!

ERDAL AYDEMİR (Devamla) - Hiç kimsenin Türkiye Cumhuriyeti'ni haydut devlet ilan etmeye hakkı yoktur. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 247 sıra sayılı Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin 35'inci maddesiyle 6415 sayılı Terörizmin Finansmanının Önlenmesi Hakkında Kanun'un 4'üncü maddesine (1)'inci fıkrasından sonra gelmek üzere eklenen (2)'nci fıkradaki "halinde" ibaresinin "durumunda" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Süleyman Bülbül

Rafet Zeybek

Zeynel Emre

Aydın

Antalya

İstanbul

Alpay Antmen

Turan Aydoğan

Abdulkadir Karaduman

Mersin

İstanbul

Konya

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) - Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Abdulkadir Karaduman'ın.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

ABDULKADİR KARADUMAN (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Aslında, görüşmekte olduğumuz teklifin içeriğine baktığımızda, Türkiye Cumhuriyeti'nin egemenlik ve güvenlik hakkını Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyine devretmesine dair kanun teklifi desek daha doğru olur kanaatindeyim. Düzenlemenin dayanak ve içeriğine baktığımızda, Güvenlik Konseyine ülkemizdeki kamu ve sivil kuruluşlar hakkında tasarrufta bulunma hakkı tanımak uzun vadede ülkemiz için ciddi bir güvenlik sorunu oluşturacağından, bu teklif kesinlikle kanunlaştırılmamalıdır.

Değerli milletvekilleri, sizlerin de malumudur ki bütün devletlerin mutabık kaldığı bir terör tanımı ve terörle mücadele yöntemi yoktur. Dünyayı baskı altına alan, farklı ülkelerdeki çeşitli grupları silahlandırarak ülkeleri çatışma ve kaosa sürükleyen 5 ülkenin tahakkümü vardır. Ülkemizi, insanlığı tehdit eden yapıları terör listesine almayan ve üstelik bu örgütleri finanse eden Birleşmiş Milletlerin daimî üyesi 5 ülkenin tensipleriyle adım atmaya mahkûm etmek hangi aklın ürünüdür?

Hep birlikte hatırlayalım, yıl 2003. Amerika, Saddam'ın elinde kitle imha silahı olduğunu iddia ederek Irak Özgürleştirme Operasyonu adıyla Irak'ı işgal etti. Sözde özgürlüğün maliyeti olarak Irak'ta 1 milyondan fazla insan katledildi, 500 binden fazla kadına tecavüz edildi ancak ortada ne nükleer ne de kitle imha silahı vardı. Şimdi, soruyorum: Bu katliam gerçekleşirken siz kimin tarafındaydınız? Kitle imha silahı algısıyla Irak işgal edilirken kendi STK'lerimizi karşınıza almak uğruna kanun teklifi getirdiğiniz Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi kimin tarafındaydı? Güvenlik Konseyinin kitle imha silahlarının yayılmasını engellemek gibi bir amacı varsa önce, dünyanın en çok silah satan 5 daimî üye ülkesini denetlemesi gerekir. Bu açık çifte standart varken kendi kurum ve kuruluşlarımızı 5'li çetenin tasarrufuna açacak bir düzenleme getiriyorsanız -iyimser bir şekilde ifade ediyorum ki- siz ülkenize değil küresel çetelere hizmet ediyorsunuz. (CHP sıralarından alkışlar) Bu düzenlemeyle ülkemiz, terörü finanse etmek bahanesiyle her türlü müdahaleye açık hâle getirilecektir. Bu teklif ASELSAN, BAYKAR, ROKETSAN ve TUSAŞ'ın çalışmalarının kısıtlanacağı hatta tamamen durdurulacağı bir zemin oluşturacaktır. Şimdi siz "ASELSAN, BAYKAR ve ROKETSAN ile kitle imha silahının ne alakası var?" diyeceksiniz. O hâlde, bunu bize değil, günü geldiğinde Güvenlik Konseyine anlattırınız.

Öte yandan, sivil toplum kuruluşlarımız, gücünü özgür çalışma ortamından ve sivil oluşundan alır ve bu kimliği muhafaza ettiği sürece varlık gösterebilir. Derneklere kayyum atamak, sivil toplum kuruluşlarını ortadan kaldırmak, siyasi gücün malzemesi yapmak hâline gelir. Her konuda olduğu gibi STK'ler konusunda da idari müdahaleler ve tehditler yerine, hukukun üstünlüğü ve hukuk karşısında eşitlik ilkesine uygun bir şekilde yargı yolu tercih edilmelidir. Bakınız, insani yardım çalışması yapan sivil

toplum kuruluşlarımızın işleyişini, yapısını ve faaliyetlerini olumsuz şekilde etkileyecek bu düzenleme, Güvenlik Konseyi ve Amerika'nın mali jandarması olan FATF gibi faaliyetleri şaibeli kuruluşların kararlarını mutlaklaştıracaktır. Bu düzenleme, Türkiye'nin dünyada yüz akı olan uluslararası insani yardım kuruluşlarını hareket edemeyecek şekilde engelleyecek, bu kuruluşlarımızın faaliyet alanlarında Türkiye'yi değil FATF'ı söz sahibi kılacaktır. Aslında, bu düzenlemeyle Güvenlik Konseyi size şunu soruyor: "Dünya 5'ten büyük mü yoksa küçük mü?" "Bunun hesabını verin." diyor. Bu kanun teklifinin yasalaşmasıyla dünyanın 5'ten küçük olduğunu kabul etmiş olacaksınız. Eğer ülkenize hizmet etmeye yemin ettiyseniz -ki bu kürsüden ettiniz- bu yanlıştan bir an önce vazgeçmeniz gerekir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin 35'inci maddesinin (1)'inci fıkrasında yer alan "aşağıdaki" ibaresinin "aşağıda belirtilen" ibaresi ile değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Dursun Müsavat Dervişoğlu	Mehmet Metanet Çulhaoğlu	İmam Hüseyin Filiz
İzmir	Adana	Gaziantep
Ibrahim Halil Oral	Ayhan Altıntaş	
Ankara	Ankara	

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın İmam Hüseyin Filiz'in.

Buyurun Sayın Filiz. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Gaziantep) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 247 sıra sayılı Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin 35'inci maddesi üzerinde İYİ PARTİ Grubumuzun verdiği önergeyle ilgili söz almış bulunmaktayım, Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, 35'inci maddesinde -6415 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesine birinci fıkrasından sonra gelmek üzere- (1)'inci fıkrada belirtilen beş yıldan on yıla kadar hapis cezasının fiillerin örgüt mensubu tarafından işlenmesi hâlinde örgüt kurmak suçundan verilecek cezanın üçte 1'ine kadar artırılacağı belirtilmiştir. Bu konuyu olumlu buluyor ve devletimizin tüm terör örgütlerine karşı verdiği mücadeleyi desteklediğimizi bir defa daha belirtiyorum.

Değerli milletvekilleri, terör örgütü deyince akla ilk gelen ve ülkemizi en çok meşgul eden PKK'nın Türkiye'de otuz altı yıldır gerçekleştirdiği saldırılarda başta güvenlik güçleri olmak üzere aralarında mühendis, öğretmen, bebek, çocuk ve kadınların da bulunduğu 15 bini aşkın vatandaşımız yaşamını yitirdi, binlerce vatandaşımız ise yaralı hâlde kurtuldu. Kanlı eylemleriyle binlerce kişinin yaşam hakkını elinden alan, yaralıları kaybettikleri uzuvlarıyla hayatlarını sürdürmek durumunda bırakan kanlı terör örgütü binlerce çocuğu öksüz ve yetim, kadınları dul, anne babaları evlatsız bıraktı. Terör örgütü PKK'nın Türkiye'ye insani, siyasi ve ekonomik maliyetinin çok yüksek olduğu ve yıllık kayıplarımızın 10-12 milyar dolar olduğu tahmin edilmektedir. Ülkemiz, PKK yanında IŞİD, PYD, FETÖ ve benzeri terör örgütleriyle uğraşmak durumunda kalmış ve hatta 15 Temmuz hain darbe girişimini de yaşamıştır. Terör örgütlerinin amaçları ülkede huzur bırakmamak, kargaşa ortamını devam ettirmektir çünkü bütün pislikler kargaşa ortamında büyür, bunu iyi bilirler.

Avrupa Birliği ülkeleri ve ABD'nin aralarında bulunduğu çeşitli ülkeler tarafından PKK, terör örgütü olarak tanınmış olsa da Avrupa ülkelerinin önemli bir bölümü, G7 ülkelerinin bir kısmı, PKK'nın kendine yeterli maddi desteği sağlayabilmesi için uyuşturucu ticareti, eroin üretimi, insan ticareti, kara para aklama ve kaçakçılık gibi yasa dışı suç faaliyetlerini engellemedikleri gibi, PKK'ya müzahir bazı sivil toplum kuruluşlarının ulusal veya Avrupa Birliği kaynaklı programlardan aldığı fonlar yüzünden terörü finanse eder konuma düşmüşlerdir.

Mali Eylem Görev Gücü'nü kuran G7 ülkelerinden bazılarının kitle imha silahlarıyla ilgili karneleri de bozuktur. Kitle imha silahları olduğu gerekçesiyle Irak'a yapılan müdahaleden ve "Barış götürüyoruz." diye Iraklıların paramparça edilmelerinden, yapılan ahlaksızlıklardan ve onca zulümlerden sonra, "Irak'ta kitle imha silahları yokmuş." demeleri ayrı bir garabetir.

Değerli milletvekilleri, Orta Doğu ülkeleri olarak nitelendirilen ülkelerden petrol zengini olanlar bir kenara bırakılırsa geriye kalan Türkiye dâhil 14 ülkede kişi başına düşen milli gelir 544 dolar ile 8.500 dolar arasında değişmektedir. Orta Doğu ülkelerinin çoğu terörden muzdariptir ve bu durum büyük ölçüde fakirlikten kaynaklanmaktadır. "Orta Doğu'da huzur olmasın, rahat sömürelim." diyen emperyalist ülkelerin müstevli hareketleri yanında cehalet, bedavadan geçinme, huzursuzluk yaratma, edep ve ahlak yoksunluğu, liyakatten yoksun yönetim anlayışının Orta Doğu coğrafyasına hâkim olması, terörü tetikleyen sebeplerdendir. Bizim açımızdan ise terörle mücadelede güvenlik önlemlerinin yanında en etkin yollardan biri ekonomimizi büyütmek ve gelirlerin hakça paylaşımını sağlamaktır. Bunun için de israfın durdurulması, üretime önem verilmesi, istihdamın artırılması ama en önemlisi, şeffaflık ve adaletle halka güven verilmesi ve huzurun temini gerekmektedir.

Değerli milletvekilleri, dünkü konuşmamda söylediğim gibi, bu kanun teklifinin görüşmeleri bitmeden Mali Eylem Görev Gücü'nün 12'nci tavsiyesinin konusunu teşkil eden siyasi nüfuz sahibi kişilerin yaptıkları yolsuzlukların örtbas edilmemesi konusunu bir önergeyle kanun teklifine ilave etmediğiniz takdirde büyük bir vebal altına gireceğinizi ve hesabını veremeyeceğinizi bir defa daha hatırlatıyor; 2021 yılında, 2020'de yaşadığımız olumsuzlukların ortadan kalkması dileklerimizle yeni yılınızı kutluyor, Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

35'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

36'ncı madde üzerinde 4 adet önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

Şimdi okutacağım 2 önerge aynı mahiyette olup birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 247 sıra sayılı Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin 36'ncı maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Kemal Peköz

Gülüstan Kılıç Koçyiğit

Murat Çepni

Adana

Muş

İzmir

Mahmut Celadet Gaydalı

Mehmet Ruştı Tiryaki

Tulay Hatımoğulları Oruç

Bitlis

Batman

Adana

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Süleyman Bülbül

Rafet Zeybek

Zeynel Emre

Aydın

Antalya

İstanbul

Alpay Antmen

Turan Aydoğan

Gamze Taşcier

Mersin

İstanbul

Ankara

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk söz talebi Sayın Gamze Taşcier’in.

Buyurun Sayın Taşcier. (CHP sıralarından alkışlar)

GAMZE TAŞCIER (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, getirdiğiniz kanun teklifiyle, görüyoruz ki Türkiye’de özgür düşüncüyü yok etmeyi, sizin gibi düşünmeyen sivil toplumu bitirmeyi ve tek adam rejimini hayatın her alanına işlemeyi kafaya koymuş durumdasınız. Seçimle kazanamadığınız her yeri kayyumla ele geçirme gibi demokrasi dışı bir anlayışı sürdürmeye kararlısınız; istiyorsunuz ki herkes sizin gibi olsun. Madem öyle, ben de getirdiğiniz bu kanun teklifiyle ilgili, hangi derneğe kimleri kayyum olarak atayabilirsiniz, birkaç öneride bulunmak istiyorum.

Mesela, kadın derneklerine, TRT’de “Hamilelerin sokağa çıkması terbiyesizlik.” diyen Ömer Tuğrul İnancer’i atayabilirsiniz. “Kadınla tokalaşmak ateş tutmaktan daha korkunçtur.” diyen Rektörünüz Mustafa Talha vardı, o da olabilir ya da tek eşliliği zina ve fuhuş serbestliği olarak gören Ali Edizer de harika bir kayyum olur. Aslında, uzaklara da gitmeye gerek yok çünkü bir kadın cinayetinin ardından, ölen kadını “özgürlük düşkünü” olarak suçlayan AK PARTİ İstanbul Büyükşehir Belediye Meclis Üyemiz Hamdullah Arvas var, o da iyi bir kayyum olur.

Çevre dernekleri deseniz, memleketin doğusundan batısına, kuzeyinden güneyine talan edilmeyen, ağaç katliamı yapmayan Mehmet Cengiz de olabilir ya da İzmir Emniyet Müdürlüğündeki eğitim toplantısında hayvan ve çevre konularına duyarlı olanların terörist olmaya yatkın olduğunu söyleyen sözde eğitimciyi de atayabilirsiniz. (x) (CHP sıralarından alkışlar)

Çocuk istismarlarına karşı mücadele dernekleri var mesela; tabii ki Ensar Vakfı 1’inci sırada ya da “6 yaşındaki çocukla evlenilebilir.” diyen Nurettin Yıldız’ı da kayyum olarak atayabilirsiniz. 12 yaşında kız çocuklarını doğum yapmak için ideal bulan Muttalip Kutluk Özgüven de iyi bir tercih olabilir. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Sakarya) – Her türlü istismara karşıyız!

GAMZE TAŞCIER (Devamla) – Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneği var mesela; biliyorsunuz, kurucusu olan Türkan Saylan’ı FETÖ’yle el ele vererek terörist ilan etmiştiniz. Oraya da TÜRGEV’den birisini atayabilir ya da “Kızını pantolonla okula gönderen babalar, kızımızı cehenneme atıyorsunuz.” diyen İhsan Şenocak da olabilir.

Atatürkçü Düşünce Derneği var; aslında, en iyi örnek Kadir Mısıroğlu’ydu ama Fatih Tezcan var elinizde, onu da atayabilirsiniz.

Çağdaş gazetecileri destekleme derneği var. Tabii, burada seçeneğiniz çok çünkü yanlısınıza “doğru” diyen, istediğiniz manşeti atan binlerce kalemşorunuz var; onları da buraya atayabilirsiniz.

Tabii, hiç zorlanmayacağımız bir dernek var, Yolsuzlukla Mücadele Derneği. Burada, istediğiniz kişiyi kayyum atayabilirsiniz, herhâlde namuslu memur Teoman’ı getirecek hâliniz yok, mesela Rıza Zarrab’ı getirebilirsiniz. (CHP sıralarından alkışlar) Bulamazsanız, hepinizin, önünde önlüklerini iliklediği “Yolsuzluk, hırsızlık değildir.” diyen kadrolu fetvacımız Hayrettin Karaman var.

İSMAİL KAYA (Osmaniye) – CHP’deki tacizlerden hiç bahsetmiyorsunuz!

(x) Bu ifadeye ilişkin düzeltme 26/12/2021 tarihli 41’inci Birleşim Tutanağı’nda “Geçen Tutanak Hakkında Düzeltmeler” bölümünde yer almaktadır.

GAMZE TAŞCIER (Devamla) - Eğitimle ilgili dernekler var. Başta söyleyeyim, buraya talip çok; “Ülkeyi ayakta tutan cahil halktır. Okuma oranı arttıkça bana afakanlar basıyor.” diyen Rektör Yardımcımız Bülent Arı var mesela. Ya da “Vatikan, çıkardığı cinleri kadrolu işe alıyor. Kreş ile kilise aynı kökten geliyor, o yüzden torunumu ilkokula göndermek istemiyorum.” diyen hocanız Abdurrahman Dilipak var mesela.

Öğrenci dernekleriyle de ilgili “Üniversitelerde fuhuş yuvası var.” diyen Ebubekir Sofuoğlu da sizin atayacağınız kayyumlardan.

Müzikle ilgili dernek var. Mesela, çok güzel bir örnek, tabii az önce de bu ismi söyledim ama maşallah, çok yönlü olduğu için Hayrettin Karaman’ı da yine buraya atayabilirsiniz; “Müziğin icrası da dinlemesi de haramdır.” diyordu. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Kültür-sanatla ilgili asla reddetmeyeceğiniz bir isim var; “Böyle sanatın içine tükürürüm.” diyen Melih Gökçek, ondan iyisini bulamazsınız. Hem de şu an boşta, adamcağız sıkıntıdan gece gündüz “tweet” atıyor, en azından kayyum olarak atarsanız, herkesi rahatlatırsınız.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Önergeye gel, önergeye.

GAMZE TAŞCIER (Devamla) - Sağlıkla ilgili derneğe mesela; “Deve sidiği şifadır.” diyen Ebubekir Sifil.

Bilim derneğine “Dünyanın yuvarlak olması mason uydurması. Dünya düzdür.” diyen AK PARTİ Gençlik Kollarından bir arkadaşınız var.

Mesela Soma’ya, işçilerin haklarını savunmak için, Soma’da yere düşen madencileri tekmeleyen Yusuf Yerkeş’i atayabilirsiniz.

Yoksullukla mücadelede çektiği videoda “Lan, fakirler!” diyen gençlik kolları başkanınızı da atayabilirsiniz.

Ama tabii, bu sadece öneri, eminim sizde daha ne cevherler vardır kayyum olarak atanacak. Ama şunu bilin: Dikta rejiminizde son zamanlarıdır. Zulmünüz artsın ki tez zamanda gidesiniz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Turan.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

31.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan’ın, Ankara Milletvekili Gamze Taşcier’in 247 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 36’ncı maddesi üzerinde verilen önerge hakkında konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, gecenin bu saatinde böyle önemli bir kanunu görüşürken bu tarz, bir ironi olduğunu düşündüğü, komik olduğunu düşündüğü bir konuşmaya cevap verme adabında değiliz. Bu konuşma, böyle bir kanunda olmaması gereken konuşmaydı. Kanun, baştan aşağı önemli içerikleri olan, Türkiye’nin geleceğine ışık tutacak önemli düzenlemeleri olan bir kanun. Keşke önergeyle ilgili konuşsaydı da cevap verseydik Sayın Başkanım. (CHP sıralarından gürültüler)

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - Sadece kayıtlara geçsin diye söylüyorum. Bu kanun derneklere kayyum getiren, avukatları muhbir ilan eden, siyasilere de “İstedığınız gibi üçkâğıtçılık yapabilirsiniz.” diyen bir kanun. (CHP sıralarından alkışlar)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, bu kanun, uyuşturucuyla ilgili, kara paraıyla ilgili yanlış yapan derneklere ceza öngören bir kanundur Sayın Başkan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Sayın Başkan, kamuoyunu yanlış bilgilendirmeyelim.

BAŞKAN – Siz de mi kayıtlara geçeceksiniz? Vallahi, ben bu bir dakika yasağını getirdiğimden beri, İç Tüzük'ü uyguladığımdan beri korsan bildiriler başladı.

Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Hayır, hayır... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

ERDAL AYDEMİR (Bingöl) – Başkanım, hep bize satışıyorsunuz.

BAŞKAN – Arkadaşlar, bir müsaade edin lütfen!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Şimdi, bu tutanaklara söz geçirme işini iktidar partisinden öğrendik. (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Bu kanuna ilişkin ileride açıklama yapacağız. Bu kanunun kara para aklanmasıyla, kitle imha silahlarıyla falan ilgisi ilk 6 maddeden ibarettir. Kamuoyunu yanıltmayalım. Diğerlerini, hepsini açıklayacağız.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- İstanbul Milletvekili Abdullah Güler ve 43 Milletvekilinin Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/3261) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 247) (Devam)

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeler içerisinde ikinci söz Sayın Tulay Hatımoğulları Oruç'un.

MAHMUT TANAL (İstanbul) - Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Tanal, bugün sisteme girmekte geç kaldınız.

MAHMUT TANAL (İstanbul) - Sayın Başkanım, ışık yanıp sönüyor.

BAŞKAN - Buyurun Tulay Hanım.

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; FATF'a üye ülkelerden beklenen en önemli noktalar, kara para aklama, terörün finansmanı, kitle imha silahlarının yayılmasının önlenmesi için politika geliştirmek. İktidarın bu kanunu kabul edince gerekliliklerini ne kadar yerine getireceğini merak ediyoruz. Neden merak ettiğimizi de şu şekilde izah etmeye çalışayım: İstanbul 13. Ağır Ceza Mahkemesinin yürüttüğü İŞİD ana davasında İŞİD'in Türkiye emirlerinden Ebu Ubeyde kod adlı İlyas Aydın'ın basına yansıyan görüşlerini burada hatırlatmak istiyorum. Bu ara İlyas Aydın'ın bu görüşleri basına yansıdığı zaman Grup Başkan Vekilimiz Sayın Saruhan Oluç bununla ilgili bir araştırma önergesi vermişti ve reddedilmişti. Bunu da hatırlatmak isterim. Türkiye'de MİT'le yapılan toplantıları anlatıyor, bu toplantılarda Ankara Gar katliamını ve Suruç katliamını nasıl konuştuklarını anlatıyor, bazı konularda zaman zaman MİT'le anlaşma sağlayamadıklarını anlatıyor ve bir defasında anlaşma sağlamadıkları zaman -hatırlayacaksınız- o içimizi yakan, gerçekten toplumun vicdanını sızlata 2 askerinin nasıl yakıldığı... “Bunun için yaptık.” diyorlar. Yine, İlyas Aydın'ın ifadelerine göre, MİT'in bilgisi dâhilinde kendileriyle ideolojik bağları olan Mektebil Türki (Türkiye Masası) şeklinde bir ekip oluşturuyorlar. Bütün patlayıcılar, kimyasal maddeler, yaralıların tedavisi başta olmak üzere, hepsini Türkiye sınırından girip çıkarak rahatlıkla karşılayabildiklerini ifade ediyor. Yine, İlyas Aydın ifadesinde, Kürt sorununun demokratik çözümünden vazgeçilip mutabakat masasını devirmek için Türkiye'de çatışma ve kaos ortamının geliştirilmesiyle ilgili ortak toplantı yaptığını ifade ediyor. Ülkeyi cehenneme çeviren canlı bombalarla peş peşe gerçekleşen katliamlar ve bombalar, bu süreçte bu kararlaşmayla gerçekleşiyor. Yine bu söylediğimi, Gar katliamı dosyasını açık okuduğunuz zaman çok daha detaylı bilgileri de orada göreceksiniz.

7 Haziran seçimleri öncesi IŞİD tarafından HDP Adana ve Mersin il binalarına bombayla saldırı gerçekleştirildi ve bu bombalı saldırı silsilesinin kararı, rehberliği yine birlikte sağlanmış. Bu olayda adı geçen Savaş Yıldız, İçişleri Bakanlığının arama listesindeydi ama Türkiye’de MİT’in bilgisi dâhilinde, herkesin bilgisi dâhilinde MİT’le de görüşmüş, herkesle de görüşmüş, işlerini de bir güzel yürütmüş. Yine, bir haber ajansına, bizzat Savaş Yıldız Konya, Antep ve İstanbul’da yaşadığını, buralarda çalışmalar yürüttüğünü, Türkiye-Suriye arasındaki geçiş sorunu ve ilişki problemi olmadığını ifade ediyor. HDP Adana ve Mersin binalarına bombalı saldırının da “İçinde benim olduğum bir ekip” diyerek yine MİT’in bilgisi dâhilinde gerçekleştiğini basına ifade ediyor.

Bu ilişki yumağının aktörü olan iktidar, FATF’ın beklediği politikaları ve bu kanunu çıkarırsa bu konuda nasıl adımlar atacak, ne yapacak, gerçekten çok çok büyük bir merak konusu.

Yine Rusya’nın Birleşmiş Milletler Daimi Temsilcisinin bir açıklaması olmuştu, daha doğrusu 25 Mayıs 2016 tarihinde Birleşmiş Milletler Sekreterliğine gönderdiği bir mektupta diyor ki: “IŞİD’e patlayıcı üretiminde kullanılan maddeleri sevk ettiği iddia edilen Türkiyeli şirketlerin adları tek tek açıklandı.” Peki, Türkiye bu şirketlerle ilgili bir işlem başlattı mı, daha doğrusu iktidar başlattı mı? Hayır, başlatmadı.

Yine, şu hatırlatmayı yapmak istiyorum: Abdulbasit El-Sarut, IŞİD’in önemli komutanlarından biriydi, arada bir örgüt de değiştiriyordu. El-Sarut’u şu sözlerle hatırlayacaktır kamuoyu: “Alevilerin kökünü kazıyacagız.” El-Sarut Reyhanlı’da yaşamını kaybediyor, Reyhanlı’da oldukça geniş bir tören gerçekleşiyor ve Suriye’ye sınırdan âdeta normalmiş gibi gönderiliyor.

Bu torbaya attığımız demokratik kitle örgütleri ve STK’lerle en antidemokratik biçimde mücadele etmeyi yasalaştıran maddeleri, işte az önce bahsettiğimiz kanunla iç içeleştirerek karmakarışık bir torba yasayı sundunuz bize. Toplumun vicdanında bu kitle örgütleriyle ilgili alacağımız karar, asla ve asla kabul görmeyecektir. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önerileri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi’nin 36’ncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan “aşağıdaki” ibaresinin “aşağıda belirtilen” ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Dursun Müsavat Dervişoğlu	Mehmet Metanet Çulhaoğlu	İbrahim Halil Oral
İzmir	Adana	Ankara
	Ayhan Altıntaş	Muhammet Naci Cinsli
	Ankara	Erzurum

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Mehmet Metanet Çulhaoğlu’nun.

Buyurun Sayın Çulhaoğlu. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

MEHMET METANET ÇULHAOĞLU (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kanun teklifinin 36’ncı maddesi üzerinde İYİ PARTİ Grubumuzun görüşlerini ifade etmek üzere söz aldım. Heyetinizi saygıyla selamlarım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 36'ncı maddede yapılan değişiklik, Birleşmiş Milletlerin 2015 yılında aldığı 2253 sayılı Karar'ın listeye eklenmesi ve "Bakanlar Kurulu" ibaresinin yerine "Cumhurbaşkanlığı" ibaresinin konulmasıdır.

Teklif edilen maddeyle, (1)'inci fıkrada sayılan Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi kararlarına 2015/2253 sayılı Karar eklenmiştir ve madde buna göre düzenlenmiştir. Bunun uyum düzenlemesi niteliğinde olduğunu söyleyebiliriz. Eklenen fıkrayla mal varlığı dondurma listesi ve bunun gibi düzenlemeler, 2253 sayılı Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi Kararı, daha önceki kararlarla çerçevesi çizilen listeleme kriterlerini genişletmekte, DEAŞ'ı destekleyen gerçek yahut tüzel kişilerin de 1267 sayılı Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi Kararı'yla öngörülen önlemlere tabi olmalarını düzenlemektedir. El Kaide Yaptırımlar Komitesinin yetki alanı, Irak ve Suriye'de ortaya çıkan DEAŞ terör örgütünü de kapsayacak şekilde genişletilerek Komitenin ismi "DEAŞ ve El Kaide Komitesi" olarak değiştirilmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugünlerde, eminim ki bana ulaşan SMA hastalarının anneleri babaları siz değerli milletvekillerimize de ulaşmıştır. Kısaca "SMA" diye bilinen "spinal müsküler atrofi" nadir görülen hastalıklardan biri olup ülkemizde yaklaşık 3 bin çocuğumuz bu hastalıkla mücadele etmektedir. Her bir SMA hastası çocuğun ilaç fiyatı 2 milyon 125 bin dolar, bizim paramızla yaklaşık 13 milyon Türk lirası. SMA hastası çocuklarımızın iyileşmeleri için belirli zaman diliminde bu ilacı kullanmaktan başka çareleri de yok. Her gün yazılı ve görsel basında ailelerin feryatlarını izliyoruz. Bu aileler çocuklarını yaşatabilmek, evlatlarına destek olabilmek için her gün gözyaşı döküyorlar. Aileler çaresiz, yardım kampanyası açıyorlar. Bir hasta çocuk için 6-8-10-12 milyon yardım toplandığını varsaysak ailelerin geri kalan miktarı tamamlaması mümkün görünmüyor.

Evet, değerli arkadaşlar, bu fotoğraf 29 Kasım 2020 tarihli, bu insanlar Sağlık Bakanlığının önünde protesto gösterisi yapıyorlar. Kim bunlar? Peki, ne istiyorlar? "SMA hastalığının geçerli tüm tedavileri SGK kapsamına alınmalı." diyorlar, önleyici sağlık hizmeti olarak evlilik öncesi çiftlere genetik taşıyıcılık testi yapılmasını istiyorlar. İnsanlarımız feryat figan yalvarıyorlar, "Bize yardımcı olun. Biz devletimizi seviyoruz, vergimizi veriyoruz, devlet de çocuklarımıza yardımcı olsun." diyorlar.

Evet, değerli arkadaşlar, enerji şirketlerinin ağırlama giderlerini vatandaşın üzerine yüklemeyi akıl ettiniz, neyse ki bu yanlıştan döndünüz. Kayıp kaçak bedelini bölgesel olarak yapın teklifi getirdik, onu da kale almadınız.

Arkadaşlar, bakın, burası çok önemli; İYİ PARTİ olarak SMA hastalarına katkı sunacak bir öneride bulunuyorum: Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ya da Sağlık Bakanlığı SMA fonu kursun. Bu fona halkın bağışları ve elektrik faturalarına yansıtılan TRT payına düşen kısmın yarısı ve enerji faturalarındaki yüzde 18 olan KDV'nin yüzde 1'i SMA fonuna ayrılсын. Bu uygulamayla hem devlete hem de vatandaşa herhangi bir yük getirmeden SMA hastalarımızın dertlerine de derman olunur. Şayet "Biz, şirketler için devlet desteği veririz fakat SMA hastaları için gelirlerimizden vazgeçmeyiz." derseniz o zaman size Anayasa'mızın 2'nci maddesinin son fıkrasındaki "Türkiye Cumhuriyeti demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devletidir." hükmünü hatırlatmak isterim.

Evet, bu önerilerimize olumsuz bakarsanız o zaman ikinci bir öneride bulunuyorum: "TRT payı" "kayıp kaçak bedeli" diyerek vatandaşın isteği dışı aldığımız kalemlerin altına SMA fonu kalemi ekleyin; elektrik faturalarına 1 lira, bakın, arkadaşlar sadece 1 lira fon için koyun. İnanın, devlet olarak sizin üstlenmediğinizi bu necip milletimiz alicenaplığını göstererek üstlenir, yeter ki empati yapalım. SMA hastası yavrularımızın haykırışlarına sessiz kalmayalım diyor, heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 247 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin çerçeve 36'ncı maddesiyle değiştirilen 6415 sayılı Kanunun 5'inci maddesinin birinci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Cahit Özkan

Bayram Özçelik

Erkan Akçay

Denizli

Burdur

Manisa

Numan Kurtulmuş

Bekir Kuvvet Erim

İstanbul

Aydın

“(1) Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin 1267 (1999), 1988 (2011), 1989 (2011) ve 2253 (2015) sayılı kararıyla listelenen kişi, kuruluş veya organizasyonların tasarrufunda bulunan malvarlığının dondurulması kararları ve bu listelerden çıkarılanlara ilişkin malvarlığının dondurulmasının kaldırılması kararlarının uygulanmasına yönelik Cumhurbaşkanlığı kararı, Resmî Gazete’de yayımlanır ve gecikmeksizin uygulanır.”

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Takdire bırakıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Söz talebi yok.

Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

6415 sayılı Kanunun 5'inci maddesinin birinci fıkrasında yapılan değişikliğe ilişkin verilen bu önergeyle ifade bütünlüğünün sağlanması amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 36'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

37'nci madde üzerinde 3 adet önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3261) esas numaralı Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin 37'nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Gülüstan Kılıç Koçyiğit

Mahmut Celadet Gaydalı

Mehmet Ruştü Tiryaki

Muş

Bitlis

Batman

Kemal Peköz

Murat Çepni

Adana

İzmir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Kemal Peköz'ün.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ilgili kanun teklifinin 37'nci maddesi üzerine grubum adına söz aldım. Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Bu maddeyle Terörizmin Finansmanının Önlenmesi Hakkında Kanun kapsamında ilgili fiilleri gerçekleştirenlerin Türkiye'deki mal varlıklarının dondurulabilmesi istenmektedir. Bu dondurma işlemine karşı idari ve yargısal başvuru yolları Anayasa'nın 35'inci maddesi kapsamında açık tutulmaktadır. 5'inci ve 6'nıncı maddelerde düzenlenen hususlar dışında, 3'üncü ve 4'üncü madde kapsamına giren fiillerin gerçekleştirildiği hususlarda ise Değerlendirme Komisyonu, makul sebeplerin varlığına istinaden kişi, kuruluş veya organizasyonların yabancı ülkelerde bulunan mal varlıklarının da dondurulması talebiyle Cumhurbaşkanına öneride bulunulması kararı verebilmektedir. Burada "makul şüphe" bir belirsizlik içermekte ve dolayısıyla "makul şüphe"nin ne olduğunun açıklığa kavuşturulması gerekmektedir, maddede böyle bir belirginlik ve açıklık yok.

Burada herhangi bir mahkeme kararı yokken kişi ve kurumların mülkiyet haklarının keyfiyete bağlı şekilde sınırlandırılması riski var. Temel hak ve özgürlükleri makul sebeplerin varlığı gibi kapsamı ve sınırı belli olmayan bir sebeple durdurma, çok büyük bir boşluğa yol açabilir. Normal şartlarda makul şüphe aranması veya yargı sürecinin sonucunun beklenmesi gerekirken bu makul şüphe değişebilen, kuruma göre belirlenen ve konuma göre durum değiştirebilen bir şey olmaktan çıkartılmalıdır ve netlik kazanmalıdır.

Bunun dışında, maddede, yine önceki maddelerde de ihdas edildiği üzere, mal varlığının dondurulması neticesinde karar Hâkimler ve Savcılar Kurulu tarafından Ankara ağır ceza mahkemesinin onayına sunuluyor, ağır ceza mahkemesinin vereceği karara karşı da Ceza Muhakemesi Kanunu'na göre bir itiraz yolu öngörülüyor, belli bir süre içerisinde de bu itiraza karar verilmesine ilişkin bir hüküm var. Bu itirazın, gerçek anlamda maddi hukuka uygun bir şekilde inceleneceğine ilişkin çok ciddi kuşkularımız var. Çünkü neticede sunulan sadece savunma hakkını, karşı tarafın da mevcut olan elindeki vasıtaları değerlendirmeden tek taraflı olarak bir itiraz kararı verebileceğine ilişkin kuşkularımız var. Bunun bir şekilde yeniden ihdas edilmesi gerekiyor.

Diğer taraftan, özellikle maddi hukuk açısından çok ciddi şekilde mağduriyetlere neden olabilecek mal varlığının yönetimi, tabii, verimli bir şekilde yönetimi, belli bir sürede yargı konusu olacağından dolayı oluşacak olan zararların hesaplanması yönünden ciddi bir şekilde tedbir alınması... Ve bununla beraber ortaya çıkabilecek zorunlu, mücbir sebeplerden dolayı bu mal varlığının gerçek anlamda hızlı bir şekilde yönetimine ve buna ilişkin verilecek olan kararlarla ilgili de çok ciddi, net olmayan konum ve durumlar var. Bu nedenle bu maddenin tekliften çıkarılmasını talep ediyoruz.

Makul şüphe, bugüne kadar Türkiye'de zaman zaman çeşitli alanlarda uygulandı ama her seferinde son derece olumsuz sonuçlar verdi. Çünkü netliği olmayan, ne zaman, kime göre, nasıl değerlendirileceği belli olmayan bir maddeyi içermekte; o nedenle de bugüne kadar çok ciddi haksızlıklara sebep oldu, zaman zaman can kayıplarına da sebep oldu. O nedenle "makul şüphe" kavramının özellikle çok netleştirilmesi ve okuyan herkesin ne olduğunu anlayarak, bilerek buna yaklaşım göstermesi ve ona göre karar vermesi gerekir; aksi hâlde çok ciddi sonuçları olabilir ve bu olumsuzluklardan toplumun ve kişilerin zarar görmesi söz konusu olabilir. Yapılacak olan bir kanunun insanları şüpheye düşürecek ya da gelecekte yaşanacak olumsuzluklara meydan verecek bir şey değil, çok net olarak anlaşılabilir ve uygulanabilir olması gerekir. Bu nedenle maddenin yeniden düzenlenmesi için kanun teklifi metninden çıkarılmasını talep ediyoruz.

Saygılar sunuyorum. İyİ yıllar diliyorum herkese. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Evet, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 247 sıra sayılı Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin 37'nci maddesiyle 6415 sayılı Terörizmin Finansmanının Önlenmesi Hakkında Kanun'un 7'nci maddesine eklenen (7)'nci fıkradaki "Başkanlık tarafından karar verilir." ibaresinin, "Başkanlık karar verir." şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ali Fazıl Kasap	Süleyman Bülbül	Rafet Zeybek
Kütahya	Aydın	Antalya
Zeynel Emre	Alpay Antmen	Turan Aydoğan
İstanbul	Mersin	İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Ali Fazıl Kasap'ın.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Yıl 2002. "Benim vatandaşım çöpten rızık topluyorsa, pazarlardan atık topluyorsa, meydanlar 'Açız, açız!' diye bağıryorsa; ev kirasını, elektriği, suyu ödeyemiyorsa; yüzde 25'i açıkl sınırının, yüzde 50'si yoksulluk sınırının altındaysa ülkeyi bu hâle mevcut Hükûmet getirmiştir." Bunu söyleyen Sayın Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan. Ben bu sözlerin altına imza atarım. Gerçekten de ülkeyi bu hâle mevcut Hükûmet getirmiştir değerli arkadaşlar. (CHP sıralarından alkışlar)

Bakın, burası, 2002 değil 2020, benim seçim bölgem Kütahya. Siz "Sarraflar, bir de hurdacılar" demiştiniz, hurdacıları orada rencide ettiniz, hurdacılar geri dönüşüm işi yapıyor. Yalnız, 2020 Türkiye'sinde, bakın, 2002 Türkiye'sinde olan ne varsa hepsi var; Tayyip Erdoğan sanki 2020'yi tarif etmiş. 2020, değerli arkadaşlar, burada çöplerden rızıklarını temin etmeye çalışan insanlarımız var. Bir marketin önü... Marketten alım gücü yok artık insanların, buralardan topluyorlar, binlerce... Geri dönüşümcü bu arkadaşlar var biliyorsunuz, hurdacı; yer yer bağıracağım, yer yer sarraflık yapacağım; sarrafların yaptığı iş de kıymetli, hurdacıların yaptığı iş de kıymetli.

Şimdi, vallahi, yaklaşık altı yüz yıl önce İbni Haldun da bugünleri görmüş, demiş ki: "İktidar tek elde toplanırsa şan, şeref ve bütün yetkiler malikin elindedir. Bunu sükûnet ve rahatlık dönemi takip eder. Artık her şey tek elin hâkimiyeti altındadır ve rahatlık sağlanmıştır. Bu süre içinde bir müddet ele geçirilenle yetinilir; barış içinde, kanaatkâr biçimde yaşanır. Daha sonra huy değişir, israf ve savurganlık başlar çünkü lüks ve refah hükümdarın elindedir. Zevk için harcamalar yapılır. Var olan mevcut düzen bozulmaya başlamıştır. Keyfe düşkünlük bir hastalık hâline gelince de kolay kolay kurtulunamaz. Devlet çökene kadar da iyileşme mümkün değildir." İbni Haldun'a göre bu durum artık yalnızca zulüm ve haksızlıktır, tamamen adaletten uzaktır.

Değerli arkadaşlar, ne kadar güzel söylemiş; huy değişti, israf artık karakteriniz oldu. Uçaklar dolusu uçaklar, uçaklar, uçaklarla Kıbrıs'a gittiniz; arabalar, arabalar, arabalarla namaza gidiyorsunuz defalarca. O sarayda, "halkın" dediğiniz sarayda o ucube ucube, ismini bilmediğimiz şeyler yiyorsunuz, yedirtiyorsunuz. Siyaset, malumunuz olduğu üzere burada bulunma gerekçemiz, halkın mutlu olmasını temin etmek; onun için biz burada varız. Millet aç, saraylarda yaşayanların halkın hâlini maalesef bilmesi mümkün değil, arada uçurum var.

Dün bir takıntı olmuştu, “ahlaklı” “çok ahlaklı” yasalar getiriyorsunuz. Bu yasalar tadından yenmiyor ama ne olur böyle çorba gibi, torba gibi getirmeyin, tek tek getirin; hiç olmazsa siz de farkına varın.

Şimdi, değerli arkadaşlar siz, bizim bazı yasa tekliflerimizi ahlaksız veya adaletsiz gördüğünüz için büyük bir ihtimalle reddettiniz. Hangi yasa tekliflerimizi reddettiniz? Bakın, halkın lehine buradan bu yıl doğru dürüst bir kanun teklifi gelmedi sizlerden. Bakın, elektrik ve doğal gazda KDV’yi yüzde 1’e çekelim, şu pandemi ortamında halk nefes alsın dedik, dediniz ki “Hayır.” Sağlık çalışanlarına -bugün bir sağlık çalışanı daha vefat etti, nöbette vefat etti- Covid-19 meslek hastalığı olsun, bunlar şehit kabul edilsin dedik.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Bunların cevapları verildi ama.

ALİ FAZIL KASAP (Devamla) – “Hayır” dediniz, “hayır”; dün oylandı, önerge kabul edilmedi. Emeklilere intibak hakkına “hayır” dediniz, EYT’ye “hayır” dediniz, 3600 ek göstergeye “hayır” dediniz; KYK borçlarını silelim dedik, “hayır” dendi; çiftçi borçlarına “hayır” dediniz; esnafa nefes aldıralım, borçları ertelensin dedik, “hayır” dediniz.

Savruluyorsunuz, değerli arkadaşlar savruluyorsunuz; iktidarda kalma hırsı sizi sadece ve sadece noter konumuna getirdi, gönderilen ne varsa okumadan onaylattırınız, okumadan onayladınız. Emin olun, iktidarda kalma hırsınız sizin gözünüzü kör, kalbinizi mühürlenmiş hâle getirdi. Hani bir söz vardı ya, sözlerin hepsini dinleyecektiniz, en güzeline tabi olacaktınız.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi’nin 37’nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “aşağıdaki” ibaresinin “aşağıda belirtilen” ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Dursun Müsavat Dervişoğlu	Mehmet Metanet Çulhaoğlu	Ayhan Altıntaş
İzmir	Adana	Ankara
Yasin Öztürk	Muhammet Naci Cinisli	İbrahim Halil Oral
Denizli	Erzurum	Ankara

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Yasin Öztürk’ün.

Buyurun. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; 247 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 37’nci maddesi üzerinde İYİ PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

2020 yılının son Genel Kurul çalışmasını tamamlamak üzereyiz. Yıl sonları mahsuplaşma zamanlarıdır, 2020 yılında Genel Kurulun payına da sürekli değişikliğe uğrayan torba kanunlar düşmüştür. On dokuz yıllık savrulma, kibir, güç ve kuvvet hazzı, bazen kanun tekliflerinin içeriğine de yansımış, sistem değişikliği sadece devleti değil mevzuatı da tahribata uğratmıştır. Kanunlar arasındaki hiyerarşi rafa kaldırılmış, kanunlardan önce çıkan uygulama yönetmelikleri, kanun hükmünde kararnameler yüce Meclisi noter, tasdik makamı hâline getirmiştir.

İşbu kanun teklifi de Anayasa'ya, hukuk devletine açıkça bir saldırı; Anayasa ve yasaları topyekûn bir reddedişin belgesidir. Meşhur bir anayasa hukukçusunun deyimiyile "Anayasa'ya elveda." denilmiştir. Yine, meşhur bir idare hukukçusunun deyimiyile, üniversitelerde idare hukuku kürsülerine ihtiyaç kalmamıştır. Makbul gerekçelerle hazırlanan kanun teklifleri maddeye dönüştüğünde bir dayatma metni hâlini almakta, kabul oyu vereceğimiz kanunlar bile savunulamaz hâle dönüşmektedir; aynen şimdi olduğu gibi.

İYİ PARTİ olarak teröre, terörizme, terörizme finans sağlayanlara kökten karşıyız; bunu defalarca dile getirdik, gerekirse defalarca dile getirmeye devam ederiz. Aynı şekilde biz, terör örgütleriyle bir gün açılıp bir gün saçılmaya da karşıyız. Yine biz, yarattığı canavarla kol kola gezip ne istediye verip ertesi gün sorumluluktan kaçanlara da suç başkalarına atanlara da karşıyız. Biz böyle düşünürken siz ne yapıyorsunuz? Devletin işleyen tüm mekanizmalarını tahrip edip dağıttuktan sonra sanki güven duyacağımız bir yapı kalmış gibi kendinize, şahsınıza yetki devşiriyorsunuz; biz buna da karşıyız. Keyfliliğinize, otoriterliğinize, partizanlığınıza karşıyız. Hırsızlığa, yolsuzluğa, iftiraya ve ahlak yoksunluğuna da karşıyız. Biz, toptan devlet yıkıcılığına, bedevileşmeye, otoriterleşmeye de karşıyız. Bu nedenledir ki terörle mücadele ediliyormuş gibi getirilen bu kanun teklifinde, terörle mücadele dışında ekleme yaptığınız baskılama maddelerini kabul etmiyoruz.

Değerli milletvekilleri, birçok terör tanımı vardır. Terör "koru salarak kişiyi, grubu, kitleyi ve tüm halkı yıldırma, sindirme" olarak tarif edilir. Terörizm ise "belirli siyasi amaçlar için örgütlü, sistemli veya sürekli terörü kullanmayı yöntem olarak belirleyen bir sistem anlayışıdır" şeklinde ifade bulur. Terör ve terörist tehdidi mutlak bir gerçekse de kimin ve kimlerin terörist olduğu bazen yöneticilerin siyasi algılarına göre değişebilir. Bir yönetici, baskı kurmak istediği grupları, kişileri, örgütleri de yaptıkları muhalefetin etkisine göre terörist ilan edebilir; bunun için de elinde bulundurduğu güçü ve yetkiyi kullanarak hukuki zemin oluşturabilir. Adalet sistemi oluşmuş bir devlette tam bağımsız mahkemeler ve kolluk güçleri iş birliğinde terör ve teröristle mücadele edilir, bu iş birliği içerisinde yürütülen her işlem toplum nezdinde alkışlanır. Ama ne yazık ki yargı erkine aşırı müdahale, "Benim gibi düşünmeyen teröristtir." yaftalaması, ne güvenilecek bir kurum ne de güvenilecek yapı bırakmıştır. Yargı imdat çılgınlığını yükseltmektedir. "Anayasa Mahkemesi kararlarını tanımıyorum." sözü yargıya güven duyma konusunda indirilen son darbedir.

Değerli milletvekilleri, 6415 sayılı Terörizmin Finansmanının Önlenmesi Hakkında Kanun özü itibarıyla uluslararası bir sözleşme ve Birleşmiş Milletler Güvenlik Kurulu kararına bağlı olarak 2013 yılında yürürlüğe girmiştir. MASAK da bu kanunla idari yapımızda yerini almıştır. Teklifin 37'nci maddesinde yapılan düzenlemeyle terörizmi finanse ettiği tespit edilen kişi, kuruluş ve organizasyonlar hakkında Malvarlığının Dondurulmasını Değerlendirme Komisyonu, yurt dışında bulunan mal varlığının dondurulması için Cumhurbaşkanına öneride bulunabilecektir; yurt içinde ise bu kararı yine Değerlendirme Komisyonunun önerisiyle Hazine ve Maliye Bakanı ve İçişleri Bakanı verebilecektir. Bu çok önemli, bir o kadar da hassas bir yetkilendirmedir. İktidar bu durumu, baskılamak istediği STK ve diğer kuruluşları, kamusal ve özel yapıları veya doğrudan doğruya kişileri terörist ilan etmek ya da teröre destek verdiğini iddia etmek konusunda itibarsızlaştırmak şeklinde kullanılabilir ya da terörist olmadığına karar verip masumlaştırabilir. Bu denli hassas bir maddenin hukuki altyapısının sağlam bir zemine oturtulması beklenirdi. Diyecek söz yok çünkü sözün bittiği yerdeyiz çünkü her şeyin ve herkesin sustuğu, başların öne eğildiği, neresinden tutsak elde kaldığı, doğru olanın zerresinin bile mumla arandığı karanlık bir yerdesiniz. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

37'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

38'inci madde üzerinde 3 adet önerge vardır, aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 247 sıra sayılı Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin 38'inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Kemal Peköz

Gülüstan Kılıç Koçyiğit

Murat Çepni

Adana

Muş

İzmir

Mahmut Celadet Gaydalı

Necdet İpekyüz

Bitlis

Batman

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Necdet İpekyüz'ün.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

NECDET İPEKYÜZ (Batman) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Kritik bir yasa görüşülüyor ve nedense bu yasalar çıkarıldığında, yasayı getirenler kamuflaj konusunda çok hünerliler. Neden hünerliler? Yasa basına, topluma tanıtılırken bir isim konuluyor ama aslında içerisindeki niyet farklı. Niçin niyet farklı? Arkadaşlar, kitle imha silahları dışında burada asıl hedef demokratik kitle örgütleri, dernekler, vakıflar. Peki, bunlar kim? Bunlar muhalefet edenler. Kim? Doğruları söyleyenler. Kim? Bizi denetlemesi gerekenler. Kim? Toplum için daha iyiyi isteyenler. Ama, nasıl ki bir “Tekçi yönetim” diye tanımladığımız düzen her şeyde bir tek sesin çıkmasını istiyorlar. Medyada özgür basın yok ediliyor, bir tek sese dönüştürülüyor; şimdi de sivil toplum örgütlerinde. Birçok siyasi parti, illeri gezerken gittikleri yerlerde ne diyorlar? “Demokratik kitle örgütleriyle buluşalım, ne oluyor, ne bitiyor?” Ama, şimdi siz, değil buluşmak, onları kapatmak için çaba harcıyorsunuz. Ve bu dernekler, aslında... Hepimizin Türkiye Büyük Millet Meclisinde özellikle demokratik muhalefeti yürütenlere teşekkür etmemiz lazım; onlar kamu hizmeti gösterdikleri için, kamu hizmetleri gördükleri için. Onlardan çoğundan söz edersek ama birinden söz edeyim: Türkiye İnsan Hakları Vakfı, 30'uncu yılını kutluyor arkadaşlar, 30'uncu yılını. Ve ilk kurulduğunda ne demişti biliyor musunuz: Ateşin düştüğü yerdeyiz. Neydi gerekçesi? Otuz yıl önceye gittiğimizde, İnsan Hakları Derneği, Tabipler Birliğinden bir kısım hekimler, gazeteciler kurmuştu. Ne olmuştu? Arkadaşlar, gözüne alınan yüz binler var, soruşturma açılan yüz binler var; köpekle, copla, dayakla aleni şekilde işkence görenler var. Tutuklananlar, cezaevinde yaşamını yitirenler var. Cezaevindeki hak ihlallerini gündeme getirip -toplumun kulağı duyduğu hâlde- üç maymun gibi görmeyen, duymayan, sessiz kalan bir dönemle karşılaşılıyordu ve 171 kişi yaşamını yitirdi. Arkadaşlar, otuz yıl önceden söz ediyorum, bugünden söz etmiyorum. Bugün ne? Yine işkence var, yine cezaevlerinde problem var, yine ölümler var. Nereden nereye geldik? “Ateşin düştüğü yerdeyiz.” denilenden otuz yıl sonra aynı şeyi konuşuyoruz. Ama otuz yıl boyunca Türkiye’de İHD’si, TİHV’i, baroları, tabip odaları, TOHAV’ı birçok kurum, İHOP’u, Hakikat Merkezi, Hafıza Merkezi, birçok merkez aslında kamu hizmeti yürüttüler. Niçin kamu hizmeti yürüttüler? Belgelediler. Niçin belgelediler? Bunun bir daha yaşanmaması için. Ve dediler ki: “En büyük mücadelenin cezasızlık olması lazım.” Ama hiç kimse cezasızlıkla ilgili bir işlem yapmadı. Daha çok, dünyanın birçok yerinden gelenlere örnek oldular. Nasıl örnek oldular? Zor şartlarda onurlu, demokratik mücadelenin nasıl olacağı konusunda; zor şartlarda diz çökmeden, baş eğmeden onurlu mücadelenin nasıl olacağı konusunda mücadele yürüttüler ve her zaman da bu mücadeleyi halkla beraber, toplumla beraber yürüttüler.

Arkadaşlar, şimdi siz bunları kapatmaya çalışıyorsunuz. Yani bakın, “Türkiye’de zorunlu göç var.” denildi, inkâr edildi. Sonra tazminat verilmeye başlandı, Göç Derneği kuruldu. Cezaevlerinde yaşananlarla ilgili, tutuklularla ilgili binlerce şikâyet var; Meclise de geldi. Birçok yörede Tutuklu Aileleri Yardımlaşma Derneği kuruldu. İnsanlar yoksulluk derdindeydi, “Sarmaşık” diye yoksullara yardım edebilecek dernekler kuruldu. Çocuklar perişan diye Gündem Çocuk Derneği kuruldu. Ama hiçbirine destek olmadınız; tam tersine, siz dünyada bir ilki yaşattınız ya, Uluslararası Af Örgütü’nün hem Direktörünü hem Başkanını aynı gün tutukladınız, cezaevine koydunuz. Siz böyle yaparsanız Dernekler Yasası’nda sivil toplumların gelişmesine katkı sunmazsınız, engellersiniz ama bu engeller... Bunlar kapandığında, denetlendiğinde, baskı olduğunda bitecek mi sanıyorsunuz? Otuz yıllık onurlu bir mücadeleden söz ediyorum, büyüyen bir mücadeleden söz ediyorum, dünyanın her tarafından gerek mücadeleleriyle gerek belgeleriyle örnek alınan kurumlardan söz ediyorum. Bugün dünyada Türkiye’nin övüldüğü İstanbul şehrinin adıyla geçen İstanbul Protokolü var, İstanbul Sözleşmesi değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NECDET İPEKYÜZ (Devamla) – İstanbul Protokolü, dünyanın her yerinde işkencenin belgelenmesi için çalışıyor. Burada da insan hakları mücadelesini yürütenler yaptı. Siz bunları kapatmaya, engellemeye çalışıyorsunuz.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 247 sıra sayılı Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi’nin 38’inci maddesiyle 6415 sayılı Terörizmin Finansmanının Önlenmesi Hakkında Kanun’un 8’inci maddesinin ikinci fıkrasına eklenen “5 inci maddenin dördüncü fıkrası ile” ibaresinin “5 inci maddenin dördüncü fıkrasıyla” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Süleyman Bülbül

Rafet Zeybek

Zeynel Emre

Aydın

Antalya

İstanbul

Turan Aydoğan

Alpay Antmen

Cengiz Gökçel

İstanbul

Mersin

Mersin

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Cengiz Gökçel’in.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yine, AKP’nin hukuk dışı uygulamalarına olanak tanıyacak bir torba kanun teklifini görüşüyoruz. AKP bunu hep, hukuk katliamlarını örtmek için yapıyor. Teklif gerekçeniz, OECD’nin Türkiye’ye gri liste uyarısıymış, Birleşmiş Milletler kararıymış. Birleşmiş Milletler size “Avukatlara muhbirlik yaptırın.” mı dedi? Siz, açıkça, tek adam rejiminizi güçlendirmek için fırsatçılık yapıyorsunuz. Böyle kanun teklifi olur mu? Avukat muhbirlik mi yapacak, yoksa mesleğini mi yapacak? Aslında buna, AKP’li avukat arkadaşlar cevap versin istiyorum: Siz, bu kanun teklifi geçtikten sonra avukatlık mı yapacaksınız,

yoksa muhbirlik mi yapacaksınız? (CHP sıralarından alkışlar) Cevap vermeden size hatırlatmak isterim “meslek onuru” diye bir şey vardır. Bu kanun teklifini dayatanlar, bilmem bundan haberiniz var mı? Bir mesleğe, yargının üç ayağından biri olan avukatlık mesleğinin onuruna bunları yaparken en azından avukat arkadaşlarımızın yüzü kızarsın isterdim. Siz, zaten yargının iki ayağını tahakküm altına aldınız, talimatla karar verdiriyorsunuz. Toplumun yargıya güveni kalmadı. Şimdi, bir de savunma makamını ayaklar altına alıyorsunuz. Bu mesleğin kutsallığını bilen avukatların kendi mesleğine saygısı kalır mı? Vatandaşın avukatlığa güveni kalır mı, yargıya güveni kalır mı?

Değerli arkadaşlar, AKP ve ortaklarının fırsatçılığı burada da bitmiyor, hazır başlamışken hayal ettikleri mafya düzenini kurmak istiyorlar; yoksa, sivil toplum kuruluşlarını baskı altına alan, özgürlüklerini kısıtlayan maddelerin bu teklifte işi olur mu? Bu aklı size çete lideri olan ortaklarınız mı verdi, yoksa bunlar sizin karanlık düşünceleriniz mi? (CHP sıralarından alkışlar)

SALİH CORA (Trabzon) – Ne biçim ifade ya!

CENGİZ GÖKÇEL (Devamla) - Siz yurt dışından kaynağı ne olduğu belirsiz paraları “Türkiye’ye getirin.” derken terör finansmanı şüphesi yok, kara para aklama şüphesi yok “Bu parayı ne yaptın, nereden kazandın?” diye sormak yok ancak bir derneğe yönelik şüpheniz varsa, derneğin bir yöneticisine dahi şüphe duyarsanız onu suçlu ilan etmeniz için her şey yeterli oluyor. Etmeyin eylemeyin, güç zehirlenmesine yakalanan arkadaşlar, bu, ülkeye bir ihanettir.

FETÖ’yle ortak olup gizli tanık yasanını çıkardığınızı unutmamak. Gizli tanık yüzünden yüzlerce suçsuz insan yıllarca mahpus yattı. Bu ülkenin onurlu subayları cezaevlerinde hayatlarını kaybetti. Ergenekon, Balyoz neydi, hatırlıyor musunuz? “Biz savcısıyız.” diyordunuz, hani. Zaten KHK kararlarıyla binlerce mağduriyete sebep oldunuz. Bu sözlerimi hiç başka yere çekmeyin. Bu dönemde insanları işinden, aşından ettiniz. “Git, aklan gel.” dediniz, aklananlara hâlâ haklarını vermediniz. Sizin demokratlığınız ve demokrasi anlayışınız işte bu. Sizin döneminizde birini suçlu saymak için mahkeme kararlarına gerek duyulmadığını görüyoruz.

Değerli arkadaşlar, darbe dönemlerinde bunu görmedik. Eğer darbeciler bunu görseydi gerçekten sizi alkışlardı. Bir iktidarın kara para aklamaya çalıştığını görüyoruz sizin döneminizde, çete liderlerine siyasetçilerin arka çıktığını görüyoruz, hukuku yerle bir ettiniz. Siz burada bu yasayı teklif ediyorsunuz ama bir de çıkıp hukuk reformundan bahsediyorsunuz, sonra da bize de bu düzenlemeleri getiriyorsunuz, siz açıkça bu milletle alay ediyorsunuz. “Beni bağlamaz.” dediğiniz AİHM’e defalarca başvurunuzu ne çabuk unuttunuz Sayın Cumhurbaşkanı?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CENGİZ GÖKÇEL (Devamla) - Unutmayın, hukuk herkes için vardır, evrenseldir, herkese lazım olacaktır...

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

CENGİZ GÖKÇEL (Devamla) - ...ama en çok da bu ülkenin kazanımlarını hesap kitap bilmeden harcayanlardan sorulacaktır.

BAŞKAN – Sayın Gökçel, teşekkür ettim.

CENGİZ GÖKÇEL (Devamla) - Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Başkanım, özür diliyorum.

BAŞKAN - Estağfurullah.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin 38'inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "eklenmiştir" ibaresinin "ilave edilmiştir" ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Fahrettin Yokuş

İbrahim Halil Oral

Adana

Konya

Ankara

Ayhan Altıntaş

Muhammet Naci Cinisli

Dursun Müsavat Dervişoğlu

Ankara

Erzurum

İzmir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Fahrettin Yokuş'un.

Buyurun. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ülkemizin en önemli sorunlarından birisi yüksek enflasyon. AK PARTİ iktidara geldiğinden bu yana yani on sekiz yıl boyunca "Yıllık enflasyonu önce tek haneli rakamlara düşüreceğiz, sonra da yüzde 5'lerin altına indireceğiz." diye vaatte bulundu ancak bu süreçte ülkemizde enflasyon hiçbir zaman yüzde 5'in altına düşmedi. Son üç yıla baktığımızda da Tüketici Fiyatları Endeksleri sırasıyla 2018'de 20,3; 2019 yılında yüzde 11,8; bu yıl yani 2020 yılının on bir ayında yüzde 14 olarak gerçekleşmiş. Başta Avrupa Birliği ülkeleri olmak üzere ABD, Japonya gibi ülkelere baktığımızda yıllık enflasyon oranları ya eksilerde ya da yıllık yüzde 1-2 seviyelerinde. 28 Avrupa Birliği ülkesinde 2019 yılı enflasyon ortalaması yüzde 1,6. Yüksek enflasyonun olduğu ülkelerde istikrardan ve gelir dağılımı adaletinden bahsedilemez. Yüksek enflasyon, başta Türk lirasını değersizleştirdiği gibi, faizlerin yükselmesine, halkın alım gücünün zayıflamasına neden olur.

Değerli milletvekilleri, son yıllarda, Türk halkı, Türkiye İstatistik Kurumunun başta enflasyon rakamları olmak üzere işsizlik ve istihdam rakamlarına inanmıyor. Yapılan bütün anketlerde TÜİK'e güven yerlerde sürünüyor çünkü halkımızın sadece yüzde 15'i TÜİK'in rakamlarına güveniyor. Sadece halkımız mı? On sekiz yıllık AK PARTİ iktidarında Ekonomi Bakanlığı yapmış, Hazine Müsteşarlığı yapmış, TÜİK Başkanlığı yapmış AK PARTİ'nin kadroları da diyorlar ki "TÜİK rakamlarına biz de inanmıyoruz çünkü bu rakamlarla oynanıyor." Ayrıca, sağduyu sahibi ekonomi yazarları da aynı kanaati halkımızla paylaşıyor. Bu durum ülkeyi yönetenler için bir utanç vesilesidir. Türkiye İstatistik Kurumu, özellikle Tüketici Fiyat Endeksi bünyesinde bulunan 450'nin üzerindeki emtianın dönem dönem ağırlıklarını değiştirerek hesap yapmaktadır. Bu yöntemle enflasyon rakamlarını aşağı çektiği bir gerçektir. Yani rakamlara takla attıran bir Türkiye İstatistik Kurumumuz var.

Değerli milletvekilleri, ülkemizde 27 milyon çalışmamız var, 13 milyonu aşkın da emeklimiz var; bu da toplam 40 milyon insan eder. Bu 40 milyon kişinin ücretleri Yıllık Tüketici Fiyatları Endeksi'ne yani yıllık enflasyona göre belirlenir. Buradan hareketle size birkaç örnek vermek istiyorum: TÜİK'in yıllık Tüketici Fiyatları Endeksi'ni sadece yüzde 1 puan eksik göstermesi hâlinde 2 bin TL maaş alan emeklinin yıllık kaybı 240 TL, 3 bin TL maaş alan emeklinin yıllık kaybı 360 TL, 4 bin TL maaş alan emeklinin yıllık kaybı 480 TL; işçilerde ise asgari ücretlinin yıllık kaybı 280 TL, 3 bin lira alan işçinin yıllık kaybı 360 TL, 4 bin lira alan işçinin yıllık kaybı 480 TL; memurlara gelince ise 4 bin TL alan memurun yıllık kaybı 480 TL, 5 bin TL maaş alan memurun ise yıllık kaybı 600 TL

olmaktadır. Bu tabloları uzatabiliriz ama özet olarak, 40 milyon kişinin yıllık ortalama kaybı 400 TL civarındadır. Bunun toplam değeri de 16 milyar Türk lirasıdır yani sadece 1 puan düşük göstermenin 40 milyon emekçiye, çalışana, emekliye maliyeti 16 milyar Türk lirasıdır. Şimdi, eğer bu 3 ya da 5 puan düşürülürse felaketi görürüz.

Buradan demem o ki, biliniz ki emeklinin, işçinin, memurun ahı sizi perişan eder. Bu oyunu oynamaktan vazgeçin.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FAHRETTİN YOKUŞ (Devamla) – Emeklinin, işçinin, memurun hakkını verin diyorum, hepinize iyi akşamlar diliyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

38'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

39'uncu madde üzerinde 3 önerge vardır, aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 247 sıra sayılı Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin 39'uncu maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Kemal Peköz

Gülüstan Kılıç Koçyiğit

Murat Çepni

Adana

Muş

İzmir

Mahmut Celadet Gaydalı

Necdet İpekyüz

Oya Ersoy

Bitlis

Batman

İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerine söz talebi Sayın Oya Ersoy'un. (HDP sıralarından alkışlar)

OYA ERSOY (İstanbul) – Sayın Başkan, evet, yasanın son demlerine geldik.

Şimdi, Dernekler Yasası'nda 3 tür dernek kapatma var, oradan başlayayım. Bir dernek ya kendiliğinden sona erebilir ya da kendi kendini feshedebilir ya da bir mahkeme kararıyla sona erebilir ama bu yasayla beraber bir tane daha madde ekleniyor buna, bir kapatma şekli daha, o da Soylu'nun keyfine bağlı, onun iki dudağından çıkacak şöyle bir dernek kapanabilir.

Hepinize tavsiye ediyorum, Sivil Toplumla İlişkiler Genel Müdürlüğü'nün bir resmî internet sitesi var, bu siteye girip bakın, 1995 ile 2020 arasında tam 29 dernek ve vakfa izin almadan yardım toplama hakkı verilmiş. Bu 29 dernek ve vakfın 27'si bu hakkı AKP iktidarları döneminde almış. Peki, bu dernekler, vakıflar hangileri? Deniz Feneri Derneği, bunu duymayan kalmadı artık, yaptıklarını; İnsan Hak ve Hürriyetleri İnsani Yardım Vakfı yani İHH, bir dönem Kızılay yerine koymaya çalıştığımız; Aziz Mahmûd Hüdâyi Vakfı, Beşir Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği, faaliyetleri Afrika'da dağıtmak için Kur'an-ı Kerim toplamak ve cihatçıların cirit attığı İdlîb'e yardım olan Hak İnsani Yardım, Sağlık, Eğitim, Kültür ve Çevre Koruma Derneği; Kur'an-ı Kerim ve elifba dağıtım projeleri ve ana faaliyet alanı Suriye olan Hayrat İnsani Yardım Derneği. Şimdi, siz, aslında uygulamada, kamu yararına dernek statüsü var ya, o kamu yararına dernek statüsünü saray statüsü hâline getirdiniz. Artık öyle bir dernek statüsü kalmadı ve “vakıf” adı altında tarikatlara, cemaatlere, gerici cemaatlere bütün kamu kaynaklarını seferber ettiniz, şimdi “Diyanet ve Millî Eğitim Bakanlığı ortak projeleri” adı altında -o yap-ışlet-devretlerinizin bir başka versiyonu bu- o projelerle doğrudan eğitim sistemi içine sokuyorsunuz ve buradan sizi uyarıyorum: Bir dönem Fetullah Gülen vardı, şimdi yerini Menzil tarikatı

Abdulbaki Erol aldı; Mahmut Ustaosmanoğlu aldı, İsmailağa tarikatı ya da başka tarikatlar. Biri gider, diğeri gelir. Başınıza gelecek iş, sadece sizin başınıza gelse problem değil, bu ülkenin, bu halkın başına gelecek iş yaşandı. Bundan sonra da aynı şeyler devam eder bu hâlde gidildiği takdirde.

Şimdi, şirketlerinizin vergiden kaçırmak için yaptığı bağışlardan kamuda verilen kadrolara kadar, belediyelerden aktarılan paralar ve tahsis edilen binalardan bakanlıklarınızdan personel talep etmelerine kadar, bu tarikatların ve cemaatlerin kamunun tüm kaynaklarını sömürmesine izin veriyorsunuz. Devletin sorumluluğunda olan eğitim alanı var ya, eğitim ve barınma, en temel hizmetler, devletin görevi olan en temel hizmetler, bunları tarikatlara ve cemaatlere bırakıyorsunuz ve bizim aklımızdan hiç çıkmıyor ama siz hatırlamak istemezsiniz: Aladağ, Aladağ'ı hatırlatırım size. Köy okullarını kapattınız, yoksulların çocuklarını “taşınmalı eğitim” adı altında, seferber edeceğimiz diye ve yurt da açmadığımız için Aladağ'daki kayıt dışı cemaat yurdunda 12 çocuk yanarak öldü. Peki, başka ne oldu? Karaman'da Ensar Vakfı. Ensarın yurdunda 45 çocuğun istismara uğradığına sesiniz çıkmazken ucu size ve vakıflarla ilişki kuranlara dokunmasın diye, canhıraş, Ensarın tarafında oldunuz. Siz “Hepimiz Ensarız.” diyenlersiniz, biz “Çocuklar ölmesin.” diyenleriz. (HDP ve CHP sıralarından alkışlar)

Bu yasayla dayanışmayı engelleyerek insanları sadakaya mahkûm etmek istiyorsunuz ya, size aynı zamanda Dilek'i hatırlatırım, Dilek Özçelik'i. Biz asla unutmuyoruz ve siz de unutmayın. Dilek'in eline Erdoğan Bayraktar'ın yani sizin Bakanınızın para sıkıştırdığını unutmuyoruz ama siz de Dilek'in ona verdiği cevabı “Ben dilenci değilim.” cevabını unutmayın. Biz, onuruna sahip çıkan bir halkın yanındayız; siz, Erdoğan Bayraktar'ın tarafındasınız. (HDP sıralarından alkışlar)

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 247 sıra sayılı Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin 39'uncu maddesiyle 6415 sayılı Terörizmin Finansmanının Önlenmesi Hakkında Kanun'un 9'uncu maddesinin birinci fıkrasına eklenen “5'inci maddenin dördüncü fıkrası ile” ibaresinin “5'inci maddenin dördüncü fıkrasıyla” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Süleyman Bülbül

Rafet Zeybek

Zeynel Emre

Aydın

Antalya

İstanbul

Alpay Antmen

Turan Aydoğan

Ali Şeker

Mersin

İstanbul

İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Katırcıoğlu, geçmiş olsun.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Evet, önerge üzerinde söz talebi Sayın Ali Şeker'in.

Buyurun Sayın Şeker. (CHP sıralarından alkışlar)

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Öncelikle, Sayın Katırcıoğlu'na geçmiş olsun diyorum.

Mecliste Covid-19 hastası olan milletvekili oranı maalesef yüzde 25'e ulaştı ve biz hâlâ işin ciddiyetinde değiliz. Burun buruna kavga ediyoruz, bu saatte demokratik kitle örgütlerini imha etmek için kitle imha silahlarını bahane ederek kanun hazırlıyoruz. Bu da bu işi ciddiye almadığımızı maalesef gösteriyor. (CHP sıralarından alkışlar)

Arkadaşlar, az önce İYİ PARTİ'den arkadaşımızı “2 uçak dolusu insan her gün ölüyor.” demişti. 5-6 otobüs insan her gün ölüme gidiyor ve biz bu işi Meclis olarak ciddiye almıyoruz. Bu işi ciddiye almamız gerekiyor. Covid-19 hastalığının yol açtığı bu kitlesel ölümlerin önünde durabilmek için kapanma konusundaki bu hafife alma yaklaşımını şiddetle reddediyorum. Ciddi bir kapanmaya ihtiyacımız var ve aşının bizi koruyabilmesi için de en az iki üç aya ihtiyacımız var, geniş kitlelerin aşılabilmesi için. Öncelikle, aşıya ulaşmamız gerekiyor ama geçen yılın bütçesinde, 245 milyar bütçe açığı var, 179,5 milyar faiz gideri var. Bizim aşıya verecek 30-40 milyar lira paraya ihtiyacımız vardı, koruyucu sağlık hizmetlerinde sadece 2 milyar lira artışa biz burada “evet” dedik. Bu aşılarda hangi parayla alınacak? Hangi bütçeyle alınacak ve nasıl yapılacak? Bunun hızla hayata geçirilmesi gerekiyor. 2021 yılı için en az 200 milyon doz aşıya ihtiyacımız var. Bu aşılarda kitlesel olarak hızla yapılması gerekiyor, 2 dozunu hemen, sonraki “rapel dozu” dediğimiz tekrar dozunu da altı ay sonra yapmamız gerekiyor ama 2021 yılı içinde bunları yapmamız gerekiyor. Maalesef bu konu da ciddiye alınmadığı için, aşı olduğu hâlde aşıya ulaşamadığı için insanlar ölmeye devam edecekler.

Biz, sağlıkçılara meslek hastalığı olarak kabul edilsin diye kanun teklifi verdik. Herkes uzlaşma içerisinde ama ne deniyor? “İllet bağı yoksa biz o sağlıkçıların meslek hastalığı olması durumunu kabul etmeyeceğiz.” ve şu anda sadece bir talep toplandı. Dendi ki: “Kaç kişi mağdur? Onlar başvursun.” Başvursun ama biz kanuni düzenlemeyi yapmadıkça oradaki Sosyal Güvenlik Kurumu müfettişleri diyecekler ki: “İllet bağı olmadığı için biz bu ölenlerin yakınlarına bu ödemeleri yapmayacağız.” Onun için, kimseyi sıkıntıya sokmadan sağlıkçılara gereken bu kanunu çıkarmamız gerekiyordu aslında bugünlerde burada ama biz bunu çıkarmak yerine kitle imha silahlarını bahane edip demokratik kitle örgütlerini imhanın peşine düştük. Yardım toplama konusundaki maddenin ne işi var kitle imha silahlarıyla ilgili bir kanun teklifinin içerisinde? Niye insanların yardım toplamasını engellemek için bir çaba içerisindeyiz? Biz bu kadar yardım toplanacak bir hâlde gelmişken, insanlar sosyal yardımlaşma üzerinden ilaç paralarını toplamaya çalışırken; siz o dernekleri, siz o vakıfları kapatmaya çalışıyorsunuz.

Bizim içinde bulunduğumuz siyasi ortamın getirdiği durumda adaletin geldiği nokta belli; bir tarafsız bağımsız yargı yapıyorsunuz, bir bağımsız tarafsız yargı yapıyorsunuz; bir iyileştirme yapmışsınız gibi de diyorsunuz ki: “Soruşturmayla olmayacak artık kovuşturmayla olacak.” Biliyorsunuz, bir başsavcıyı Yargıtay üyesi yapıp Anayasa Mahkemesine üye yapmanız bir ayı buluyor ama bir soruşturmayı kovuşturmaya döndürmek bir günde olabiliyor. Bu bir gün için mi “Bir iyileştirme yaptık.” diyorsunuz? Masumiyet karinesi nerede? İnsanların kesinleşmemiş mahkeme kararı olmadan mal varlığına el koymak, onları mahkûm etmek hukukun neresinde var? O kadar çok maddeyi tahrif ediyor ki, Anayasa'nın o kadar çok maddesine karşı ki bu çıkardığımız kanun. Hukuk devleti ilkesine karşı; kişinin temel hak ve hürriyetlerini, sosyal hukuk devleti ve adalet ilkesiyle bağdaşmayacak surette sınırlayan siyasal, ekonomik ve sosyal engelleri kaldırmaya karşı; “yargı yetkisi, Türk milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılabilir” a karşı; kanun önünde eşitlik ilkesine karşı; dernek kurma hürriyetine, mülkiyet hakkına, idarenin kanuniliğine yani kanuna karşı bir iş yapıyoruz. Bu kadar kanuna karşı bir işten de beklediğimiz ne? Kitle imha silahlarının önlenmesi.

Daha önce de söylemiştim, sarin gazı davasında, sarin gazını hazırlayan, o malzemeleri toplayan, onları füzelerle atmak için her türlü malzemeyi almaya başlayan insanlar tutuksuz yargılandı bu ülkede ve kaçmalarına göz yumuldu ve o insanlar sarin gazı gibi bir kitlesel imha silahını kullanmaktan dolayı ceza almadılar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Şeker.

ALİ ŞEKER (Devamla) – Bu utanç da bize yeter.

Saygılar sunuyorum, hayırlı günler diliyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin 39'uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan "eklenmiştir" ibaresinin "ilave edilmiştir" ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Dursun Müsavat Dervişoğlu

Feridun Bahşi

Enez Kaplan

İzmir

Antalya

Tekirdağ

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Ayhan Erel

Adana

Aksaray

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Ayhan Erel'in.

Buyurun. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

AYHAN EREL (Aksaray) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, yüce Türk milleti; kanun teklifinin 39'uncu maddesi üzerine söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Günümüzde Türkiye'de sürekli büyüyen bir sorun var: Kutuplaşma. Türkiye son yıllarda siyaseten fazlasıyla gerildi. Özellikle seçim dönemlerinde çok daha fazla hissedilen bu gerilimden insan hayatı ve sosyal ilişkiler de payını alıyor. Kutuplaşma en önemli sorunlardan bir tanesi. Bugünlerde yapılan TurkuazLab Türkiye'de Kutuplaşmanın Boyutları 2020 Araştırması'yla kutuplaşma hakkında çok çarpıcı detaylar ortaya konulmuştur. Araştırma sonucu anlaşıldı ki insanların kendilerini uzak hissettikleri parti taraftarlarıyla aralarında çok ciddi mesafeler var. "Sosyal mesafe" pandemi döneminde sık sık karşı karşıya geldiğimiz bir kavram ancak buradaki kullanılış amacı, farklı insanlara kendilerini en uzak hissettikleri partinin taraftarlarıyla ilgili sorulan sorularda şöyle detaylar ortaya çıkıyor: Araştırmaya katılan insanların yüzde 74,9'unun gönlü çocuklarının o partinin taraftarlarıyla evlenmesine razı değil, istemiyor; yine, yüzde 72'si o partinin taraftarlarının birisiyle iş yapmak istemiyor; yüzde 66'sı çocuklarının o partinin taraftarlarının çocuklarıyla da oynamasına müsaade etmek istemiyor; yine, yüzde 68'i, kendi partisinden olmayan birisiyle de komşu olmak istemiyor; yüzde 38,9'u da kendilerini uzak hissettikleri parti taraftarlarının, ihtiyaçlarına uygun eğitim almaması gerektiği görüşünde.

Araştırmanın çarpıcı detaylarından biri de "ahlaki üstünlük" başlığı altında toplanıyor. İnsanlar yakın hissettikleri partinin taraftarlarının büyük oranda vatansaver, ülke yararına çalışan, onurlu, açık fikirli, zeki ve cömert olduklarını düşünüyor; uzak hissedilen partilere ise tam tersi bir durum söz konusu. Uzak hissedilen partinin taraftarlarına yönelik bakış açısı ise şöyle: "Onlar büyük oranda kibirli, bağnaz, zalim ve bencil." Ayrıca, bu kişilerin ikiyüzlü olduğunu ve Türkiye için tehdit oluşturduklarını düşünüyorlar.

Araştırmada çıkan diğer bir sonuç: Başkanlık sistemlerinin, yüzde 50+1 kişinin oyunu alan adayın seçimi kazanması, diğer adayların kaybetmesiyle sonuçlanan ve kaybeden tarafın iradesinin herhangi bir şekilde devlet yönetimine yansımadağı sistemler olduğu ve siyasal ortamı gerdiği söyleniyor. Bu yüzden doğaları gereği kutuplaşmayı artıran sistem olarak değerlendiriliyor. Parlamenter sistemler ise hükümet kurmak, yasama ve denetleme işlevini yerine getirmek isteyen siyasi partilerin koalisyon kurmalarını yani taviz vermelerini sağlar, böylece kutuplaşmaya bir ket vurur düşüncesi var.

Türkiye'de kutuplaşmanın özellikle siyasi partiler ve siyasi meseleler etrafında döndüğünü görüyoruz. Ekonomi, kadına yönelik şiddet, corona virüsüyle mücadele ve depresyon korkusu gibi konularda, siyasi uzantıları olsa da bu konularda insanların birbirlerine yaklaşımları müspet yönde.

Bu detaylı araştırmanın en dikkat çeken sonuçlarından bir tanesi de, kutuplaşmaya en çok etkiyi siyasetçiler yapıyor; söylemleriyle, hedef göstermeleriyle ve biz-onlar ayrımı yapmalarıyla toplumdaki kutuplaşmaya doğrudan katkıda bulunuyorlar. Siyasetçilerin yani sizlerin, bizlerin daha birleştirici bir dil tercih etmeleri kutuplaşmayı ortadan kaldıracaktır. Dolayısıyla, bizler herhangi bir siyasi partiye mensup olarak karşıdaki insanları sadece bir siyasi rakip olarak görmek, onlara düşmanca davranmamak; ilimizde, çarşıda, pazarda da hangi siyasi partiye mensup olursa olsun, onlarla el ele, yan yana, camide -ne bileyim- cenazede, bayramda, seyranda bir arada olursak bu kaynaşma, bu barışma topluma da yansır ve deniliyor ya: Hani kişinin güneşi neyse dünyası onun etrafında döner. Eğer bizim güneşimiz hoşgörü, sevgi, barış olursa dünyamız da onun etrafında döner ve gelecek nesillere barış dolu, huzur dolu, karşılıklı hoşgörü dolu bir dünya bırakırız. Biz Sayın Genel Başkanımız Meral Akşener'in ifade ettiği gibi, Türkiye'yi bayram yerine çevirmeye, Türk milletini de bayram sofrasında 83 milyon kişiyle birlikte buluşturmaya niyetliyiz.

Bu duygu ve düşünceler içerisinde yeni yılın tüm milletimize sağlık, huzur, başarı getirmesini diliyorum, hepimize saygılar sunuyorum. (İYİ PARTİ ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

39'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 23.36

BEŞİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 23.49

BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ**KÂTİP ÜYELER: Abdurrahman TUTDERE (Adıyaman), Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir)**

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 40'ıncı Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

247 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

40'ıncı madde üzerinde aynı mahiyette 2 adet önerge vardır, birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 247 sıra sayılı Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin 40'ıncı maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Kemal Peköz

Gülüstan Kılıç Koçyiğit

Murat Çepni

Adana

Muş

İzmir

Mahmut Celadet Gaydalı

Necdet İpekyüz

Abdullah Koç

Bitlis

Batman

Ağrı

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Süleyman Bülbül

Rafet Zeybek

Zeynel Emre

Aydın

Antalya

İstanbul

Alpay Antmen

Turan Aydoğan

Türabi Kayan

Mersin

İstanbul

Kırklareli

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önergeler üzerinde ilk söz talebi Sayın Türabi Kayan'ın.

Buyurun Sayın Kayan. (CHP sıralarından alkışlar)

TÜRABİ KAYAN (Kırklareli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi' 40'ıncı maddesinde verdiğimiz önerge hakkında söz almış bulunuyorum.

Değerli arkadaşlar, kitle imha silahlarını yok edeceğiz, bunların finansmanını ortadan kaldıracacağız ama neyle? Derneklerin gelirleriyle. Kendi kira bedellerini ödeyemeyen dernekler, şimdi finansman yapıyorlar silahlara. Ne kadar da komik, ne kadar da gülünç!

Değerli arkadaşlar, sevgili AKP milletvekillerimiz; siz ne yaptığımızın farkında mısınız? Türkiye iki büyük kuraklık yaşıyor. Bilmem anlayabiliyor musunuz, bilmem görebiliyor musunuz? Kuraklığın bir tanesi iklimsel kuraklık, yağmur yağmıyor. Yağmur yağmamasının en büyük sebebi de -biliyorsunuz ki- çevreyi mahvetmekten gelir. Bu, şimdilik iki yıldan beri Türkiye'de muazzam bir kuraklığa sebebiyet verdi. Geçici de olabilir, sonraki yıllarda bundan kurtulabiliriz de ama çok büyük bir ikinci kuraklık var; AKP kuraklığı. AKP Türkiye'ye geldiğinden bu yana, on sekiz yıldan bu yana bilim kuraklığı yarattı, sanat kuraklığı yarattı, siyaset kuraklığı yarattı, şimdi dikti gözünü sivil toplum kuruluşlarına. Sivil toplum kuruluşlarını ortadan kaldırmak istiyor.

Değerli arkadaşlar, bir ülkenin demokrattığı, sivil toplum kuruluşları ne kadar çoksa, bunlarda ne kadar çok üye insan varsa onunla ölçülür. Sivil toplum kuruluşunun ne kadar fazla kartviziti varsa cebinde, o adama adam gözüyle bakılır. Sizler şimdi, bu elinizde olanları da teker teker almaya uğraşıyorsunuz.

Değerli arkadaşlar, bilim insanlarımızı içeriye tıktınız; en kaliteli, dünyanın en iyi yetişmiş generallerini içeriye tıktınız; bizim yetiştirdiğimiz dünyanın en kaliteli sanatçılarını, siyasetçilerini içeriye tıktınız. Peki, ne kazandınız? Türkiye ne kazandı? Şimdi size soruyorum: Bu kuraklık niye? Ekonomi niye geldi, duvara tosladı? Hiç düşündünüz mü bunu? Demokrasi niye geldi, duvara tosladı?

Değerli arkadaşlar, bunun bir tek sebebi var: Sizin anlayışınız. Sizin anlayışınız nedir? “Bizim dediğimiz olacak, bizim istediğimiz olacak, bizim yaptığımıza ‘evet’ diyeceksiniz. Bunun dışında herhangi bir ses çıkarmanıza müsaade etmiyoruz.” diyorsunuz. Peki, müsaade etmediğiniz zaman siz doğruyu yapıyor musunuz? Hani, Covid’de nereye geldiniz? Covid’e çare buldunuz mu? İnsanları yirmi gün içeriye tıkip bunun önüne geçebildiniz mi? Geçemediniz. Niye? Çünkü para kalmadı elinizde, çünkü bu insanları yirmi gün içeride tutacak, insanlara verecek para bırakmadınız Türkiye’de. Bu, kuraklık değil mi?

İçerideki yetişmiş insanlarımıza bakın değerli arkadaşlar... Üniversite hocalarına bakın, 12 yaşında çocuğun evlenmesiyle ilgileniyor. Onun işi bu mu? Sizin işiniz çocukların evlenmesiyle mi?

“Dernek” deyince aklınıza hiç Deniz Feneri gelmiyor mu? Deniz Feneri’nin yaptıklarını siz hiç aklınıza getirmiyor musunuz? Neler yaptılar, o zaman aklınız yok muydu? Neredeydiniz?

Biz defalarca söyledik: “FETÖ bir terör örgütüdür ve Türkiye’yi ele geçirmeye çalışan, dünya egemenlerine peşkeş çekmeye çalışan bir örgüttür.” Siz ne dediniz? “Hayal görüyorsunuz.” dediniz. Hayal mi görüyormuşuz? 15 Temmuzda hayal görmediğimizi anladınız değil mi? Demek ki siz hayal görüyormuşsunuz. Şimdi gelmişsiniz, ülkenin kalkınması için kendi aralarında bir araya gelen sivil toplum kuruluşlarına, derneklere, kooperatiflere dikiyorsunuz gözünüzü. Kooperatif düşmanlığınız nedendir? Çok merak ediyorum ben: Bu Türkiye’nin hiç mi bir sorunu yok, sizin hiç mi bir işiniz yok?

Değerli arkadaşlar, benim bölgemden “Milletvekilim, yanıyorum.” diyor. “Hayvan için bana 35 bin lira destek verdiler, kredi verdiler, 75 bin liraya çıktı; 45 dekar yerimi sattım, ödeyemedim, hâlâ bitmedi. Ne olur söyle onlara, bizim faizimizi affetsinler ve anaparamızı beş yıla bölünler; biz bunu ödemeye razıyız.” diyorlar. “Ama gidip de o 5 tane eşkiyanın vergisini affetmesin.” diyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TÜRABİ KAYAN (Devamla) – Teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Kayan.

Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci söz Sayın Abdullah Koç’un.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; şimdi, ben sizinle Türkiye’nin yönetim manzarasıyla ilgili birkaç hususu paylaşmak istiyorum.

Hepinizin bildiği gibi, Türkiye yönetimi yasama, yürütme, yargı organlarından oluşuyor; üç ayakta oluşuyor. Şimdi, yargının geldiği aşamayı hepimiz çok iyi biliyoruz; maalesef, yargının itibarı ayaklar altında. Yürütme -zaten yürütenler yürütüyor Türkiye’yi maalesef- o da belli, ortada. Değerli arkadaşlar, yasama ise gerçek anlamda işlevsiz durumda.

Bakın, biz bu kitle imha silahlarının finansmanını önlemeye dair olan kanun teklifini, bununla beraber Yardım Toplama Kanunu, derneklere ilişkin kanun, Avukatlık Yasası’nda yapılacak olan düzenleme gibi torbanın içine konulmuş birden fazla değişiklik öngören bir kanun teklifini görüşüyoruz.

Dört gündür sabahlara kadar burada mesai yapıyoruz fakat gelin görün ki yaptığımız bütün bu çabalara rağmen, yaptığımız bütün eleştirilere rağmen bu kanun teklifinde bir tane virgül dahi değişmedi, bir virgüle bile dokunulmadı. Bu neyi gösteriyor? Bu, yasama organının gerçek anlamda işlevsiz kaldığını gösteriyor.

Yine, yargının da üç ayağı var değerli arkadaşlar: İddia, savunma ve karar makamı; bu da başka bir manzara. Bu 2 yapının üzerinde 3 kişinin etkisi var: Erdoğan, Bahçeli ve Soylu'nun etkisi var. Net bir şekilde biz bunu görüyoruz. Bakın, son dört yılda 20 bin kişi, yani 20 bin HDP'li gözaltına alındı, 10 bin HDP'li tutuklandı değerli arkadaşlar. Bu, 3'lünün yargı üzerindeki etkisi. Selahattin Demirtaş'la ilgili verilen bir kararda, maalesef, bütün Türkiye kamuoyu 3 kişinin beyanatına baktı. Herkes kilitlendi "Erdoğan ne diyecek?" "Bu işe Bahçeli ne diyecek?" "Soylu ne diyecek?" Adalet Bakanı ortada yok. Bu 3 kişinin demesi "Biz, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesini tanımıyoruz. Böyle bir karar bizi bağlamaz." şeklinde oldu ve bakın iki gündür bir hak ihlali ortada. Demirtaş'ın derhâl serbest bırakılması, Figen Yüksekdağ'ın derhâl serbest bırakılması, bütün siyasi tutsakların derhâl serbest bırakılmaları gerekirken çıt yok yargıda, yargı tahakküm altında.

Değerli arkadaşlar, bu 3'lü ne yapıyor? Türkiye'de ekonomiye karar veriyor, ekonomi üzerine kararları var. Eğitime karar veriyorlar. Bakın, adalet üzerinde yine karar veren bunlar. Siyaset üzerinde etkileri var, Türkiye barışının üzerinde etkileri var. Yani Türkiye, maalesef, 3 kişi tarafından yönetiliyor. Ben Kürtçe bir cümle kullanacağım, bunu da siz çözün, biraz da Kürtçeyi öğrenin: "... (x) Bu, artık ne şekilde bu tutanaklara geçecek, onun tercümesini yaparsınız değerli arkadaşlar.

Bakın, yine bu anlayış Türkiye'de siyasete neyi hâkim kıldı? Tırnak içerisinde "bilimsel kriterler" yarattı bu 3 kişi. Nedir bu bilimsel kriterler? Birinci sırada, piramidin başında "terörist"; ikinci sırada, "beka sorunu"; üçüncü sırada, "Ey Amerika, ABD!" "Ey Avrupa!" "Ey Kılıçdaroğlu!" diye devam ediyor; dördüncü sırada "Ohh! Ohh! Ohh!" zevk naraları; beşinci sırada "hakaretler". Ülke bu hâlde değerli arkadaşlar, bu şekilde, maalesef, yönetiliyor. Türkiye'nin yönetim manzarası böyle; Türkiye'nin ekonomisi, maalesef, böyle; Türkiye'de, maalesef, gerçek anlamda sokağa çıkan, demokratik hakkını ortaya koyan yok. Böyle bir manzarayla karşı karşıyayız. Peki, böyle bir manzarada siz ülkede adil bir karar vermesini bekleyebilir misiniz mahkemelerden? Asla. Bu ülkede ekonomik refahı yaşayabilir miyiz? Asla. Bu ülkede demokrasi olur mu? Asla. Bu ülkede huzur olur mu? Asla. Demek ki bunlara kavuşabilmenin yolu HDP'nin de içinde olacağı demokratik yapının iktidardır değerli arkadaşlar. 2020 yılı da bu şekilde vesile olsun.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum, teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önermeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

40'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

41'inci madde üzerinde 1 adet önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 247 sıra sayılı Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin 41'inci maddesiyle 6415 sayılı Terörizmin Finansmanının Önlenmesi Hakkında Kanun'a eklenen üçüncü fıkradaki "halinde" ibaresinin "durumunda" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Süleyman Bülbül

Rafet Zeybek

Zeynel Emre

Aydın

Antalya

İstanbul

Alpay Antmen

Turan Aydoğan

Mersin

İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

(x) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.
BAŞKAN – Önerge üzerine söz talebi Sayın Rafet Zeybek.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

RAFET ZEYBEK (Antalya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, iki gündür Genel Kurulda geç saatlere kadar görüşmekte olduğumuz bu yasa milletin bir ihtiyacı mıydı yani böyle bir yasaya gerek var mıydı? Evet, ilk 6 maddesine ihtiyaç olabilirdi çünkü üyesi bulunduğumuz bir kurumun tavsyesini yerine getirme durumunda kaldık, bunu anlayışla karşılarız ama diğer maddeler, tamamen, bu ülkede sivil toplum örgütlerini baskı altına almak, kontrol altında tutmak, kapatmak, kayyum atamak için hazırlanmıştır. Buna toplumun asla ihtiyacı yoktur, millete rağmen, bu maddeler bugün Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda görüşülmektedir. Bu maddeleri millet istemiyor, tepkileri gördünüz.

Değerli arkadaşlarım, bunu kim istiyor biliyor musunuz? İçişleri Bakanı Sayın Süleyman Soylu istiyor. Bakınız, kişilere göre kanun çıkmaz, kişilerin isteğine göre kanun düzenlenmez. (CHP sıralarından alkışlar) Bu Meclis onun için çalışmaz. Kanun, millet için çıkar, milletin ihtiyaçları için çıkar. Bakın, kişileri güçlendirmeyin; demokrasiyi güçlendirin, adaleti güçlendirin, ekonomiyi güçlendirin, devleti güçlendirin ama kişileri hak etmediği şekilde güçlendirmeyin. (CHP sıralarından “Bravo” sesleri ve alkışlar) Eğer kişiler güçlenirse, o güç, o kişileri -kim olursa olsun- otoriter bir sisteme götürür. Dünyada, tarihte bunun örneği çoktur. Bakınız, biz, özellikle 2010 yılından sonra tamamen kişi isteklerine göre kanun çıkarıyoruz, kişi isteklerine göre Anayasa değiştiriyoruz.

Değerli arkadaşlarım, 2017 Anayasa değişikliğine bu milletin ihtiyacı yoktu ve bu millet, o Anayasa değişikliğinden pişmanlık duyuyor. Neden değiştirdik? Sayın Cumhurbaşkanı, Başbakanlığı döneminde Cumhurbaşkanımı engel olarak görüyordu yani “Gücümü kesiyor.” diyordu; Cumhurbaşkanı oldu, bu sefer de “Başbakan gücümü kesiyor. Bütün güçleri bana verin, bütün güçleri.” dedi. Biz “tek adam” deyince alınıyorsunuz ama “tek kişi”ye verelim, “kişi” diyelim. “Bütün gücü bana verin.” dedi. Ne dedi? “Verin ki uçuracağım bu ekonomiyi.” dedi. (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar) Evet, uçtu da tepetaklak uçtu.

Değerli arkadaşlarım, bakın, bu kişileri güçlendirmeyelim. Biraz önce de söyledim, adaleti güçlendirin, demokrasiyi güçlendirin. Bu ülkede güçlendirilmesi gereken o kadar kurumlar var ama hâlâ, Süleyman Soylu istediği gibi hareket etsin, istediği derneği kapatsın, istediği kontrolü yapsın; yazıktır. Bakın, yarın öbür gün muhalefette kalırsınız, kalacaksınız “Bu yasayı kim çıkardı?” demek zorunda kalırsınız. Öyle uygulanır ki pişman olursunuz. Gelin, yapmayın. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlarım, unutmayın, Irak’ta Saddam’ın her söylediği kanundu ama idamla yargılanırken “Bu nasıl adalet? Bu nasıl yargı? Bu nasıl kanun?” dedi. Mahkeme hâkimi dedi ki: “Bu kanunları sen çıkardın.” Gerçekten de o çıkarmıştı ama o kanunlarla yargılandı, unutulmasın. Bakın, o tek kişiler Suriye’yi ne hâle getirdi? Libya’yı ne hâle getirdi? Bakın, Türkiye bir felakete doğru gitmektedir, bunu görün değerli arkadaşlarım.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Seçimle geldik!

RAFET ZEYBEK (Devamla) - Hâlâ bugün “Bağımsız yargı var.” diye iddia ediyorsanız, bu memlekete ihanet edersiniz. (CHP sıralarından alkışlar) Bu memleketin sorunlarını çözemezsiniz, ekonomi hâlâ ağırlaşmaya devam eder. Bakın, devlet çökme noktasına geldi, çökme noktasına geldi. Eğer bu devlet çökerse ilk önce siz altında kalırsınız.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) - Siz başka bir ülkede misiniz ya?

RAFET ZEYBEK (Devamla) - Hep tarihte öyle olmuştur; gelin, yapmayın. Yani bu memleketin yararına olan yasa tekliflerini biz desteklemeye hazırız. Ama böyle kişilere... Kişi isteyecek, siz yasa çıkaracaksınız ve ondan sonra da “tek adam” deyince alınacaksınız; yapmayın değerli arkadaşlar. Gelin, bakın, Türkiye şu anda zor şartlardan geçiyor. Gelin, bu ülkeyi kurtaralım, hep birlikte kurtaralım, el ele verelim kurtaralım ama bu yasalarla kurtaramayız, bu yasalarla çökertiriz. Yani insanlara baskı yaparak hiçbir yere gidemeyiz diyorum, teşekkürlerimi sunuyorum.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) - “Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir.” Millet ne derse o olur.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

41’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Geçici Madde 1 üzerinde 3 adet önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 247 sıra sayılı Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi’nin Geçici 1’inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Mehmet Ruştı Tiryaki

Gülüstan Kılıç Koçyiğit

Murat Çepni

Batman

Muş

İzmir

Kemal Peköz

Mahmut Celadet Gaydalı

Adana

Bitlis

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Murat Çepni’nin.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Teşekkürler Başkan.

Genel Kurul ve değerli halkımız, evet, 2020 yılıyla vedalaşıyoruz. 2020 yılı, tüm dünyada kapitalizmin insanlığa, insanlık âlemine açlıktan, yoksulluktan ve savaştan başka hiçbir alternatifinin kalmadığını gösteren, açığa çıkarıcı bir yıl oldu. Aynı zamanda 2020 yılı, kapitalizme karşı, yine faşizme karşı bir mücadele yılı oldu. Yine, tüm dünyada gerçekleştiği gibi, Türkiye’de de çok derin çelişkilerle karşı karşıya kaldığımız ama bunun yanında, çok güçlü direnişlerle karşı karşıya kaldığımız, yaşadığımız bir yıl oldu. Pandemi koşullarında tüm dünya canıyla uğraşırken, yine kapitalist şirketlerin, kapitalist iktidarların sermayeyi kurtarma derdine düştüğünü gördük. Türkiye’de de tüm ölümlere, yaşanan sıkıntılara rağmen, AKP iktidarının, saray iktidarının tüm kaynakları şirketlere aktardığını ve çarklar dönsün diye, çarklar dönsün, şirketler kâr etsin diye işçi sınıfının açlığa mahkûm edildiğini gördük. “Evde kal.” çağrıları yapılırken işçi sınıfının fabrikalarda, şantiyelerde, ofislerde çalışmaya, ölüme terk edildiğini gördük. Yine, işçi sınıfının açlık sınırında yaşamak zorunda bırakıldığını gördük. İşçi sınıfının, milyonlarca insanın açlık sınırının altında olduğu koşullarda, bu sınırların çok çok altında asgari ücret tartışmalarının yapıldığını gördük. Yine, bu dönemde HDP’ye dönük, halkların birleşik mücadele aracı HDP’ye dönük çok yoğun siyasi soykırım operasyonlarına tanık olduk. Halkların, halkımızın, Kürt halkının siyasi iradesine darbelerin yapıldığını gördük. Kayyum politikasının bir devlet politikası olduğunu gördük. Kadın özgürlük mücadelesine en ağır saldırıların yapıldığı yıl oldu aynı zamanda bu yıl; kadın cinayetlerine, tacizlere, tecavüzlere karşı geliştirilen kadın özgürlük mücadelesine yapılan saldırıları gördük. Yine, 2020 yılında, ülkenin dört bir tarafının maden şirketlerince, enerji şirketlerince talan edilmesini gördük. Şırnak’ta, Cizre’de, Dersim Munzur’da, Karadeniz’de, Ege’de, Akdeniz’de enerji şirketlerinin ve bir avuç sermaye gücünün tüm doğayı bir avuç kâr için alabildiğine talan ettiği günleri gördük.

Evet, ama aynı zamanda 2020 yılı bir direniş yılıdır, 2020 yılı faşizme karşı, kapitalizme karşı teslim olmayan milyonların yılı olmuştur, 2020 yılı umudumuzu kırmak bir yana umudumuzu büyütmiş ve “Umut dimdik ayakta.” dedirten bir yıl olmuştur. Evet, 2020 yılını bir direniş yılı olarak geride bırakıyoruz ve 2021 yılı kimin yılı olacak? 2021 yılı direnenlerin yılı olacak, sendikalı oldukları için işten atılan Cargill işçilerinin yılı olacak, Gebze’de Baldur işçilerinin yılı olacak, Makro ve Uyum işçilerinin yılı olacak, Bimeks işçilerin yılı olacak, maden işçilerinin yılı olacak, Çorum’da Ekmekçioğulları işçilerinin yılı olacak, yine madenlere karşı direnen köylülerin yılı olacak, HES’lere karşı direnen Karadenizlilerin yılı olacak, JES’lere karşı direnen Ege halkının yılı olacak, termik santrallerine karşı direnenlerin yılı olacak, nükleer santrallere karşı direnenlerin yılı olacak. (HDP sıralarından alkışlar)

Evet, 2021 yılı; 2020 yılında direnen, ayakta kalanların 2021 yılında zaferi kazanacağı yıl olacak ve biz de HDP olarak, devrimciler ve sosyalistler olarak, demokratlar olarak bu mücadelenin içerisinde, tam ortasında olmaya, burada, bugün bir kez daha söz veriyoruz ve herkesin 2021 yılını kutluyorum, hepimize başarılar diliyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir. Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 247 sıra sayılı Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi kapsamındaki Geçici Madde 1’in birinci fıkrasındaki “yetkili kurullar tarafından verilen kararların uygulanmasına devam olunur” ibaresinin “yetkili kurullar tarafından verilmiş kararların uygulanmasına devam olunur” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Süleyman Bülbül

Rafet Zeybek

Zeynel Emre

Aydın

Antalya

İstanbul

Alpay Antmen

Turan Aydoğan

Ahmet Önal

Mersin

İstanbul

Kırıkkale

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) - Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Ahmet Önal’ın.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

AHMET ÖNAL (Kırıkkale) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 247 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin geçici 1’inci maddesi üzerinde parti grubum adına söz almış bulunuyorum. Öncelikle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Getirmiş olduğunuz bu kanun teklifi, daha önce birçok kez yaptığımız gibi, bir torba kanun şeklinde Komisyona getirilmiş, ardından hızla Genel Kurula sunulmuştur. Böyle olunca, üzerinde yeteri kadar tartışılmamış, kanun teklifinin geçici 1’inci maddesi dâhil, hukuka aykırı bölümleri tekliften çıkarılmamıştır. Bu kanun teklifinde de yapıldığı gibi, hukuku arkadan dolaşmanın, Anayasa’yı ihlal etmenin bir ülkeye yapılabilecek en büyük kötülük olduğunu, ortaya çıkabilecek faturanın da vatandaşın sırtına nasıl yükleneceğini sizlere anlatmak istiyorum: Dünyanın pek çok ülkesinde izlenen yanlış siyaset, demokrasileri, hukukun üstünlüğünü, kuvvetler ayrılığını tehdit ediyor. Güvencesiz ve düşük gelirlili işler, ağırlaşan borç yükü, gelir ve servet dağılımındaki adaletsizlikler milyonları açlığa mahkûm ediyor. Ekonomik dengelerdeki bozulma, sosyal dengeleri de tehdit ediyor. Demokrasinin imkân ve araçlarını kullanarak iktidara gelenler, gücü tek elde toplamak için hukukun daha çok dışına çıkıyor, hukuk devleti her geçen gün biraz daha aşındırılıyor.

Bir ülkedeki kurumların Anayasa'ya ve kanunlara olan bağlılığı, aynı zamanda o ülkedeki ekonomik büyümenin hızı ve kalitesi olarak vatandaşa yansıyor. Politik gücün tek elde toplandığı, kişiye göre kanunların çıkarıldığı, mahkemelerin bağımsız olmadığı ülkelerde yüksek oranlı büyüme performansı beklemek de pek mümkün olmuyor. Yoksul halk kesimlerinden kopan, onların sorunlarıyla yüzleşmek yerine, sadece belli bir azınlığa hizmet eden iktidarlar, ekonomik başarısızlığa mahkûmdurlar. (CHP sıralarından alkışlar) Bu durum, hukukun üstünlüğünün ekonomik büyüme açısından ne denli gerekli ve zorunlu olduğunu tümüyle ortaya koymaktadır. Bakın son yıllarda hukukun üstünlüğünden, kuvvetler ayrılığından hızla uzaklaşan ülkemiz, ekonomik olarak da bunun faturasını ödemiş, kişi başına düşen milli gelirimiz hızla azalmıştır. Fiyatların her geçen gün arttığı, işsizler ordusunun çığ gibi büyüdüğü, üniversite mezunlarının bile “Ne iş olsa yaparım.” noktasına geldiği ülkemizde, ekonomik yıkım her geçen gün biraz daha derinleşiyor. Dünyanın gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerinin neredeyse tamamı, pandemi koşullarında esnafına, çiftçisine, asgari ücretlisine, işsizine hatta çalışanına maddi yardımda bulunurken, sizler vatandaşa IBAN numarası göndererek pandemi dönemini yönetmeye çalıştınız. Yediğimiz ekmekten, içtiğimiz sudan vergi alan iktidarınız, her yıl kamu ihalelerinden dünyanın parasını kazanan bazı iş adamlarının vergi borçlarını silmeyi tercih etti. Milyonlarca yurttaşımız altı aylığına asgari ücretli bir iş bulabilmek için pandemi koşullarına rağmen İŞKUR önlerinde gece yarılarna kadar sıra beklerken, üniversite mezunu gençlerimizin umutları birer birer yok olurken, siz diploması olmayanları yüksek mevkilerde danışman ve banka yönetim kurulu üyesi yapmayı vicdanınıza sığdırabildiniz. İktidarınızı kaybettikten yıllarca sonra bile, salgın döneminde vatandaşımıza maskeyi parayla satmanızla ve vatandaşımıza IBAN numarası göndermekle hatırlanacaksınız. Sizlerin torunları dâhil bu icraatlarınızı öğrendiğinde “Bu kadarı da olmuş mu?” diyecek.

Değerli arkadaşlar, bu hatalarınızı telafi etmek, ileride torunlarınız, çocuklarınız ve gelecek kuşaklarımız tarafından daha iyi hatırlanmak için hâlâ iyi bir şeyler yapabilirsiniz. Örneğin, yıllardır hizmet ettiğiniz bir avuç mutlu azınlık yerine, 83 milyon yurttaşımızı kucaklayabilirsiniz. Hukuk dışı yöntemlerle gelir elde edenlere vergi muafiyeti yapmak yerine, asgari ücretlinin sırtındaki vergi yükünü kaldırabilirsiniz. Hukuk devletini aşındırmanın ekonomiyi de felakete sürüklediğinin farkına varıp Türk yargısını gerçekten tarafsız ve bağımsız yapabilirsiniz. Bu yasa teklifinde olduğu gibi yetkileri bir kişiye vermek yerine, Kurtuluş Savaşı'nı yöneten, ülke işgal altındayken bile kapatılmayan, egemenliğin kaynağının kayıtsız ve şartsız millete ait olduğu Türkiye Büyük Millet Meclisini güçlendirebilirsiniz.

Son olarak da gerçekten hâlâ iyi bir şeyler yapmak istiyorsanız boşuna zaman kaybetmemenizi, çağdaş Türkiye Cumhuriyeti'mizin kurucusu, ebedî lideri Gazi Mustafa Kemal Atatürk'e dönmenizi, onun öğütlerinden ders almanızı tavsiye ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.
Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi kapsamında yer alan Geçici Madde 1'in ikinci fıkrasında yer alan “bakımından” ibaresinin “açısından” ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Dursun Müsavat Dervişoğlu Mehmet Metanet Çulhaoğlu Muhammet Naci Cinisli

İzmir

Adana

Erzurum

İbrahim Halil Oral

Şenol Sunat

Ankara

Ankara

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) - Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Muhammet Naci Cinisli'nin.

Buyurun. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulumuzu saygıyla selamlarım.

Türkiye, Birleşmiş Milletler Terörizmin Finansmanının Önlenmesine Dair Uluslararası Sözleşme'nin 1999'dan beri tarafı. Bu bağlamda, ülkemiz, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin ortak tedbir ve yaptırımları belirleme yetkisi çerçevesinde almış olduğu kararları da kabul ediyor. Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütünün 2020 yılı sonuna kadar görüşmekte olduğumuz teklifleri yasalaştırması için süre tanınması, AK PARTİ'nin bu teklifteki niyet ve samimiyet eksikliğini de bizlere gösteriyor.

Otoriter bir anlayışla kararların alındığı Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminde yargıya yapılan müdahalelerle adalete güven yüzde 20'lere indi. Böyle bir dönemde, terörizmin finansmanına ilişkin kanun teklifini yangından mal kaçırırçasına, bilinçli eksikliklerle, torba yasa ciddiyetsizliğinde, muhalefete kulak vermeyerek yasalaştırmak, samimi bir düzenleme olmadığı gibi çok riskli. Öncelikle ele alınması gerekenler yargı bağımsızlığı, adalete güvenin yeniden sağlanması ve kaliteli kalkınma. Milletimizin kalkınması, refah içinde yaşaması, kaliteli sağlık ve eğitim hizmetlerine ulaşması, yabancı yatırımcıların ülkemize gelmesi gibi konular sadece para politikalarıyla başarılamaz. Adalet, böyle konuların yer bulması için gerekli platformu oluşturur. Adalet tesis edilmeden kalkınmacı bir politikadan bahsedilmesi sözün inandırıcılığını da zedeler.

Gündemimize alınması gereken diğer bir düzenlemeyse varlık barışı uygulamaları. Bu düzenlemelerin esas amacı, yurt dışındaki para, altın, menkul kıymetlerin Türkiye'ye getirilmesi, Türkiye'de olup da kayıt dışında olan bu tür varlıkların da kayıt altına alınması. Bununla birlikte, vergi barışını teşvik etmek için bildirimde bulunanlara da vergi koruması sağlanıyor. Bu nedenle, yurt dışından ülkemize getirilen varlıklar üzerinden kara paranın aklanması iddiaları güçleniyor maalesef. Madalyonun bir diğer yanından bakarsak, varlık barışı kapsamında mevzuatlar çerçevesinde kaç tane inceleme yapılmış? Bu hususa dair bir veri bulunmuyor. Son on yılda 4 kez varlık barışı düzenlemelerinin yapılmasının kara paranın aklanması gibi olumsuz sonuçları da getirebileceğini dikkatlerinize sunmak isterim.

Sözlerimin bu bölümünde, önceki konuşmamda zaman eksikliğinden tamamlayamadığım memleketim Erzurum'da Palandöken Dağı'nda yerli yabancı turistleri otele tıkan skandalı anlatmaya devam etmek istiyorum. Erzurum'daki bu turizm skandalına sebep olanları kınıyorum, ülkemiz için de bir utançtır. Keyfi genelgeyle, tatil yapanları, kayak yapmaları engellenen yerli yabancı turistleri şaşkın şaşkın evlerine geri gönderiyorlar. Şehri gezmeleri serbest, kayak yapmaları yasak; tam bir komedi. Diğer rezervasyonlar da birer birer iptal ediliyor. AK PARTİ döneminde çiftçisi, esnafı, sanayicisi hiçe sayılan, perişan edilen, bir öğrenci ve emekli şehrine dönüştürülen Erzurum, Palandöken'e yapılan bu baltalamadan ve gayriciddi yaklaşımdan dolayı rencide olmuştur. Yaz turizminde Antalya neyse, kış turizminde Erzurum odur. Galiba Sayın Kültür ve Turizm Bakanı, turizmi kendi tesislerinin olduğu yaz turizminden ibaret zannediyor yalnızca. Erzurum'un zararının tazmin edilmesi gerekiyor sayın milletvekilleri. Bu konuda Sayın Bakandan ve iktidarın Erzurum milletvekilleri ile siyasilerinden hiç ses çıkmamasına da hayret ediyorum. Erzurum'u sahipsiz zannedenleri, Erzurum'la ilgili karar alanları ciddiyete ve dikkatli olmaya davet ediyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlarım. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Geçici madde 1'i oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

42'nci madde üzerinde 2 adet önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 247 sıra sayılı Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin 42'nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Kemal Peköz	Gülüstan Kılıç Koçyiğit	Murat Çepni
Adana	Muş	İzmir
Mahmut Celadet Gaydalı	Necdet İpekyüz	Serpil Kemalbay Pekgözegü
Bitlis	Batman	İzmir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Serpil Kemalbay'ın.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; artık, Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin sonuna geliyoruz. Ben bir kez daha bu kanun teklifini daha baştan geri çekmenizi talep edeceğim buradan. Gelin, bu suçu işlemeyelim, gelin, bu kanun teklifini, 626 derneğin itiraz ettiği bu kanun teklifini geri çekin diyorum.

Sevgili arkadaşlar, şimdi, burada kitle imha silahlarının önlenmesine ilişkin bir teklif getirildiği söyleniyor. Aslında, biz bu davranışı çok iyi tanıyoruz yani “terör” “terörizm” ve “terörist” kavramları üzerinden bütün otokratik rejimler yönetim stratejisini biraz buraya dayandırır ve AKP-MHP bloku bunu yıllardır yapıyor ve herhâlde bu kavramlar olmasa şu kürsüden gelip konuşabilecekleri çok fazla şey kalmazdı diye düşünüyorum.

Bugün, AKP Genel Başkanı, Eti Maden lityum karbonat üretim tesisinin açılışında konuşuyor ve orada doğa savunucuları için diyor ki: “Çevreci maskesi takmış Vandallar.”

Şimdi, arkadaşlar, bana göre, bu getirdiğiniz kanun teklifi, bir terör maskesi, kitle imha silahı maskesi takmış ve demokratik kitle örgütlerini, sivil toplumu imha etme teklifi. Mesela, böyle bir örnek verilebilir.

Vandallıkla suçlanan doğa savunucuları da tam tersine doğayı korumak isteyenler ama örneğin, iktidarınız Kaz Dağları'nda 100'ü aşkın şirkete ruhsat vererek, doğa katliamı gerçekleştirerek tam bir Vandallık yapmakta. Alamos Gold şirketi, Kanada'da, kendi ülkesinde bir parkta bir ağacı bile kesemezken Kaz Dağları'nda 195 bin ağacı kesebilmiştir. Bu bir Vandallıktır. Ege'de, Karadeniz'de, coğrafyamızın her yerinde yerli ve yabancı şirketlere peşkeş çekilen topraklarımız aynı şekilde yok ediliyor. Dersim halkının kutsallarına, Munzur Gözeleri'ne, birinci derece sit alanlarına yapılan tam bir Vandallıktır. Av ihalelerine çıkılması tam bir Vandallıktır. Sayarak bitiremeyiz. Madencilik, taş ocakları, bütün bunlar aslında tam bir Vandallıktır.

Bu muameleler, bu kriminalize etme çabaları, bu maske arama çabaları, hepsi gerçeklerin üstünü örtmek içindir ve 2020 yılında hep yaptığımız bu oldu gelen kanun tekliflerinde ve uygulanan politikalar da bu şekilde oldu.

Şimdi, artık, bu belirsizlik, keyflik, hukuksuzluk ve yolsuzluklarla dolu iktidarın sonuna doğru yaklaştığımızı düşünüyoruz. Halkın mücadelesi, işçi sınıfının, emekçilerin, kadınların mücadelesi, Kürt halkının mücadelesi bize bunu söylüyor.

2020 yılını geride bırakırken, bu yıl pandemiyle mücadele ettiğimiz bir yıl oldu ve burada da yine, başta hekimler olmak üzere halka karşı ağır suçlar işlediniz. Burada, elimde çok ciddi şeyler var ama zamanım olmadığı için okuyamayacağım size fakat sağlık emekçileri başta olmak üzere yaşamını yitiren çok sayıda insana karşı sorumlu oldunuz. Bu cinayettir çünkü önlenbilir nedenlerle yaşandı bu ölümler. Bir an önce, 2021'e yaklaştığımız şu günlerde güvenceli, ekonomik destekli, esnafın, işçinin, işsizlerin bulunduğu bir yirmi sekiz günlük tam kapanmaya giderek -tam kapanmalı- halkın sağlığını korumasını diliyorum. Kürt halkının bölgesel eşitsizlikleri sorununun 2021'de çözülmesini diliyorum. Kadınların güvencesiz çalışma dayatmasına son verileceği ve kadınların özgürleşeceği, şiddete maruz kalmayacağı günlerin 2021'de mücadelemizle geleceğini düşünüyorum ve diliyorum. Barış ve demokrasinin 2021 yılında bizimle birlikte olmasını diliyorum. İşsizlik ve pahalılıkla mücadelenin kazanılması, emeklilerin insana yakışır koşullara kavuşması ve zindanların boşalmasını, sosyal refahın sağlanmasını 2021 yılı için diliyorum. Bunu el birliğiyle mücadeleyle gerçekleştireceğimize inanıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 247 sıra sayılı Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin 42'nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“Yürürlük

MADDE 42- (1) Bu Kanun yayım tarihinde yürürlüğe girer.”

Süleyman Bülbül

Rafet Zeybek

Zeynel Emre

Aydın

Antalya

İstanbul

Alpay Antmen

Turan Aydoğan

Aysu Bankoğlu

Mersin

İstanbul

Bartın

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Aysu Bankoğlu'nun.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

AYSU BANKOĞLU (Bartın) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu torba teklifle, aslında, başka önemli şeylerin üstü örtülmeye çalışılıyor ve gizleniyor. Sivil toplumu zapturapt altına almaya çalışan, hizaya getirmeye çalışan bu tekliften bahsetmeden önce önemli bir kavramı hatırlatmak istiyorum size: “Güven” Biz, ülkede hukuka güveni, demokrasiye güveni sağlamakla mükellefiz. İstisnasız her yurttaşın yaşam hakkının devlet tarafından güvence altına alındığını yürekten bilmesi çok önemli bir şey, buna her vatandaşımız yürekten inanabilmeli.

“Güven” dedik ya, bir ülkenin Cumhurbaşkanı kendisinin Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine 3 ayrı başvuru yaptığını unutup “Ben bu mahkemenin kararlarını uygulamam.” derse mesela, hem de İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 46'ncı maddesinde bu iş gün gibi ortadayken yurttaş kime, niye, nasıl güvensin değerli arkadaşlar? (CHP sıralarından alkışlar) Bir ülke düşünün ki ilk derece mahkemesi “Anayasa Mahkemesinin kararını ben tanımıyorum.” diyebiliyor. Ya da sicili belli olan, iddianamelerinde intihal yani bilgi hırsızlığı yapmış önceki İstanbul Başsavcısı İrfan Fidan'ı düşünelim birlikte. Anayasa Mahkemesi üyeliği seçimi Covid vakalarının artması sebebiyle ertelenmişti, sonra bir anda yapıldı ve sürpriz! Erdoğan'ın işaret ettiği isim en çok oyu aldı. Tüm bunlar yaşanırken elbette ki vatandaşımızın yargıya güven duymasını beklemek mümkün değil.

Şimdi ‐Teklife doneyim.‑ diyorum ama hepsi elimde kalıyor. ‐Hangi aykırılıklardan bahsedeyim?‑ diye düşünüyorum; Anayasa’ya aykırılıkları mı sayayım, ifade özgürlüklerinin yok edilmesini mi sayayım, yoksa avukatların muhbirleştirilmesini mi sayayım? Değerli arkadaşlar, siz, ortada yargı kararı mevcut değilken sivil toplum örgütlerini nasıl faaliyetten alkoyabilirsiniz söyler misiniz? ‐İlk önce faaliyeti durduralım, sonra mahkeme karar versin.‑ Bu, mantığınıza nasıl sığıyor söyler misiniz? Aslında yapılan tam da sivil toplum örgütlerinin imhasıdır. (CHP sıralarından alkışlar) Bakın, ben bir hukukçuyum, savunma hakkının kutsallığı bakımından avukatların bağımsız olması gerektiğini herhâlde burada benim gibi hukukçu olan herkes biliyor ama siz ne yapıyorsunuz? Avukatı kolluk görevlisi hâline getirmeye çalışıyorsunuz. Buna izin veremeyiz değerli arkadaşlar çünkü biz hukukçuların adalet üzerine inşa ettiği değerler var. O değerlerden biri, mesela, masumiyet karinesi, biri şüpheden sanık yararlanır ilkesi, bir diğeri ise vekil müvekkil ilişkisinin mahremiyeti yani sır saklama yükümlülüğü. Ama siz bu düzenlemeyle ne yapıyorsunuz? Şüpheden sanık yararlanır ilkesinin aksine avukatı şüphe duyduğu müvekkilinin muhbiri hâline getiriyorsunuz değerli arkadaşlar. Bir avukatın, bir hukukçunun hayatı boyunca inşa ettiği ilkeleri ve değerleri yıkıyorsunuz.

Bu Meclise getirdiğiniz hangi kanun hukukun üstünlüğünden yana ki zaten? Ya da hangi kanun yargının bağımsızlığından yana? Hangi kanun adaletten yana, söyler misiniz? (CHP sıralarından alkışlar) On sekiz yıldır iktidardasınız, hâlâ yargı reformuna ihtiyaç duyuyorsunuz.

Diğer taraftan, yargının en önemli unsuru olan savunmayı etkisizleştirecek adımlar atmaya ısrarla devam ediyorsunuz. ‐Yok çoklu baro getirelim, Türkiye’nin en önemli sorunu, hukuk reformu öyle değil böyle olur.‑ diyorsunuz. ‐Evet ama yetmez, boş verin sağlık çalışanlarını filan, şu derneklere el atalım, demokratik kitle örgütlerinin hepsini susturursak o kadar iyi.‑ diyorsunuz. ‐Bu kitle örgütlerinden, derneklerden hazzetmiyorum, kayyum atayalım, olmadı kapatırız.‑ yaklaşımını biz çok iyi tanıyoruz, AKP’nin anlayışı bu. Peki, ya bizzat sizin akrabalarınızın kurduğu, desteklediği TÜRGEV, TÜGVA, ENSAR Vakıflarını, bunları nasıl denetleyeceksiniz? Sivil toplumdaki, demokrasiden neden bu kadar rahatsızsınız söyler misiniz? Özgür düşünceden neden bu kadar korkuyorsunuz? Her şeyin en iyisini bildiğinizi düşünüyorsunuz, ortak akıl neden lüğatinizde yok? Ama az kaldı Cumhuriyet Halk Partisi iktidarında sivil toplum susturulamaz ve susturulamayacak. (CHP sıralarından alkışlar)

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

42’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

43’üncü madde üzerinde 2 adet önerge vardır, aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 247 sıra sayılı Kitle İmha Silahlarının Yayılması ve Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi’nin 43’üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Kemal Peköz

Gülüstan Kılıç Koçyiğit

Murat Çepni

Adana

Muş

İzmir

Necdet İpekyüz

Mahmut Celadet Gaydalı

Batman

Bitlis

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Necdet İpekyüz’ün.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

2020 yılı bitiyor ve 43'üncü madde aslında son konuşmalar. Bununla ilgili değerlendirme yaparken aslında ben arkadaşlarıma ne konuşayım diye, nasıl bir şeyler paylaşabilirim diye düşünüyordum ve sonra ilk aklıma gelen... Ben Diyarbakır Tabip Odası Başkanıydım, Türk Tabipleri Birliği Merkez Konseyi Başkanı sevgili Füsün Sayek dedi ki: "İnsan Hakları Komisyonu toplanıyor, Diyarbakır Tabip Odası olmadan bu konuşmayı yapamayız." Ve Türkiye Büyük Millet Meclisine geldik, Komisyonunda Mehmet Elkatmış oturuyor; meşhur Susurluk raporunu yazan, o dönem Irak'ta olan askerlerin kurtarılması için çaba harcayan ki askerler geldi. Oturduk konuştuk ve ben Diyarbakır'da, bölgede olan hak ihlallerini anlattım. Ve Cezaevi İzleme Komisyonları yeni oluşturulmuş, her cezaevini izleyen heyette şu anda engellemeye çalıştığımız sivil toplum örgütlerinin yer alması için bir düzenleme vardı. Ve ben şunu söylemiştim: "Sizin kâğıt üzerinde yaptığınız düzenlemeler pratikte olmuyor. Bu Cezaevi İzleme Komisyonlarında baro, tabip odası olacak demişsiniz ama ben Diyarbakır Tabip Odası Başkanıyım, Diyarbakır'da işkence, kötü muamele, köy boşaltmalar, faili meçhul cinayetler olan bir yerde vali bunu topluyor." Ve toplantı devam ediyordu, toplantının ortasında bana dedi ki: "Valiyle konuştum, toplantıda dediğiniz ve olmayan komisyon var ve siz de katılıyormuşsunuz." İşte, sizin yarattığınız şu anki tablo da budur: Kâğıt üzerinde var olan, pratikte olmayan bir şey. Arkadaşlar, Elkatmış hâlâ "İnsan haklarında saygın anılıyor." siz nereden nereye geldiniz. Bakın, 2020 yılında bu Parlamentoda 3 milletvekili için parmak kaldırdınız dokunulmazlığını düşürmek için, 3 tane üye için. Sevgili Musa Farisoğulları cezaevinde, Leyla Güven daha geçen hafta cezaevine düştü, Enis Berberoğlu, bütün her şeyi çiğneyerek, Anayasa Mahkemesinden birçok şeye kadar... Sevgili Demirtaş, her söylediğimizde kıyamet kopuyor, her itiraz ettiğimizde "Tanımıyoruz." diye... Siz zamanında diyordunuz ki: "Avrupa için değil, Türkiye için bizim bu reformu yapmamız lazım. Türkiye'nin önünü açmamız lazım." Şimdi siz Türkiye'nin önünü açmak değil tıkamak, bütün her şeyi kutuplaştırmak, kin ve nefret üzerine götürüyorsunuz.

2020'de birçok olay yaşandı. Bakın, siz "İnsan hakları mücadelesi" dediğinizde, hedef gösterdiğinizde Hrant Dink'i, Tahir Elçi'yi unutmayın. Akın Birdal'a Ankara sokağında ne olduğunu unutmayın. Ama tarih her zaman onları onurlu duruşlarıyla anacaktır, bu kurumları onurlu duruşlarıyla anacaktır.

Engellemeyin. Her engelleme, her özgürlüklere yönelik yapılan muhalefet, baskı sizi kesinlikle iktidardan uzaklaştıracaktır. Özgürlükler toplumu zenginleştirecektir. Özgürlükler toplumun önünü açacaktır. Özgürlükler her şeyi geliştirecektir. Özgürlüğün olmadığı yerde, demokratik kitle örgütlerinin suskun olduğu yerde, asgari ücret artmaz; insanlar emeklilikte yaşa takılır, çiftçiler perişan olur, köylü perişan olur; kadınlar şiddet görür, çocuklar taciz görür, insanlar giderek susar, korkar, muhalefet edemez. Muhalefetin olmadığı yerde iktidar otoriterleşir, diktatörlüğe dönüşür. İktidarın bundan kurtulması için tek şey muhalefeti dinlemek, muhalefetin doğrularına yandaş olmak, önünü açmak. Bunu yapmadığınız sürece siz geriye gidersiniz.

Bakın, hep burada arkadaşlarımız "Osman Kavala" dediler, hep burada arkadaşlarımız "gazeteciler" dediler, "basın" dediler. Siz özgür medyayı yok etmekle, algı operasyonlarıyla kendi gazetelerinizde, televizyonlarınızda kendi reklamınızı yaparak sanki gelişiyor musunuz? Oy kaybediyorsunuz. Daha önce sizlerle beraber olanlar teker teker ayrılıyor. Daha önce sizde bakanlık yapanlar, başbakanlık yapanlar, genel başkanlık yapanlar şimdi sizi eleştiriyorlar ve ne hâle geldiğinize şaşırıyorlar. Toplum sizin ne hâlde olduğunuzu görüyor, bir an önce bundan kurtulmanız lazım. Biz hakikatin yanındayız; bizim bahçemiz hakikattir, gerçeklerdir ve bunu bilin, haysiyetimizden hiçbir zaman taviz vermeyeceğiz. Bizim mücadelemiz haysiyet mücadelesidir, onur mücadelesidir ve halkımızla, halklarımızla beraber bunun geleceğini açacağız; hiç kimsenin şüphesi olmasın.

2021 yılı umut yılı olacaktır, haysiyet yılı olacaktır; 2020'nin pandemisine, size rağmen daha güzel günlere dönecektir.

Saygılarımı sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Son önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 247 sıra sayılı Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin 43'üncü maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“Yürütme

MADDE 43- Bu Kanun Cumhurbaşkanı tarafından yürütülür.”

Süleyman Bülbül

Rafet Zeybek

Zeynel Emre

Aydın

Antalya

İstanbul

Alpay Antmen

Turan Aydoğan

Murat Bakan

Mersin

İstanbul

İzmir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Murat Bakan'ın.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

MURAT BAKAN (İzmir) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar...

Bir milletvekilinin en önemli görevi nedir arkadaşlar? Yasama yani yasama organının bir üyesiyiz. Yasama organında da yapacağımız işler belirli; kanun teklifi veriyoruz, ihtisas komisyonlarında çalışıyoruz, dönüyoruz Parlamente'da Genel Kurul'da çalışıyoruz, başka enstrümanlar da var elimizde. Bu işin en önemlilerinden biri, yasamanın mutfağı, komisyon çalışması.

Bütçenin son günü, bütçe hakkının, hani o sekiz yüzyıldır verilen demokrasi mücadelesinin, Magna Carta'dan bugüne gelişerek gelen bütçe hakkının kullanıldığı, bizim Parlamento olarak yürütmeye “Senin yetkin mutlak değil, bizim denetimimizdesin ve bütçeyi de biz veririz.” dediğimiz gün, arkadaşlar, bir bakıyorum bir hukukçu milletvekili olarak, Adalet Komisyonu çalışıyor. Allah Allah! Yani bir parlamentonun, dünyadaki parlamentoların en önemli görevi bütçe hakkının, bütçe oylamasının geneli üzerinde konuşmaların olduğu gün Adalet Komisyonu çalışıyor. Bunun altında ne var? Niye bugüne kadar gelmemiş bir kanun bütçe günü geliyor Parlamente'ya, milletvekilleri katılmıyor, hukukçu milletvekilleri katılmıyor? Dönüp geriye doğru bakıyoruz, Çevre Kanunu'nda olduğu gibi, Çevre Ajansı Kanunu'nda olduğu gibi bunun altında bir çapanoğlu var diye düşünüyoruz ister istemez.

Kanunu incelemeye çalışıyoruz pek az zamanımız olmasına rağmen. Kanun nedir, işte bu kitle imha silahlarıyla ilgili kanun? Aslında kanun kitle imha silahlarıyla ilgili değil. “Mali Eylem Görev Gücü” diye bir organizasyon var 1989'da kurulmuş, 91'de biz bu organizasyona katılmışız. Batı Bloku ülkeleri var, bunun dışında Çin var, Hindistan var, Rusya var. Bakıyorsunuz, bu ülkeler de kendi ülkelerinde ayrılıkçı terörle sorunu olan ülkeler. Biz de buraya katılmışız. Bir sebebi belki PKK'nın finansmanı ile ilgili destek almak ama başka sebepleri de var mutlaka. Ve burada alelacele gelmesinin gerekçesi olarak ne anlatılıyor? “Türkiye gri listeye girecek.” Hepimiz endişe ediyoruz “Türkiye gri listeye girmesin.” Nedir bu gri liste? Ama sonra bakıyoruz ki aslında biz bu gri listeye daha önce

girmişiz. 2010 yılında Türkiye gri listeye girmiş, 2014 yılına kadar izlemeye alınmış, 2014 yılında izlemeden çıkartılmış, 2012 yılının şubat ayında demişler ki bize: “Eğer siz bu şubat ayına kadar bununla ilgili yasal düzenleme yapmazsanız sizi üyelikten çıkartacağız.” Biz onunla ilgili düzenlemeyi 2012’nin şubat ayında yapmışız, 2014’te buradan çıkmışız. Yeniden bir değerlendirme raporu getirmiş, değerlendirme raporu yapmış bu Mali Eylem Görev Gücü. Bu değerlendirme raporu uzun bir rapor arkadaşlar, burada konuşulmadı, 238 sayfa rapor. Tabii hepsini okuyamadık ama yönetici raporunu okuduk. Raporda özetle diyor ki: “Türkiye, bir devlet olarak bütünüyle terörün finansmanı ile ilgili mücadele edemiyor. Son yıllarda yaptığı mücadele FETÖ/PDY’yle ilgili mücadele ve el koyduğu mal varlıklarının yüzde 99,99’u da bunlara ilişkin, bunları tespit etmek ve el koymaktan ibaret. Bunların bağlantılarını, transferlerini de araştırmamış. MASAK ve Emniyet Genel Müdürlüğünün bu konuda çalışması var, bir bakış açısı var ama devletin bu konuda bir çalışması, bakış açısı yok.” Aslında neyi söylüyor biliyor musunuz? O 40 tane tavsiye kararından 12’ncisine işaret ediyor. “Siyasi nüfuz sahibi insanlarla ilgili adım atmadınız.” diyor. (CHP sıralarından alkışlar) Bu siyasi nüfuz sahibi insanlardan kastettiği sadece Türkiye’deki siyasi nüfuz sahibi insanlar değil yabancıları da kastediyor, gözden kaçan şey o. Mesela, Yasin el-Kadı’yı işaret ediyor. Mesela, şeyhleri, şıhları, kralları... Türkiye’de son yıllarda her 100 dolarlık cari açığın 77 dolarının kaynağının belirsiz para girişiyle finanse edildiğinden bahsediyor. Mesela, Türkiye’de ithalatı gizli ülkeler yani TÜİK’in rakamlarını sakladığı işten bahsediyor. 2003 yılında yüzde 2,7 artış, 2010 yılında yüzde 39,4. Yani “Siz, kendi siyasilerinizle ilgili ve yurt dışındaki kimi siyasilerin Türkiye’deki paralarıyla ilgili gerekli doğru bilgileri vermiyorsunuz bu uluslararası kuruluşlara.” diyor. Ve “Türkiye’ye kaynağı bilinmeyen bir para geliyor.” diyor. Bunun sonunda, bu yaptırım olursa Türkiye’ye, ne olacak biliyor musunuz? Vergisini ödeyen dürüst vatandaş, namuslu vatandaş, ihracat yapan, üreten vatandaş tüm dünyada finansal denetime girecek. Türkiye uluslararası kuruluşlardan dışlanacak, parya devlet muamelesi görecektir. Ve bunun sebebi aslında, bu kara para işinde sizin iktidarınız döneminde gereği gibi hareket edilmemesi değerli arkadaşlar. Bizim, hepimizin, bu Parlatmentonun sorumluluğudur siyasi nüfuz sahibi kişilerle ilgili...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MURAT BAKAN (Devamla) - ...yabancılarla ilgili bu yasaları buradan çıkartmak değerli arkadaşlar; vicdani sorumluluğumuzdur, ahlaki sorumluluğumuzdur, insani sorumluluğumuzdur, siyasi sorumluluğumuzdur.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bakan.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

43’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İkinci bölümde yer alan maddelerin oylamaları tamamlanmıştır.

İç Tüzük’ün 86’ncı maddesine göre lehte ve aleyhte olmak üzere konuşma talepleri vardır. Şimdi bu talepleri karşılayacağım.

İlk söz lehte olmak üzere Sayın Ziya Altunyaldız.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kanun teklifine ilişkin olarak oyumun rengini belirtmek üzere söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu ve ekranları başında bizleri izleyen aziz vatandaşlarımızı saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, terörle mücadele sadece sahada mücadeleden çok daha büyük adımlar ve iş birlikleri gerektiriyor. Terör örgütleri sadece sahadaki menfur ve kanlı eylemleriyle değil, aynı zamanda sosyolojik, psikolojik ve ekonomik alanlarda ülkelere zarar veriyor. İşte, bu yüzden terörle etkin mücadelenin yolu terörü besleyen tüm kaynakları kurutmaktan geçiyor. Geçmişe kıyasla biçim ve amaç değiştiren terör, yerel ve bölgesel sonuçların yanında küresel sonuçları da hedefliyor. Bu nedenle günümüz dünyasında terörle etkin mücadele devletler arasında ve uluslararası tüm kuruluşlarla iş birliği ve bilgi paylaşımını zorunlu kılıyor. Uluslararası iş birliğinin önemini ve değerini bugün yaşadığımız birçok küresel sorunda görüyoruz esasen. Örneğin artık bir imha boyutuna gelen çevre sorunlarının karşısında durabilmek için tek bir ülkenin çabası yeterli olmuyor. Örneğin insanlığın en büyük sınavlarından birisi olan Covid-19 salgınıyla mücadelede ülkelerin iş birliği, dayanışma ve paylaşımı olmadan başarı mümkün olmuyor.

Değerli arkadaşlar, bugün terör nükleer, kimyasal ve biyolojik nitelikteki kitle imha silahlarını da menfur hedefleri için kullanmaktan geri durmuyor. Bu nedenle kitle imha silahlarının yayılmasının önünü açan ve büyüklüğü milyarlarca dolara ulaşan terörün finansmanı ile mücadele hayati bir önem arz etmektedir. Sorun bütün dünyanınsa o zaman çözümden de tüm ülkelerin taşın altına elini koymasına gerekiyor.

Değerli milletvekilleri, kara paranın aklanması, terörün finansmanının engellenmesi ve kitle imha silahlarının yayılmasının önüne geçilmesi için uluslararası düzeyde Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi ve OECD Mali Eylem Görev Gücü bu konuları yakinen takip etmektedir bildiğiniz gibi. Anılan kuruluşların tavsiye kararları var, bunu tüm müzakerelerimiz boyunca farklı boyutlarıyla ele aldık; müzakere ettik, konuştuk, tartıştık. Bu kapsamda, arkadaşlarımızla birlikte, ilgili kurumlarımızla, konunun uzmanlarıyla her bir madde üzerinde titiz bir çalışma ve uluslararası karşılaştırmalı analizler sonucunda hazırladığımız kanun teklifiyle ilk defa iç hukukumuzda kanun düzeyinde kitle imha silahlarının finansmanının önlenmesine ilişkin hükümler yanında 6415 sayılı Terörizmin Finansmanının Önlenmesi Hakkında Kanun'da ve 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Önlenmesi Hakkında Kanun'da ve diğer kanunlarda değişiklikler yapmak suretiyle terörle mücadelede tüm araçların etkin bir şekilde kullanımına dönük hükümler getirdik.

Değerli arkadaşlar, bu kanun teklifiyle küresel bir tehdide dönüşen terörle ilgili olarak yasal zeminimizi güncelle uyumlu bir şekilde güçlendiriyoruz. Etkili ve caydırıcı, adil ve idari yaptırımları hayata geçiriyoruz. Küresel tehdit ve risklere karşı uluslararası koordinasyonu ve iş birliğini bir kez daha önceliyoruz. Hain terör örgütlerinin kanlı eylemlerine karşı imkân sağlayan finansman kaynaklarını kurutmak için yeni tedbirler ve hükümler getiriyoruz. Türk Ticaret Kanunu'ndaki hükümlerle kara para ve kara paranın aklanması için kullanılacak alanları tıktırıyor ve hamiline yazılı senetleri bir anlamda izleme altına ya da izlenebilir ve şeffaf hâle getiriyoruz. Değerli arkadaşlar, teklifin kanunlaşmasıyla birlikte bugüne kadar sürdürdüğümüz mücadelemizi, FETÖ'den PKK'ya, DHKP-C'den DEAŞ'a tüm terör örgütlerine karşı mücadelemizi etkili ve caydırıcı bir şekilde sürdürme kararlılığımızı ortaya koymuş oluyoruz.

Bu vesileyle, kahraman askerlerimize ve güvenlik güçlerimize mücadelelerinde muzafferiyetler diliyor, tüm şehitlerimizi saygıyla ve minnetle anıyoruz.

Sizlerin oylarıyla çıkacak bu kanunun milletimize hayırlı olmasını diliyor, hepimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Son söz, aleyhte olmak üzere Sayın Nazır Cihangir İslam'a aittir.

Buyurun Sayın İslam. (CHP sıralarından alkışlar)

NAZIR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Sayın Başkan, çok değerli arkadaşlarım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, İç Tüzük'ü hâlâ değiştirmeyen Sayın Başkanlık Divanına ve Sayın Meclise sitemlerimi arz ediyorum.

Bu arada, aldığımız bir habere göre Elbistan Termik Santrali'nde bir kömür ocağında çökme meydana gelmiş. Şu ana kadar bilğimiz can kaybının olmadığı yönünde. İnşallah ölüm olmaz ama geçmiş olsun diyoruz ve tekrar tedbirlere davet ediyoruz.

Değerli arkadaşlarım, bakınız, dün ne oldu? Bundan yirmi altı gün önce yayın faaliyetine başlayan Olay TV -ki aslında tarafsız bir yayıncılık yapıyordu; AK PARTİ'li, MHP'li, Büyük Birlik Partili simaları da ben o ekranda gördüm- yirmi altı gün sonra yayımına son vermek zorunda kaldı. Ne oldu? Bir iş adamı -ki hem ismini hem de frekans sahipliğini sürdürüyordu- muhtemelen birtakım tehditler sonucunda yayından ve bu ortaklıktan çekilmek zorunda kaldı.

Ha, bu arada da yandaş bir kanaldan stajyer kayyumlar harekete geçti ve o kanalın üstüne çökmeye çalıştılar. Bunlar son derece ayıp şeyler, hepimizin ayıbı, hepimizin.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Gerçek değil bunlar.

NAZIR CİHANGİR İSLAM (Devamla) – Değerli arkadaşlarım, bakın, AK PARTİ'nin 5 grup başkan vekili var ve bunların 4'ü hukukçu. Sayın Özlem Zengin'e diyorlar ki “Çıplak arama var.” Verdiği cevap “İnanmıyorum.” Şimdi bütün hukukçu arkadaşlarıma soruyorum: Bu kadar ciddi iddialar karşısında, mektuplu belgeler karşısında böyle bir olaya inanmak inanmamak düzleminde mi yaklaşsınız yoksa bir hukukçu olarak bu olayın üstüne mi gidersiniz? Sizden istediğimiz tek şey parti olarak, Meclis olarak, bakanlıklar olarak müfettişlerinizi göndermek ve bu olayın üzerine gitmek ve hakikati ortaya çıkarmak. İnançlar gayb âlemi hakkında söyleyebileceğimiz şeylerdir ama olgular dünyasından inançla hareket edemezsiniz, belgeyle, bilgiyle hareket edebilirsiniz.

Bir de, İçişleri Bakanımız var değerli arkadaşlarım, siyasete çok meraklı. Ha diyeceksiniz ki bakanlık zaten siyasi bir kurum. Fakat son Anayasa değişikliğiyle aslında bu bakanların hepsi tarafsızlık üzerine yemin eden Cumhurbaşkanı'nın birer yardımcıları veya memurları konumunda, onun birer uzantıları konumunda. Ama ne yapıyor bu İçişleri Bakanı? Yani vergilerimizle beline silah taktığımız, yüz binlerce silahlı insanı emrine verdiğimiz İçişleri Bakanı bakıyorsunuz emniyet müdürleri toplantısında bir siyasi parti, muhalif bir siyasi parti başkanı gibi davranıyor ve âdeta onlarla siyasi polemige giriyor. Yani, beline taktığımız silahın kabzasını ceket altından bize gösteriyor. Biz hiçbirimiz buna layık değiliz değerli arkadaşlarım. Uygulama burada bitmiyor...

Sayın Alpay Özalan'a da bir çift sözüm var. Aslında hoşsohbet birisi, hiç öyle birisi de değil. Hemen Hırvatistan maçını hatırladım, 1-0 yenildiğimiz maç. Sayın Alpay Özalan centilmenlik ödülü aldı o turnuvada. Öyle değil mi efendim?

FEHMİ ALPAY ÖZALAN (İzmir) – Doğrudur.

NAZIR CİHANGİR İSLAM (Devamla) – Öyle. Niçin? Hırvat futbolcuyu orta sahada yere indirmediği için biz o maç 1-0 kaybettik. Bu kadarcık bir centilmenliği bizim de beklememiz hakkımız ve siz de bu Meclisin İdare Amirisiniz, içimizde en soğukkanlı olması gereken sizsiniz. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlarım, geçen sefer olayı Machiavelli ve Medine Sözleşmesi babında bırakmıştık ama beş dakikadan fazla bugüne kadar konuşma şansı elde edemedim. Bu konuya tekrar döneceğiz.

Herkese söylüyorum, bizim ortak sıkıntımız, siviller olarak yani insan toplulukları olarak uzlaşıp bir toplum sözleşmesi yapamamak ve bu toplum sözleşmesi üzerine bir anayasa bina edememek. Bu ortak sıkıntımızdır. Bu konuya devam edeceğiz. Bakın, iki şeyi hâlâ idrak edemedik: Biz bir deprem bölgesinde yaşıyoruz ve 113 farklı kültürün yaşadığı bir coğrafyada yaşıyoruz. Şu girdiğimiz tatilde bunun üzerine, böyle bir toplum sözleşmesi ve böyle bir anayasa üzerine düşünelim ve inşallah önümüzdeki dönemde bunu detaylarıyla tartışalım.

Hepinize saygılarımı sunuyorum, sağ olun efendim. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

VI.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

3.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in, 2020 yılının zor geçen pandemi sürecinde yasama çalışmalarına katılımları ve Başkanlık Divanına yardımlarından dolayı grup başkanları ve başkan vekillerine teşekkür ettiğine, bu süreçte Covid-19'a yakalanan tüm milletvekillerine ve vatandaşlara geçmiş olsun dileklerini ilettiğine, hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet dilediğine, sağlık çalışanlarına kolaylıklar dilediğine, 2021 yılının ülke, millet, İslam âlemi ve tüm insanlık için hayırlara vesile olmasını dilediğine ilişkin konuşması

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, değerli Grup Başkanlarımız, Başkan Vekillerimiz; 2020 yılının Covid salgınıyla geçen bu zor süreçte yasama çalışmalarına katılımınız ve Başkanlık Divanına yönetimde gösterdiğiniz yardımlar için teşekkür ediyoruz. Bu süreçte Covid'e yakalanan tüm milletvekillerimize ve vatandaşlarımıza geçmiş olsun dileklerinizi iletiyor, hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet diliyorum ve sağlık çalışanlarımıza da bu zorlu mücadelede kolaylıklar diliyorum.

2021 yılının ülkemiz, milletimiz, İslam âlemi ve tüm insanlık için hayırlara vesile olmasını diliyor; sizlerin ve ailelerinizin de yeni yıllarını kutluyorum.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- İstanbul Milletvekili Abdullah Güler ve 43 Milletvekilinin Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/3261) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 247) (Devam)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, teklifin tümü açık oylamaya tabidir. Açık oylamanın elektronik oylama cihazıyla yapılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Oylama için iki dakika süre vereceğim. Bu süre içerisinde sisteme giremeyen üyelerin teknik personelden yardım istemelerini, bu yardıma rağmen de sisteme giremeyen üyelerin oy pusulalarını oylama için öngörülen süre içinde Başkanlığa ulaştırmalarını rica ediyorum.

Oylama işlemi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – İstanbul Milletvekili Abdullah Güler ve 43 milletvekilinin Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi açık oylama sonucu:

“Kullanılan oy sayısı : 367

Kabul : 254

Ret :113 (x)

Kâtip Üye

Kâtip Üye

Mustafa Açıkgöz

Sibel Özdemir

Nevşehir

İstanbul”

Teklif kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

Hayırlı uğurlu olsun.

Alınan karar gereğince denetim konuları ve kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 26 Ocak 2021 Salı günü saat 15.00’te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 01.04

(x) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

X.- OYLAMALAR

1.- (S. Sayısı: 247) Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Öntlenmesine İlişkin Kanun Teklifine Verilen Oyların Sonucu:

Sıra Sayısı : 247
 Oylama Saati : 00:59
 Üye Sayısı : 600
 Kabul Edenler : 253
 Reddedenler : 110
 Çekimsizler : 0
 Geçersiz Oylar : 0
 Mükerrer Oylar : 4
 Toplam : 367
 Açık Üyelikler : 16
Kanunlaşmıştır

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 247
Adana	Barut	Ayhan	CHP	Katılmadı
Adana	Bulut	Burhanettin	CHP	Katılmadı
Adana	Çulhaoğlu	Mehmet Metanet	İYİ PARTİ	Red
Adana	Dağlı	Tamer	AK PARTİ	Kabul
Adana	Doğru	Abdullah	AK PARTİ	Kabul
Adana	Erdinç	Mehmet Şükrü	AK PARTİ	Kabul
Adana	Ersoy	Ayşe Sibel	MHP	Kabul
Adana	Hatunoğlu	Tulay	HDP	Red
Adana	Koncuk	İsmail	BAĞIMSIZ	Katılmadı
Adana	Peköz	Kenal	HDP	Red
Adana	Saneroğlu	Jülide	AK PARTİ	Kabul
Adana	Şimer	Orhan	CHP	Red
Adana	Şevkin	Müzeyyen	CHP	Red
Adana	Varlı	Muharrem	MHP	Katılmadı
Adana	Zenbici	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Adıyaman	Aydın	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Adıyaman	Fırat	İbrahim Halil	AK PARTİ	Kabul
Adıyaman	Taş	Yakup	AK PARTİ	Kabul
Adıyaman	Toprak	Muhammed Fatih	AK PARTİ	Kabul
Adıyaman	Tutdere	Abdurrahman	CHP	Red
Afyonkarahisar	Eroğlu	Veysel	AK PARTİ	Kabul
Afyonkarahisar	Köksal	Burcu	CHP	Red
Afyonkarahisar	Özkaaya	Ali	AK PARTİ	Kabul
Afyonkarahisar	Taytak	Mehmet	MHP	Katılmadı
Afyonkarahisar	Uysal	Gültekin	DP	Katılmadı
Afyonkarahisar	Yurdunuseven	İbrahim	AK PARTİ	Kabul
Ağrı	Çelebi	Eğrem	AK PARTİ	Katılmadı
Ağrı	Koç	Abdullah	HDP	Red
Ağrı	Özürk	Berdan	HDP	Katılmadı
Ağrı	Taşdemir	Dirayet Dilan	HDP	Katılmadı
Amasya	Çilez	Hasan	AK PARTİ	Kabul
Amasya	Karahocagil	Mustafa Levent	AK PARTİ	Kabul
Amasya	Tuncer	Mustafa	CHP	Red
Ankara	Akdoğan	Yağın	AK PARTİ	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 247
Ankara	Altıntaş	Ayhan	İYİ PARTİ	Red
Ankara	Arslan	Ali İhsan	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Aydın	Başı	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Aydın	Koray	İYİ PARTİ	Katılmadı
Ankara	Bingöl	Tekin	CHP	Red
Ankara	Bostancı	Mehmet Naci	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Ceylan	Nevzat	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Çam	Lütfiye Selva	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Destici	Mustafa	BBP	Katılmadı
Ankara	Durmaz	Sadir	MHP	Katılmadı
Ankara	Enür	Murat	CHP	Red
Ankara	Erdoğan	Asuman	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Gök	Levent	CHP	Red
Ankara	Haberal	Erkan	MHP	Katılmadı
Ankara	Hakverdi	Ali Haydar	CHP	Red
Ankara	İşler	Enrullah	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Karakaya	Mevlüt	MHP	Katılmadı
Ankara	Kaya	Yıldırım	CHP	Red/Mük.
Ankara	Kerestecioglu Demir	Filiz	HDP	Katılmadı
Ankara	Koç	Ahmet Haluk	CHP	Katılmadı
Ankara	Kuşoğlu	Bülent	CHP	Red
Ankara	Oral	İbrahim Halil	İYİ PARTİ	Katılmadı
Ankara	Polat Düzgün	Arifc	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Sunat	Şenol	İYİ PARTİ	Katılmadı
Ankara	Şahin	Fatih	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Taşcıer	Gançe	CHP	Red
Ankara	Taşlıçay	Nevin	MHP	Kabul
Ankara	Turan	Hacı	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Türkeş	Yıldırım Tuğrul	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Ünsal	Servet	CHP	Red
Ankara	Yegin	Orhan	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Yeşil	Nihat	CHP	Red
Ankara	Yıldırım	Yaşar	MHP	Katılmadı
Ankara	Yıldız	Zeynep	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Yılmaz	Dumaş	İYİ PARTİ	Katılmadı
Antalya	An	Cavit	CHP	Red
Antalya	Aydın	İbrahim	AK PARTİ	Katılmadı
Antalya	Bahşi	Feridun	İYİ PARTİ	Katılmadı
Antalya	Başkan	Abdurrahman	MHP	Kabul
Antalya	Baykal	Deniz	CHP	Katılmadı
Antalya	Budak	Çetin Osman	CHP	Red
Antalya	Bülbül	Kemal	HDP	Red
Antalya	Çelik	Kemal	AK PARTİ	Kabul
Antalya	Çelik	Sena Nur	AK PARTİ	Katılmadı
Antalya	Köse	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Antalya	Özer	Aydın	CHP	Red

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 247
Antalya	Subaşı	Hasan	İYİ PARTİ	Katılmadı
Antalya	Uslu	Atay	AK PARTİ	Kabul
Antalya	Vural Çokal	Tuba	AK PARTİ	Kabul
Antalya	Zeybek	Rafet	CHP	Red
Artvin	Balta	İrtunç Erkan	AK PARTİ	Kabul
Artvin	Bayraktutan	Uğur	CHP	Red
Aydın	Bülbül	Süleyman	CHP	Red
Aydın	Erim	Bekir Kuvvet	AK PARTİ	Kabul
Aydın	Posacı	Rıza	AK PARTİ	Katılmadı
Aydın	Savaş	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Aydın	Sezgin	Aydın Adnan	İYİ PARTİ	Katılmadı
Aydın	Tezcan	Bülent	CHP	Katılmadı
Aydın	Yavuz	Metin	AK PARTİ	Kabul
Aydın	Yıldız	Hüseyin	CHP	Red
Balıkesir	Akan	Ahmet	CHP	Katılmadı
Balıkesir	Aydemir	Pakize Mutlu	AK PARTİ	Kabul
Balıkesir	Aytekin	Ensar	CHP	Katılmadı
Balıkesir	Canbey	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Balıkesir	Çelik	Adil	AK PARTİ	Kabul
Balıkesir	Ok	İsmail	BAĞIMSIZ	Katılmadı
Balıkesir	Subaşı	Yavuz	AK PARTİ	Kabul
Balıkesir	Şahin	Fikret	CHP	Red
Balıkesir	Uygur	Belgin	AK PARTİ	Katılmadı
Bilecik	Tüzün	Yaşar	CHP	Red
Bilecik	Yağcı	Selim	AK PARTİ	Kabul
Bingöl	Aydemir	Erdal	HDP	Red
Bingöl	Berdibek	FeYZi	AK PARTİ	Kabul
Bingöl	Yılmaz	Cevdet	AK PARTİ	Kabul
Bitlis	Çaydalı	Mahmut Celadet	HDP	Katılmadı
Bitlis	Kiler	Valit	AK PARTİ	Katılmadı
Bitlis	Taşar	Cenul	AK PARTİ	Katılmadı
Bolu	Aydın	Arzu	AK PARTİ	Kabul
Bolu	Külpçü	Fehmi	AK PARTİ	Kabul
Burdur	Göker	Mehmet	CHP	Red
Burdur	Özçelik	Bayram	AK PARTİ	Kabul
Burdur	Uğur	Yasin	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Ala	Elkan	AK PARTİ	Katılmadı
Bursa	Altaca Kayışoğlu	Nurhayat	CHP	Katılmadı
Bursa	Aydın	Erkan	CHP	Red
Bursa	Aydın	Muhammet Müfit	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Büyükataman	İsmet	MHP	Katılmadı
Bursa	Çavuşoğlu	Hakan	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Erozan	Ahmet Kamil	İYİ PARTİ	Red
Bursa	Esgin	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Bursa	İşık	Zafer	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Karabiyik	Lale	CHP	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 247
Bursa	Kılıç	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Mesten	Osman	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Ödünç	Atilla	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Özen	Refik	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Özkan	Yüksel	CHP	Red
Bursa	Sanbal	Orhan	CHP	Red
Bursa	Tathoğlu	İsmail	İYİ PARTİ	Katılmadı
Bursa	Vahapoğlu	Mustafa Hidayet	MHP	Katılmadı
Bursa	Yavuz Gözgeç	Emine	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Yılmaz Cürel	Vildan	AK PARTİ	Kabul
Çanakkale	Ceylan	Özgür	CHP	Red
Çanakkale	Erkek	Muharrem	CHP	Katılmadı
Çanakkale	İskenderoğlu	Jülide	AK PARTİ	Kabul
Çanakkale	Turan	Bülent	AK PARTİ	Kabul
Çankırı	Akbaşoğlu	Muhammet Emin	AK PARTİ	Kabul/Mük.
Çankırı	Çivitcioğlu	Salim	AK PARTİ	Kabul
Çorum	Ceylan	Ahmet Sami	AK PARTİ	Kabul
Çorum	Kavuncu	Erol	AK PARTİ	Kabul
Çorum	Kaya	Oğuzhan	AK PARTİ	Kabul
Çorum	Köse	Tufan	CHP	Katılmadı
Denizli	Biçer Karaca	Gülizar	CHP	Red
Denizli	Ök	Nilgün	AK PARTİ	Katılmadı
Denizli	Özkan	Cahit	AK PARTİ	Kabul
Denizli	Öztürk	Yasin	İYİ PARTİ	Red
Denizli	Sancar	Haşim Teoman	CHP	Red
Denizli	Tin	Şahin	AK PARTİ	Kabul
Denizli	Yıldız	Ahmet	AK PARTİ	Katılmadı
Diyarbakır	Aydeniz	Salihe	DBP	Katılmadı
Diyarbakır	Bal	Ebubekir	AK PARTİ	Kabul
Diyarbakır	Dağ	Dersim	HDP	Katılmadı
Diyarbakır	Eker	Mehmet Mehdi	AK PARTİ	Kabul
Diyarbakır	Eronat	Oya	AK PARTİ	Kabul
Diyarbakır	Güzel	Semra	HDP	Katılmadı
Diyarbakır	Özsoy	Hişyar	HDP	Red
Diyarbakır	Paylan	Caro	HDP	Katılmadı
Diyarbakır	Taşçier	İmam	HDP	Katılmadı
Diyarbakır	Tosun	Renzüye	HDP	Katılmadı
Edime	Aksal	Fatma	AK PARTİ	Kabul
Edime	Çakırlar	Orhan	İYİ PARTİ	Katılmadı
Edime	Gaytancıoğlu	Okan	CHP	Red
Elazığ	Ağar	Zülfü Tolga	AK PARTİ	Kabul
Elazığ	Balık	Semin	AK PARTİ	Katılmadı
Elazığ	Bulut	Metin	AK PARTİ	Kabul
Elazığ	Demirbağ	Zülfü	AK PARTİ	Katılmadı
Elazığ	Erol	Gürsel	CHP	Red/Mük.
Erzincan	Çakır	Burhan	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 247
Erzince	Karaman	Süleyman	AK PARTİ	Kabul
Erzurum	Akdağ	Recep	AK PARTİ	Kabul
Erzurum	Altınok	Selami	AK PARTİ	Katılmadı
Erzurum	Aydemir	İbrahim	AK PARTİ	Kabul
Erzurum	Aydın	Kamil	MHP	Katılmadı
Erzurum	Cinisi	Muhammet Naci	İYİ PARTİ	Red
Erzurum	Taşkesenlioğlu Ban	Zehra	AK PARTİ	Kabul
Eskişehir	Avcı	Nabi	AK PARTİ	Katılmadı
Eskişehir	Çakırözler	Utku	CHP	Red
Eskişehir	Günay	Emine Nur	AK PARTİ	Katılmadı
Eskişehir	Kabukcuoğlu	Arslan	İYİ PARTİ	Red
Eskişehir	Karacan	Harun	AK PARTİ	Kabul
Eskişehir	Sazak	Metin Nurullah	MHP	Kabul
Eskişehir	Stilli	Jale Nur	CHP	Katılmadı
Gaziantep	Atay	Sermet	MHP	Kabul
Gaziantep	Bakbak	Derya	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Erdoğan	Mehmet	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Filiz	İmam Hüseyin	İYİ PARTİ	Katılmadı
Gaziantep	Kaplan	İrfan	CHP	Katılmadı
Gaziantep	Kirazoğlu	Mehmet Sait	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Koçer	Abdullah Nejat	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Şahin	Ali	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Taşdoğan	Ali Muhittin	MHP	Kabul
Gaziantep	Toğrul	Mahmut	HDP	Katılmadı
Gaziantep	Uzer	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Yılmazkaya	Bayram	CHP	Katılmadı
Gaziantep	Yüksel	Müslüm	AK PARTİ	Katılmadı
Giresun	Aydın	Kadir	AK PARTİ	Kabul
Giresun	Öztürk	Cemal	AK PARTİ	Kabul
Giresun	Öztürk	Sabri	AK PARTİ	Kabul
Giresun	Tiğli	Necati	CHP	Katılmadı
Gümüşhane	Akgül	Hacı Osman	AK PARTİ	Kabul
Gümüşhane	Pektaş	Cihan	AK PARTİ	Kabul
Hakkari	Dede	Sait	HDP	Katılmadı
Hakkari	Diñç	Husret	AK PARTİ	Kabul
Hatay	Güzelmansur	Mehmet	CHP	Red
Hatay	Kaşıkcı	Lütfi	MHP	Kabul
Hatay	Mengülluoğlu	Barış Atay	TİP	Katılmadı
Hatay	Özel	Abdulkadir	AK PARTİ	Kabul
Hatay	Özgürsoy Çelik	Sabahat	AK PARTİ	Katılmadı
Hatay	Şahin	Suzan	CHP	Katılmadı
Hatay	Şanverdi	Hüseyin	AK PARTİ	Kabul
Hatay	Tokdemir	İsmet	CHP	Red
Hatay	Topal	Serkan	CHP	Red
Hatay	Türkoğlu	Hacı Bayram	AK PARTİ	Kabul
Hatay	Yayman	Hüseyin	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 247
Isparta	Bilgiç	Süreyya Sadi	AK PARTİ	Katılmadı
Isparta	Cesur	Aylin	İYİ PARTİ	Katılmadı
Isparta	Gökğöz	Mehmet Uğur	AK PARTİ	Kabul
Isparta	Özel	Recep	AK PARTİ	Kabul
Mersin	Antmen	Alpay	CHP	Red
Mersin	Başarır	Ali Mahir	CHP	Katılmadı
Mersin	Çelik	Behiç	İYİ PARTİ	Katılmadı
Mersin	Gökçel	Cengiz	CHP	Red
Mersin	Gül Yılmaz	Zeynep	AK PARTİ	Katılmadı
Mersin	Kılavuz	Olca	MHP	Kabul
Mersin	Kurtulan	Fatma	HDP	Red
Mersin	Özkan	Hacı	AK PARTİ	Kabul
Mersin	Sıdalı	Zeki Hakan	İYİ PARTİ	Red
Mersin	Şinşek	Baki	MHP	Kabul
Mersin	Taşkın	Ali Cumhuri	AK PARTİ	Kabul
Mersin	Turan	Rıdvan	HDP	Katılmadı
İstanbul	Açikel	Fethi	CHP	Red
İstanbul	Adan	Celal	MHP	Katılmadı
İstanbul	Adıgüzel	Onursal	CHP	Katılmadı
İstanbul	Ağralıoğlu	Yavuz	İYİ PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Akkuş İlgezdi	Günze	CHP	Katılmadı
İstanbul	Aksu	İsmail Faruk	MHP	Katılmadı
İstanbul	Altay	Engin	CHP	Katılmadı
İstanbul	Andıcan	Abdul Ahat	İYİ PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Arınç	Ahmet Mücahit	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Arkaz	Hayati	MHP	Kabul
İstanbul	Ataş	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Aydın	Ermine Sare	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Aydoğan	Turan	CHP	Katılmadı
İstanbul	Ayrım	Şanıl	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Babuşcu	Aziz	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Baş	Erkan	TİP	Katılmadı
İstanbul	Bayram	Serkan	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Bekaroğlu	Mehmet	CHP	Katılmadı
İstanbul	Beyaz	Ümit	İYİ PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Boyras	Osman	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Bozkar	Volkan	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Buldan	Pervin	HDP	Katılmadı
İstanbul	Canbaz Kaya	Dilşat	HDP	Katılmadı
İstanbul	Canikdi	Nurettin	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Çanlı	Ahmet Hamdi	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Çelik	Ahmet	İYİ PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Çetin	Cemal	MHP	Katılmadı
İstanbul	Çeviköz	Ahmet Ünal	CHP	Katılmadı
İstanbul	Çonkar	Ahmet Berat	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Dalkılıç	Halis	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 247
İstanbul	Degeleg	Alev	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Denir	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Deniröz	Vedat	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Denizolgun	Fatih Süleyman	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Durgut	Müşerref Pervin Tuba	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Emecan	Erine Gülizar	CHP	Katılmadı
İstanbul	Enre	Yunus	CHP	Red
İstanbul	Enre	Zeynel	CHP	Red
İstanbul	Erdem	Arzi	MHP	Kabul
İstanbul	Erdöğdu	Aykut	CHP	Red
İstanbul	Ersöy	Oya	HDP	Red
İstanbul	Güler	Abdullah	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Gülüm	Züleyha	HDP	Katılmadı
İstanbul	Hanzaçebi	Mehmet Akif	CHP	Katılmadı
İstanbul	İslam	Nazır Cihangir	BAĞIMSIZ	Red
İstanbul	Kaboglu	İbrahim Özden	CHP	Katılmadı
İstanbul	Kadak	Rümeysa	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Kadigil Sütlü	Saliha Sera	CHP	Red
İstanbul	Kalsın	Canan	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Kandemir	Erkan	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Karabat	Özgür	CHP	Katılmadı
İstanbul	Karataş	Memet Bülent	MHP	Katılmadı
İstanbul	Katuroğlu	Erol	HDP	Red
İstanbul	Kavakcı Kan	Ravza	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Kaya	Erol	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Kaya	Hüda	HDP	Katılmadı
İstanbul	Kaynarca	Tulay	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Kenanoğlu	Ali	HDP	Katılmadı
İstanbul	Kesici	İlhan	CHP	Katılmadı
İstanbul	Kiliç	Akif Çağatay	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Kılınç	Yüksel Mansur	CHP	Red
İstanbul	Kubat	Mehmet Doğan	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Kurtulmuş	Numan	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Muş	Mehmet	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Nuhoglu	Hayrettin	İYİ PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Oluç	Hakkı Saruhan	HDP	Katılmadı
İstanbul	Özdağ	Ünit	BAĞIMSIZ	Katılmadı
İstanbul	Özdemir	Sibel	CHP	Red
İstanbul	Özen	Zeynel	HDP	Katılmadı
İstanbul	Özsoy	Eyüp	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Piroğlu	Musa	HDP	Katılmadı
İstanbul	Polat	İffet	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Salıcı	Oğuz Kaan	CHP	Katılmadı
İstanbul	Satur	Mihrinah Belma	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Sayan Kaya	Fatma Betül	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Sırakaya	Zafer	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 247
İstanbul	Şatıroğlu	Nevzat	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Şeker	Ali	CHP	Red
İstanbul	Şeker	Fatih Mehmet	BAĞIMSIZ	Katılmadı
İstanbul	Şentürk	Hulusi	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Şik	Ahmet	BAĞIMSIZ	Katılmadı
İstanbul	Tanal	Mahmut	CHP	Red
İstanbul	Tanrikulu	Mustafa Sezgin	CHP	Red
İstanbul	Tekin	Cürsel	CHP	Katılmadı
İstanbul	Toprak	Erdoğan	CHP	Katılmadı
İstanbul	Turan	Hasan	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Uçma	İsmet	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Ünal	Şirin	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Yağın	Edip Semih	MHP	Katılmadı
İstanbul	Yaşar	Serap	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Yeneroğlu	Mustafa	DEVA	Red
İstanbul	Yıldız	Feti	MHP	Katılmadı
İstanbul	Yönter	İzzet Ulvi	MHP	Katılmadı
İstanbul	Zeybek	Gökân	CHP	Katılmadı
İzmir	Arslan	Ednan	CHP	Katılmadı
İzmir	Bakan	Murat	CHP	Red
İzmir	Bayır	Tacettin	CHP	Katılmadı
İzmir	Bekle	Cemal	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Beko	Kani	CHP	Red
İzmir	Bölinmez Çankır	Ceyda	AK PARTİ	Katılmadı
İzmir	Çelebi	Mehmet Ali	CHP	Katılmadı
İzmir	Çepni	Murat	HDP	Red
İzmir	Çıray	Aytun	İYİ PARTİ	Katılmadı
İzmir	Dağ	Hamza	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Dervişoğlu	Dursun Müsavat	İYİ PARTİ	Katılmadı
İzmir	Erdan Kılıç	Sevda	CHP	Red
İzmir	Kalyoncu	Hasan	MHP	Kabul
İzmir	Kaya	Mahmut Atilla	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Kemalbay Pekgözgeçü	Serpil	HDP	Red
İzmir	Kılıçdaroğlu	Kemal	CHP	Katılmadı
İzmir	Kırkpınar	Yaşar	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Nasır	Necip	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Osmanagaoglu	Tamcr	MHP	Kabul
İzmir	Özalan	Fehmi Alpay	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Özkan	Ahmet Tuncay	CHP	Katılmadı
İzmir	Polat	Mahir	CHP	Red
İzmir	Purçu	Özcan	CHP	Katılmadı
İzmir	Sayek Böke	Selin	CHP	Red
İzmir	Sertel	Atilla	CHP	Katılmadı
İzmir	Serter	Bedri	CHP	Red
İzmir	Sındır	Kamil Okyay	CHP	Red
İzmir	Yıldırım	Binali	AK PARTİ	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 247
Kars	Arslan	Ahmet	AK PARTİ	Katılmadı
Kars	Kılıç	Yunus	AK PARTİ	Kabul
Kastamonu	Baltacı	Hasan	CHP	Katılmadı
Kastamonu	Çelik	Metin	AK PARTİ	Kabul
Kastamonu	Köylü	Hakkı	AK PARTİ	Katılmadı
Kayseri	Arık	Çetin	CHP	Red
Kayseri	Ataş	Dursun	İYİ PARTİ	Katılmadı
Kayseri	Elitaş	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Kayseri	Ersoy	Mustafa Baki	MHP	Katılmadı
Kayseri	Karayel	İsmail Enrah	AK PARTİ	Kabul
Kayseri	Nergis	Hülya	AK PARTİ	Kabul
Kayseri	Özdemir	İsmail	MHP	Kabul
Kayseri	Özhaseki	Mehmet	AK PARTİ	Katılmadı
Kayseri	Tamer	İsmail	AK PARTİ	Kabul
Kayseri	Yıldız	Taner	AK PARTİ	Kabul
Kırklareli	Gündoğdu	Vecdi	CHP	Red
Kırklareli	Kayan	Türabi	CHP	Red
Kırklareli	Minsolmaz	Selahattin	AK PARTİ	Katılmadı
Kırşehir	İlhan	Metin	CHP	Katılmadı
Kırşehir	Kendirli	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Akar	Haydar	CHP	Katılmadı
Kocaeli	Çakır	Sami	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Gergerlioğlu	Ömer Faruk	HDP	Red
Kocaeli	İşık	Fikri	AK PARTİ	Katılmadı
Kocaeli	Katırcıoğlu	Radiye Sezer	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Sancaklı	Saffet	MHP	Kabul
Kocaeli	Şeker	İlyas	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Tarhan	Tahsin	CHP	Katılmadı
Kocaeli	Türkkan	Lütfü	İYİ PARTİ	Red
Kocaeli	Yaman	Cemil	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Yılmaz	Mehmet Akif	AK PARTİ	Katılmadı
Kocaeli	Zeybek	Emine	AK PARTİ	Kabul
Konya	Ağralı	Abdullah	AK PARTİ	Katılmadı
Konya	Akyürek	Tahir	AK PARTİ	Kabul
Konya	Altunyaldız	Ziya	AK PARTİ	Kabul
Konya	Erdem	Orhan	AK PARTİ	Kabul
Konya	Etyemez	Halil	AK PARTİ	Kabul
Konya	Kalaycı	Mustafa	MHP	Katılmadı
Konya	Kara	Esin	MHP	Kabul
Konya	Karaduman	Abdulkadir	SAADET P	Red
Konya	Özbozacı	Selman	AK PARTİ	Kabul
Konya	Özdemir	Hacı Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Konya	Samancı	Gülay	AK PARTİ	Kabul
Konya	Sorgun	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Konya	Şahin Usta	Leyla	AK PARTİ	Kabul
Konya	Şener	Abdüllatif	CHP	Red

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 247
Konya	Yokuş	Fahrettin	İYİ PARTİ	Red
Kütahya	Çetin Erenler	Ceyda	AK PARTİ	Kabul
Kütahya	Erbaş	Ahmet	MHP	Katılmadı
Kütahya	Gözel	İshak	AK PARTİ	Kabul
Kütahya	Kasap	Ali Fazıl	CHP	Red
Kütahya	Tan	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Malatya	Ağbaba	Veli	CHP	Red
Malatya	Çakır	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Malatya	Çalık	Öziur	AK PARTİ	Kabul
Malatya	Fendoğlu	Mehmet Celal	MHP	Kabul
Malatya	Kahtalı	Hakan	AK PARTİ	Kabul
Malatya	Tüfenkci	Bülent	AK PARTİ	Kabul
Manisa	Akçay	Erkan	MHP	Kabul
Manisa	Akkal	Tamer	AK PARTİ	Kabul
Manisa	Aydemir	Uğur	AK PARTİ	Kabul
Manisa	Bakırhoğlu	Ahmet Vehbi	CHP	Red
Manisa	Başevirgen	Bekir	CHP	Katılmadı
Manisa	Baybatur	Murat	AK PARTİ	Kabul
Manisa	Bilen	İsmail	AK PARTİ	Kabul
Manisa	Kaplan Kıvrırcık	Senra	AK PARTİ	Kabul
Manisa	Özel	Özgür	CHP	Katılmadı
Manisa	Özkan	Mehmet Ali	AK PARTİ	Kabul
Kahramanmaraş	Aycan	Sefer	MHP	Kabul
Kahramanmaraş	Güvenç	Celalettin	AK PARTİ	Kabul
Kahramanmaraş	Kılıç	İmran	AK PARTİ	Kabul
Kahramanmaraş	Öçal	Habibe	AK PARTİ	Kabul
Kahramanmaraş	Özdemir	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Kahramanmaraş	Özünç	Ali	CHP	Red
Kahramanmaraş	Sezal	Mehmet Cihat	AK PARTİ	Kabul
Kahramanmaraş	Ünal	Mahir	AK PARTİ	Katılmadı
Mardin	Çelik	Tuna	BAĞIMSIZ	Katılmadı
Mardin	Denirkaya	Cengiz	AK PARTİ	Kabul
Mardin	Dinçel	Şeymus	AK PARTİ	Kabul
Mardin	Dundar	Pero	HDP	Katılmadı
Mardin	Günay	Ebrü	HDP	Katılmadı
Mardin	Sancar	Mithat	HDP	Red
Muğla	Alban	Mürsel	CHP	Katılmadı
Muğla	Denir	Mehmet Yavuz	AK PARTİ	Katılmadı
Muğla	Erbay	Burak	CHP	Katılmadı
Muğla	Ergun	Metin	İYİ PARTİ	Katılmadı
Muğla	Erol Gökcan	Yelda	AK PARTİ	Katılmadı
Muğla	Girgin	Süleyman	CHP	Red
Muğla	Özcan	Suat	CHP	Red
Muş	Coşkun	Şevin	HDP	Katılmadı
Muş	Işık	Mensur	BAĞIMSIZ	Katılmadı
Muş	Kılıç Koçyiğit	Gülistan	HDP	Red

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 247
Muş	Şimşek	Mehmet Emin	AK PARTİ	Kabul
Nevşehir	Açıkgöz	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Nevşehir	Menekşe	Yücel	AK PARTİ	Kabul
Nevşehir	Saraslan	Faruk	CHP	Katılmadı
Niğde	Ergun	Yavuz	AK PARTİ	Kabul
Niğde	Gültekin	Selim	AK PARTİ	Kabul
Niğde	Gürer	Ömer Fethi	CHP	Katılmadı
Ordu	Adıgüzel	Mustafa	CHP	Katılmadı
Ordu	Enginyurt	Conal	DP	Katılmadı
Ordu	Gündoğdu	Metin	AK PARTİ	Kabul
Ordu	Taşcı	Ergün	AK PARTİ	Kabul
Ordu	Torun	Seyit	CHP	Katılmadı
Ordu	Yediyıldız	Şenel	AK PARTİ	Katılmadı
Rize	Avcı	Muhammed	AK PARTİ	Katılmadı
Rize	Bak	Osman Aşkın	AK PARTİ	Kabul
Rize	Yazıcı	Hayati	AK PARTİ	Katılmadı
Sakarya	Bülbül	Muhammed Levent	MHP	Katılmadı
Sakarya	Dikbayır	Ümit	İYİ PARTİ	Katılmadı
Sakarya	Erdoğan Atabek	Çiğdem	AK PARTİ	Kabul
Sakarya	Özkoç	Engin	CHP	Red
Sakarya	Sofuoğlu	Kenan	AK PARTİ	Katılmadı
Sakarya	Uncuoğlu	Recep	AK PARTİ	Kabul
Sakarya	Yavuz	Ali İhsan	AK PARTİ	Kabul
Samsun	Demircan	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Samsun	Hancıoğlu	Neslihan	CHP	Katılmadı
Samsun	Karaaslan	Çiğdem	AK PARTİ	Kabul
Samsun	Kırcalı	Orhan	AK PARTİ	Kabul
Samsun	Köktaş	Fuat	AK PARTİ	Kabul
Samsun	Usta	Erhan	İYİ PARTİ	Katılmadı
Samsun	Yaşar	Bedri	İYİ PARTİ	Red
Samsun	Yılmaz	Yusuf Ziya	AK PARTİ	Kabul
Samsun	Zeybek	Kemal	CHP	Red
Siirt	Danış Beştaş	Meral	HDP	Red
Siirt	Ören	Osman	AK PARTİ	Kabul
Siirt	Taş	Sidik	HDP	Katılmadı
Sinop	Karadeniz	Barış	CHP	Katılmadı
Sinop	Maviş	Nazım	AK PARTİ	Kabul
Sivas	Ekinci	Semha	AK PARTİ	Kabul
Sivas	Karasu	Ulaş	CHP	Katılmadı
Sivas	Özyürek	Ahmet	MHP	Kabul
Sivas	Suluk	Mehmet Habib	AK PARTİ	Kabul
Sivas	Yılmaz	İsmet	AK PARTİ	Kabul
Tekirdağ	Aygun	İlhani Özcan	CHP	Red
Tekirdağ	Kaplan	Enez	İYİ PARTİ	Katılmadı
Tekirdağ	Koncagül	Çiğdem	AK PARTİ	Kabul
Tekirdağ	Öztrak	Faik	CHP	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 247
Tekirdağ	Şentop	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı
Tekirdağ	Yel	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı
Tekirdağ	Yüceer	Candan	CHP	Red
Tokat	Arslan	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Tokat	Beyazıt	Yusuf	AK PARTİ	Kabul
Tokat	Bulut	Yücel	MHP	Kabul
Tokat	Dumaz	Kadim	CHP	Red
Tokat	Zengin	Özlem	AK PARTİ	Katılmadı
Trabzon	Ayvazoğlu	Bahar	AK PARTİ	Kabul
Trabzon	Balta	Muhammet	AK PARTİ	Kabul
Trabzon	Cora	Salih	AK PARTİ	Kabul
Trabzon	Günnar	Adnan	AK PARTİ	Kabul
Trabzon	Kaya	Ahmet	CHP	Red
Trabzon	Örs	Hüseyin	İYİ PARTİ	Katılmadı
Tunceli	Önlü	Alican	HDP	Katılmadı
Tunceli	Şaroğlu	Polat	CHP	Katılmadı
Şanlıurfa	Açanal	Zenzem Güllender	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Akay	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Aydınlık	Aziz	CHP	Katılmadı
Şanlıurfa	Cevheri	Mehmet Ali	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Erdogmuş	Nimetullah	HDP	Katılmadı
Şanlıurfa	Fakıbaba	Ahmet Eşref	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Gülpinar	Mehmet Kasım	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Maçın	Nusrettin	HDP	Katılmadı
Şanlıurfa	Öcalan	Ömer	HDP	Katılmadı
Şanlıurfa	Özcan	Halil	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Özşavlı	Halil	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Özyavuz	İbrahim	MHP	Kabul
Şanlıurfa	Sürtücü	Ayşe	HDP	Katılmadı
Şanlıurfa	Yıldız	İbrahim Halil	AK PARTİ	Kabul
Uşak	Altay	Mehmet	AK PARTİ	Kabul
Uşak	Güneş	İsmail	AK PARTİ	Kabul
Uşak	Yalım	Özkan	CHP	Katılmadı
Van	Arvas	Abdulahat	AK PARTİ	Kabul
Van	Gülaçar	Osman Nuri	AK PARTİ	Katılmadı
Van	Kartal	İrfan	AK PARTİ	Kabul
Van	Orhan Işık	Muazzez	HDP	Katılmadı
Van	Sansaç	Murat	HDP	Katılmadı
Van	Temel	Tayip	HDP	Katılmadı
Van	Temelli	Sezai	HDP	Katılmadı
Yozgat	Başer	Yusuf	AK PARTİ	Kabul
Yozgat	Bozdağ	Bekir	AK PARTİ	Katılmadı
Yozgat	Keven	Ali	CHP	Red
Yozgat	Sedef	İbrahim Ethem	MHP	Kabul
Zonguldak	Çolakoğlu	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Zonguldak	Demirtaş	Ünal	CHP	Red/Mük.

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 247
Zonguldak	Türkmen	Polat	AK PARTİ	Katılmadı
Zonguldak	Uçar	Hamdi	AK PARTİ	Kabul
Zonguldak	Yavuzylmaz	Deniz	CHP	Red
Aksaray	Aydoğdu	Cengiz	AK PARTİ	Kabul
Aksaray	Erel	Ayhan	İYİ PARTİ	Red
Aksaray	İnceöz	İlknur	AK PARTİ	Katılmadı
Aksaray	Kaşlı	Ramazan	MHP	Kabul
Bayburt	Battal	Fetani	AK PARTİ	Kabul
Karaman	Fiser	Selman Oğuzhan	AK PARTİ	Kabul
Karaman	Şeker	Recep	AK PARTİ	Katılmadı
Karaman	Ünver	İsmail Atakan	CHP	Red
Kırkkale	Can	Ramazan	AK PARTİ	Kabul
Kırkkale	Önal	Ahmet	CHP	Red
Kırkkale	Öztürk	Halil	MHP	Kabul
Batman	Acar Başaran	Ayşe	HDP	Katılmadı
Batman	İpekyüz	Necdet	HDP	Red
Batman	Özdemir	Ziver	AK PARTİ	Katılmadı
Batman	Tiryaki	Mehmet Ruştü	HDP	Red
Batman	Uca	Feleknaş	HDP	Katılmadı
Şırnak	Birlik	Rizgin	AK PARTİ	Kabul
Şırnak	İnir	Nuran	HDP	Katılmadı
Şırnak	Kaçmaz	Hüseyin	HDP	Red
Şırnak	Özgüneş	Hasan	HDP	Katılmadı
Bartın	Bankoğlu	Aysu	CHP	Red
Bartın	Tunç	Yılmaz	AK PARTİ	Kabul
Ardahan	Atalay	Orhan	AK PARTİ	Katılmadı
Ardahan	Yılmaz	Öztürk	YENİLİK P	Katılmadı
İğdir	Eksik	Habip	HDP	Katılmadı
İğdir	Karadağ	Yaşar	MHP	Kabul
Yalova	Akyol	Meliha	AK PARTİ	Kabul
Yalova	Büyükgümüş	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Yalova	Özel	Özcan	CHP	Katılmadı
Karabük	Aksoy	Hüseyin Avni	CHP	Katılmadı
Karabük	Gilneş	Niyazi	AK PARTİ	Kabul
Karabük	Ünal	Cumhur	AK PARTİ	Kabul
Kilis	Dal	Ahmet Salih	AK PARTİ	Kabul
Kilis	Dülger	Mustafa Hilmi	AK PARTİ	Katılmadı
Osmaniye	Bahçeli	Devlet	MHP	Katılmadı
Osmaniye	Durmuşoğlu	Mücahit	AK PARTİ	Kabul
Osmaniye	Kaya	İsmail	AK PARTİ	Kabul
Osmaniye	Ünlü	Baha	CHP	Red
Düzce	Çakır	Fahri	AK PARTİ	Kabul
Düzce	Keşir	Ayşe	AK PARTİ	Kabul
Düzce	Yılmaz	Ümit	MHP	Kabul

DÖNEM: 27

YASAMA YILI: 4

40'INCI BİRLEŞİM
26 ARALIK 2020 CUMARTESİ
SAAT: 13.00

GRUP ÖNERİLERİ

1.- 229 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin İçtüzüğün 91 inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi ve birinci bölümünün 1 ila 9 uncu maddelerden, ikinci bölümünün 10 ila 25 inci maddelerden oluşması önerilmiştir.

(Genel Kurulun 13.10.2020 tarihli 4'üncü Birleşiminde kabul edilmiştir.)

2.- Genel Kurulun,

26 Aralık 2020 Cumartesi günü saat 13:00'te toplanması ve bu Birleşiminde denetim konularının görüşülmeyerek Gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında yer alan işlerin görüşülmesi ve aynı Birleşiminde 247 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

26 Aralık 2020 Cumartesi günü Birleşiminde 247 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin görüşmelerinin tamamlanamaması halinde 27 Aralık 2020 Pazar günü saat 13:00'te toplanması ve bu Birleşiminde denetim konularının görüşülmeyerek Gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında yer alan işlerin görüşülmesi ve aynı Birleşiminde 247 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

alışmalarını sürdürmesi,

Yukarıda belirtilen birleşimlerinde 247 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin görüşmelerinin tamamlanması halinde 29, 30 ve 31 Aralık 2020 ve 5, 6 ve 7 Ocak 2021 Salı, Çarşamba ve Perşembe günleri toplanmaması, TBMM'nin 12 Ocak 2021 tarihinden itibaren ise 10 gün süre ile çalışmalarına ara vermesi,

247 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin İçtüzüğün 91 inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi ve birinci bölümünün 1 ila 19 uncu maddelerden, ikinci bölümünün Geçici Madde dahil 20 ila 43 üncü maddelerden oluşması,

önerilmiştir.

(Genel Kurulun 22.12.2020 tarihli 36'ncı Birleşiminde kabul edilmiştir.)

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

40'INCI BİRLEŞİM

26 ARALIK 2020 CUMARTESİ

SAAT: 13.00

---

1 – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

* * *

---

2 – ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

* * *

---

3 – SEÇİM

* * *

---

4 – OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

* * *

---

5 – MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

* * *

---

6 – GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

* * *

1.- (S. Sayısı: 247) İstanbul Milletvekili Abdullah Güler ve 43 Milletvekilinin Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/3261) ve Adalet Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.12.2020) (*) (**) (X)

2.- (S. Sayısı: 236) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ile Filistin Ulusal Yönetimi Adına Filistin Kurtuluş Örgütü Arasında Geçici Serbest Ticaret Anlaşması ile Kurulan Ortak Komite'nin; Temel Tarım Ürünleri ve İşlenmiş Tarım Ürünleri ile Balıkçılık Ürünlerinde Taviz Değişimine Dair Protokol I'e Ait Tablo I'in Tadili Hakkında 1/2020 Sayılı Kararı ile Geçici Serbest Ticaret Anlaşması'nın "Menşeli Ürünler" Kavramının Tanımı ve İdari İş Birliği Yöntemlerine İlişkin Protokol II'sinin Tadili Hakkında 2/2020 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesi Hakkında Kanun Teklifi (2/3003) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.10.2020) (X)

3.- (S. Sayısı: 235) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji ve Madencilik Alanlarında İş Birliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2982) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.10.2020) (X)

4.- (S. Sayısı: 229) Samsun Milletvekili Fuat Köktaş ve 48 Milletvekilinin Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3112) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 13.10.2020) (**) (X)

5.- (S. Sayısı: 83) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1590) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

6.- (S. Sayısı: 142) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2276) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

7.- (S. Sayısı: 153) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2025) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

8.- (S. Sayısı: 139) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Anlaşmasının Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2273) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

9.- (S. Sayısı: 141) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ile Karadağ Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasına İlişkin Olarak İmzalanan Mevcut Protokol I'in Yerini Alan Protokol I ile Anlaşmaya Eklenen Protokol III'ün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2275) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

(*) Görüşmeleri yarım kalan işleri gösterir.

(**) İçtüzüğün 91'inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi kabul edilmiştir.

(X) Açık oylamaya tâbi işleri gösterir.

10.- **(S. Sayısı: 23)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetlerine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1193) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) **(X)**

11.- **(S. Sayısı: 163)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gürcistan Hükümeti Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2401) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.01.2020) **(X)**

12.- **(S. Sayısı: 192)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1413) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 02.03.2020) **(X)**

13.- **(S. Sayısı: 195)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gürcistan Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2499) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 02.03.2020) **(X)**

14.- **(S. Sayısı: 29)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti ile Karadağ Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması Tarafından Kurulan Ortak Komite'nin Serbest Ticaret Anlaşması'nın 'Menşeli Ürünler' Kavramının Tanımı ve İdari İşbirliği Yöntemlerine İlişkin Protokol II'sini Değiştiren 1/2017 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına İlişkin Yetki Verilmesine Dair Kanun Teklifi (2/1362) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2018) **(X)**

15.- **(S. Sayısı: 95)** İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1593) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) **(X)**

16.- **(S. Sayısı: 66)** İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kırgız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bişkek Kırgız-Türk Dostluk Devlet Hastanesi Açılması, Ortak İşletilmesi ve Devri ile Kırgız Cumhuriyeti Vatandaşlarının Türkiye'de Tıp ve Tıpta Uzmanlık Eğitimi Almasına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1602) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 24.05.2019) **(X)**

17.- **(S. Sayısı: 34)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Şili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1245) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2018) **(X)**

18.- **(S. Sayısı: 47)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1411) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.03.2019) **(X)**

19.- **(S. Sayısı: 76)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kongaz Süleyman Demirel Moldova Türk Lisesi Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1797) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) **(X)**

20.- (S. Sayısı: 88) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Kullanılmış Yakıt İdaresinin ve Radyoaktif Atık İdaresinin Güvenliği Üzerine Birleşik Sözleşmeye Türkiye Cumhuriyeti'nin Beyanlarla Birlikte Katılmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1801) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

21.- (S. Sayısı: 33) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti ile Gürcistan Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması Tarafından Kurulan Ortak Komite'nin Türkiye Cumhuriyeti ile Gürcistan Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması'nın 'Menşeli Ürünler' Kavramının Tanımı ve İdari İşbirliği Yöntemleri Hakkında Protokol II'sini Değiştiren 1/2016 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna ve Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/1364) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2018) (X)

22.- (S. Sayısı: 54) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Orman ve Su İşleri Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Su Kaynakları Bakanlığı Arasında Su Alanında Mutabakat Zaptı ve Mutabakat Zaptında Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1542) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.03.2019) (X)

23.- (S. Sayısı: 21) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında Eğitim ve Öğretime İlişkin İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1191) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) (X)

24.- (S. Sayısı: 25) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Brezilya Federatif Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1197) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) (X)

25.- (S. Sayısı: 26) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1194) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) (X)

26.- (S. Sayısı: 30) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Burundi Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1367) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2018) (X)

27.- (S. Sayısı: 31) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1363) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2018) (X)

28.- (S. Sayısı: 55) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1543) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.03.2019) (X)

29.- (S. Sayısı: 60) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lesoto Krallığı Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1537) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 24.05.2019) (X)

30.- (S. Sayısı: 67) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Üye Devletleri Arasında Yatırımların Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ile Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Üye Devletleri Arasında Yatırımların Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma'nın 9/7'nci Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1782) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 24.05.2019) (X)

31.- (S. Sayısı: 70) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Savunma Sanayinde Gizlilik Dereceli Bilgilerin Karşılıklı Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1548) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

32.- (S. Sayısı: 72) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1773) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

33.- (S. Sayısı: 73) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmaları Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1774) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

34.- (S. Sayısı: 74) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Estonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1777) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

35.- (S. Sayısı: 75) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Nükleer Enerjinin Barışçıl Amaçlı Kullanımı İçin İşbirliği Anlaşması ile Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1778) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

36.- (S. Sayısı: 82) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1582) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

37.- (S. Sayısı: 86) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hindistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon veya Konsolosluk Mensuplarının Aile Üyelerinin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna İlişkin Kanun Teklifi (2/1772) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

38.- (S. Sayısı: 87) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi Sekretaryası Arasında Ankara Girişiminin Uygulanmasına İlişkin Anlaşma ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi Sekretaryası Arasında Ankara Girişiminin Uygulanmasına İlişkin 4 Nisan 2016 Tarihinde Bonn'da İmzalanan Anlaşmayı Değiştiren Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1799) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

39.- (S. Sayısı: 89) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Yirmi Sekizinci Taraflar Toplantısı'nda Üzerinde Mutabakata Varılan Montreal Protokolü'ne Yönelik Değişikliğinin (Kigali Değişikliği-2016) Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1896) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

40.- (S. Sayısı: 96) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ürdün Haşimi Krallığı Hükümeti Arasında Gemiadamı Belgelerinin Karşılıklı Tanınmasına İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1775) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) (X)

41.- (S. Sayısı: 97) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Doğu Karayip Devletleri Örgütü Arasında Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1780) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) (X)

42.- (S. Sayısı: 98) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Cezaî Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1794) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) (X)

43.- (S. Sayısı: 101) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ve Hırvatistan Cumhuriyeti Arasında Cezai Konularda Karşılıklı Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1950) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) (X)

44.- (S. Sayısı: 108) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî İş Birliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1454) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

45.- (S. Sayısı: 109) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1534) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

46.- (S. Sayısı: 110) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1535) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

47.- (S. Sayısı: 111) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1802) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

48.- (S. Sayısı: 114) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ile Moldova Cumhuriyeti Savunma Bakanlığı Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Tamamlayıcı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2021) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

49.- (S. Sayısı: 119) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gine Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1539) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

50.- (S. Sayısı: 120) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliği Anlaşması ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1796) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

51.- (S. Sayısı: 121) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Ekonomik İşbirliği Teşkilatı (EİT) Kültür Enstitüsü Şartının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2020) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

52.- (S. Sayısı: 123) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Altyapı Projeleri Alanında İş Birliği Konulu Anlaşma Ek-1'in Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2217) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

53.- (S. Sayısı: 124) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Kör, Görme Engelli veya Başka Bir Nedenle Basılı Materyal Okuma Engelli Kişilerin Yayımlanmış Eserlere Erişiminin Kolaylaştırılmasına Dair Marakeş Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2218) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

54.- (S. Sayısı: 125) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve İsviçre Federal Konseyi Arasında Diplomatik Misyön, Konsolosluk ve Daimi Temsilcilik Mensuplarının Refakatçilerine İlişkin Kazanç Getirici Faaliyetler Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2223) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

55.- (S. Sayısı: 126) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Standardizasyon, Uygunluk Değerlendirmesi, Akreditasyon ve Metroloji Bölgesel Enstitüsü Tüzüğü'nün 5.4.1.10 Maddesinin Tadiline İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2224) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

56.- (S. Sayısı: 127) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un İslam İşbirliği Teşkilatı Polis İşbirliği ve Koordinasyon Merkezi Tüzüğü'nün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2034) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

57.- (S. Sayısı: 136) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşgücü Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2023) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

58.- (S. Sayısı: 137) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kendi Sınırları Dahilinde ve Ötesinde Tarifeli Hava Hizmetlerine İlişkin İkili Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2027) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

59.- (S. Sayısı: 138) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Nikaragua Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2028) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

60.- (S. Sayısı: 140) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ve Bosna-Hersek Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Protokol ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/2274) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

61.- (S. Sayısı: 147) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Güney Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1536) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

62.- (S. Sayısı: 148) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1545) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

63.- (S. Sayısı: 150) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamboçya Krallığı Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1596) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

64.- (S. Sayısı: 151) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Paraguay Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Dostluk ve İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1779) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

65.- (S. Sayısı: 152) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tayland Krallığı Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1949) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

66.- (S. Sayısı: 154) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ve Sudan Cumhuriyeti Arasında Ticaret ve Ekonomik Ortaklık Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/2278) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

67.- (S. Sayısı: 156) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ile EFTA Devletleri Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/2372) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.12.2019) (X)

68.- (S. Sayısı: 157) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ile İsviçre Konfederasyonu Arasında Tarım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/2373) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.12.2019) (X)

69.- (S. Sayısı: 164) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığı ile Vergiden Kaçınmaya Engel Olma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2403) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 30.01.2020) (X)

70.- (S. Sayısı: 165) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile TANAP Doğalgaz İletim Anonim Şirketi Arasında "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile TANAP Doğalgaz İletim Anonim Şirketi Arasında Trans Anadolu Doğal Gaz Boru Hattı Sistemi Hakkında Ev Sahibi Hükümet Anlaşması" Hakkında Değişikliğin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1246) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 30.01.2020) (X)

71.- (S. Sayısı: 166) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Karayoluyla Uluslararası Yük ve Yolcu Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2222) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 30.01.2020) (X)

72.- (S. Sayısı: 167) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji ve Hidrokarbon Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptınının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1583) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

73.- (S. Sayısı: 168) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Çad Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Teknik ve Kalkınma İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1795) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

74.- (S. Sayısı: 169) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2370) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

75.- (S. Sayısı: 170) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Güneydoğu Avrupa Çokuluslu Barış Gücü Anlaşması'na Ek Altıncı Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2402) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

76.- (S. Sayısı: 171) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Gelir ve Servet Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmasını Tadil Eden Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Teklifi (2/2496) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

77.- (S. Sayısı: 172) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İş Birliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2498) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

78.- (S. Sayısı: 177) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mozambik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1457) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

79.- (S. Sayısı: 178) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1458) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

80.- (S. Sayısı: 179) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1532) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

81.- (S. Sayısı: 180) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Etiyopya Federal Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Madencilik ve Hidrokarbon Alanlarında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1587) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

82.- (S. Sayısı: 181) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji ve Madencilik Alanında İşbirliğine Dair Mutabakat Zaptı ile Mutabakat Zaptında Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1588) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

83.- (S. Sayısı: 182) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1594) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

84.- (S. Sayısı: 183) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Svaziland Krallığı Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1781) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

85.- (S. Sayısı: 184) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı ile Ekvator Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2026) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

86.- (S. Sayısı: 185) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2221) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

87.- (S. Sayısı: 186) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bolivarçı Venezuela Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1898) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

88.- (S. Sayısı:187) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1947) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

89.- (S. Sayısı: 188) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Guatemala Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2032) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

90.- (S. Sayısı: 189) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2219) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

91.- (S. Sayısı: 190) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2599) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

92.- (S. Sayısı: 191) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ortak Devriye Polis Hizmetlerinin Uygulanması Hususunda Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2600) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

93.- (S. Sayısı: 193) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Honduras Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2029) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 02.03.2020) (X)

94.- (S. Sayısı: 194) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2371) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 02.03.2020) (X)

95.- (S. Sayısı: 201) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Gümrük ve Ticaret Bakanlığı ile Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Maliye Bakanlığı Arasında Gümrük Konularında İş Birliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2497) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

96.- (S. Sayısı: 202) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumu Kurucu Anlaşmanın 26 ncı ve 31 inci Maddelerinin Tadiline İlişkin Olarak Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumunun 17 nci Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 18/5/2017 Tarihli ve GA17/7/438 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1912) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

97.- (S. Sayısı: 203) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sao Tome ve Prinsipe Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1591) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

98.- (S. Sayısı: 204) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moritanya İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Balıkçılık ve Deniz Ekonomisi Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1365) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

99.- (S. Sayısı: 205) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zimbabve Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1455) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

100.- (S. Sayısı: 206) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumu Kurucu Anlaşmasının 25. Maddesinin Tadiline İlişkin Olarak Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumunun 12. Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 18/5/2017 Tarihli ve GA12/6-438 Sayılı Kararın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1897) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

101.- (S. Sayısı: 208) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Myanmar Birliği Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2033) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

102.- (S. Sayısı: 209) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2225) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

103.- (S. Sayısı: 210) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un 28 Ocak 1964 Tarihli Ek Protokol ve 16 Kasım 1982 Tarihli Protokol ile Değiştirilen 29 Temmuz 1960 Tarihli Nükleer Enerji Alanında Üçüncü Şahıslara Karşı Hukuki Mesuliyete Dair Sözleşmeyi Değiştiren Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2369) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

104.- (S. Sayısı: 211) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Elektrik Alanında İşbirliğine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1586) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

105.- (S. Sayısı: 219) 2019 Yılı Kamu Denetçiliği Kurumu Raporu Hakkında Dilekçe Komisyonu ile İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (5/3) (Dağıtma tarihi: 25.06.2020)

106.- (S. Sayısı: 220) Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can ve 64 Milletvekilinin Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu Teklifi (2/2972) ve İçişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 02.07.2020)

107.- (S. Sayısı: 233) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ürdün Haşimi Krallığı Hükümeti Arasında Ticari ve Ekonomik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2819) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.10.2020) (X)

108.- (S. Sayısı: 234) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Arabuluculuk Sonucunda Yapılan Milletlerarası Sulh Anlaşmaları Hakkında Birleşmiş Milletler Konvansiyonunun Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2981) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.10.2020) (X)

109.- (S. Sayısı: 241) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Yolcu ve Eşyanın Karayolu ile Uluslararası Taşınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2704) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.12.2020) (X)

110.- (S. Sayısı: 242) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri İş Birliği Anlaşmasının Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2782) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.12.2020) (X)

111.- (S. Sayısı: 243) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2848) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.12.2020) (X)

112.- (S. Sayısı: 244) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ve Karadağ Arasında Karadağ Vatandaşlarına Konsolosluk Yardımı Sunulması Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2983) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.12.2020) (X)

113.- (S. Sayısı: 245) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3053) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.12.2020) (X)

114.- (S. Sayısı: 246) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gürcistan Hükümeti Arasında Demiryolu Yük ve Yolcu Taşımacılığına İlişkin Çerçeve Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3054) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.12.2020) (X)